

FRØYA KOMMUNE

HOVEDUTVALG FOR LEVEKÅR		Saksliste
Møtested: Kommunestyresalen	Møtedato: 25.01.2024	Kl. 09:00

Møteinnkalling

Medlemmene innkalles herved til overnevnte møte. Forfall må straks meldes til informasjonen, Tlf 72 46 32 00 eller til postmottak@froya.kommune.no
Varamedlemmer møter etter nærmere beskjed.

Sakliste:

Saksnr.	Arkivsaksnr. Innhold
1/24	23/2430 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 23.11.23
2/24	23/2429 REFERATSAK
3/24	23/2431 ORIENTERING/SPØRRERUNDE
4/24	23/2483 KVALITET I GRUNNSKOLEN OG OPPLÆRING TIL MINORITETSSPRÅKLIGE BARN OG UNGE. SAK FRA KONTROLLUTVALGET TIL KOMMUNESTYRET.
5/24	24/109 TILSTANDSRAPPORT FOR OPPVEKST 2022-2023
6/24	24/112 ANMODNING BOSETTING AV FLYKTNINGER I 2024
7/24	24/84 SLT - RUSFOREBYGGENDE TILTAK - UNGDOMSKONFERANSE MED FUR
8/24	24/82 SLUTTRAPPORT 0-24 - PILOT FOR PROGRAMFINANSIERING

Sistranda, 18.01.24

Ole Morten Sørvig
Leder

Siv-Tove Skarshaug
Sekretær

Saksdokumentene er lagt ut til offentlig ettersyn på følgende sted:

www.froya.kommune.no.

FRØYA KOMMUNE

Hovedutvalg for levekår		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
25.01.2024	23/2430	1/24
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Siv-Tove Skarshaug	033	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
1/24	Hovedutvalg for levekår	25.01.2024

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 23.11.23

Forslag til vedtak:

Protokoll fra møte 23.11.23 godkjennes som framlagt.

Vedlegg:

Protokoll fra møte 23.11.23

FRØYA KOMMUNE

Hovedutvalg for levekår		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
25.01.2024	23/2429	2/24
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Siv-Tove Skarshaug	033	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
2/24	Hovedutvalg for levekår	25.01.2024

REFERATSAK

Forslag til vedtak:

Referatene tas til orientering.

Vedlegg:

Forespørsel om et lysbehandlingstilbud for innbyggere i frøya kommune
Tilsyn – Oppfyllese av pålegg

FRØYA KOMMUNE

Hovedutvalg for levekår		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
25.01.2024	23/2431	3/24
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Siv-Tove Skarshaug	033	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
3/24	Hovedutvalg for levekår	25.01.2024

ORIENTERING/SPØRRERUNDE

- Omvisning ved Bo, aktivitet og miljøtjenesten.
- Orientering hvordan det jobbes med tiltakene Oppvekstbruksplanen.
- Orientering barnehagesituasjon.

FRØYA KOMMUNE

Hovedutvalg for levekår		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
25.01.2024	23/2483	4/24
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Siv-Tove Skarshaug	A00	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
4/24	Hovedutvalg for levekår	25.01.2024
/	Kommunestyret	

KVALITET I GRUNNSKOLEN OG OPPLÆRING TIL MINORITETSSPRÅKLIGE BARN OG UNGE. SAK FRA KONTROLLUTVALGET TIL KOMMUNESTYRET.

Forslag til vedtak:

Kommunestyret pålegger kommunedirektøren, i samarbeid med skoleledelsen, å

- sørge for systematisk internkontroll innenfor skole, herunder å legge fram en plan for dette arbeidet innen kommunestyremøtet i april 2024
- utarbeide årlig tilstandsrapport for skolen som skoleeier skal behandle
- sikre systematikk i arbeidet med organisering og gjennomføring av opplæring til minoritetsspråklige elever for å sikre lik praksis mellom skolene og et likeverdig tilbud til elevene.

Frist for å gi tilbakemelding til kontrollutvalget settes til deres utvalgsmøte 12.06.24

Vedlegg:

- Særutskrift av møtebok sak 34/23
- Forvaltningsrevisjonsrapport kvalitet i grunnskolen og opplæring til minoritetsspråklige barn og unge

Saksopplysninger:

I samsvar med “Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024” og kontrollutvalgets bestilling den 7.september 2022, sak 26/22, har Revisjon Midt-Norge SA laget og oversendt forvaltningsrevisjonsrapporten “Kvalitet i grunnskolen og opplæring til minoritetsspråklige barn og unge”.

Det er to problemstillinger som er undersøkt:

1. Arbeider Frøya kommune systematisk for god kvalitet i undervisningen ved grunnskolen?
2. Får minoritetsspråklige barn og unge i Frøya kommune opplæring i tråd med regelverk og retningslinjer?

revisjonskriteriene er i hovedsak basert på bestemmelser i opplæringsloven og kommuneloven. Rapporten er avgrenset til å omfatte kommunens grunnskoleopplæring.

1. Arbeider Frøya kommune systematisk for god kvalitet i undervisningen ved grunnskolen?

Dette punktet er delt i to, ved at temaene *internkontroll* og *kvalitet* er undersøkt hver for seg.

Internkontroll:

Når det gjelder internkontroll, vurderer revisor det slik at systemet kommunen har for internkontroll, Compilo, ikke brukes i så stor grad som det kan gjøres for å sikre felles oversikt over rutinene for alle. Det er stort sprik i hva som oppfattes som avvik, og om og hvordan det håndteres videre. En del rutiner er kjent for mange ansatte, men alle kjenner ikke alle nødvendige rutiner. Det er også mangler i kommunens arbeid med risikovurderinger. Det er også forskjell på hvordan skolene evaluerer og oppdaterer rutiner og prosedyrer på området risikovurderinger. Revisor mener dette arbeidet framstår som lite systematisert og litt tilfeldig.

Ut fra revisjonskriteriene for punktet internkontroll, anser revisor at kommunen ikke sørger for systematisk internkontroll innenfor skole, for å sikre at lover og regler følges.

Kvalitet:

Mht kvalitetsvurdering, dvs. *“hvordan det hentes inn informasjon og etableres et kunnskapsgrunnlag om kvaliteten i skolen, og identifiseringer av utfordringer på grunnlag av den”* skriver revisor at det ikke er laget tilstandsrapport slik opplæringsregelverket krever siden 2020. Skolene som er undersøkt jobber alle, men forskjellig, med analyse og vurdering av tiltak på grunnlag av tall fra nasjonale prøver. Elevene er gjennom utviklingssamtaler og fagsamtaler involvert i vurderingsarbeidet, uten at det er satt i system ved alle skolene.

Ut fra revisjonskriteriene som er oppstilt anser revisor at de er delvis oppfylt.

Konklusjonen på spørsmål 1 er at kommunen ikke arbeider godt nok systematisk med de verktøyene som finnes, for å sikre god kvalitet på opplæringen i grunnskolen i Frøya kommune. Revisor anser at kommunen kan gjøre mer for å sikre god kvalitet i grunnskolen.

2. Får minoritetsspråklige barn og unge i Frøya kommune opplæring i tråd med regelverk og retningslinjer?

Det er stilt opp seks kriterier for revisors undersøkelse av dette. Ut fra disse, konkluderer revisor på de enkelte punktene med at kommunen ikke bruker de retningslinjene som finnes, og at skolene har hvert sitt opplegg for å kartlegge og følge opp den enkelte elevs norskkunnskaper. Det er altså ikke noen felles systematikk for dette. Kommunen oppfylder videre delvis kravet til at det skal fattes enkeltvedtak for den enkelte elev, og skolene tilbyr den undervisningen som enkeltvedtaket gir rett til. Revisor finner dessuten at samhandlingen mellom lærerressursene i ordinær undervisning og i særskilt språkopplæring er preget av store variasjoner, noe som er lite heldig overfor en sårbar gruppe. Kommunen har ikke noe system for å sikre at de undervisningsressursene som finnes disponeres slik at den nyttes for å gjennomføre den undervisningen elevene med enkeltvedtak har krav på. Revisor konkludere under dette punktet med at opplæringstilbudet er sprikende og usystematisk, og opp til hver enkelt skole hvordan en tilbyr dette. Dette gjør at kommunen ikke kan garantere at elevene mottar et opplæringstilbud med lik kvalitet uavhengig av hvilken skole de tilhører, og at tilbudet er i tråd med regelverk og retningslinjer, heter det.

Revisors har følgende anbefalinger:

At kommunedirektør, i samarbeid med skoleledelsen

- sørger for systematisk internkontroll innenfor skole
- utarbeider årlig tilstandsrapport for skolen som skoleeier skal behandle
- sikrer systematikk i arbeidet med organisering og gjennomføring av opplæring til minoritetsspråklige elever for å sikre lik praksis mellom skolene og et likeverdig tilbud til elevene.

Vurdering:

Kontrollutvalgets tilrådning:

Kommunestyret pålegger kommunedirektøren, i samarbeid med skoleledelsen, å

- sørge for systematisk internkontroll innenfor skole
- utarbeide årlig tilstandsrapport for skolen som skoleeier skal behandle
- sikre systematikk i arbeidet med organisering og gjennomføring av opplæring til minoritetsspråklige elever for å sikre lik praksis mellom skolene og et likeverdig tilbud til elevene.

Frist for å gi tilbakemelding til kontrollutvalget på dette arbeidet settes til 1.august 2024.

jf.r. møteplan til kontrollutvalget, vil planen presteres i deres møte 12.06.24

FRØYA KOMMUNE

Hovedutvalg for levekår		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
25.01.2024	24/109	5/24
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Margit Myrseth	A20	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
5/24	Hovedutvalg for levekår	25.01.2024
/	Kommunestyret	

TILSTANDSRAPPORT FOR OPPVEKST 2022-2023

Forslag til vedtak:

Kommunestyret tar «Tilstandsrapport for oppvekst 2022 – 2023» til orientering.

Vedlegg:

TILSTANDSRAPPORT FOR OPPVEKST 2022-2023

Saksopplysninger:

Krav til rapportering

Opplæringsloven fastsetter at skoleeiere plikter å utarbeide en årlig rapport om tilstanden i opplæringen der det framgår at det er viktig at styringsorganene i kommunen har et bevisst og kunnskapsbasert forhold til kvaliteten på grunnopplæringen.

Den årlige tilstandsrapporten inngår som en del av det ordinære plan-, budsjett- og rapporteringsarbeidet hos skoleeier og har kvalitetsutvikling som siktemål.

Den årlige rapporten skal drøftes av skoleeieren, dvs. av kommunestyret, jfr. Opplæringsloven §13-3e, første ledd.

Innholdet i tilstandsrapporten

Tilstandsrapporten skal som et minimum omtale læringsmiljø, læringsresultater og gjennomføringsgrad og frafall i den videregående skolen. Skoleeier kan i tillegg omtale andre resultater og bruke andre data ut fra lokale behov. Det er ikke et krav om tilstandsrapport innen barnehageområdet etter barnehageloven. Rapporten vil til tross for dette også ta med betraktninger når det gjelder status i barnehagene – som en naturlig del av oppvekstsektoren i Frøya.

System for kvalitetsvurdering

Tilstandsrapporten inngår i kvalitetsvurderingssystemet. Kvalitetsvurderingen er å sammenstille informasjon og data som grunnlag for å drøfte kvaliteten på opplæringen internt på en skole eller i en kommune. Tilstandsrapporten inngår i mål satt for Kompasskurs 570 når det gjelder effektivitet og helhetlig tenkning.

Vurdering:

Kommunedirektøren viser til vedlagte tilstandsrapport for oppvekst 2022/2023. Rapporten er utformet med utgangspunkt i Utdanningsdirektoratets mal for tilstandsrapport for grunnskolen. Rapporten omhandler i noen grad tall fra barnehage.

Kommunedirektøren er åpen for innspill om denne rapporten gir en god nok orientering hva gjelder tilstanden i grunnopplæringen og barnehage.

Forhold til overordna planverk:

Økonomi- og handlingsprogramm 2024 – 2027
Oppvekstbruksplan 2023-2027

FRØYA KOMMUNE

Hovedutvalg for levekår		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
25.01.2024	24/112	6/24
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Renate Loktu Sandvik	F30	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
6/24	Hovedutvalg for levekår	25.01.2024
/	Kommunestyret	

ANMODNING BOSETTING AV FLYKTNINGER I 2024

Forslag til vedtak:

- Frøya kommunen kan ikke imøtekommer ikke IMDIs anmodning om å bosette 55 flyktninger i 2024 med bakgrunn i utfordringsbildet.
- Frøya kommunen justerer bosettingskvoten til 20 personer for å håndtere de nevnte utfordringene.

Vedlegg:

Anmodning fra IMDI
Uttalelse fra NAV Hitra/Frøya

Saksopplysninger:

Frøya kommune har mottatt en anmodning fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) for 2024, hvor det foreslås at kommunen bosetter totalt 55 flyktninger. Dette kommer som en oppfølging av den pågående flyktningestrømmen fra Ukraina, som startet i mars 2022 og har vedvart gjennom 2023. IMDi understreker betydningen av kommunenes rolle i å håndtere den største massefluksituasjonen i vår tid.

IMDi påpeker at behovet for bosetting er stort, og prognosene for 2024 indikerer et beregnet behov på rundt 37 000 personer nasjonalt. Dette tallet kan imidlertid endre seg, og det understrekes at kapasiteten for bosetting bør kunne justeres i tråd med behovet gjennom året.

I forbindelse med IMDIs oppfordring har NAV Hitra Frøya uttalt at kontoret opplever utfordringer med å følge opp allerede bosatte flyktninger og anser det som vanskelig å håndtere den foreslåtte bosettingskvoten på 55 personer i 2024.

- Utfordring ifht økonomi:
 - Flyktningene må ha mye veiledning, da kommunikasjonen vanskeliggjøres pga dårlig norsk- /og engelskkunnskaper, og alt skjer via tolk. Meget ressurskrevende.
 - Brukerne har vanskelig for å forstå sine rettigheter, hva de har krav på, og har derfor høye forventninger til den norske stat. Dette blir utfordrende da de handler uten bekreftelse fra NAV og kommer i ettertid for å få dekket div. kostnader.
 - Individuelle vurderinger og beregning av stønader er også vanskelig å forstå for den enkelte, da de ofte viser til hva andre flyktninger har mottatt.

- Store utbetalinger til tannlege og briller. Her er NAV og Flyktningetjenesten avhengig av godt samarbeid med tannleger og optikere.
 - Store utgifter til bil og bilreparasjoner
 - Høye boustgifter. Det private markedet blir påvirket pga den store etterspørselen etter bolig.
- **Arbeidsretting:**
 - Det er en forventning fra regjeringen om at Introduksjonsprogrammet kortes ned og at flyktningene kommer tidligere ut i arbeid.
 - Rådgiver i NAV må være tett på og gi individuell oppfølging ut fra jobbønsker og utdanning.
 - For å få flest mulig ut i arbeid er vi avhengig av et godt samarbeid med lokalt næringsliv og kommunale enheter for å sikre dette samfunnsoppdraget.
 - **Utfordringer:**
 - Etter endt Introduksjonsprogram har flere deltakere fortsatt dårlige norskkunnskaper og har behov for mere opplæring.
 - Arbeidsgivere ønsker ikke å ansette uten at det snakkes norsk eller evnt engelsk.
 - Ukrainske flyktninger over 55 år har ikke tilbud om Introduksjonsprogram og må veiledes til andre måter for å oppnå språkferdigheter og arbeidsretting.
 - Til dels store helseutfordringer blant flyktningene, mere nå enn tidligere.

I tillegg til utfordringene knyttet til økonomisk rådgivning og arbeidsretting er det utfordring knyttet til kapasitet i barnehagene som påvirke vår evne til å imøtekomme IMDIs anmodning om bosetting i 2024. Mottak av flyktninger, kombinert med befolkningsvekst, har satt press på barnehagene våre. Dette kan ha konsekvenser for kvaliteten på tilbudet til både våre innbyggere og de nyankomne.

Boligsituasjonen i kommunen er også en pågående utfordring. Den økende etterspørselen etter boliger har ført til høyere boligpriser og begrenset tilgjengeligheten. Vi må være oppmerksomme på disse faktorene når vi vurderer bosettingen av flyktninger i 2024.

Flyktningetjenesten tilrår, i lys av de nevnte utfordringene og med mål om å opprettholde en bærekraftig og effektiv bosettingsprosess, at kommunen ikke imøtekommer IMDIs anmodning om å bosette 55 personer i 2024, men justerer dette til 20 personer.

Vurdering:

Basert på en vurdering av IMDIs anmodning om bosetting av 55 flyktninger i 2024, samt innspill fra NAV, barnehager, flyktningetjenesten tilrår kommunedirektøren å ikke imøtekomme IMDIs foreslåtte kvote og justere antallet til 20 personer.

Dette er begrunnet i utfordringer knyttet til arbeidsretting, kapasitet i barnehagene og den pågående utfordrende boligsituasjonen i kommunen. Forslaget legger vekt på å opprettholde en bærekraftig og effektiv integreringsprosess.

FRØYA KOMMUNE

Hovedutvalg for levekår		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
25.01.2024	24/84	7/24
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Pia Kathrine Espnes Ohren	C14	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
7/24	Hovedutvalg for levekår	25.01.2024

SLT - RUSFOREBYGGENDE TILTAK - UNGDOMSKONFERANSE MED FUR

Forslag til vedtak:

Hovedutvalg for levekår vedtar

- At avsatte midler til rusforebyggende tiltak brukes til å etablere en ungdomskonferanse/ungdomsuke med fokus på tema som kan ses i sammenheng med rusforebyggende arbeid og inkludering.
- Ungdomskonferanse skal være et holdningsskapende tiltak som ses i sammenheng med verdisettet til Frøya kommunes, ØYA-satsning og mål om å bygge trygge og robuste innbyggere, MOT-satsningen, 0-visjon mot utenforskap og annet forebyggende arbeid.

Vedlegg:

Saksopplysninger:

Frøya kommunestyre vedtok i sak 197/22 Budsjett og økonomiplan 2023-2026 følgende:

Rusforebyggende tiltak
Kr 300 000 (2023-2026)

Det avsettes kr 300 000,- til forebyggende arbeid. Midlene skal brukes til foredrag, seminar, kurs, rettet mot utsatte grupper. Arbeidet skjer i samarbeid med skolene og politiet. Kommunedirektøren legger frem en plan for tiltaket tidlig i 2023.

Frøya kommune har valgt å legge disse midlene inn i arbeidet i SLT-modellen. SLT står for «samordning av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak for barn og unge», og er en samordningsmodell. SLT handler om å gjøre innsatsen for bedre oppvekstvilkår mer effektiv, ved å samordne de gode kreftene i kommunene. Modellen skal sikre at ressursene i kommunen og politiet, blir mer samkjørt og målrettet.

Innsatsen mot rus og kriminalitet må være mangfoldig og rettes mot både sosiale miljøer, enkeltpersoner og fysiske omgivelser. Effektiv forebygging krever samarbeid på tvers av sektorene. Skal vi lykkes med å skape et tryggere samfunn må kommune, politi, andre offentlige etater, næringsliv og frivillige organisasjoner samarbeide på flere nivå samtidig. Dette har over tid vært fokuset i Frøya kommune sin satsning ØYA – som har som mål å bygge trygge og robuste innbyggere.

Frøya kommune har i lengre tid sett SLT-arbeidet og ØYA-satsningen i sammenheng, og har dermed jobbet for å belyse at omfanget av blant annet kriminalitet og rus henger tett sammen med hvordan samfunnet er bygd opp. Alle mennesker har behov for å føle seg sett, inkludert og verdsatt. En helt sentral forebyggende oppgave er derfor å hindre at individer og grupper opplever seg ekskludert og marginalisert. Gjennom workshops i regi ØYA i 2020 med unge voksne så vi likevel at ikke alle føler seg inkludert og verdsatt i Frøya-samfunnet.

I etterkant av prosessen med unge voksne har Frøya kommune samarbeidet med næringsliv, unge voksne, ideelle organisasjoner, Frøya ungdomsråd og andre frivillige om tiltak og fokus i arbeidet rundt tematikken. Frøya ungdomsråd er også representert i SLT-samarbeidet, og er en naturlig samarbeidspartner når disse midlene skal forvaltes.

SLT-samarbeidet har med Frøya ungdomsråd som eier et ønske om å etablere en årlig ungdomskonferanse/ungdomsuke med variert innhold ut fra årets tema.

Tema vil velges av Frøya ungdomsråd i samarbeid med SLT-nettverket, med fokus på ØYA satsningen sitt verdisett.

Det er ønskelig at en slik konferanse/uke blir ett årlig arrangement da man ikke ønsker at det skal være et «stunt» men et arrangement med godt innhold som kan bygges sterkere over tid.

Innholdet i ett slikt arrangement vil kunne være:

- Foredrag til ungdom
- Inkluderingsstafett i næringsliv, frivillighet og innbyggere
- Kompetanseheving på gitt tema for ansatte/foreldre
- «Ungdom ved roret», en metode for å sikre god medvirkning i saker som opptar ungdom
 - Her kan også ungdata inkluderes for å få bedre forståelse av tallene i undersøkelsen
 - Dette vil også kunne styrke arbeidet i Frøya ungdomsråd generelt da man får innspill fra flere/mange ungdommer
- Holdningsskapende og morsomme aktiviteter for unge som bidrar positivt for gitt tema

Vurdering:

Ved å jobbe systematisk og kontinuerlig med en ungdomskonferanse der ungdommene ved Frøya ungdomsråd og SLT-nettverket samarbeider vil man bygge et samarbeid som kan skape mer treffsikkert og relevant innhold for målgruppen. Man vil også signalisere at ungdommenes stemme og liv er viktig, og forhåpentligvis skape engasjement og fokus omkring viktige tema i målgruppen.

En ungdomskonferanse vil være et holdningsskapende tiltak som ses i sammenheng med verdisettet til Frøya kommunes ØYA-satsning og dets mål om å bygge trygge og robuste innbyggere, MOT-satsningen, 0-visjon mot utenforskap og annet forebyggende arbeid.

Kommunedirektøren anbefaler at Frøya ungdomsråd og SLT-nettverket fortsetter arbeidet for å etablere ungdomskonferanse i kommende år jamfør kommunestyrevedtak.

Forhold til overordna planverk:

SLT-arbeidet og samarbeidet med FUR om ungdomskonferanse har sterk tilknytning til flere av Frøya kommunes overordnede mål:

- Alle innbyggere på Frøya har like muligheter til en meningsfull hverdag med høy livskvalitet, uavhengig av sosial og kulturell bakgrunn
- Frøya er et godt sted å leve
- Frøya kommune er en fremtidsrettet og innovativ tjenesteyter og arbeidsgiver

FRØYA KOMMUNE

Hovedutvalg for levekår		Møtebok
Møtedato:	Arkivsaksnr:	Sak nr:
25.01.2024	24/82	8/24
Saksbehandler:	Arkivkode:	Gradering:
Pia Kathrine Espnes Ohren	031 &14	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
8/24	Hovedutvalg for levekår	25.01.2024

SLUTTRAPPORT 0-24 - PILOT FOR PROGRAMFINANSIERING

Forslag til vedtak:

Hovedutvalg for levekår tar sluttrapport for 0-24 prosjektet, med dens beslutnings-, lærings- punkt og veien til orientering.

Vedlegg:

Sluttrapport 0-24 – Pilot for programfinansiering

Saksopplysninger:

Frøya kommune har i perioden 2020-2023 deltatt som en av tolv kommuner i pilotprosjektet «Pilot for programfinansiering» i det nasjonale 0-24 samarbeidet. Pilot for programfinansiering er en samordning av statlige tilskudd rettet mot utsatte barn og unge mellom 0-24 år og deres familier. Gjennom piloten ønsker direktoratene i samarbeidet å få mer kunnskap om effekten av en mer fleksibel finansieringsmodell, fremfor dagens mange ulike sektor- og fagspesifikke tilskuddsordninger.

Pilot for programfinansiering er rettet mot kommunenes arbeid for å levere gode tjenester til utsatte barn og unge og deres familier. Et viktig mål er å øke det lokale handlingsrommet. Kommunene i piloten gis lokal frihet som skal stimulere til utviklingsarbeid og fremme samarbeid mellom tjenestene i kommunen slik at utsatte barn og unge får bedre tjenester.

Dette betyr at kommunene sitter i førersetet i eget utviklingsarbeid og får et større handlingsrom til å tenke mer helhetlig og samordnet innen tiltaksutvikling slik at utsatte barn og unge får enda bedre tjenester. Handlingsrommet løser opp barrierene mellom sektorene og muliggjør kunnskapsbasert og innovativt arbeid i kommunene.

Frøya kommune har jobbet med å øke tverrsektoriell samhandling, evaluere de samarbeidsfora vi har i helse og oppvekst, samt legge til rett for at eventuell ny samarbeids- og organisasjonsmodell kan settes i drift etter endt prosjektperiode.

Arbeidet har vært et stort, omfattende prosjektarbeid som har inkludert ansatte fra alle rammer og nivå. Arbeidet er sett i sammenheng med både ØYA-satsningen og prosessarbeidet om organisasjonsendring i stab/støtte med KS konsulent. I løpet av prosjektperioden har flere forskningsmiljø vært engasjerte på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå. Disse evalueringene er vedlagt rapporten. Sluttrapporten beskriver ellers prosessarbeidet som har foregått i kommunen i prosjektperioden, justeringer som er gjort underveis og har en egnevaluering av måloppnåelse.

Hva er besluttet:

- Organisatorisk plassering av koordinerende enhet direkte under kommunalsjef helse og mestring
- Utviklingsarbeid i koordinerende enhet – mot en mer tverrfaglig koordinerende enhet (ØKE)
- Bedre system og oppfølging av koordinatorene i tjenestene

- Fast stilling som barnekoordinator
- Utvidet tiltaksteam
- Et sterkere fokus på et mer strukturert og tverrfaglig forebyggende arbeid i organisasjonen og tjenestene

Sluttrapporten beskriver også forslag om veien videre:

Vedtaket som ble gjort av kommunedirektør om samarbeids- og organisasjonsmodell innebærer at man skal fortsette utviklingsarbeidet i ØKE (ØYA koordinerende enhet) og at man skal jobbe med å implementere de elementene og samarbeidsformene prosjektgruppen foreslo for det forebyggende nivået slik at vi møter utfordringer godt nok, tidlig nok. Dette handler om å jobbe mer tverrfaglig, mer strukturert og at man som organisasjon avsetter tid til det forebyggende arbeidet i enhetene. Det utviklingsarbeidet som er vedtatt krever koordinering av arbeidet og en del praktisk utviklingsarbeid for å få elementene godt implementert og likt forankret i driften i organisasjonen. Ansvaret for koordinering/implementering ligger nå til strategisk ledergruppe å fordele slik at man sikrer videre fremdrift og fokus på vedtatte element i den ordinære driften.

Læringspunkt:

- Viktigheten av forankring og felles forståelse av prosjekt-/prosessarbeid
- Nytteten og viktigheten av medvirkning
- Viktigheten av at tjenestene kjenner til hverandre
- Viktigheten av relasjonsbygging og strukturerte arenaer for dette
- Viktigheten av at koordinatorene i tjenestene får opplæring og tid til koordineringsarbeid
- Viktigheten av å skape en trygg og god relasjon til barn og familier som trenger sammensatte tjenester
- Hospitering ut i tjenestene som et verktøy er en god måte å bygge relasjoner og bli kjent med hverandre på

Veien videre:

- Fokus på å implementere vedtatte endringer på tjenestenivå i det tverrfaglige og forebyggende arbeidet
- Implementering og videre utviklingsarbeid av koordinerende enhet til å bli en mer overordnet og tverrsektoriell enhet som besluttet – ØKE
- Fortsette arbeidet med å implementere og forankre tjenesten barnekoordinator
- Strategisk ledergruppe har ansvaret for å holde fokus på videre arbeid og delegere koordineringsansvar for videre arbeid

Vurdering:

Sluttrapporten oppsummerer prosjektarbeidet, med flere læringspunkter for nye prosjekt og satsninger, og kommer med punkter for videre arbeid for vedtatt endringer som må følges opp av kommuneorganisasjonen.

Kommunedirektør anbefaler at sluttrapporten med dens læringspunkter og erfaringer blir tatt til orientering. Kommunedirektør anbefaler videre at foreslåtte punkter for veien videre blir tatt med i Frøya kommunes satsninger og arbeid til ny samarbeids- og organisasjonsmodell er implementert.

Forhold til overordna planverk:

0-24 prosjektet har sterk tilknytning til flere av Frøya kommunes overordnede mål:

- Alle innbyggere på Frøya har like muligheter til en meningsfull hverdag med høy livskvalitet, uavhengig av sosial og kulturell bakgrunn
- Frøya er et godt sted å leve
- Frøya kommune er en fremtidsrettet og innovativ tjenesteyter og arbeidsgiver

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Siv-Tove Skarshaug
Arkivsaksnr.: 23/2430

Arkiv: 033

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Hovedutvalg for levekår

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 23.11.23

Forslag til vedtak:

Protokoll fra møte 23.11.23 godkjennes som framlagt.

Vedlegg:

Protokoll fra møte 23.11.23

FRØYA KOMMUNE

MØTEPROTOKOLL

Hovedutvalg for levekår:

Møtested: Frøya helsetun	Møtedato: 23.11.2023	Møtetid: 09:00 - 13:25	Av utvalgets medlemmer møtte 7 av 7
Fra og med sak:	54/23		
Til og med sak:	60/23		

Faste representanter i Hovedutvalg for levekår i perioden 2019-2023

<u>H/Frp/V:</u> Ole – Morten Sørvig. Leder Linda Iversen, nestleder Sandra Holm Arvid Hammernes	<u>Ap/Sp:</u> Hedda Bremnes Bente Kristin Øyen	<u>Sv/R/Inp</u> Eskil Sandvik
---	---	---

Faste representanter med forfall:

<u>H/Frp/V:</u>	<u>Ap/Sp:</u>	<u>Sv/R/Inp</u> Eskil Sandvik
------------------------	----------------------	---

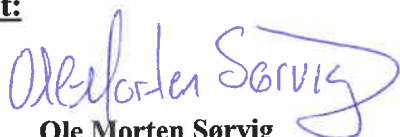
Vararepresentanter som møtte:

<u>H/Frp/V:</u>	<u>Ap/Sp:</u>	<u>Sv/R/Inp</u> Aleksander Sandø Skjønhal
------------------------	----------------------	---

Merknader:

1. Innkalling med saksliste ble enstemmig godkjent.

Underskrift:

Ole Morten Sørvig
Leder

Bente Kristin Øyen
Protokollunderskriver

Siv-Tove Skarshaug
Sekretær

HOVEDUTSKRIFT

Utvalg: Hovedutvalg for levekår
Møtedato: 23.11.2023

SAKSLISTE

Saksnr.	Arkivsaksnr. Innhold
54/23	23/2276 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTENE 21.09.23 OG 09.11.23
55/23	23/2277 REFERATSAKER
56/23	23/2279 ORIENTERING/SPØRRERUNDE
57/23	23/2281 PRØVEPILOT VIDEOLEGEVAKT
58/23	23/2282 VIDEREFØRING PROSJEKT NY ORGANISERING FOR FRISKLIVSSENTRALEN
59/23	23/2283 OPPSTART AV PLAN FOR FOREBYGGENDE ARBEID MOT OMSORGSSVIKT OG ADFERDSPROBLEMER
60/23	23/2285 UTARBEIDELSE NY HELSE- OG MESTRINGSPLAN FOR PERIODEN 2025-2035

54/23

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTENE 21.09.23 OG 09.11.23

Vedtak:

Protokoll fra møtene 21.09.23 og 09.11.23 godkjennes som famlagt.

Enstemmig.

Innstilling:

Protokoll fra møtene 21.09.23 og 09.11.23 godkjennes som famlagt.

55/23

REFERATSAKER

Vedtak:

Referatet tas til orientering.

Enstemmig.

Innstilling:

Referatet tas til orientering.

56/23

ORIENTERING/SPØRRERUNDE

**Orientering fra virksomheten pleie og omsorg v/virksomhetsleder Brit Bakken
Videreutvikling av psykisk helsetjenester for barn og unge v/ kommunepsykolog Ane Nagelhus Og
Avdelingsleder Eva Renate Bøe
Orientering om tilsyn fra Arbeidstilsynet ved Moatunet bofelleskap v/ HMS rådgiver Ann Kristin
Sandvik**

57/23

PRØVEPILOT VIDEOLEGEVAKT

Vedtak:

Hovedutvalg for levekår tar endringer i oppstartstidspunkt for piloten, justert til uke 15 - 2024, med en varighet på 1 år til orientering.

Enstemmig.

Innstilling:

Hovedutvalg for levekår tar endringer i oppstartstidspunkt for piloten, justert til uke 15 - 2024, med en varighet på 1 år til orientering.

VIDEREFØRING PROSJEKT NY ORGANISERING FOR FRISKLIVSSENTRALEN

Vedtak:

Hovedutvalg for Levekår vedtar følgende:

- **Prosjektet med ny organisering for Frisklivssentralen videreføres i ytterligere ett år fra tiltredelsesdato for prosjektlederen.**

Den nye prosjektlederen skal ha følgende ansvarsområder:

- a. Planlegge og koordinere ny organiseringen for Frisklivssentralen.**
- b. Samarbeide med kommunale tjenester for å definere og tilrettelegge strukturer for tjenestetilbud som inngår i frisklivskonseptet, herunder BraMat-kurs, støttesamtaler for psykisk helse, kurs i belastningsmestring, og andre relevante tiltak.**
- c. Sikre god kommunikasjon og samarbeid med Maxtrim i forbindelse med prøvepiloten og treningstilbudet.**
- d. Evaluere prøvepiloten og samle inn data og erfaringer for å kunne presentere et beslutningsgrunnlag.**
- e. Utarbeide en endelig tilrådning om drift av Frisklivssentralen, inkludert organisering og finansiering.**
- f. Rapportere jevnlig til kommunedirektøren og delta i relevante møter og beslutningsprosesser.**

Videreføringen av prosjektet finansieres gjennom allerede avsatte midler.

Enstemmig.

Innstilling:

Hovedutvalg for Levekår vedtar følgende:

- **Prosjektet med ny organisering for Frisklivssentralen videreføres i ytterligere ett år fra tiltredelsesdato for prosjektlederen.**

Den nye prosjektlederen skal ha følgende ansvarsområder:

- a. Planlegge og koordinere ny organiseringen for Frisklivssentralen.**
- b. Samarbeide med kommunale tjenester for å definere og tilrettelegge strukturer for tjenestetilbud som inngår i frisklivskonseptet, herunder BraMat-kurs, støttesamtaler for psykisk helse, kurs i belastningsmestring, og andre relevante tiltak.**
- c. Sikre god kommunikasjon og samarbeid med Maxtrim i forbindelse med prøvepiloten og treningstilbudet.**
- d. Evaluere prøvepiloten og samle inn data og erfaringer for å kunne presentere et beslutningsgrunnlag.**

- e. Utarbeide en endelig tilrådning om drift av Frisklivssentralen, inkludert organisering og finansiering.
- f. Rapportere jevnlig til kommunedirektøren og delta i relevante møter og beslutningsprosesser.

Videreføringen av prosjektet finansieres gjennom allerede avsatte midler.

59/23

OPPSTART AV PLAN FOR FOREBYGGENDE ARBEID MOT OMSORGSSVIKT OG ADFERDSPROBLEMER

Vedtak:

Hovedutvalg for levekår i Frøya kommune vedtar følgende:

- **Hovedutvalg for levekår støtter kommunedirektørens anbefaling om å starte planarbeidet for "Plan for forebyggende arbeid mot omsorgssvikt og atferdsproblemer" for å oppfylle samfunnsoppdraget, lovpålagte plikter og styrke innsatsen for barn og unges velferd i Frøya kommune.**
- **Hovedutvalg for levekår gir mandat til arbeidsgruppen til å utarbeide en helhetlig plan for forebyggende arbeid mot omsorgssvikt og atferdsproblemer i Frøya kommune. Dette mandatet inkluderer identifisering av risikofaktorer i henhold til nasjonale retningslinjer, samordning av tjenester, målrettet samarbeid mellom ulike tjeneste, samt utvikling av klare målsettinger, samarbeidsstrategier og kommunikasjonsstrategi for å involvere innbyggere og interessenter.**

Dette vedtaket trer i kraft umiddelbart og kommunedirektøren bes om å sette i gang de nødvendige tiltak for å igangsette planarbeidet i samsvar med dette vedtaket.

Enstemmig.

Innstilling:

Hovedutvalg for levekår i Frøya kommune vedtar følgende:

- **Hovedutvalg for levekår støtter kommunedirektørens anbefaling om å starte planarbeidet for "Plan for forebyggende arbeid mot omsorgssvikt og atferdsproblemer" for å oppfylle samfunnsoppdraget, lovpålagte plikter og styrke innsatsen for barn og unges velferd i Frøya kommune.**
- **Hovedutvalg for levekår gir mandat til arbeidsgruppen til å utarbeide en helhetlig plan for forebyggende arbeid mot omsorgssvikt og atferdsproblemer i Frøya kommune. Dette mandatet inkluderer identifisering av risikofaktorer i henhold til nasjonale retningslinjer, samordning av tjenester, målrettet samarbeid mellom ulike tjeneste, samt utvikling av klare målsettinger, samarbeidsstrategier og kommunikasjonsstrategi for å involvere innbyggere og interessenter.**

Dette vedtaket trer i kraft umiddelbart og kommunedirektøren bes om å sette i gang de nødvendige tiltak for å igangsette planarbeidet i samsvar med dette vedtaket.

UTARBEIDELSE NY HELSE- OG MESTRINGSPLAN FOR PERIODEN 2025-2035

Vedtak:

Hovedutvalg for Levekår vedtar følgende:

- Frøya kommune igangsetter arbeidet med å utarbeide en ny Helse- og mestringsplan for perioden 2025-2035.
- Hovedutvalg for Levekår er styringsgruppe for planarbeidet.
- Planarbeidet skal inkludere to hoveddeler:
 - Del 1 – Strategidokumentet
 - Del 2 - Kunnskapsgrunnlaget, samt en rullerende handlingsplan.
- Planen skal utvikles i tråd med kommunens øvrige planverk og vinkles mot rammeområdet Helse og mestring.
- Planen skal ha som mål å være retningsgivende for alle tjenester og prioriteringer innenfor helse og mestring i Frøya kommune.

Enstemmig.

Innstilling:

Hovedutvalg for Levekår vedtar følgende:

- Frøya kommune igangsetter arbeidet med å utarbeide en ny Helse- og mestringsplan for perioden 2025-2035.
- Hovedutvalg for Levekår er styringsgruppe for planarbeidet.
- Planarbeidet skal inkludere to hoveddeler:
 - Del 1 – Strategidokumentet
 - Del 2 - Kunnskapsgrunnlaget, samt en rullerende handlingsplan.
- Planen skal utvikles i tråd med kommunens øvrige planverk og vinkles mot rammeområdet Helse og mestring.
- Planen skal ha som mål å være retningsgivende for alle tjenester og prioriteringer innenfor helse og mestring i Frøya kommune.

Helhetlig oppfølgingstilbud innen psykisk helse for barn, unge og deres familier

Forum helse/oppvekst, november 2023

1

Psykisk helsearbeid i Frøya kommune

Kilde: Anne Kristin Imenes, 2018

Kilde: Sammen om barn og unges psykiske helse (høringsutkast, 2022).

2

1

Sak til behandling i hovedutvalg for levekår 23.11, med følgende hensikt:

1. Politisk orientering og forankring om

- kommunens ansvarsoppgaver innen psykisk helsetjenester (oppfølging/behandling)
- dagens utfordringsbilde og behov for å styrke psykisk helsetjenestetilbudet for barn og familier
- Forslag til løsning

2. Politisk vedtak

- A. Vedtak – etablere psykisk helsetjeneste barn og unge
- B. Arbeidsgruppe med gitt mandat

3. Ressurser / budsjett

FRØYA KOMMUNE
Kraft og mangfold

3

Psykisk helsetjenester - Hva er vårt ansvar i kommunen?

Lov om kommunale helse og omsorgstjenester

§3-1 Kommunens «sørge for» ansvar for nødvendige helse- og omsorgstjenester for fysisk og psykisk helse

Omfatter offentlig organiserte helse- og omsorgstjenester som ikke hører under stat eller fylkeskommune. Altså - ansvar for ALT som faller utenfor spesialisthelsetjenesten

- Skal være forsvarlig. Avhengig av ressurser.
- Lokal oppgavefordeling nedtegnes i samarbeidsavtale

FRØYA KOMMUNE
Kraft og mangfold

2

4

Psykisk helsetjenester – Hva er vårt ansvar i kommunen?

Lov om kommunale helse og omsorgstjenester

§ 3-2. Kommunens ansvar for helse- og omsorgstjenester

For å oppfylle ansvaret etter § 3-1 skal kommunen blant annet tilby følgende:

1. Helsefremmende og forebyggende tjenester, herunder:
 - a. helsetjeneste i skoler og
 - b. helsestasjonstjeneste
2. Svangerskaps- og barselomsorgstjenester
3. Hjelp ved ulykker og andre akutte situasjoner, herunder:
 - a. legevakt,
 - b. helsestasjonstjeneste,
 - c. medisinsk nødmeldetjeneste, og
 - d. psykososial beredskap og oppfølging.
4. Utredning, diagnostisering og behandling, herunder fastlegeordning
5. Sosial, psykososial og medisinsk rehabilitering og rehabilitering
6. Andre helse- og omsorgstjenester, herunder:
 - a. helsetjenester i hjemmet,
 - b. personlig assistanse, herunder praktisk bistand og opplæring og støttekontakt og
 - c. plass i institusjon, herunder sykehjem.

§3-2 punkt 1 Helsestasjon/ skolehelsetjenesten skal drive forebyggende og helsefremmende arbeid, har i utgangspunktet ikke ansvar for behandling.

§3-2 punkt 4 Fastlegene utreder og behandler. Ikke tilstrekkelig å gi oppgaven til fastlegen alene, da oppgaven er for stor, både faglig og ressursmessig.

Psykisk helsetjenester for å «bistå» med behandling og oppfølging av psykiske lidelser etter § 3.2 punkt 4.

FRØYA KOMMUNE
kraft og mangfold

5

Psykisk helsetjenester – Hva er vårt ansvar i kommunen?

Fastlegen	Forskriftsfestet «listeansvar» for utredning og behandling (allmennlegeoppgaver innen fysisk helse, psykisk helse og rus) som har det koordinerende ansvaret for pasienten gjennom pasientforløpet. Ikke tilstrekkelig å gi oppgaven til fastlegen alene, da oppgaven er for stor, både faglig og ressursmessig.
Kommunen	Et tjenesteansvar («sørge-for» ansvar) for å gi nødvendig og forsvarlig helsehjelp i tråd med helse- og omsorgstjenesteloven. Kommunen har plikt til å tilby psykisk helsehjelp, utredning og kommunal behandling for psykiske vansker og lidelser og rus.
Helsestasjon/ skolehelsetjenesten	Skal oppdage, gi støttesamtaler og sende videre til samarbeidspartnere som fastlegen og andre. Helsestasjon/ skolehelsetjenesten kan behandle enkle lidelser, men dette er ikke tjenestens mandat. Om ressursene bindes opp til mye individuell oppfølging og behandling, vil det gå ut over muligheten til å utføre lovpålagte oppgaver.
Psykolog	Lovpålagt fra 1. januar 2020. Har et profesjonsansvar og er i føringer beskrevet som en som kan bidra inn i kommunens tjenester med kompetanse, veiledning og rådgiving, samt utredning og behandling.

Frøya kommune
Psykisk helseteam,
barne- og
familieveileder
Oppfølgingstjeneste
en (?).

Kilde: Allmennpsykologisk forening / foredrag v. Imenes 2023.

FRØYA KOMMUNE
kraft og mangfold

3

6

Hvordan forstå utredning, diagnostisering og behandling i kommunal kontekst

Utredning og diagnostisering

→ å belyse, synliggjøre og avklare ressurser og problemer på en systematisk måte. Å vurdert sitt diagnostiske bilde.

Behandling

→ intervensjoner eller tiltak som er igangsatt med formål om å skape endring eller bedring.

NB. Behandling til barn, unge og deres familier i kommunen har et kontekstuellt perspektiv og vil innebære foreldre, familie og systembaserte tiltak. Hjelpebehovet vil endre seg over tid og påvirkes av barnets utvikling.

- Råd og veiledning til foreldre
- Familiesamtaler
- Samarbeid med skole, barnehage og andre
- Samtale med barn/ungdom
- Kurs/gruppetilbud
- Veiledet selvhjelp (råd om nettkurs, litteratur)
- Oppfølgingssamtaler over telefon
- Koordinering og tilrettelegging for helhetlig hjelp
- Samarbeid med spesialisthelsetjenesten for å sikre helhetlig hjelp

FRØYA KOMMUNE
Kraft og mangfold

7

Psykisk helsetjenester – Hva er vårt ansvar i kommunen?

Grenseoppgang kommune og spesialisthelsetjeneste

Hovedforløp 3: Alvorlige og langvarige lidelser

- Både kommune og spesialisthelsetjeneste har ansvar for å bidra inn i kartlegging og utredning. Disse lidelsene bør diagnostiseres av spesialisthelsetjenesten.

Hovedforløp 2: Kortvarige alvorlige lidelser/langvarige milde.

- Både kommune og spesialisthelsetjenesten har ansvar for kartlegging og utredning.

Hovedforløp 1: Milde og kortvarige lidelser

- Kommunens ansvar, mens spesialisthelsetjenesten unntaksvis kan få en rolle om problemene utvikler seg til å bli alvorlige eller langvarige.

Kilde: Sammen om mestring (2014) og Ad hoc utvalgets rapport (2017).

FRØYA KOMMUNE
Kraft og mangfold

4

8

Psykisk helsetjenester – Hva er vårt ansvar i kommunen?

Grenseoppgang kommune og spesialisthelsetjeneste

Oppfølging og behandling

Korttidsforløp 5-10 t

Milde til moderate psykiske helseplager
Veiledning, samarbeid, tilrettelegging,
systemarbeid, gruppetilbud.

Lavterskeltilbud

Råd og veiledningsforløp 1 - 2 t

Milde kortvarige vansker. Kortvarig
veiledningstilbud.

- Helsestasjon for ungdom
- Chatte-tjeneste
- Åpen telefonlinje med telefonid

Helsefremmende og forebyggende tiltak på universelle arenaer

- Feks. i barnehage (og åpen barnehage), skole, helsestasjon og skolehelsetjeneste – faste kontroller

Page 1

Kilde: Sammen om barn og unges psykiske helse
(høringsutkast, 2022).

Spesialisert utredning og behandling

Langvarig moderat og kortvarig
alvorlige vansker. Samtidighet i
tilbud og koordinering på tvers
av kommune og BUP.

Langvarig oppfølging

Alvorlige tilfeller, store funksjonstap
Både kommune og BUP. Uten tidsramme.

- Å leve med
- Veiledning
- Ambulant tilbud
- IP og ansvarsgrupper
- Gruppetilbud

FRØYA KOMMUNE
Kraft og mangfold

Ny nasjonal veileder: psykisk helsearbeid barn og unge

<https://www.helsedirektoratet.no/veilede-re/psykisk-helsearbeid-barn-og-unge>

Kommunen skal sørge for tilgjengelig og tverrfaglig psykisk helsetjeneste som gir tidlig hjelp og behandling til barn og unge med psykiske plager, begynnende rusmiddelproblemer og reaksjoner på belastende livshendelser.

Tjenesten bør ha et familieperspektiv og tilby foreldrestøtte.

Tjenestetilbudet skal være kommunens psykiske helsetjeneste til barn og unge og komme i tillegg til andre helse- og omsorgstjenester som helsestasjon- og skolehelsetjenesten og fastlegeordningen.

I kommuner som allerede har etablert psykisk helsetjeneste, kan det være en fordel å gjøre en gjennomgang av om tilbudet dekker behovet i hele aldersgruppen 0-25 år, inkludert foreldreveiledning.

FRØYA KOMMUNE
Kraft og mangfold

Ny nasjonal **veileder**: psykisk helsearbeid barn og unge

Prinsipper for tjenesten bør baseres på barn og unges behov. Av det følger:

Tilgjengelig lavterskeltilbud som er alle barn og unge i kommunen og deres familier. Tjenesten er uten henvisning og tilbys digitalt ved behov, kontaktinformasjon skal være lett tilgjengelig

Tverrfaglig sammensatt og har nødvendig faglig kompetanse for kartlegging, vurdering, behandling og oppfølging av psykiske plager, rusmiddelproblemer og reaksjoner på belastende livshendelser, eksempelvis vold og overgrep. Tjenesten knytter til seg kompetanse med henvisningsrett til psykisk helsevern for barn og unge dersom tjenesten selv ikke har denne.

Medvirkning fra barn, unge og deres foreldre i utforming og gjennomføring av tjenestetilbudet.

Samarbeid på individnivå med barnehage og skole, helsestasjon- og skolehelsetjeneste, fastlege, pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), barnevernstjenesten, familievernkontoret, NAV- kontoret, psykisk helsevern for barn og unge, andre offentlige tjenester og frivillig sektor når det er nødvendig.

Styrking av psykisk helsetjenester til barn og familier kan ses i direkte sammenheng med **oppvekstreformen**

Fra 1. januar 2022 skal kommunen fremme gode oppvekstvilkår gjennom tiltak for å forebygge at barn og unge utsettes for omsorgssvikt eller utvikler atferdsvansker.

Kommunen skal sørge for å samordne sitt tjenestetilbud til barn og familier.

Kommunestyret skal også selv vedta en plan for det forebyggende arbeidet (§ 3-1). Planen skal beskrive hva som er målene for arbeidet, hvordan arbeidet skal organiseres og fordeles mellom etatene i kommunen, og hvordan etatene skal samarbeide.

Styrking av psykisk helsetjenester er i tråd med regjeringens **opptrappingsplan** for psykisk helse

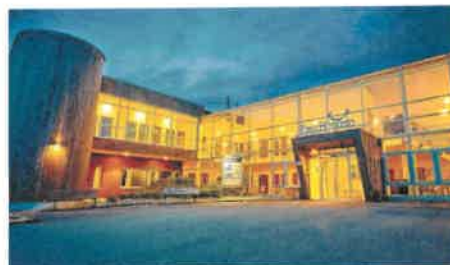
Meld. St. 23 (2022–2023). Opptrappingsplan for psykisk helse (2023–2033). I denne meldingen trekker regjeringen fram at den vil styrke tilgangen på lavterskeltjenester i kommunene som ikke krever henvisning eller diagnose, og at dette skal skje tidlig i planperioden.

Styrking av psykisk helsetjenester er i tråd med en rekke satsninger i Frøya kommune – **refleksjonsoppgave**:

- ØYA: Styrke voksenrollen og gjennom dette bygge trygge og robuste barn og unge med god helse. Øke hverdagsmestring/livsmestring for innbyggerne i Frøya kommune.
- 0-24: samordning av tjenester slik at utsatte barn og unge får bedre hjelp
- Selvmordsforebygging: politisk vedtatt nullvisjon
- «Tidlig innsats»
- Forebygge utenforskap
- Rekruttere og beholde arbeidskraft

Status for psykisk helsehjelp i dag – hva er utfordringsbildet?

1. Økt ansvar til kommunale psykisk helsetjenester og stor befolkningsvekst. Ikke tilsvarende styrking av tjenestetilbudet?
2. Fragmentert tjenestetilbud innen psykisk helse for barn, unge og familier
 - Psykisk helseteam, helsestasjon/skolehelsetjenesten, barne- og familieveileder, oppfølgingstjenesten?
 - Vanskelig for brukere og samarbeidspartnere å navigere i – vet ikke hvilken hjelp de kan finne og hvor
 - Ikke likeverdige vurderinger og tilbud
3. «Hull» i det samlede tjenestetilbudet
 - Det savnes psykisk helsehjelp for barn under 6 år og deres familier, også mangler i tilbud under 12 år
 - Det savnes system/familiefokus og foreldreveiledning (indikativt forebyggende barnevern)
 - «Etterslep» på hvilken kompetanse det er forventet at kommunen skal ha
3. Stor pagang på tjenestene ved Familie og helse
 - Venteliste og henvisninger (ikke lavterskel)
 - Høy arbeidsbelastning
 - Påvirker kvalitet på hjelpetilbudet

FRØYA KOMMUNE
kraft og mangfold

15

Hvordan videreutvikle psykisk helsetjeneste for barn og familier?

FRØYA KOMMUNE
kraft og mangfold

16

8

Behov og dimensjonering psykisk helsetilbud barn/unge

Hva statistikken kan fortelle oss om behov:

- **15- 20 %** av barnebefolkningen har til enhver tid psykiske vansker og plager som går ut over fungeringen. Disse har behov for hjelp og støtte, og mange kan ha behov for kortvarig psykisk helsehjelp.
- **7-8 %** av barn i førskole – og skolealder har symptomer forenlige med psykiske lidelser. BUP er dimensjonert for 5 prosent. Kommunen må hjelpe resterende **3 prosent**. Om lag 20 prosent av barna som henvises, får avslag på behandling i spesialisthelsetjenesten (Barneombudet, 2020). Disse barna må hjelpes i kommunen.
- Men **ALLE barna** i denne gruppen på **7-8 prosent** trenger å få tilgang til en faglig god vurdering før de henvises. Den kartleggingskompetansen og hjelpekompetansen skal kommunen ha. Det forstår vi ut fra forskrift om pakkeforløp barn og unges psykiske helse. Barna bør også få tilbud om behandling og tiltak i kommunen først, før de henvises.

Kilde: (FHI/NOU 2009:22), referert i Allmennpsykologisk forening / foredrag v. Imenes 2023.

17

Dimensjonering av psykisk helsetjeneste barn og unge - eksempel for Frøya kommune

På Frøya bor 805 barn under 12 år
Hvor mange barn/familier kan ha behov for ekstra oppfølging i denne aldersgruppa?

Psykiske plager (20%, under 12) = 161
Psykiske lidelser (7%, under 12) = 56

På Frøya bor 387 barn under 6 år
Hvor mange barn/familier kan ha behov for ekstra oppfølging i denne aldersgruppa?

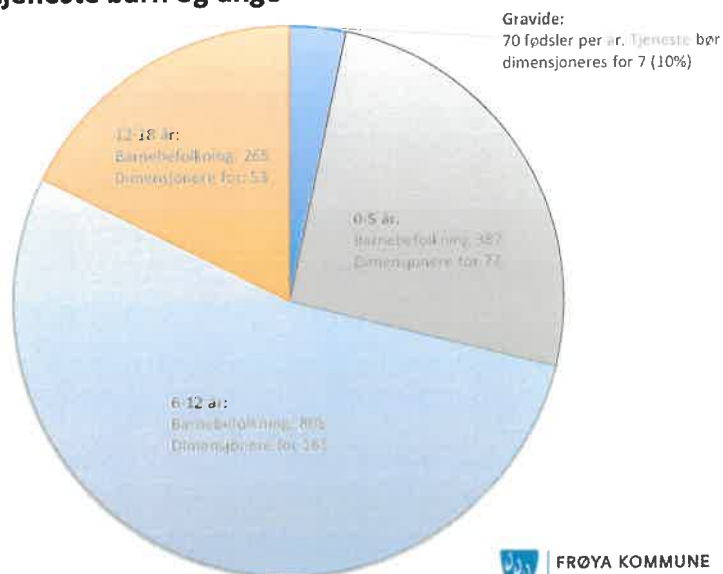
Psykiske plager (20%, under 6) = 74
Psykiske lidelser (7% under 6) = 27

18

9

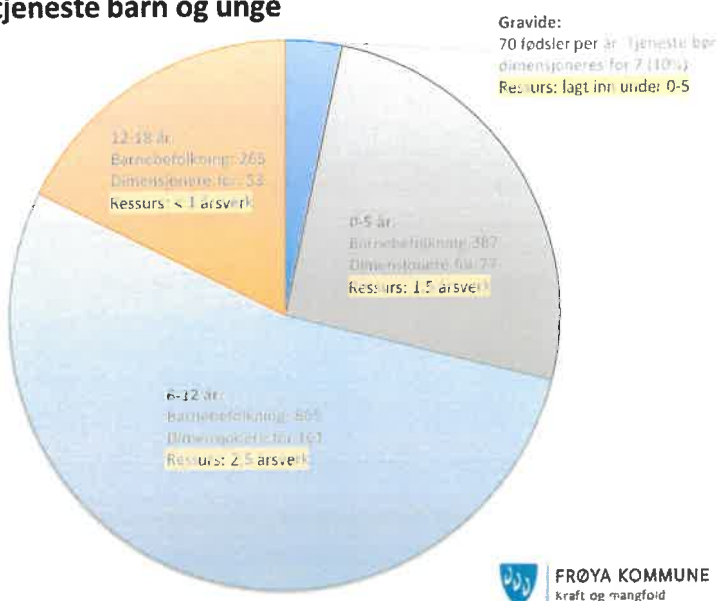
Dimensjonering av psykisk helsetjeneste barn og unge

19

Dimensjonering av psykisk helsetjeneste barn og unge

Premiss: 1 årsverk kan
hjelpe 70 barn og
familier i året (tall
hentet fra...).

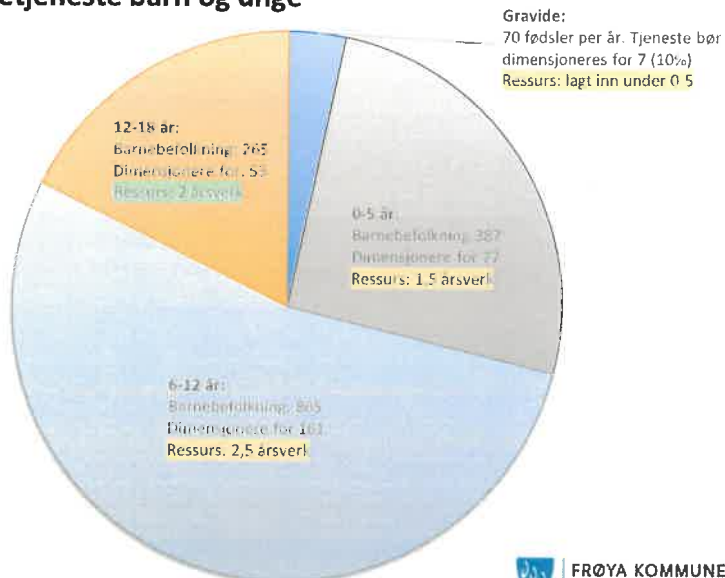
10

20

Dimensjonering av psykisk helsetjeneste barn og unge

Lokale forhold med betydning for dimensjonering

1. Helsetilstanden i befolkningen
2. Avstand til spesialisthelsetjenesten, mange har behov for oppfølging lokalt
3. Befolkningsvekst
 - For barnehage: behov for økning frem til 2025, hvor det vil stabilisere seg
 - Barneskolen økning på ca. 30 elever frem mot 2040, største endringene forespeilet i perioden 2026 – 2032.
 - Ungdomstrinnet: økning på ca. 66 elever frem til 2040.

Dimensjonering av psykisk helsetjeneste barn og unge

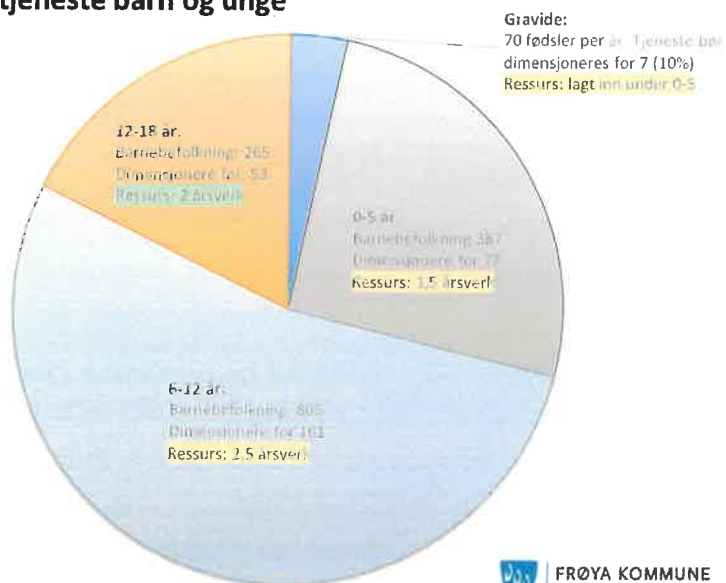
Hvilke ressurser har vi tilgjengelig for teamet?

- 1 årsverk barne- og familieveileder
- Halvt årsverk kommunepsykolog
- 1 årsverk ungdomskontakt
- 1 årsverk forebyggende barnevernstillinger?

Totalt: 3,5 årsverk (2,5 uten forebyggende barnevernstillinger)

Hvilke ressurser mangler vi?

- 2,5 årsverk (evt 3,5 uten forebyggende barnevernstillinger).

Organisering – alternativ 1

Matriseorganisert team:

- Psykolog 50%
- Foreldreveiledere 2x100%
 - Barne- og familieveileder stilling (utlyst)
 - Stillinger tiltenkt forebyggende barnevern?
- Ungdomskontakt 50-100%
- Rådgiver læringsmiljø (ppt-rådgiver eller sosiallærer) - 30%, resterende knyttes til PPT eller skole
- Andre faggrupper med relevant kompetanse (feks. vernepleier eller helsesykepleier m. COS-P, ICDP, EFTS eller annet)
- Vurdere også: Barnekoordinator, BAM, barnefysio/ergo i xx%?

Totalt 4-5 årsverk?

FRØYA KOMMUNE
Kraft og mangfold

23

Organisering – alternativ 2

Team organisert under og fast tilknyttet dagens psykisk helsetjeneste

- barne- og familieveileder (utlyst)
- 2 x 100% helse/sosialfaglig med relevant kompetanse
- Ungdomskontakt
- Kommunepsykolog i 50%

FRØYA KOMMUNE
Kraft og mangfold

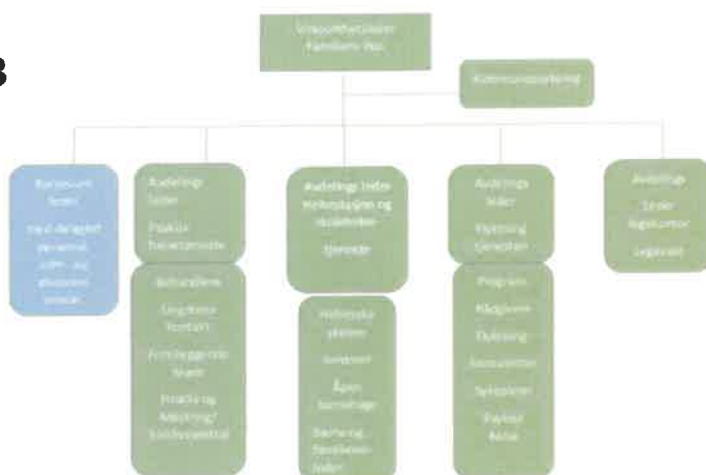
24

12

Organisering – alternativ 3

Ansatte fast tilknyttet en «utvidet» helsestasjon/ skolehelsetjeneste:

- barne- og familieveileder (utlyst)
- 2 x 100% helse/sosialfaglig med relevant kompetanse
- Ungdomskontakt
- Kommunepsykolog i 50%

FRØYA KOMMUNE
Kraft og mangfold

25

Psykisk helsetjeneste for barn og unge - Anbefalinger for forankring og implementering

Bestilling
Mandat arbeidsgruppe

Arbeidsgruppe : Hva har vi og hva trenger vi?
Hvordan kan psykisk helsetjeneste se ut hos oss?

Plan
Vedtak
Politisk forankring
Søke tilskudd

Medvirkningsprosesser: FAU, elevråd, brukerrepresentanter

Opprettelse: Rammer, lokaler, ressurser, nett-informasjon, adm støtte, henvendelsesskjema

Kurs, veiledning

Rutiner, strukturer, rapportering, Etablere samarbeidsarenaer, Etablere samarbeidsavtaler

Kilde: Figur fra Imenes (2023).

FRØYA KOMMUNE
Kraft og mangfold

13

26

Arbeidsgruppe

Forslag til sammensetning

- Avdelingsleder for dagens psykisk helseteam
- Fagleder helsestasjon/skolehelsetjenesten
- Kommunepsykolog
- Barnevernleder
- Kommunelege
- Leder PP-tjenesten
- Representanter bhg og skole
- Brukerrepresentanter
- Andre aktuelle?
 - NAV leder ungdomsteam
 - Oppfølgings-tjenesten psykisk helse og rus
 - Virksomhetsleder BAM

Forslag til mandat for arbeidsgruppa

- Utarbeide skriftlig tjenestebeskrivelse som uttyper mandat, mål, rammer, form, innhold, struktur og rutiner, og kompetansebehov.
- Gjennomføre medvirkningsprosesser
- Etablere og skriftliggjøre samarbeidsavtaler
- Etablere strukturer og rapporteringssystem
- Lage plan for rekruttering og opplæring, lokaler og administrativ støtte

FRØYA KOMMUNE
Kraft og mangfold

27

MÅL	RAMMER	FORM	INNHOOLD	STRUKTUR	RUTINER	KOMPETANSE
Tilby psykiske helsetjenester til barn og unge 0-20 år, og deres familier	Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2.4 Utredning, diagnostisering, behandling	Lavterskel (kort ventetid, svar innen to uker)	Klientkonsultasjoner (henvendte saker)	Plan for systematisk styring: Årsbju	Rutiner for kunnskapsbasert helsehjelp angst og depresjon	Kurs kognitiv terapi/KID/DU-kurs (felles kompetanseheving)
Psykiske plager, milde til moderate lidelser og rusbruk	Bidra inn også med § 3-2.5 Rehabilitering og § 3-3 Helsefremmende – og forebyggende arbeid, berunder opplysning, råd og veiledning	Alle skal få tilbud om konsultasjon eller annet tilbud (på sikt, bygge opp kapasitet, avgrense målgruppe ved for stor pågang?)	Fagstøtte/ konsultasjon til andre (ikke overta, men bistå i saker, skulder ved skulder prinsipp)	f.eks. (jan: årsrapport, statistikk feb: starte grupper mars: felles fagdag e-læringskurs sept: rekruttere gruppe, informasjon på rektormøter des. Intern plandag)	Rutiner for systematisk brukermedvirkning	Kurs i brukermid - virkningsverktøy EIT, felles kompetanseheving
Utredning og behandling: Hovedforløp 1 og 2	Hovedforløp 3: Kartlegging/Henvisning/Oppfølging/fagstøtte ved alvorlige, kroniske og/eller sammensatte lidelser	Tverrfaglig, tverrprofesjonelt	Telefonkonsultasjoner (faste tider?)	Faste teammøter, ukentlig	Rutiner for selvmordsrisiko-vurdering, forebygging av selvmord, selvsikadng.	Kurs i foreldreveiledningsprogr COS/COP/De utrolige årene (felles kompetanse)
Forebyggende: sekundærproblematikk, funksjonsfall, mestringsstap, uheldige ringvirkninger, belastning pårørende	Bruker – og pasientrettighetsloven (brukermedvirkning)	Kortids 1-10 samtaler individuelle forløp	Tilbud om tverrfaglige drøftinger (fast tid?)	Kompetanseplan	Rutiner for pårønderarbeid	Selvmordsrisiko-vurdering (e-lærings kurs) Selvsikadng (veileder for kommunene)
Rehabilitering: Fagstøtte til andre	Helsepersonelloven	Gruppe/kurs	Assistert selvhjelp.no (vurdere innkjøp)	Tverrfaglige møter	Rutiner for å avdekke vold/overgrep (alle skal spørres om vold)	Opplæring i verktøy og samtale
	Nasjonale faglige retningslinjer og veiledere (kunnskapsbasert helsehjelp)	Brukerorientert	Grupper/kurs (DU/KID, søvn, angst COS, De utrolige årene?)	Halvårslige felles fagdager	Rutiner avdekke alvorlige behov	Opplæring i relevante kartleggingsverktøy (alle bruker SCL-10)
	Prioriteringsveileder	Kunnskapsbasert	Metodikk/tilnærming: Kognitiv, familietøttende, utviklingsstøttende, samspillsorientert, utviklingspsykologisk	Halvårsrapport	Rutine for kriseoppfølging	Egen veileder Kriseoppfølging
	Inngår i Barne- og familietenert	Tidlig innsats		Intern kollegastøtte	Behov for IP (samordning andre tjenester)	Opplæring i IP (forskrift i veileder)
		Helsefremmende språk			Rutine oppfølging ved alvorlige, kroniske	
		Helsebevarende, helsefremmende og forebyggende				

14

28

Deltakelse i nettverk med andre små- og mellomstore kommuner

Etablere psykisk helsetjeneste for barn og unge i din kommune?
Nettverk, starthjelp og kurspakke

KORUS
RBUP
RAVTSI

Psykisk helseteam for barn, unge og familier

Hva er et psykisk helseteam og hvorfor er det viktig?

Et psykisk helseteam er et team av fagpersoner som jobber sammen for å hjelpe barn, unge og familier med psykiske problemer. Teamet består av ulike fagpersoner som kan hjelpe med ulike typer problemer, som angst, depresjon, ADHD, og autisme.

Teamet vil jobbe med å:

- Opprette et godt samarbeid mellom ulike fagpersoner.
- Gjennomføre ulike typer tiltak, som kurs, støttegrupper, og individuelle oppfølginger.
- Hjelp barn, unge og familier med å håndtere psykiske problemer.
- Opprette et godt samarbeid mellom ulike fagpersoner.
- Gjennomføre ulike typer tiltak, som kurs, støttegrupper, og individuelle oppfølginger.
- Hjelp barn, unge og familier med å håndtere psykiske problemer.

Nettverk

Nettverket er et samarbeid mellom ulike kommuner for å etablere psykisk helsetjenester for barn og unge. Netverket består av ulike kommuner som jobber sammen for å etablere psykisk helsetjenester for barn og unge.

Starthjelp

Starthjelpen er en pakke med ulike typer hjelp og støtte som kan hjelpe kommuner med å etablere psykisk helsetjenester for barn og unge. Starthjelpen består av ulike typer hjelp og støtte, som kurs, støttegrupper, og individuelle oppfølginger.

Kurspakke

Kurspakken er en pakke med ulike typer kurs og opplæringsprogrammer som kan hjelpe kommuner med å etablere psykisk helsetjenester for barn og unge. Kurspakken består av ulike typer kurs og opplæringsprogrammer, som kurs for fagpersoner, kurs for barn og unge, og kurs for familier.

Forebyggende familieteam 0-5

Forebyggende familieteam er et interkommunalt samarbeid mellom ulike kommuner for å etablere forebyggende familietjenester for barn og unge. Teamet består av ulike fagpersoner som kan hjelpe med ulike typer problemer, som angst, depresjon, ADHD, og autisme.

Teamet vil jobbe med å:

- Opprette et godt samarbeid mellom ulike fagpersoner.
- Gjennomføre ulike typer tiltak, som kurs, støttegrupper, og individuelle oppfølginger.
- Hjelp barn, unge og familier med å håndtere psykiske problemer.
- Opprette et godt samarbeid mellom ulike fagpersoner.
- Gjennomføre ulike typer tiltak, som kurs, støttegrupper, og individuelle oppfølginger.
- Hjelp barn, unge og familier med å håndtere psykiske problemer.

Nettverk

Nettverket er et samarbeid mellom ulike kommuner for å etablere forebyggende familietjenester for barn og unge. Netverket består av ulike kommuner som jobber sammen for å etablere forebyggende familietjenester for barn og unge.

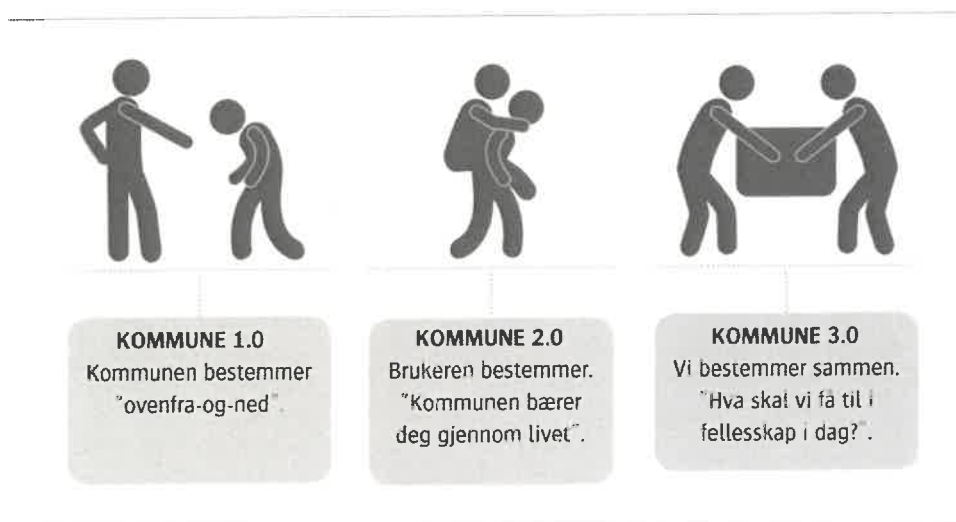
Starthjelp

Starthjelpen er en pakke med ulike typer hjelp og støtte som kan hjelpe kommuner med å etablere forebyggende familietjenester for barn og unge. Starthjelpen består av ulike typer hjelp og støtte, som kurs, støttegrupper, og individuelle oppfølginger.

Kurspakke

Kurspakken er en pakke med ulike typer kurs og opplæringsprogrammer som kan hjelpe kommuner med å etablere forebyggende familietjenester for barn og unge. Kurspakken består av ulike typer kurs og opplæringsprogrammer, som kurs for fagpersoner, kurs for barn og unge, og kurs for familier.

29

30

Hvordan sikre at...

- Bygge tiltakskompetanse!
- Samordnet hjelp (unngå silo)
 - God integrert, tett samarbeid med andre «gå sammen med». Understøtte skoler og barnehager.
- Godt rigget for å hjelpe også de minste barna og deres familier
 - Jo tidligere i livet vi investerer i psykisk helse, jo mer får vi igjen for pengene (Heckman, nobelprisvinner i økonomi).
- Oppleves tilgjengelig og lavterskel
- Sikre behov til barn/unge med langvarig og sammensatte behov
- Brukermedvirkning
- «Hjelp som hjelper»

FRØYA KOMMUNE
Kraft og mangfold

31

	1.Skadelige omsorgsformer (ulike former for neglekt, svikt)	2.Alvorlige krenkelse (psykisk, fysisk vold etc)	3. Emosjonell utilgjengelig- het/fjernhet hos foresatte	4.Rusmisbruk hos foreldre	5.Alvorlige former for psykiske lidelser hos foreldre	7.Skadelig psykososialt miljø i barne- hage og skole	8.Levekårs- utfordringer
Forebygging Individ	<u>Snakke-</u> kompetanse med barn og <u>med foreldre</u> når vi er bekymret <u>Home Start</u> <u>Familieråd</u> De utrolige arene COS-P	Traumebevist omsorg Handlingsplan Vold i nære relasjoner	<u>Familieråd</u> COS-P De utrolige arene	Bruke <u>TWEAK</u> , <u>AUDIT</u> , <u>DUDIT</u> <u>all på inngangsspis</u> mål til barn om <u>rus</u>	PPT Psykisk helsetjeneste Fastlege Tidlig kartlegging <u>ASQ</u> De utrolige arene COS-P	<u>Beredskaps-</u> <u>team mot mobbing</u>	Barn og foreldre Samarbeidsrutine mellom skoler/bhg og NAV
Forebygging gruppe	<u>Snakke-</u> kompetanse med barn og <u>foreldre</u>	Snakkekompetanse med foreldre og barn. Handlingsplan vold i nære relasjoner	COS og De utrolige arene	Motiverende intervju <u>Familieråd</u>	Grupper for barn som pårørende. Inkluderende fritids-aktiviteter for de minste	Kompetanse- heving Konsultasjons- støtte Grupper: <u>Brotherhood</u> <u>Parenthood</u>	Sponsing av kantines kantine
Universelle tiltak – alle	ICDP for foresatte	Barn får kunnskap i bkg og skole <u>legveile Eroppen</u> minnet leg ICDP for foresatte	EPDS kartlegging helsetjeneste ICDP-kurs	Alkohol og rus under graviditet: Spørre alle - bruke <u>TWEAK</u> , <u>AUDIT</u> , <u>DUDIT</u>	Kartlegging under graviditet EPDS Barn får kunnskap i bkg og skole	Felles program for psykososialt arbeid i skolen <u>Levetidslin</u> <u>Robust</u> <u>Ungdom</u> <u>Zippos venner</u> <u>LIN</u>	Gratis fritidstilbud Kantines kantine Fritidskort Bursdagerom Åpne haller Base/klubb Utlandsentral Skyssordninger Fritidslederkurs Frivillighetsattest

16

32

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Siv-Tove Skarshaug
Arkivsaksnr.: 23/2429

Arkiv: 033

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Hovedutvalg for levekår

REFERATSAK

Forslag til vedtak:

Referatene tas til orientering.

Vedlegg:

Forespørsel om et lysbehandlingstilbud for innbyggere i frøya kommune
Tilsyn – Oppfyllelse av pålegg

St. Olavs Hospital

Postboks 3250
7006 TRONDHEIM

Deres ref.

Vår ref.
23/1047

Arkivkode
G00

Sted, dato
Sistranda, 15.05.2023

FORESPØRSEL OM ET LYSBEHANDLINGSTILBUD FOR INNBYGGERE I FRØYA KOMMUNE VED FRØYA HELSETUN

Vi henvender oss til dere på vegne av Frøya kommune angående et viktig og aktuelt anliggende som berører våre innbyggere med hudsykdommer.

Etter en drøfting og dialog internt i kommunen, ønsker vi å uttrykke vår bekymring for mangelen på et tilstrekkelig behandlingstilbud for denne pasientgruppen i vårt nærområde. Vi mener det er av stor betydning at det etableres et lysbehandlingstilbud ved Frøya helsetun, som vil gi våre innbyggere en mulighet til å motta nødvendig behandling uten å måtte reise unødvendig langt.

Vi er overbevist om at et slikt tilbud vil gi den enkelte pasient muligheten til å holde sin sykdom under kontroll, og derav oppleve en lettere hverdag og en bedret livskvalitet. Ved å tilby behandling i nærheten av deres bosted, vil hudpasientene ha muligheten til å behandle seg poliklinisk uten å måtte være borte fra skole, arbeid og familie.

Vi er kjent med at flere kommuner, blant annet Nordreisa, Sel, Smøla og Ytre Namdal, har lokale prosjekter der lysbehandling tilbys lokalt, og at en hudlege har ambulerende tjeneste til kommunene for oppfølging.

Med bakgrunn i det nevnte, ønsker vi gjerne å starte en dialog med dere for å undersøke om det er mulig å rigge et slikt tilbud lokalt i Frøya kommune, til beste for våre innbyggere. Vi ser fram til å høre deres vurdering av vår forespørsel og for muligheter om et samarbeid mellom våre institusjoner.

Dersom dere har behov for ytterligere informasjon eller ønsker å drøfte saken nærmere, er vi tilgjengelige for møter.

Med hilsen
Frøya kommune

Renate Loktu Sandvik
Kommunalsjef Helse og Mestring

Beathe Sandvik Meland
Kommunedirektør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

ARBEIDS- OG VELFERDSETATEN
Postboks 354
8601 MO I RANA

Orgnr 889640782

Oppfølging av tilsyn - ARBEIDS- OG VELFERDSETATEN org.nr. 889640782

Vi viser til tilsyn med NAV HITRA FRØYA org.nr. 991381708 (underenhet)

I tilsynet fant vi forhold som ikke er i samsvar med regelverket. Her er en oversikt over Arbeidstilsynets reaksjoner i saken.

#	Reaksjon	Status	Frist
1	Pålegg - Samordning - HMS-arbeid - skriftlig avtale	Oppfylt	
2	Pålegg - Psykososiale og organisatoriske faktorer – kartlegging og risikovurdering	Oppfylt	
3	Pålegg - Psykososiale og organisatoriske faktorer – plan og tiltak	Oppfylt	
4	Pålegg - Vold, trusler om vold og uheldige belastninger - kartlegging, risikovurdering, tiltak og plan	Oppfylt	
5	Pålegg - Bedriftshelsetjeneste - plan for bistand	Oppfylt	

Oppfylte pålegg

Vi viser til tilbakemelding av 31.10.2023.

#4 Pålegg - Vold, trusler om vold og uheldige belastninger - kartlegging, risikovurdering, tiltak og plan

I tilbakemeldingen har dere vedlagt kartleggingen av vold og trusler som er gjennomført. Minimumskravene i forskrift om utførelse av arbeid § 23A-1 er vurdert. Dere har beskrevet flere momenter under hver av faktorene, og handlingsplan er utarbeidet.

Det fremgår ikke tydelig hvilken risiko dere har satt på de ulike momentene. Flere tiltak er gjennomført, men det fremgår ikke tydelig hvilke tiltak som var gjennomført før risikovurderingen og hva som er rest-risikoen. Det vil være en forbedring om dere ved neste gjennomgang av risiko for vold og trusler skiller på risikoen slik den er i dag, med de tiltakene dere allerede gjør, og rest-risikoen, som dere evt. må ha nye tiltak for.

På bakgrunn av tilbakemeldingen er pålegget oppfylt.

#5 Pålegg - Bedriftshelsetjeneste - plan for bistand

I tilbakemeldingen har dere lagt ved plan for bistand fra bedriftshelsetjenesten.

På bakgrunn av tilbakemeldingen er pålegget oppfylt.

Send dokumenter eller kommentarer via eDialog

Bruk eDialog hvis dere skal sende oss dokumentasjon eller for å svare på dette brevet. Husk å oppgi referansenummer 2022/42601. Les mer om eDialog på www.arbeidstilsynet.no/kontakt-oss/post/.

Gi informasjonen videre til verneombudet

Verneombudet skal gjøres kjent med vedtak fra Arbeidstilsynet (arbeidsmiljøloven § 18-6 (8)). Vi ber derfor om at du som arbeidsgiver gir en kopi av dette brevet til verneombudet.

Mer informasjon?

Dere finner informasjon om gangen i et tilsyn og reaksjonene vi kan gi, på [arbeidstilsynet.no/om-oss/tilsyn/](https://www.arbeidstilsynet.no/om-oss/tilsyn/).

Med hilsen
Arbeidstilsynet

Monica Wiig Kolstad, for
Harald Gran
seksjonsleder

Gunvor Steinkjer
seniorinspektør

Dette brevet er elektronisk signert.

Kopi til:

NAV HITRA FRØYA, Postboks 152, 7261 SISTRANDA

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Siv-Tove Skarshaug
Arkivsaksnr.: 23/2431

Arkiv: 033

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Hovedutvalg for levekår

ORIENTERING/SPØRRERUNDE

- Omvisning ved Bo, aktivitet og miljøtjenesten.
- Orientering hvordan det jobbes med tiltakene Oppvekstbruksplanen.
- Orientering barnehagesituasjon.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Siv-Tove Skarshaug
Arkivsaksnr.: 23/2483

Arkiv: A00

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Hovedutvalg for levekår
Kommunestyret

KVALITET I GRUNNSKOLEN OG OPPLÆRING TIL MINORITETSSPRÅKLIGE BARN OG UNGE.

SAK FRA KONTROLLUTVALGET TIL KOMMUNESTYRET.

Forslag til vedtak:

Kommunestyret pålegger kommunedirektøren, i samarbeid med skoleledelsen, å

- sørge for systematisk internkontroll innenfor skole, herunder å legge fram en plan for dette arbeidet innen kommunestyremøtet i april 2024
- utarbeide årlig tilstandsrapport for skolen som skoleeier skal behandle
- sikre systematikk i arbeidet med organisering og gjennomføring av opplæring til minoritetsspråklige elever for å sikre lik praksis mellom skolene og et likeverdig tilbud til elevene.

Frist for å gi tilbakemelding til kontrollutvalget settes til deres utvalgsmøte 12.06.24

Vedlegg:

- Særutskrift av møtebok sak 34/23
- Forvaltningsrevisjonsrapport kvalitet i grunnskolen og opplæring til minoritetsspråklige barn og unge

Saksopplysninger:

I samsvar med “Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024” og kontrollutvalgets bestilling den 7.september 2022, sak 26/22, har Revisjon Midt-Norge SA laget og oversendt forvaltningsrevisjonsrapporten “Kvalitet i grunnskolen og opplæring til minoritetsspråklige barn og unge”.

Det er to problemstillinger som er undersøkt:

1. Arbeider Frøya kommune systematisk for god kvalitet i undervisningen ved grunnskolen?
2. Får minoritetsspråklige barn og unge i Frøya kommune opplæring i tråd med regelverk og retningslinjer?

revisjonskriteriene er i hovedsak basert på bestemmelser i opplæringsloven og kommuneloven. Rapporten er avgrenset til å omfatte kommunens grunnskoleopplæring.

1. Arbeider Frøya kommune systematisk for god kvalitet i undervisningen ved grunnskolen?

Dette punktet er delt i to, ved at temaene *internkontroll* og *kvalitet* er undersøkt hver for seg.

Internkontroll:

Når det gjelder internkontroll, vurderer revisor det slik at systemet kommunen har for internkontroll, Compilo, ikke brukes i så stor grad som det kan gjøres for å sikre felles oversikt over rutinene for alle. Det er stort sprik i hva som oppfattes som avvik, og om og hvordan det håndteres videre. En del rutiner er kjent for mange ansatte, men alle kjenner ikke alle nødvendige rutiner. Det er også mangler i kommunens arbeid med risikovurderinger. Det er også forskjell på hvordan skolene evaluerer og oppdaterer rutiner og prosedyrer på området risikovurderinger. Revisor mener dette arbeidet framstår som lite systematisert og litt tilfeldig.

Ut fra revisjonskriteriene for punktet internkontroll, anser revisor at kommunen ikke sørger for systematisk internkontroll innenfor skole, for å sikre at lover og regler følges.

Kvalitet:

Mht kvalitetsvurdering, dvs. *“hvordan det hentes inn informasjon og etableres et kunnskapsgrunnlag om kvaliteten i skolen, og identifiseringer av utfordringer på grunnlag av den”* skriver revisor at det ikke er laget tilstandsrapport slik opplæringsregelverket krever siden 2020. Skolene som er undersøkt jobber alle, men forskjellig, med analyse og vurdering av tiltak på grunnlag av tall fra nasjonale prøver. Elevene er gjennom utviklingssamtaler og fagsamtaler involvert i vurderingsarbeidet, uten at det er satt i system ved alle skolene.

Ut fra revisjonskriteriene som er oppstilt anser revisor at de er delvis oppfylt.

Konklusjonen på spørsmål 1 er at kommunen ikke arbeider godt nok systematisk med de verktøyene som finnes, for å sikre god kvalitet på opplæringen i grunnskolen i Frøya kommune. Revisor anser at kommunen kan gjøre mer for å sikre god kvalitet i grunnskolen.

2. Får minoritetsspråklige barn og unge i Frøya kommune opplæring i tråd med regelverk og retningslinjer?

Det er stilt opp seks kriterier for revisors undersøkelse av dette. Ut fra disse, konkluderer revisor på de enkelte punktene med at kommunen ikke bruker de retningslinjene som finnes, og at skolene har hvert sitt opplegg for å kartlegge og følge opp den enkelte elevs norskkunnskaper. Det er altså ikke noen felles systematikk for dette. Kommunen oppfylder videre delvis kravet til at det skal fattes enkeltvedtak for den enkelte elev, og skolene tilbyr den undervisningen som enkeltvedtaket gir rett til. Revisor finner dessuten at samhandlingen mellom lærerressursene i ordinær undervisning og i særskilt språkopplæring er preget av store variasjoner, noe som er lite heldig overfor en sårbar gruppe. Kommunen har ikke noe system for å sikre at de undervisningsressursene som finnes disponeres slik at den nyttes for å gjennomføre den undervisningen elevene med enkeltvedtak har krav på.

Revisor konkludere under dette punktet med at opplæringstilbudet er sprikende og usystematisk, og opp til hver enkelt skole hvordan en tilbyr dette. Dette gjør at kommunen ikke kan garantere at elevene mottar et opplæringstilbud med lik kvalitet uavhengig av hvilken skole de tilhører, og at tilbudet er i tråd med regelverk og retningslinjer, heter det.

Revisors har følgende anbefalinger:

At kommunedirektør, i samarbeid med skoleledelsen

- sørger for systematisk internkontroll innenfor skole
- utarbeider årlig tilstandsrapport for skolen som skoleeier skal behandle
- sikrer systematikk i arbeidet med organisering og gjennomføring av opplæring til

minoritetsspråklige elever for å sikre lik praksis mellom skolene og et likeverdig tilbud til elevene.

Vurdering:

Kontrollutvalgets tilrådning:

Kommunestyret pålegger kommunedirektøren, i samarbeid med skoleledelsen, å

- sørge for systematisk internkontroll innenfor skole
- utarbeide årlig tilstandsrapport for skolen som skoleeier skal behandle
- sikre systematikk i arbeidet med organisering og gjennomføring av opplæring til minoritetsspråklige elever for å sikre lik praksis mellom skolene og et likeverdig tilbud til elevene.

Frist for å gi tilbakemelding til kontrollutvalget på dette arbeidet settes til 1.august 2024.

jf.r. møteplan til kontrollutvalget, vil planen presteres i deres møte 12.06.24

Forvaltningsrevisjon - Kvalitet i grunnskoleopplæringen og opplæring til minoritetsspråklige barn og unge

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Frøya kommune

Møtedato

06.12.2023

Saknr

34/23

Saksbehandler Ragnhild Torsdatter Grønvold

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 22/170 - 9

Forslag til vedtak

Kommunestyret pålegger kommunedirektøren, i samarbeid med skoleledelsen, å

- sørge for systematisk internkontroll innenfor skole
- utarbeide årlig tilstandsrapport for skolen som skoleeier skal behandle
- sikre systematikk i arbeidet med organisering og gjennomføring av opplæring til minoritetsspråklige elever for å sikre lik praksis mellom skolene og et likeverdig tilbud til elevene.

Frist for å gi tilbakemelding til kontrollutvalget på dette arbeidet settes til 1. august 2024.

Vedlegg

Forvaltningsrevisjonsrapport kvalitet i grunnskolen og opplæring til minoritetsspråklige barn og unge

Behandling:

Revisjon Midt-Norge SA, ved revisor Hanne Marit Ulseth Bjerkan, redegjorde for hovedpunktene i rapporten. Utvalget stilte spørsmål som revisor besvarte. Kommunalsjefen for oppvekst og kultur, Margit Myrseth, var tilstede som tilhører i møtet. Hun svarte på spørsmål fra utvalget, og orienterte om det forbedringsarbeidet kommunen allerede har begynt med. Tilstandsrapport blir lagt fram i januar.

Omforent forslag til vedtak ble:

Kontrollutvalget slutter seg til revisors anbefalinger og konklusjoner, og legger frem rapport fra forvaltningsrevisjon til behandling i kommunestyret, med følgende forslag til vedtak:

Kommunestyret pålegger kommunedirektøren, i samarbeid med skoleledelsen, å

- sørge for systematisk internkontroll innenfor skole, herunder å legge fram en plan for dette arbeidet innen kommunestyremøtet i mars 2024
- utarbeide årlig tilstandsrapport for skolen som skoleeier skal behandle
- sikre systematikk i arbeidet med organisering og gjennomføring av opplæring til minoritetsspråklige elever for å sikre lik praksis mellom skolene og et likeverdig tilbud til elevene.

Frist for å gi tilbakemelding til kontrollutvalget på dette arbeidet settes til 1. juni 2024, og presenteres for utvalget den 12.6.24.

Vedtak:

Kontrollutvalget slutter seg til revisors anbefalinger og konklusjoner, og legger frem rapport fra forvaltningsrevisjon til behandling i kommunestyret, med følgende forslag til vedtak:

Kommunestyret pålegger kommunedirektøren, i samarbeid med skoleledelsen, å

- sørge for systematisk internkontroll innenfor skole, herunder å legge fram en plan for dette arbeidet innen kommunestyremøtet i mars 2024
- utarbeide årlig tilstandsrapport for skolen som skoleeier skal behandle

- sikre systematikk i arbeidet med organisering og gjennomføring av opplæring til minoritetsspråklige elever for å sikre lik praksis mellom skolene og et likeverdig tilbud til elevene.

Frist for å gi tilbakemelding til kontrollutvalget på dette arbeidet settes til 1. juni 2024, og presenteres for utvalget den 12.6.24.

Saksopplysninger

I samsvar med "Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024" og kontrollutvalgets bestilling den 7. september 2022, sak 26/22, har Revisjon Midt-Norge SA laget og oversendt forvaltningsrevisjonsrapporten "Kvalitet i grunnskolen og opplæring til minoritetsspråklige barn og unge".

Det er to problemstillinger som er undersøkt:

1. Arbeider Frøya kommune systematisk for god kvalitet i undervisningen ved grunnskolen?
2. Får minoritetsspråklige barn og unge i Frøya kommune opplæring i tråd med regelverk og retningslinjer?

revisjonskriteriene er i hovedsak basert på bestemmelser i opplæringsloven og kommuneloven. Rapporten er avgrenset til å omfatte kommunens grunnskoleopplæring.

1. Arbeider Frøya kommune systematisk for god kvalitet i undervisningen ved grunnskolen?

Dette punktet er delt i to, ved at temaene *internkontroll* og *kvalitet* er undersøkt hver for seg.

Internkontroll:

Når det gjelder internkontroll, vurderer revisor det slik at systemet kommunen har for internkontroll, Compilo, ikke brukes i så stor grad som det kan gjøres for å sikre felles oversikt over rutinene for alle. Det er stort sprik i hva som oppfattes som avvik, og om og hvordan det håndteres videre. En del rutiner er kjent for mange ansatte, men alle kjenner ikke alle nødvendige rutiner. Det er også mangler i kommunens arbeid med risikovurderinger. Det er også forskjell på hvordan skolene evaluerer og oppdaterer rutiner og prosedyrer på området risikovurderinger. Revisor mener dette arbeidet framstår som lite systematisert og litt tilfeldig.

Ut fra revisjonskriteriene for punktet internkontroll, anser revisor at kommunen ikke sørger for systematisk internkontroll innenfor skole, for å sikre at lover og regler følges.

Kvalitet:

Mht kvalitetsvurdering, dvs. *"hvordan det hentes inn informasjon og etableres et kunnskapsgrunnlag om kvaliteten i skolen, og identifiseringer av utfordringer på grunnlag av den"* skriver revisor at det ikke er laget tilstandsrapport slik opplæringsregelverket krever siden 2020. Skolene som er undersøkt jobber alle, men forskjellig, med analyse og vurdering av tiltak på grunnlag av tall fra nasjonale prøver. Elevene er gjennom utviklingssamtaler og fagsamtaler involvert i vurderingsarbeidet, uten at det er satt i system ved alle skolene.

Ut fra revisjonskriteriene som er oppstilt anser revisor at de er delvis oppfylt.

Konklusjonen på spørsmål 1 er at kommunen ikke arbeider godt nok systematisk med de verktøyene som finnes, for å sikre god kvalitet på opplæringen i grunnskolen i Frøya kommune. Revisor anser at kommunen kan gjøre mer for å sikre god kvalitet i grunnskolen.

2. Får minoritetsspråklige barn og unge i Frøya kommune opplæring i tråd med regelverk og retningslinjer?

Det er stilt opp seks kriterier for revisors undersøkelse av dette. Ut fra disse, konkluderer revisor på de enkelte punktene med at kommunen ikke bruker de retningslinjene som finnes, og at skolene har hvert sitt opplegg for å kartlegge og følge opp den enkelte elevs norskkunnskaper. Det er altså ikke noen felles systematikk for dette. Kommunen oppfyller videre delvis kravet til at det skal fattes enkeltvedtak for den enkelte elev, og skolene tilbyr

den undervisningen som enkeltvedtaket gir rett til. Revisor finner dessuten at samhandlingen mellom lærerressursene i ordinær undervisning og i særskilt språkopplæring er preget av store variasjoner, noe som er lite heldig overfor en sårbar gruppe. Kommunen har ikke noe system for å sikre at de undervisningsressursene som finnes disponeres slik at den nyttes for å gjennomføre den undervisningen elevene med enkeltvedtak har krav på.

Revisor konkludere under dette punktet med at opplæringstilbudet er sprikende og usystematisk, og opp til hver enkelt skole hvordan en tilbyr dette. Dette gjør at kommunen ikke kan garantere at elevene mottar et opplæringstilbud med lik kvalitet uavhengig av hvilken skole de tilhører, og at tilbudet er i tråd med regelverk og retningslinjer, heter det.

Revisors har følgende anbefalinger:

At kommunedirektør, i samarbeid med skoleledelsen

- sørger for systematisk internkontroll innenfor skole
- utarbeider årlig tilstandsrapport for skolen som skoleeier skal behandle
- sikrer systematikk i arbeidet med organisering og gjennomføring av opplæring til minoritetsspråklige elever for å sikre lik praksis mellom skolene og et likeverdig tilbud til elevene.

Vurdering og konklusjon

Det er sekretariatets oppfatning at rapporten svarer på den bestillingen som ble vedtatt. De undersøkelsene som revisor har gjort, viser at det er klart behov for å arbeide mer systematisk med de temaene denne rapporten har tatt for seg, i grunnskolene i Frøya kommune. Eksempelvis er manglende årlig tilstandsrapport en mangel som gjør at skoleeier ikke får det styringsverktøyet som er forutsatt. Dette gjør det vanskelig for skoleeier å vite hva det er behov for å jobbe med for å sikre kvaliteten på opplæringen.

Ut fra rapporten og det som er gjengitt ovenfor, har sekretariatet følgende forslag til omforent innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret pålegger kommunedirektøren, i samarbeid med skoleledelsen, å

- sørge for systematisk internkontroll innenfor skole
- utarbeide årlig tilstandsrapport for skolen som skoleeier skal behandle
- sikre systematikk i arbeidet med organisering og gjennomføring av opplæring til minoritetsspråklige elever for å sikre lik praksis mellom skolene og et likeverdig tilbud til elevene.

Frist for å gi tilbakemelding til kontrollutvalget på dette arbeidet settes til 1.august 2024.

Kvalitet i grunnskolen og opplæring til minoritetsspråklige barn og unge

Frøya kommune

Forvaltningsrevisjon

2023

FORORD

Revisjon Midt-Norge SA har gjennomført denne forvaltningsrevisjonen på oppdrag fra Frøya kommunes kontrollutvalg i perioden januar 2023 til oktober 2023.

Vi vil takke alle som har bidratt med informasjon i prosjektet.

Alle rapporter fra Revisjon Midt-Norge SA publiseres på www.revisjonmidt norge.no.

Trondheim, 11. oktober 2023

Hanne Marit Ulseth Bjerkan

Oppdragsansvarlig revisor

Marie Husøy Sæther

Prosjektmedarbeider

SAMMENDRAG

Revisjon Midt-Norge SA har gjennomført denne forvaltningsrevisjonen på oppdrag fra kontrollutvalget i Frøya kommune. Revisor har undersøkt kvalitet i grunnskolen og opplæring til minoritetsspråklige barn og unge.

I **første problemstilling** konkluderer revisor med at Frøya kommune har potensiale til å arbeide mer systematisk for å sikre god kvalitet i undervisningen ved grunnskolen. Kommunen mangler et overordnet system for internkontroll for å sikre at lover og regler innenfor skole blir fulgt. Praksis for avvik og avvikshåndtering har potensiale til å bli mer ensartet. Kommunen har ikke utarbeidet tilstandsrapport de siste årene. Kommunen har et system for å innhente informasjon og tallgrunnlag for skolen for å analysere og vurdere tiltak.

I **andre problemstilling** konkluderer revisor med at det er risiko for at ikke alle minoritetsspråklige barn og unge i Frøya kommune får opplæring i tråd med regelverk og retningslinjer. Kommunen mangler systematikk i arbeidet med å gi opplæring til minoritetsspråklige barn og unge. Det gjelder både retningslinjer, kartleggingsarbeid, utforming av enkeltvedtak og oversikt over ressurser. Praksisen i dag er at det er opp til hver enkelt skole å finne sin måte å løse dette på, og det gjøres ulikt mellom skolene. Elevene får særskilt språkopplæring i tråd med enkeltvedtakene, men enkeltvedtakene gir store rom for hvordan språkopplæringen skal gjennomføres. Det eksisterer ikke noe forum i kommunen hvor de ansatte kan utveksle erfaringer om opplæring til minoritetsspråklige elever.

Revisor anbefaler at kommunedirektøren, i samarbeid med skoleledelsen:

- Sørger for systematisk internkontroll innenfor skole.
- Utarbeider årlig tilstandsrapport for skolen som skoleeier skal behandle.
- Sikrer systematikk i arbeidet med organisering og gjennomføring av opplæring til minoritetsspråklige elever for å sikre lik praksis mellom skolene og et likeverdig tilbud til elevene.

INNHALDSFORTEGNELSE

Forord	3
Sammendrag.....	4
Innholdsfortegnelse	5
1 Innledning.....	7
1.1 Bestilling	7
1.2 Problemstillinger	7
1.3 Metode	7
1.4 Uttalelse om rapport	11
1.5 Organisering i kommunen.....	11
2 Kvalitet i undervisning.....	12
2.1 Problemstilling	14
2.2 Internkontroll.....	14
2.2.1 Revisjonskriterier	14
2.2.2 System for internkontroll	14
2.2.3 Avvik	17
2.2.4 Vurdering	19
2.3 Kvalitetsvurdering	21
2.3.1 Revisjonskriterier	21
2.3.2 Tilstandsrapport	21
2.3.3 System for kvalitetsvurdering	21
2.3.4 Involvering av elever i kvalitetsvurdering	23
2.3.5 Vurdering	24
2.4 Konklusjon.....	25
3 Minoritetsspråklige barn og unge.....	26
3.1 Problemstilling	29
3.2 Revisjonskriterier	29
3.3 Funn.....	29
3.3.1 Rutiner	29
3.3.2 Kartlegging av norskkunnskaper	31
3.3.3 Enkeltvedtak	33
3.3.4 Gjennomføring av særskilt språkopplæring	35
3.3.5 Ressurser	41
3.3.6 Integrering av minoritetsspråklige elever	43
3.3.7 Elevenes egne opplevelser	45
3.4 Vurdering.....	45
3.5 Revisors oppsummering av gjennomføring av særskilt språkopplæring.....	48
3.6 Konklusjon.....	49
4 Anbefalinger	50
Kilder	51

Vedlegg 1 – Utledning av revisjonskriterier.....	52
Vedlegg 2 – Uttalelse	60

Tabell

Tabell 1. Grunnskolene i Frøya kommune	11
Tabell 2. Antall meldte avvik grunnskoler 2022	17
Tabell 3. Andel flerspråklige elever ved skolene i Frøya kommune, høsten 2022	27
Tabell 4. Gjennomgang enkeltvedtak per skole	34

Figurer

Figur 1. Kvalitetssirkelen	13
Figur 2. Andel innvandrere fordelt etter innvandringsgrunn i Frøya kommune, 2022.	26
Figur 3. Antall personer i Frøya med innvandringsbakgrunn etter opprinnelsesland. 2023.	27
Figur 4. Utklipp fra arbeidsrutiner i tiltaksplan for minoritetsspråklige barn	30
Figur 5. Antall årstimer til særskilt norskopplæring per elev, kommunale og private grunnskoler.....	42

1 INNLEDNING

1.1 Bestilling

Kontrollutvalget i Frøya kommune bestilte i sak 26/22 den 7. september 2022 en forvaltningsrevisjon om kvalitet i grunnskoleopplæringen. Temaene som ble skissert i behandlingen var:

«Hvordan sikres kvaliteten i opplæringen for minoritetsspråklige? Har kommunen tilstrekkelige ressurser? I hvilken grad tilpasses opplæringen elevenes forutsetninger?

I hvilken grad benytter skolene på Frøya kvalifiserte lærere? Hvor stor er andelen ufaglærte benyttes i undervisningen?»

Bestillingen er i tråd med «Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024».

I arbeidet med utarbeidelsen av prosjektplanen har revisor hatt dialog med Statsforvalteren i Trøndelag som har gjennomført tilsyn på skole og tidlig innsats i kommunen høsten 2022. Revisor har derfor tatt kontakt med kommunalsjef oppvekst i kommunen for å få mer informasjon om tilsynet og utfordringsbildet innenfor oppvekst i kommunen. Revisor har forsøkt å ta hensyn til innspillene fra kontrollutvalget og informasjonen fra kommunen i utarbeidelsen av prosjektplan.

Kontrollutvalget vedtok prosjektplanen i sak 39/22 den 7. desember 2022.

1.2 Problemstillinger

Følgende problemstillinger vil bli besvart i rapporten:

1. Arbeider Frøya kommune systematisk for god kvalitet i undervisningen ved grunnskolen?
2. Får minoritetsspråklige barn og unge i Frøya kommune opplæring i tråd med regelverk og retningslinjer?

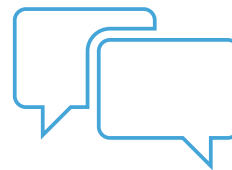
1.3 Metode

Forvaltningsrevisjonen er gjennomført i henhold til NKRF - kontroll og revisjon i kommunenes standard for forvaltningsrevisjon, RSK 001. Revisor har vurdert egen uavhengighet overfor Frøya kommune, jf. kommuneloven § 24-4 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon kapittel 3.

Revisor har brukt flere metoder for å samle inn data til denne forvaltningsrevisjonen.

Intervju

Revisor gjennomførte et oppstartsmøte der daværende kommunalsjef oppvekst, rektor ved Frøya ungdomsskole og hovedtillitsvalgt Utdanningsforbundet deltok. I møtet ble det kjent at daværende kommunalsjef skulle slutte i stillingen og begynne som rektor ved Mausund oppvekstsenter og Sørburøy skole. Daværende kommunalsjef er derfor senere intervjuet som rektor ved disse skolene. Rektor ved Frøya ungdomsskole ble konstituert som kommunalsjef og har fungert som revisors kontaktperson etter oppstartsmøtet. Hun ble ansatt som kommunalsjef mai 2023. Rapporten vil omtale henne som kommunalsjef.

Videre er det gjennomført intervjuer med alle seks rektorene ved skolene i kommunen. Mausund oppvekstsenter og Sørburøy skole har samme rektor. På grunn av endring i kommunalsjefrollen, har ungdomsskolen hatt en konstituert rektor under revisjonen. Fem av seks intervjuer ble gjennomført digitalt. I tillegg ble det gjort noen oppfølgingsintervju ved skolebesøk.

For å besvare problemstillingene best mulig, valgte revisor ut fire skoler i kommunen for å besøke og intervju ansatte. De fire skolene ble valgt ut med bakgrunn i størrelse, antall minoritetsspråklige elever og geografi. Vi valgte å ikke besøke Nabeita oppvekstsenter ettersom skolen har hatt tilsyn fra Statsforvalteren og derfor har revisor ønsket å minimere belastningen. Mausund oppvekstsenter og Sørburøy skole har få minoritetsspråklige elever, og er derfor heller ikke valgt ut til besøk.

Revisor har besøkt og intervjuet følgende ansatte ved de fire skolene:

Nordskag oppvekstsenter

- Oppfølgingsintervju rektor
- Ansattgruppe på tre kontaktlærere
- Sosiallærer (har også en stillingsandel tilknyttet Dyrøy oppvekstsenter og Mausund skole.

Dyrøy oppvekstsenter

- Ansattgruppe på to kontaktlærere

Sistranda barneskole

- Ansattgruppe på tre kontaktlærere småtrinnet
- Ansattgruppe på to kontaktlærere mellomtrinnet

Frøya ungdomsskole

- Oppfølgingsintervju rektor
- Faglærer
- Trinnledere fra hver trinn

I tillegg gjennomførte revisor et intervju med lærer som har særskilt norskopplæring ved både Sistranda barneskole og Frøya ungdomsskole. Intervjuet ble gjennomført digitalt.

Revisor har også gjennomført oppfølgingsintervju med kommunalsjef, både i slutten av mars og i slutten av august. I tillegg ble det sendt noen spørsmål til kommunalsjef på epost knyttet til budsjett og ressurser innenfor grunnskole.

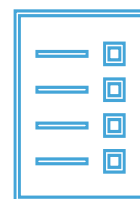
Revisor har også intervjuet seks minoritetsspråklige elever. I intervjuene med rektorene, ytret revisor ønske om å snakke med et utvalg elever. Revisor laget et informasjonsskriv som rektor fikk tilsendt og videreformidlet til elevene. Rektor tok den videre dialogen med elevene og foreldrene/foresatte for å høre om det var noen av elevene som meldte seg. Det var helt frivillig om elevene ønsket å snakke med revisor. Dette ble også presisert under intervjuene. Elevene fikk også tilbud om å ha med seg en ressursperson under intervjuene. Noen av elevene hadde med seg ansatte ved skolen som fungerte som tolk. Under andre intervju ble det brukt google translate. Det ble skrevet referat fra intervjuene som elevene fikk lest opp på slutten av intervjuet for godkjenning.

I forkant av alle intervjuene laget revisor en strukturert intervjuguide tilpasset de ulike rollene. Informantene fikk tilsendt prosjektplan i forkant. I etterkant av alle intervjuene er det skrevet referat som er verifisert av informantene. Rapporten benytter kun verifisert intervjudata.

Dokumentgjennomgang

Revisor har gjennomgått følgende dokumenter:

- Tiltaksplan for minoritetsspråklige barn
- Referater fra forum grunnskole for perioden 1. januar 2022 og til og med møtet i forumet den 11. januar 2023. Totalt åtte møter.
- Enkeltvedtak om særskilt norskopplæring

Revisor har også bedt om å få tilsendt eksempler på enkeltvedtak om særskilt norskopplæring fra de fire skolene som ble besøkt i revisjonen. Vedtakene ble anonymisert i forkant av oversendingen. Antall vedtak revisor ba om å få oversendt, varierte fra skole til skole, avhengig av størrelse og antall elever med vedtak om særskilt norskopplæring. Revisor ba om å få oversendt de nyeste vedtakene, gjerne skoleåret 2022/2023. Revisor har til sammen gjennomgått 13 enkeltvedtak.

Vurdering av metode

Valg av intervju som metode er begrunnet ut ifra behovet om kunnskapen om helheten knyttet til arbeidet med kvalitet i undervisning og opplæring til minoritetsspråklige elever. For å belyse problemstillingene har det vært nødvendig å intervjuer både ansatte i lederfunksjoner innenfor oppvekst og undervisningspersonell. Både for å få informasjon om arbeidet som gjøres på overordnet nivå og på skolenivå.

Revisor valgte å gjennomføre gruppeintervju av ansatte ved de utvalgte skolene. Oversikten ovenfor viser hvilke ansatte ved skolene som er valgt ut. Alternativet hadde vært en spørreundersøkelse. En spørreundersøkelse hadde gitt muligheten til å nå samtlige av de ansatte og kunne ha stilt konkrete spørsmål om temaet. Revisor vurderte det som mest hensiktsmessig å bruke gruppeintervju for å få informasjon, særlig for å få dybdeinformasjon om hvordan ansatte i skolen opplever arbeidet med kvalitet i undervisning og tilbudet om opplæring til minoritetsspråklige elever. Andre ansatte revisor kunne ha intervjuet, er blant annet tillitsvalgte. Tillitsvalgte er bindeleddet mellom ansatte og ledelsen og kunne ha bidratt med informasjon. På grunn av ressurs hensyn, er tillitsvalgte kun representert i oppstartsmøtet. Revisor har ikke innhentet elevenes synspunkt på hvordan de opplever involvering i arbeidet med kvalitetsvurdering. Det betyr at elevenes involvering er svart ut av de ansatte, og ikke elevene selv. Elevene sine synspunkter kunne ha vært hentet ut gjennom intervjuer med for eksempel elevrådet.

Revisor har benyttet de nevnte dokumentene på grunn av at det er dokumenter som er relevante for arbeidet med kvalitet i undervisningen og opplæringen til minoritetsspråklige elever. Dokumentgjennomgang er valgt for å se på kommunen sitt systematiske arbeid på området og for å undersøke hvilke retningslinjer kommunen har.

Revisor fikk oversendt enkeltvedtak om særskilt norskopplæring fra de fire utvalgte skolene. Revisor har brukt enkeltvedtakene til å undersøke om kommunen oppfyller kravene til dokumentasjon og regeletterlevelse. Sett i etterkant kunne revisor ha innhentet enkeltvedtak fra alle skolene i kommunen for å undersøke praksisen, samt ha økt utvalget av enkeltvedtak. Revisor vurderer at utvalget er tilstrekkelig for å vurdere praksisen.

Revisor vurderer at innsamlet data gir et godt grunnlag for å gjøre vurderinger og svare ut problemstillingene.

1.4 Uttalelse om rapport

En foreløpig rapport ble sendt til kommunedirektøren for uttalelse 29. september 2023. Revisjon Midt-Norge SA mottok uttalelsen den 6. oktober 2023. Uttalelsen er vedlagt rapporten i vedlegg 2.

Uttalelsen har ikke ført til endringer i faktagrunnlaget, vurderinger eller konklusjon.

1.5 Organisering i kommunen

I Frøya kommune er det syv grunnskoler. Kommunen har en egen kommunalsjef innenfor oppvekst og kultur. Tabellen nedenfor viser oversikt over skoler, trinn og antall elever.

Tabell 1. Grunnskolene i Frøya kommune

Skole	Trinn	Elever
Nordskag oppvekstsenter	1.-7. trinn	28
Sistranda barneskole	1.-7. trinn	212
Nabeita oppvekstsenter	1.-7. trinn	129
Dyrøy oppvekstsenter	1.-7. trinn	33
Sørburøy skole	1.-10. trinn	3
Mausund oppvekstsenter	1.-10. trinn	14
Frøya ungdomsskole	8.-10. trinn	173

Kilde: Frøya kommune

Innenfor oppvekst har kommunen to forum; *forum grunnskole* og *forum oppvekst*.

Forum grunnskole er et forum med månedlige møter, som inkluderer alle skolelederne (rektorene). *Forum oppvekst* er et forum som i tillegg til skoleledere også inkluderer barnehage og kultur, og som møtes litt sjeldnere enn forum grunnskole.

Frøya kommune deltar i Oppfølgingsordningen til Utdanningsdirektoratet. Oppfølgingsordningen skal bidra til at kommuner med svake resultater på sentrale områder av opplæringen over tid får hjelp til å skape bedre læringsmiljø og læringsresultater for elevene i kommunen. Kommunene får tilbud om støtte og veiledning over en periode på tre år gjennom oppfølgingsordningen.¹ Kommunalsjef opplyser at Oppfølgingsordningen er initiert av Statsforvalteren. Skolene i Frøya har valgt å jobbe med språk som utviklingsområde innenfor denne ordningen. Det har blant annet blitt gjennomført fagdager for alle ansatte innenfor oppvekst knyttet til språkopplæring.

¹ [Utdanningsdirektoratet - Oppfølgingsordningen](#)

2 KVALITET I UNDERVISNING

Kvalitetsarbeid og internkontroll henger sammen. Med *internkontroll* menes systemer som har til hensikt å sikre regeletterlevelse, mens *kvalitetsutvikling* brukes om utviklingen som skal bidra til å nå sentrale kvalitetsmål for grunnopplæringen.² Første delkapittel vil gi en beskrivelse av internkontroll, som omtalt i kommuneloven og veileder, mens andre delkapittel oppsummerer sentrale punkt om kvalitetsutvikling i skolen fra opplæringsloven og Utdanningsdirektoratet.

Internkontroll

Tidligere var internkontroll (forsvarlig system) en egen bestemmelse i opplæringsloven, men ble erstattet av kommunelovens § 25-1. Skoleeier skal ha internkontroll for å sikre at regelverket blir fulgt. Lovkravet krever at internkontrollen skal være systematisk og tilpasset virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Veileder til internkontroll i kommunesektoren, fra kommunal- og distriksdepartementet, skriver at med *systematisk internkontroll* må det gjøres et planmessig og metodisk arbeid. Internkontrollen skal ikke være en tilfeldig og hendelsesbasert kontroll, men må være av et slikt omfang og innhold at den kan kalles systematisk. Målet med det systematiske er at brudd på regelverket forebygges, avdekkes og følges opp. Videre skal *internkontrollen tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold*. Departementet skriver at risikovurderinger er sentralt, og at kommunen må gjøre en konkret analyse og vurdering av sannsynligheten for at regelverket ikke følges, og hvilke konsekvenser det eventuelt medfølger. Vurderingene må gjøres både samlet for kommunen som helhet og innenfor de enkelte delene av kommunens virksomhet.

Kvalitetsutvikling

I opplæringssammenheng beskriver Utdanningsdirektoratet (Udir) kvalitet ut fra tre underområder, som alle henger sammen³:

Strukturkvalitet beskriver de ytre forutsetningene, og handler om fysiske forhold som bygninger, ressurser, personalets kompetanse, bemanning og økonomi.

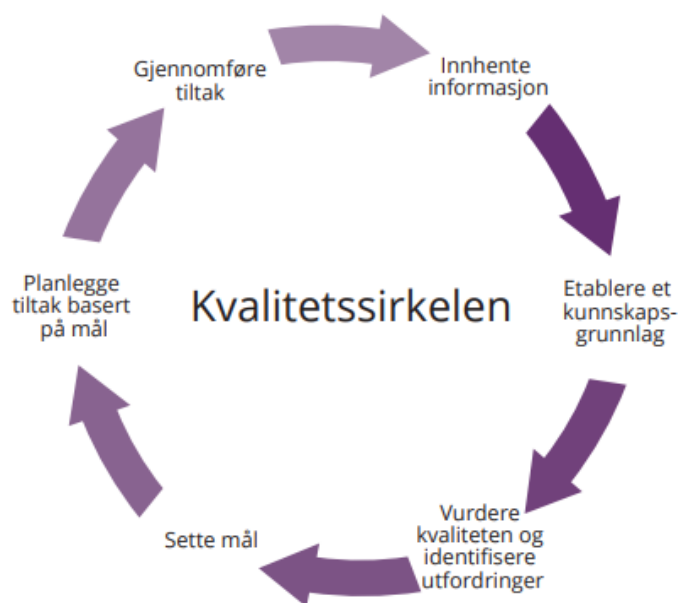
Prosesskvalitet beskriver innholdet i tilbudet eller opplæringer, og handler blant annet om hvordan rammeplanen eller læreplanen gjennomføres i praksis, medvirkning, relasjoner, aktivitetstilbud, ledelse og kultur for læring.

² NOU 2019: 23, Ny opplæringslov

³ [Utdanningsdirektoratet - Hva er kvalitet](#)

Resultatkvalitet er det som ønskes å oppnå med tilbudet. Det kan for eksempel bety at barna eller elevene opplever lek, læring, trivsel og utvikling, aktiviteter og samhandling.

Skolene skal sørge for et likeverdig tilbud for alle elever. Skoleeier har plikt til å oppfylle elevenes rett til opplæring, og må stille de ressursene som er nødvendig for kvalitetsarbeid i skolen til disposisjon. Strategi for kvalitetsutvikling i skolen⁴ beskriver kvalitetsutvikling som en kontinuerlig læringsprosess, der lærerne, skolelederne, andre ansatte og skoleeierne arbeider systematisk med å sette seg mål, velge tiltak og vurdere tilstanden. Kvalitetssirkelen illustrert nedenfor viser prosessen.

Kilde: Kunnskapsdepartementet

Figur 1. Kvalitetssirkelen

Begrepet *kvalitetsutvikling* viser til hele prosessen i kvalitetssirkelen, mens *kvalitetsvurdering* viser til hvordan det hentes inn informasjon og etableres et kunnskapsgrunnlag om kvaliteten i skolen, og identifisering av utfordringer på bakgrunn av dette. Arbeidet med kvalitetsutvikling er lovfestet i opplæringslovens § 13-3e, som krever at kommunen skal ha et forsvarlig system for kvalitetsvurderinger. Det skal utarbeides årlig tilstandsrapport som skal drøftes i kommunestyret. Kommunen skal også jevnlig vurdere i hvilken grad organisering, tilrettelegging og gjennomføring av opplæringen medvirker til å nå målene i læreplanverket. Denne forvaltningsrevisjonen ser på kommunen sitt arbeid med kvalitetsvurdering.

⁴ Strategi for kvalitetsutvikling i skolen i lys av fagfornyelsen, Kunnskapsdepartementet

Kapittelet vil først beskrive og vurdere kommunens arbeid med internkontroll, før arbeidet med kvalitetsvurdering blir beskrevet og vurdert. Til slutt vil revisor konkludere på problemstillingen.

2.1 Problemstilling

Det er utarbeidet følgende problemstilling for temaet:

- Arbeider Frøya kommune systematisk for god kvalitet i undervisningen ved grunnskolen?

2.2 Internkontroll

2.2.1 Revisjonskriterier

Følgende revisjonskriterier er utledet for å vurdere kommunens arbeid med internkontroll:

- Kommunen skal sørge for systematisk internkontroll innenfor skole for å sikre at lover og regler følges. Herunder følger det at kommunen:
 - Har system for nødvendige rutiner og prosedyrer. Disse skal være kjent og tilgjengelig for de ansatte.
 - Inkluderer risikovurderinger for å tilpasse kontrollen til skolesektoren.
 - Evaluerer og oppdaterer rutiner og prosedyrer.
- Kommunen skal som en del av internkontroll ha et system for å avdekke og følge opp avvik.

Utleddningen av revisjonskriteriene finnes i vedlegg 1.

Under punktet om at kommunen skal ha et system for nødvendige rutiner og prosedyrer har revisor av ressurs hensyn valgt å ikke ettergå og sjekke om skolen har alle rutiner og prosedyrer som er lovpålagt, som for eksempel rutiner for overganger mellom barnehage og grunnskole. Revisor vil heller undersøke om kommunen har et system for slike rutiner og prosedyrer, samt om de er gjort kjent og tilgjengelig.

2.2.2 System for internkontroll

Overordnet system

Oppvekstsektoren i Frøya kommune tok fra 1. mai 2021 i bruk kvalitetssystemet Compilo. Systemet skal brukes både til internkontroll og som avvikssystem. I oppstartsmøtet ble det fortalt at delen av systemet som omhandler avvik fungerer godt, mens systemet knyttet til generelle rutiner og prosedyrer ikke er på plass. Kommunen har vært uten et slikt kvalitetssystem i noen år, og har enda ikke kommet a jour med rutiner og prosedyrer. Kommunalsjef forteller at det har vært viktig å få Compilo inn i lederstrukturen og få systemet

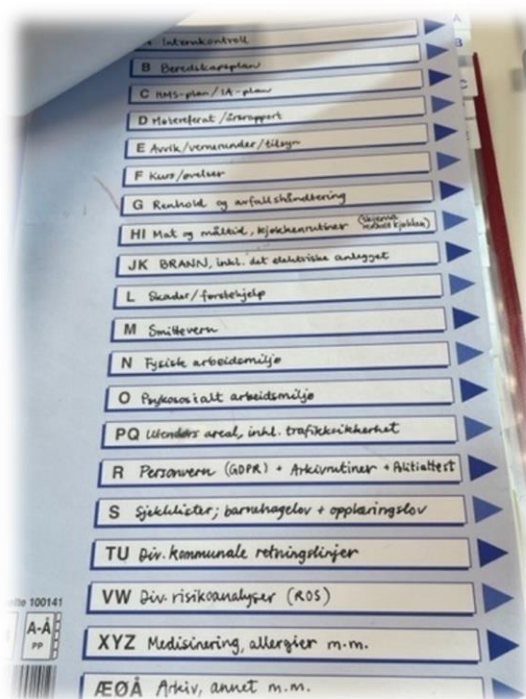
forankret blant lederne i oppvekst. Blant annet jobbes det med dette i forum oppvekst. Kommunen har et mål om at alt av rutiner og prosedyrer skal samles i Compilo.

Flere av rektorene forteller at det er et ønske om å få til felles retningslinjer for alle skolene, og at det forsøkes å bygge et bredere samarbeid mellom skolene enn det har vært til nå. En rektor forteller at det er retningslinjer innenfor oppvekst, men at disse ikke har vært systematisert og samlet. En av rektorene uttaler at lovpålagte oppgaver, rapporteringer og frister har vært tema i de ulike forumene. Rektor opplever derfor å være oppdatert på arbeidet med internkontrollen, selv uten at Compilo er tatt i bruk til dette.

Rutiner og prosedyrer

Siden Compilo ikke inneholder felles rutiner og prosedyrer, har hver skole egne systemer hvor rutiner og prosedyrer er samlet. Samtlige av informantene, både rektorer og ansatte ved skolene, forteller at Microsoft Teams brukes aktivt på hver skole. I Teams finnes både rutiner som er felles i kommunen og rutiner for hver enkelt skole. I hovedsak har hver skole sine egne rutiner og prosedyrer, men noen er felles i kommunen. Av rutiner som er felles, nevnes elevfravær, permisjonssøknader, rutiner i forbindelse med overgang mellom barnehage og skole, foreldremøteplan og utviklingsplan. Flere av rektorene forteller at det er hensiktsmessig at enkelte av rutinene tilpasses de ulike skolenes drift og forhold.

På en av skolene har rektor har en egen perm som inneholder ulike rutiner og prosedyrer, eksempelvis beredskapsplan, HMS-rapporter, risikoanalyser og kommunale retningslinjer. Bildet nedenfor viser innholdsfortegnelsen i perm.

Kilde: Revisjon Midt-Norge SA

Rektor forteller at mye av rutiner finnes digitalt, men det meste av selve dokumentasjonen kun er samlet i denne permen. Det er også et eget digitalt program (LAFT) for deler av internkontrollen som omhandler byggteknisk. Dette systemet brukes også til arbeidsordre knyttet til bygg (inkl. vaktmestertjenesten/drift).

Revisor har spurt de ansatte om de opplever rutinene som kjent og tilgjengelig. De fleste av informantene opplever at skolens rutiner og prosedyrer er kjent og tilgjengelig, på Teams.

Ved en av skolene sender rektor ut et informasjonshefte til de ansatte ved skolestart. Hftet inneholder blant annet oversikt over de ulike ansvarsområdene, organisasjonskart, regler og rutiner ved fravær, årshjul for skolen og ulike rutiner. Under rutiner er det listet opp felles rutiner med referanse til kommunale planer som skolen skal bruke i faglige og sosiale sammenhenger. Hftet sier også noe om skolens rutiner for sikkerhet på tur. De ansatte ved skolen forteller at de har vært med og utarbeidet rutinebeskrivelsene, og opplever at det jobbes godt med internkontroll ved skolen. Retningslinjene følges og er tilgjengelige for de ansatte.

En rektor forteller at de ansatte blir minnet om rutiner og oppdateringer. De ansatte forteller at lærerne ser på planer og rutiner på høsten. Rektor sender disse ut, og så må de ansatte krysse av når man har lest rutinene. Lærerne forteller at det er mye å sette seg inn i, og at det er lagt opp til stort egenansvar. Skolen har samtidig lagt til rette for å finne de rutinene det er behov for. Ved en annen skole, forteller ansatte at ledelsen er flink til å følge opp og at det er enkelt å finne fram til rutiner. Lærerne forteller at dokumenter som ikke ligger i Teams, for eksempel individuell plan (IOP) ved spesialundervisning, kan være vanskelig å finne. Andre ansatte opplever at søkemotoren i Teams er dårlig når de skal søke etter en rutine.

Risikovurderinger

I oppstartsmøte ble det opplyst om at innholdet i Compilo ikke er basert på risikovurderinger. Det arbeides ikke systematisk med risikovurderinger. Det har vært utfordrende å holde risikovurderingene oppdaterte. Oppdateringer blir ofte et resultat av hendelser som forekommer. Det gjøres mye bra arbeid på de enkelte enhetene, men det er lite systematikk i arbeidet fra overordnet nivå.

Ved skolene i kommunene, er det ulik praksis for å gjøre risikovurderinger. Ved flere skoler forteller de ansatte at de er involvert i å utarbeide risikovurderinger og risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS-analyser) for ulike aktiviteter, som for eksempel uteskole, PRIDE-markering og turer. Ved en skole forteller lærerne at det gjøres risikovurderinger ved behov og at disse lagres på Teams. Ved en annen skole opplyser de ansatte at de ikke deltar i gjennomføringen av risikovurderingene.

En rektor forteller at det gjøres risikovurderinger i varierende grad. Revisor har fått tilsendt et utvalg av risikovurderingene som skolen har gjort. I skjemaet er det først beskrevet hvilken aktivitet eller situasjon som skal vurderes. Deretter står det hvilke situasjoner som kan oppstå og hva som kan gjøres for å redusere sannsynligheten for at disse situasjonene oppstår. Til slutt er det et punkt om hva som kan gjøres for å redusere konsekvensen dersom disse situasjonene likevel skulle oppstå.

Evaluering og oppdatering

Når det gjelder evaluering og oppdatering av rutiner, forteller en rektor at dokumenter og retningslinjer oppdateres etter behov og hendelser. Det er ikke definert noe sted hvor ofte evalueringer og oppdateringer skal gjøres. En annen rektor forteller at forumene innenfor oppvekst brukes for å oppdatere rutiner og prosedyrer. På en tredje skole forteller rektor at det er grupper som jobber med å oppdatere rutiner. Hvem som jobber med oppdateringene, avhenger av hvilke rutiner det skal jobbes med/revideres.

Ved en skole forteller rektor at de har hatt evaluering av rutiner, men kanskje ikke ofte nok. Rektor sier at noen av planene evalueres ukentlig og rutine for overgangssituasjoner justeres og evalueres fortløpende.

2.2.3 Avvik

Compilo brukes som avvikssystem i kommunen og innenfor oppvekst. Når det meldes inn avvik i Compilo, er det virksomhetsleder som mottar avviket. Systemet har automatisk videresending videre oppover i ledelsen, men det er i utgangspunktet virksomhetsleder som får innmeldingen. Innenfor oppvekst er det rektor. Tidligere kommunalsjef forteller at det også finnes en administrasjonsgruppe (internkontrollgruppe) som månedlig gjennomgår alle avvik på tvers av sektorer i kommunen. Det blir satt inn tiltak dersom internkontrollgruppa ser at det er gjentatte avvik hos enkeltenheter. For eksempel ble det praktisert ved gjentatte avvik om voldsbruk ved en skole. Rektor ved en skole bekrefter at administrasjonen tok kontakt vedrørende avvik om vold og trusler som var meldt inn, og administrasjonen fulgte avvikene videre opp.

Intervjuene med rektorer og ansatte viser at det er ulik praksis mellom skolene for melding av avvik. Revisor har fått tilsendt antall meldte avvik på de ulike skolene i 2022. Tabellen nedenfor viser hvilke skoler som har meldt avvik og hvor mange avvik som er meldt i løpet av 2022.

Tabell 2. Antall meldte avvik grunnskoler 2022

Skole	Antall meldte avvik 2022
Dyrøy oppvekstsenter	13
Nabeita oppvekstsenter	109
Sistranda barneskole	84

Nordskag oppvekstsenter	5
Frøya ungdomsskole	2

Kilde: Frøya kommune

I oppstartsmøte ble det nevnt at varierende grad av innmeldte avvik handler om bevissthet rundt melding av avvik, like mye som faktiske forskjeller. Kommunalsjef forteller at årsaken til forskjellene mellom skolene er sammensatt. Opplæringen i Compilo er ulik og det er ulik forståelse av hva som er et avvik. Hver enkelt ansatt har sin forståelse hva som defineres som et avvik, og det varierer hva man ønsker oppfølging på. Kommunalsjef forteller at kommunen har en ressurs som har kunnskap om Compilo og tilbyr opplæring på bruk av Compilo og definisjonene av et avvik.

Ved en av skolene der avvikssystemet brukes, forteller rektor at skolen de siste årene har hatt fokus på at ansatte må melde avvik. En annen skole har hatt en egen dag avsatt til opplæring knyttet til avvik. En rektor forteller at avvik blir håndtert etter alvorlighetsgrad, og rektor har oppfølgingsamtaler med de det gjelder dersom avviket går på vold og trusler. Bedriftshelsetjenesten og HR-avdelingen i kommunen kan kobles på ved behov. Enkelte av lærerne opplever at de har blitt bedre til å melde avvik og at avvikene blir tatt tak i. De kan melde avvik via en app. Lærerne sier at det er lettere tilgjengelig og mer oversiktlig å melde avvik når det er en app. Andre lærere opplever at de ansatte er generelt dårlig på å melde avvik, særlig knyttet til manglende spesialundervisning og manglende bemanning. Lærerne ved skolene opplever at det er ulik oppfatning blant ledelsen og de ansatte om hva som er et avvik. Noen av lærerne forteller at det ikke er diskutert hva som er et avvik eller ikke, noe som gjør lærerne usikre. Flere av lærerne ved skolene opplever at det er ulik grad av oppfølging av avvik. Oppfølging av avvik er periodevis god, og mindre god i andre perioder. Noen lærere føler seg ikke ivaretatt i oppfølging av avvik.

På skolene hvor avvikssystemet brukes i mindre grad, forteller rektorene en praksis om at ansatte ofte kommer til sin leder og snakker om situasjoner. Det blir en erstatning for avviksmelding. Ved en av skolene forteller de ansatte om kort vei til rektor, og har derfor ikke følt behov for å melde avvik i Compilo. De ansatte selv sier at de ikke er flinke til å melde avvik, de ordner det selv. En av de ansatte har opplevd at avviket har blitt liggende og ikke fått tilbakemelding på hva som har skjedd. De ansatte sier at alle har fått opplæring i hvordan avvik meldes og når det meldes, men at de ikke er flinke til å melde. På en av de andre skolene sier de ansatte at det har vært noe usikkerhet blant ansatte hva som defineres som avvik, og som derfor kunne potensielt kunne ha vært meldt. Rektorene forteller at det jobbes med å oppfordre til økt bruk av Compilo for avviksmelding.

2.2.4 Vurdering

Kommunen skal sørge for systematisk internkontroll innenfor skole for å sikre at lover og regler følges. Herunder følger det at kommunen:

- Har system for nødvendige rutiner og prosedyrer. Disse skal være kjent og tilgjengelig for de ansatte.
- Inkluderer risikovurderinger for å tilpasse kontrollen til skolesektoren.
- Evaluerer og oppdaterer rutiner og prosedyrer.

System for nødvendige rutiner og prosedyrer som er gjort kjent og tilgjengelig for de ansatte

Compilo er kommunen sitt system for internkontroll. Per nå brukes systemet kun som et avvikssystem og ikke et internkontrollsystem. På overordnet nivå har dermed kommunen ikke et felles system for internkontroll. Kommunen er i gang med arbeidet med å bruke Compilo som et overordnet system for rutiner og prosedyrer i skolen. Det er ønske om et bredere samarbeid mellom skolene. Hver enkelt skole har sine rutiner og prosedyrer lagret i Teams. Skolene har også tilpasset sine rutiner etter sine behov og forhold. Revisor vurderer at det er hensiktsmessig at noen rutiner og prosedyrer, er tilpasset de ulike skolene sine behov, størrelse og aktiviteter. De ansatte opplever rutinene og prosedyrene kjent og tilgjengelig for de ansatte. Enkelte av skolene har praksis for å opplyse om hvilke rutiner og prosedyrer som eksisterer.

De ansatte selv vurderer at de er kjent med rutiner og prosedyrer, er det ikke ensbetydende med at de kjenner til *alle* nødvendige rutiner og prosedyrer de bør ha kjennskap til. Nettopp en slik oversikt vil en overordnet systematisk internkontroll kunne ha gitt, for å sikre mer forutsigbarhet for ansatte og ledere i skolesektoren i kommunen. Ved noen av skolene sørger rektor for å sende ut informasjon de ansatte bør kjenne til, noe som gir forutsigbarhet både for de ansatte og rektor. Det hviler et stort egenansvar på de ansatte når de selv må kjenne til hvilke rutiner og prosedyrer som eksisterer. For noen ansatte vil behovet for rutiner og prosedyrer være behovsstyrt, ut ifra ulike situasjoner oppstår og behov man har. Dette kan gjøre at det er tilfeldig hvem av de ansatte som har kunnskaper og kjennskap til rutiner og prosedyrer.

Revisor vurderer at kommunen har et system for rutiner og prosedyrer, men at dette systemet per i dag ikke brukes til å gi oversikt over nødvendige rutiner og prosedyrer. Skolene har egne system for rutiner og prosedyrer, og de ansatte opplever disse som kjent og tilgjengelige, men det er også svakheter knyttet til dette.

Revisor vurderer kriteriet som ikke oppfylt.

Risikovurderinger

Kommunen har ikke inkludert risikovurderinger i sin systematiske kontroll innenfor skole. Det jobbes ikke systematisk med risikovurderinger på overordnet nivå. Manglende risikovurderinger gjør at det blir vanskelig å tilpasse den systematiske internkontroll etter forholdene i skolesektoren. Flere av skolene gjennomfører risikovurderinger, men disse er ofte knyttet til hendelser eller arrangementer. Det er varierende grad av involvering av de ansatte i arbeidet.

Revisor vurderer kriteriet som ikke oppfylt.

Evaluerer og oppdaterer rutiner og prosedyrer

Det er ulik praksis når det kommer til evaluering og oppdatering av rutiner og prosedyrer mellom skolene. Noen peker på at evalueringene og oppdateringene er behovsstyrt og hendelsesbasert, mens andre har egne grupper som jobber med dette. Det er også nevnt at evaluering og oppdatering blir tatt inn i lederforumene på oppvekstområdet. Arbeidet med evaluering og oppdatering av rutiner og prosedyrer framstår lite systematisert og litt tilfeldig.

Revisor vurderer kriteriet som delvis oppfylt.

Per i dag sørger ikke kommunen for god nok systematisk internkontroll innenfor skole for å sikre at lover og regler følges. Dagens praksis viser at det er mye opp til hver enkelt skole og ansatt å ha oversikt over rutiner og prosedyrer. Revisor merker seg at kommunen er i gang med et arbeid med å få dette på plass.

På bakgrunn av redegjørelsene og vurderingene ovenfor, vurderer revisor at kommunen ikke sørger for systematisk internkontroll innenfor skole for å sikre at lover og regler følges.

Kommunen skal som en del av internkontrollen ha et system for å avdekke og følge opp avvik.

Kommunen bruker Compilo som avvikssystem. Det er varierende praksis mellom skolene for avviksmelding. Informasjon indikerer at det fortsatt er noe usikkerhet knyttet til opplæring i avviksmelding og hva som er definisjonen på et avvik. Informasjon tyder på at ikke alle opplever god nok oppfølging av avvikene og ikke mottar tilbakemelding på meldte avvik.

Revisor vurderer at kommunen har et system for å avdekke og følge opp avvik. Samtidig vurderer revisor at det er et forbedringspotensial knyttet til å etablere en mer ensartet praksis for avvik og avvikshåndtering. Det kan være hensiktsmessig med mer opplæring i hva som

regnes som et avvik og hva som ikke er avvik. Kommunen bør sikre at avvikene blir fulgt opp, og at melder mottar tilbakemelding på oppfølging av avviket.

På bakgrunn av redegjørelsen ovenfor, vurderer revisor kriteriet som delvis oppfylt. Revisor understreker at kommunen har muligheter til forbedring knyttet til opplæring og oppfølging av avvik.

2.3 Kvalitetsvurdering

2.3.1 Revisjonskriterier

Følgende revisjonskriterier er utledet for å vurdere kommunens arbeid med kvalitetsvurdering:

- Kommunen skal utarbeide årlig tilstandsrapport for grunnskole som skal behandles av skoleeier.
- Kommunen skal ha et system for å innhente informasjon om skolen i form av tallgrunnlag fra ulike kilder for å analysere og vurdere tiltak.
- Kommunen skal sørge for å involvere elevene i vurderingsarbeidet gjennom løpende og systematisk underveisvurdering.

Utleddningen av revisjonskriteriene finnes i vedlegg 1.

2.3.2 Tilstandsrapport

Det er ikke utarbeidet årlig tilstandsrapport innenfor grunnskole siden 2020. Revisor ser av politiske møteprotokoller at siste tilstandsrapport for oppvekst var for perioden 2019-2020. Hovedutvalget for helse, omsorg, NAV, oppvekst og kultur hadde rapporten opp til diskusjon under sak 40/20 i møte den 8. september 2020. Revisor har gjennomgått møteprotokoller fra kommunestyret og kan ikke se at kommunestyret har behandlet rapporten.

Tidligere kommunalsjef fortalte i oppstartsmøte at årsaken til at det ikke er utarbeidet tilstandsrapport er at det mangler en god rutine rundt dette. Arbeid med tilstandsrapportene har ikke vært godt nok systematisert. Det har ikke vært noen reaksjoner eller tilbakemeldinger fra politisk nivå på dette.

2.3.3 System for kvalitetsvurdering

Overordnet nivå

På overordnet nivå, jobbes det med kvalitetsvurderinger i forum grunnskole. Samtlige informanter forteller at resultater fra nasjonale prøver, elevundersøkelsen og foreldreundersøkelsen diskuteres i forumet. For ungdomsskolen brukes i tillegg karakterer og grunnskolepoeng som indikatorer for læringsutbytte. Fra møtene i forum grunnskole skrives

det referat. Revisor har gjennomgått referater fra perioden 1. januar 2022 til og med møtet i forumet den 11. januar 2023. I perioden er det avholdt åtte møter i forumet.

Av referatene ser revisor at resultater fra nasjonale prøver har blitt gjennomgått på flere møter fra høsten 2022. Det kommer frem at hver skole har sine runder med status på resultater og ettarbeid, samtidig som det blir sett på samlet analyse av resultatene. For høsten 2022 ble det satt ekstra fokus på analyser knyttet til resultater for flerspråklige elever sammenlignet norskspråklig elever. Når det gjelder tiltak, står det i referatene at det skal diskuteres på systemnivå. Fra referatene framgår det ingen konkrete tiltak, men i perioden revisor har mottatt referatene fra, har arbeidet dreid seg om analyse og ikke utarbeidelse av konkrete tiltak knyttet til nasjonale prøver.

Resultater fra Elevundersøkelsen har også blitt diskutert og analysert i forum oppvekst. Revisor ser ikke at det er vurdert konkrete tiltak på bakgrunn av resultatene. I forumet er det nevnt at motivasjonen blant elevene til å delta, har falt. I referatet nevnes det blant annet:

«Elevene har liten utholdenhet til å gjennomføre undersøkelsen. De ser ikke noe poeng i å delta i undersøkelser, nasjonale prøver o.l., veldig umoden holdning hos noen. Kan ha betydning i hvor stor grad en involverer elevene jevnt i læring og vurdering. Relasjonsarbeidet i gruppa og med lærerne ligger i bunnen. Kanskje vi synliggjør for lite hvordan vi følger opp innspill og at det de sier har betydning.»

Bruken av kartleggingsprøver er også diskutert i forum oppvekst. Oppvekst er i gang med å drøfte kartleggingsverktøyene de bruker, og mange av kartleggingsprøvene er utdaterte. Blant annet står det i ett av referatene at skolene bør ha lik praksis i gjennomføring av de faste kartleggingsprøvene.

Kommunalsjef forteller at oppvekst tidligere hadde en egen analysegruppe, med ansvar for å samle statistikk for presentasjon i de ulike forum. Kommunen skal forsøke å gjenoppta gruppen for å gi en god basis for å finne gode tiltak, samt evaluering. At denne gruppen har vært ute av drift en stund, viser at systemene i kommunen ikke er helt på plass, ifølge kommunalsjef.

Skolenivå

Hver skole har beskrevet sin praksis for hvordan de jobber med kvalitetsvurderinger. Samtlige av skolene beskriver en praksis hvor ansatte blir involvert i analysearbeidet i etterkant av nasjonale prøver, elevundersøkelsen og andre kartlegginger (både obligatoriske og frivillige). Informantene sier at resultatene blir analysert både på gruppenivå (trinn og klasse) og på individnivå.

Flere av informantene, både rektor og ansatte, trekker fram at det gjennomføres møter på skolene mellom de ansatte. Ved en skole forteller rektor at det avholdes oppfølgingsmøter i etterkant av nasjonale prøver, som de ansatte deltar på. Det vurderes hva som er de opprettholdende faktorene og hvilke tiltak som bør settes inn. Samtidig er det ulike møter blant de ansatte ved skolen hvor ulike tema jobbes med. Skolen praktiserer også «skolevandring», hvor rektor eller andre ansatte med lederfunksjoner ved skolen besøker klassene. Lærerne får beskjed om at de kommer til klassene og tidspunkt. Det kan dreie seg om 15. – 30.minutter. Det har vært fokus på standard for god undervisning som det er blitt jobbet en del med i utviklingsmøtene. Det kan også avtales andre momenter de skal se på, dersom lærer ønsker det. Det gjennomføres samtaler med lærerne etterpå.

Ved en annen skole forteller de ansatte at de får føringer fra ledelsen på skolen om hvordan de skal arbeide med kvalitet, men at de står fritt til å legge opp arbeidet så fremt de følger kompetansemålene. Samtidig savner de ansatte presentasjon av resultater fra relevante og gode prosjekter som gjennomføres i kommunen.

Når det gjelder elevundersøkelsen, har en endring og omstrukturering det siste året medført at resultatene ved de små skolene av personvern hensyn er unntatt offentlighet. En rektor forteller at det tidligere har vært presentert aggregerte resultater for 5.-7. trinn, men i år presenteres resultatene for hvert klassetrinn. Dette gjør at det blir for få svar fra de små skolene til å kunne offentliggjøre resultatene. Resultatene som er unntatt offentlighet, er ikke tilgjengelig for skoleledelse eller skoleeier, og kan dermed ikke brukes som grunnlag for analyse i kvalitetsarbeid. Ved en skole har Spekter-undersøkelsen vært brukt, men dette gir ikke like nyttig informasjon som elevundersøkelsen.

2.3.4 Involvering av elever i kvalitetsvurdering

Flere av rektorene og de ansatte beskriver at elevene er involvert i vurderingsarbeidet gjennom utviklingssamtaler (to ganger i løpet av året) og løpende samtaler med elevene gjennom året. Ved en skole forteller rektor at det gjennomføres ukentlige samtaler med elevene på mellomtrinnet, men rektor er usikker på om potensialet som ligger her er fullt unyttet med tanke på elevens medvirkning. Rektor har jobbet med elevgruppen for at elevene skal bli bevisst på hva medvirkning egentlig er.

En annen skole har utviklet prinsipper for vurderinger. Skolen har definert tre prinsipper som handler om at elevene skal forstå det de skal lære og hva som forventes av dem, at elevene skal få tilbakemelding på arbeidet og få tilbakemelding om hvordan de kan forbedre seg, og at eleven skal være involvert i et læringsarbeid ved egenvurdering. Ved en tredje skole forteller rektor at det ikke er noe strukturert eller systematisert rundt elevmedvirkning i

utviklingsarbeidet, bortsett fra utviklingssamtaler og elevsamtaler. Det blir i praksis opp til hver enkelt lærer.

Konstituert rektor ved ungdomsskolen forteller at nasjonale prøver diskuteres i den enkelte klassen, også helhetsbildet av trinnet. Resultatet på nasjonale prøver for hver enkelt elev diskuteres i fagsamtale. Fagsamtalene gjennomføres to ganger i året i forkant av utviklingssamtalene. I utviklingssamtalene deltar både elev og foreldre. Konstituert rektor sier at dette gir flere forum hvor elevene kan være med å medvirke i kvalitetsarbeidet.

Samtlige av informantene sier at elevene blir involvert i kvalitetsvurderingen gjennom elevrådet. I elevrådet diskuteres resultatene fra elevundersøkelsen. Grunnet nye regler knyttet til personvern, er ikke resultatene lenger tilgjengelige for elevrådene ved de små skolene.

2.3.5 Vurdering

Kommunen skal utarbeide årlig tilstandsrapport for grunnskole som skal behandles av skoleeier.

Kommunen har ikke utarbeidet årlig tilstandsrapport de siste årene, og derav har ikke skoleeier behandlet rapporten.

Revisor vurderer kriteriet som ikke oppfylt.

Kommunen skal ha et system for å innhente informasjon om skolen i form av tallgrunnlag fra ulike kilder for å analysere og vurdere tiltak.

Det blir jobbet systematisk med å analysere resultater etter nasjonale prøver og kartleggingsprøver i forum grunnskole. Ifølge informantene blir også vurdering av tiltak gjort i forumet. Revisor har ikke sett konkrete tiltak i referatene fra møtene i perioden, men ser at det skal diskuteres i forumet. Tidligere hadde kommunen en egen analysegruppe som jobbet med statistikk rundt grunnskole. Revisor ser fordelen med en slik gruppe for å sikre at det blir igangsatt tiltak og at det blir gjort evalueringer innenfor grunnskole. En slik gruppe kan bidra med å danne og presentere «det store bildet» i kommunen. Siden det ikke er utarbeidet noen tilstandsrapport de senere årene, er det ikke noe som er nedfelt skriftlig eller presentert for skoleeier.

Resultater etter nasjonale prøver og kartleggingsprøver på skolenivå analyseres og evalueres. Det fremstår å være høy grad av involvering av de ansatte i analysearbeidet. Praksisen for hvordan analysearbeidet gjøres, varierer mellom skolene.

Elevundersøkelsen blir også brukt for å analysere og vurdere tiltak. Revisor ser at det er problematisk å bruke denne på skolenivå og overordnet nivå siden resultatene ved flere av skolene er unntatt offentlighet. Dette er utenfor kommunen sin kontroll. Dessverre vil det påvirke skolenes muligheter til å identifisere og vurdere tiltak som omfatter temaene som elevundersøkelsen dekker.

På bakgrunn av redegjørelsen over vurderer revisor at kriteriet er oppfylt.

Kommunen skal sørge for å involvere elevene i vurderingsarbeidet gjennom løpende og systematisk underveisvurdering.

Skolene gjennomfører utviklingssamtaler og fagsamtaler med elevene. Noen av skolene har satt det i system, mens ved andre skoler er det mer opp til hver enkelt lærer. Elevene blir inkludert gjennom arbeidet i elevrådet, men også her har det blitt vanskelig å diskutere resultater fra elevundersøkelsen. Revisor vurderer at eleven blir involvert i vurderingsarbeidet.

Revisor vurderer kriteriet som oppfylt.

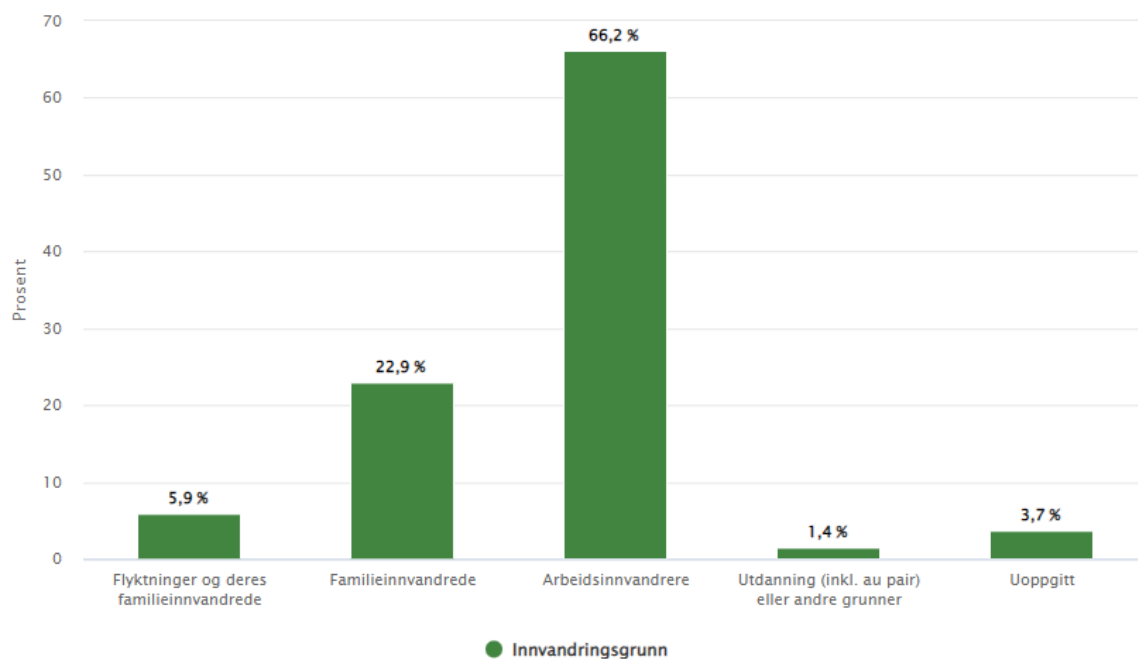
2.4 Konklusjon

Arbeider Frøya kommune systematisk for god kvalitet i undervisningen ved grunnskolen?

Revisor konkluderer med at Frøya kommune har potensiale til å arbeide mer systematisk for å sikre god kvalitet i undervisningen ved grunnskolen. Kommunen mangler et overordnet system for internkontroll for å sikre at lover og regler innenfor skole blir fulgt. Det er også potensiale for å etablere en mer ensartet praksis for avvik og avvikshåndtering. Kommunen har et system for å innhente informasjon om skolen i form av tallgrunnlag for å analysere og vurdere aktuelle tiltak innenfor skolen. Selv om kommunen jobber systematisk med kvalitetsvurdering og elevmedvirkning, har ikke kommunen utarbeidet tilstandsrapport de siste årene. Skoleeier har dermed gått glipp av informasjon om tilstanden i skolen, og har ikke fått den oversikten og muligheten til å bidra med utvikling av skolen og kvaliteten i opplæringen i kommunen.

3 MINORITETSSPRÅKLIGE BARN OG UNGE

I Frøya kommune bor det ca. 5 400 personer, og av disse har 30 prosent innvandrerbakgrunn.⁵ Innvandrere inkluderer både personer som er født i utlandet av to utenlandsfødte foreldre og fire utenlandsfødte besteforeldre, men også personer som er født i Norge av to utenlandsfødte foreldre og fire utenlandsfødte besteforeldre (norskfødte med innvandrerforeldre). Figuren nedenfor er hentet fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) som viser andelen av alle innvandrere fordelt etter innvandringsgrunn i 2022 i Frøya kommune.

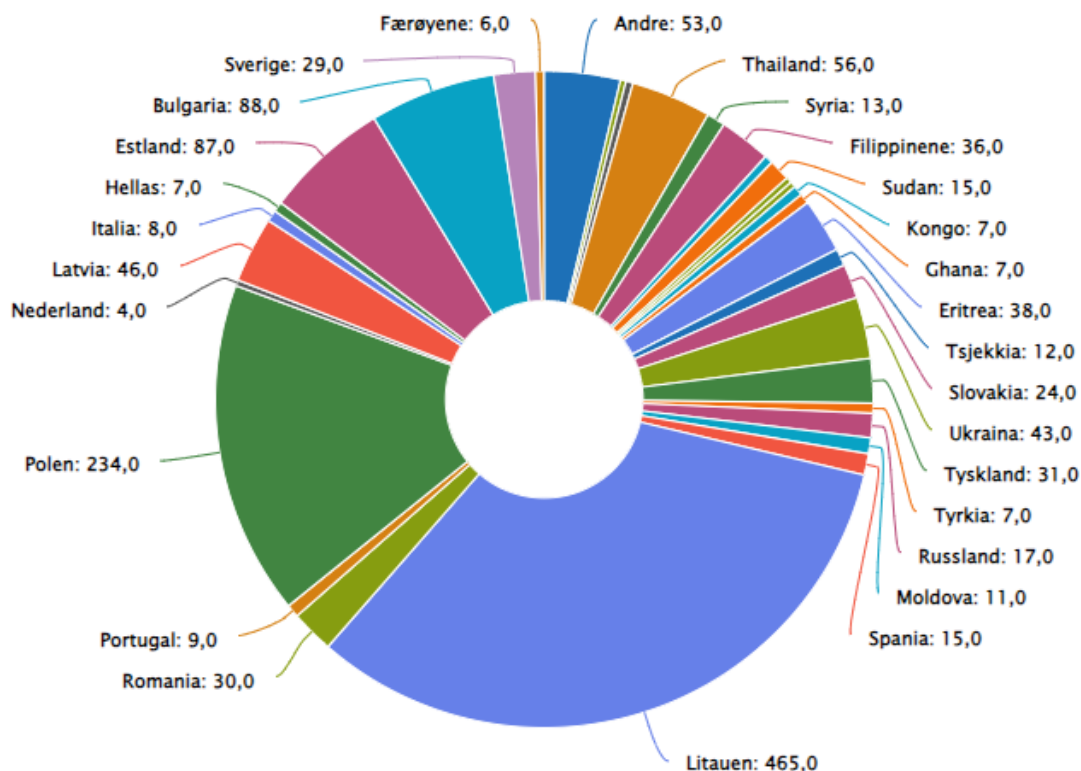
Kilde: IMDi

Figur 2. Andel innvandrere fordelt etter innvandringsgrunn i Frøya kommune, 2022.

Arbeidsinnvandrere utgjør den største andelen av innvandrere. Det er høy aktivitet i næringslivet knyttet til oppdrettsnæringen og andre næringer tilknyttet havbruk, som medfører arbeidsinnvandring til kommunen.⁶ I tillegg til arbeidsinnvandring, bosetter også kommunen flyktninger. IMDi har i 2023 anmodet kommunen om å bosette 80 flyktninger, mot 85 flyktninger i 2022.

⁵ Statistisk sentralbyrå, tabell 11820, år 2022

⁶ Kommunal planstrategi 2020-2024, Frøya kommune

Kilde: IMDi

Figur 3. Antall personer i Frøya med innvandringsbakgrunn etter opprinnelsesland. 2023.

Figuren ovenfor viser opprinnelsesland for befolkningen i Frøya med innvandringsbakgrunn. Flest personer med innvandringsbakgrunn i Frøya, kommer fra Litauen og deretter Polen.

Det er mange flerspråklige elever ved skolene i Frøya kommune. Flerspråklige barn inkluderer barn der en eller begge foresatte har utenlandsk bakgrunn. Tabellen nedenfor viser andelen av flerspråklige elever ved skolene i Frøya kommune høsten 2022.

Tabell 3. Andel flerspråklige elever ved skolene i Frøya kommune, høsten 2022

Skole	Andel
Nordskag oppvekstsenter	67,9 %
Nabeita oppvekstsenter	31,0 %
Dyrøy oppvekstsenter	48,5 %
Mausund oppvekstsenter	7,1 %
Sørburøy skole	33,3 %
Sistranda barneskole	35,4 %
Frøya ungdomsskole	43,4 %

Kilde: Frøya kommune

Tabellen viser at alle skolene i kommunen har innslag av flerspråklige elever. Størst andel har Nordskag oppvekstsenter, mens minst andel har Mausund oppvekstsenter. Selv om skolene har flerspråklige elever, betyr det ikke at alle skolene har elever som har krav på særskilt

språkopplæring. De neste avsnittene gir en beskrivelse av regelverket knyttet til opplæring av flerspråklige elever (heretter kalt minoritetsspråklige elever).

Opplæringslovens § 2-1 slår fast at barn og unge har plikt til grunnskoleopplæring, og rett til en offentlig grunnskoleopplæring. Retten til grunnskoleopplæring gjelder når det er sannsynlig at barn skal være i Norge i mer enn tre måneder. Minoritetsspråklige elever og flyktninger i skolen har de samme rettighetene i skolen som andre elever. I tillegg kan minoritetsspråklige elever ha rett til særskilt språkopplæring og innføringstilbud. Tilbudet skal tilpasses det enkelte barnet, og ta utgangspunkt i deres språklige og faglige forutsetninger.⁷

Bestemmelser i opplæringsloven § 2-8 sier at elever i grunnskolen med annet morsmål enn norsk og samisk har rett til særskilt norskopplæring til de har tilstrekkelig kompetanse i norsk til å følge ordinær opplæring i skolen. Om nødvendig, har eleven også rett til morsmålsopplæring, tospråklig fagopplæring eller begge deler. Særskilt norskopplæring innebærer forsterket opplæring i norsk. Morsmålsopplæring er opplæring i morsmålet, mens tospråklig fagopplæring betyr at eleven får opplæring i ett eller flere fag på to språk.⁸ Særskilt språkopplæring kan bestå av særskilt norskopplæring, morsmålsopplæring og tospråklig opplæring.

Retten til særskilt språkopplæring krever enkeltvedtak, jmfør opplæringsloven § 2-8. Kommunen skal kartlegge elevenes ferdigheter i norsk før de fatter vedtak om særskilt språkopplæring. For elever som får særskilt språkopplæring, skal kommunen underveis i språkopplæringen kartlegge og vurdere om eleven har tilstrekkelig ferdigheter i norsk til å følge den ordinære opplæringen. Det er opp til den enkelte kommunen, innenfor gitte rammer, hvordan de vil tilby særskilt språkopplæring.

For å undervise minoritetsspråklige elever og flyktninger i skolen stilles de samme faglige og pedagogiske kravene til kompetanse som til andre undervisningsstillinger. Krav til tilsetning som morsmålslærer for elever fra språklige minoriteter er regulert i § 14-5 i forskrift til opplæringsloven. Opplæringslovens bestemmelse § 2-8 sier at dersom kommunen ikke kan skaffe eget undervisningspersonale som kan gi morsmålsopplæring og/eller tospråklig fagopplæring, skal kommunen så langt som mulig legge til rette for annen opplæring tilpasset forutsetningene til elevene.

Videre vil kapittelet gi en beskrivelse av tilbudet minoritetsspråklige barn og unge får i Frøya kommune. Til slutt vil revisor vurdere og konkludere på problemstillingen.

⁷[Udir - minoritetsspråklige elever](#)

⁸ Veileder «Innføringstilbud til nyankomne minoritetsspråklige elever», Utdanningsdirektoratet 2022

3.1 Problemstilling

Det er utarbeidet følgende problemstilling for temaet:

- Får minoritetsspråklige barn og unge i Frøya kommune opplæring i tråd med regelverk og retningslinjer?

3.2 Revisjonskriterier

Følgende revisjonskriterier er utledet for å vurdere kommunes praksis:

- Kommunen bør ha etablert retningslinjer for organisering av særskilt språkopplæring.
- Kommunen skal ha en innarbeidet fremgangsmåte for systematisk- og underveiskartlegging av minoritetsspråklige elever sine norskkunnskaper.
- Kommunen skal fatte enkeltvedtak om særskilt språkopplæring i tråd med betingelsene som er satt til vedtak⁹.
- Kommunen skal ha praksis for at gjennomføring av særskilt språkopplæring samsvarer med det som tilbys i enkeltvedtaket.
- Kommunen bør sørge for samhandling mellom lærerne i ordinær undervisning og i særskilt språkopplæring.
- Kommunen bør ha et system for å sikre at tilgjengelige ressurser disponeres slik at den særskilte språkopplæringen gjennomføres i tråd med enkeltvedtakene.

Utleddningen av revisjonskriteriene finnes i vedlegg 1.

3.3 Funn

3.3.1 Rutiner

«Tiltaksplan for minoritetsspråklige barn» for Frøya kommune ble utarbeidet av en arbeidsgruppe i 2015. Planen inneholder begrepsavklaringer som er relevant for planen og opplæring til minoritetsspråklige barn. Den inneholder også elementer som er viktig å tenke på knyttet til språklig og kulturelt mangfold. For skole, nevnes det i planen eksempler på språkarenaer (eksempelvis kroppsøving – enkel språkbruk og alle kan delta). Planen presenterer også relevant regelverk.

Videre beskriver planen arbeidsrutiner for både barnehage og skole. Det er laget en tabell som viser oversikter over når og hvem som er ansvarlig, tiltak og materiale. Bildet nedenfor viser utklipp fra arbeidsrutiner i tiltaksplanen.

⁹ Betingelsene til enkeltvedtaket er hentet fra Utdanningsdirektoratet.

Når/ Ansvarlig	Tiltak	Materiale
Skole:		
Ledelse	Utarbeide pedagogisk plattform for vår flerkulturelle skole	Lover, retningslinjer for barnehagen i fht minoritetsspråklige barn.
Før skolestart Virksomhetsleder Kontaktlærer eller SNO-lærer	Registrering av nyankomne Når nye elever ankommer kommunen, skal den som de først tar kontakt med, fylle ut skjema for Informasjon om skolen, elevens skolebakgrunn fra hjemland, morsmål, annen relevant informasjon	Vedlegg 1: Innskrivingssamtale. Dok. fra hjemlandet (skole). Passkopi Fødselsattest (skilsmissebarn- dok. hvem har <u>hovedansvar i</u> for barnet) Personnummer Oppholdstillatelse Skjema fra helsestasjon http://www.udir.no/Spesielt-for/Minoritetsspraklige-elever/regelverk/
SNO – høstmøte FO	Møte	Forberedelse til stor felles møte. Erfarings deling
Ved skolestart Alle skoler i Frøya hvis det er behov for det. FO	Velkomstsamtale Leksehjelp, sosiale tiltak, miljøtiltak på dag - og kveldstid. Skape treffpunkter	Vedlegg 2 Tips til tema.

Kilde: Tiltaksplan for minoritetsspråklige barn, Frøya kommune

Figur 4. Utklipp fra arbeidsrutiner i tiltaksplan for minoritetsspråklige barn

Planen inneholder også lenker og tips til litteratur på området. Vedlagt til planen ligger det ulike skjemaer relevant for oppvekst. Det ligger blant annet en mal for samtykke til særskilt norskopplæring og mal for enkeltvedtak om særskilt språkopplæring. Det er også utarbeidet en mal for individuelt tilpasset plan for særskilt norskopplæring for minoritetsspråklige elever. I tillegg, ligger det også mal for rapportering knyttet til oppfølgingen av den individuelle planen.

Flere av informantene revisor har snakket med, forteller at de er kjent med at tiltaksplanen eksisterer. Samtidig er det noen rektorer og ansatte som opplyser revisor at tiltaksplanen er ukjent for flere ansatte.

De fleste av informantene forteller at tiltaksplanen ikke er i bruk. Det er ikke et aktivt dokument, verken for rektorene eller for de ansatte. Flere forteller at planen er utdatert og fungerer ikke som et pedagogisk verktøy. Tiltaksplanen gjenspeiler ikke praksisen ved skolene. En rektor forteller at planen fungerer som en sjekkliste for momenter det kan ha vært greit å tenke igjennom. En annen rektor opplyser om at teoridelen av planen er god å ha.

Læreren som har ansvaret for særskilt norskopplæring (SNO-undervisning) ved to av skolene, og har vært med på å utarbeide planen, forteller at planen trenger en oppdatering. Elementer i planen er hentet fra andre kommuner, hvor disse har fungert godt. Læreren mener at

elementene i den eksisterende planen kan legge til rette for felles rutine og praksis ved alle skolene i Frøya.

Dyrøy oppvekstsenter har en egen skriftlig rutine knyttet til nyankomne minoritetsspråklige barn i barnehage og skole. Rutinene inneholder skolens organisering av særskilt norskopplæring, eksempler på aktiviteter for inkludering, og ressurser til bruk i kartlegging av elevens norskkunnskaper. Andre ressurser og lærebøker er også nevnt i rutinen.

3.3.2 Kartlegging av norskkunnskaper

Kommunen er pålagt å kartlegge elevene sine norskkunnskaper før det fattes vedtak om særskilt språkopplæring. Kommunen er også pliktig til å kartlegge underveis for å se utviklingen, samt å vurdere om elevene har tilstrekkelig norskkunnskaper til å følge ordinær undervisning.

Fra oppstartsmøte fikk revisor informasjon om at Conexus Engage¹⁰ (Utdanningsdirektoratet sitt kartleggingsverktøy er basert på dette¹¹) brukes for å kartlegge. I tillegg benyttes også «Trondheimstesten»¹². Conexus Engage og Utdanningsdirektoratet sitt kartleggingsverktøy gir en fortløpende kartlegging og kontinuerlig oppdatering. Kartleggingsverktøyet deler norskkunnskapene inn i fem ferdighetsområder; lesing, skriving, ordforråd, muntlig kommunikasjon og uttale. Kartleggingen er delt inn i tre mestringsnivå; nivå 1, nivå 2 og nivå 3. På hvert område vurderes elevenes ferdigheter basert på ulike utsagn. Etter kartleggingen, vises en visualisering av elevens norskkunnskaper og hvilke områder det bør jobbes videre med for at eleven skal utvikle sine norskkunnskaper.¹³

I avsnittene nedenfor beskrives praksisen for kartlegging av norskkunnskaper ved de ulike skolene i kommunen. Det varierer mellom skolene om de bruker Utdanningsdirektoratet (Udir) sine tester eller Trondheimstesten. Flere skoler forteller at de nå skal gå over til å benytte Udir sitt verktøy. Flere av skolene forteller også om praksisen for å vurdere når elevene har tilstrekkelig norsk til å avslutte vedtaket om særskilt språkopplæring.

¹⁰ Conexus Engage viser hvor enkeltelever og klasser lykkes, og når de har behov for påfyll. Verktøyet hjelper læreren med oppfølging og tilrettelegging, og gir et nyttig grunnlag for dialog med hjemmet.

¹¹ Utdanningsdirektoratet har utviklet et digitalt kartleggingsverktøy i grunnleggende norsk for minoritetsspråklige elever.

¹² Kartleggingsprøve utarbeidet av Trondheim kommune.

¹³ [Udir - kartleggingsverktøy](#)

Nordkag oppvekstsenter

Rektor forteller at kartlegging av elevene som kommer, gjøres i løpet av de første måneden. Det er først fokus på å bli kjent i klassen, og mye av den første norskopplæringen skjer ved at elevene blir kjent. Kartleggingen kommer etter hvert som elevene lærer seg litt norsk.

Rektor forteller at kartlegging av minoritetsspråklige elever ikke har vært gjort systematisk nok. Oppfølging og kartlegging av elever som allerede har hatt vedtak om SNO oppleves å ha fungert, men oppfølging av planer (plan for minoritetsspråklige og lokal årsplan) generelt har et klart forbedringspotensial. Rektor forteller at vurderingen av når elevene har tilstrekkelige norskkunnskaper til å avslutte SNO, har vært skjønnsbasert, i tillegg til resultatene fra kartleggingsprøvene.

Rektor forteller at det har vært litt uklarheter rundt hvilket kartleggingsverktøy som skal brukes for å vurdere norskkunnskapene. Skolen har til nå hatt et eget kartleggingsverktøy, som tar utgangspunkt i Trondheimstesten. Nå skal skolen bruke Utdanningsdirektoratet (Udir) sin kartlegging. Det er lærer som er ansvarlig for SNO-undervisning eller kontaktlærer som gjennomfører kartleggingene.

Nabeita oppvekstsenter

Rektor og avdelingsleder forteller at Trondheimstesten brukes til kartlegging. Skolen har også forsøkt å bruke Udir sine tester. Det er kontaktlærer som gjennomfører kartleggingen ved ankomst. Det gjennomføres også en kartlegging ved avslutning av skoleåret, av de ansatte som underviser i SNO. Skolen har ikke opplegg for å vurdere om elevene har tilstrekkelig kunnskap i språk for eventuelt å avslutte vedtaket.

Mausund oppvekstsenter og Sørburøy skole

Rektor forteller at skolen har praktisert Conexus Engage og Udir sine kartleggingsprøver for å vurdere elevenes norskkunnskaper. Dette har blitt gjort løpende. Kartleggingen avsluttes når SNO avsluttes. Rektor ser i ettertid at kartleggingen med fordel kunne ha blitt videreført.

Rektor nevner blant annet utfordringen med å skille mellom språkutfordringer og andre utfordringer. Det er også vanskelig å skille mellom kulturforskjeller og sosiale utfordringer.

Dyrøy oppvekstsenter

Ved nyankomne elever som ikke snakker noe norsk, forteller rektor at det ikke har vært behov for kartlegging ved oppstart. Det er praksis å spørre litt om morsmål i oppstartssamtaler med nyankomne. Kartleggingsverktøy på Udir fins, men tas ikke i bruk fordi elevene som ankommer ikke kan norsk. Kartlegging blir aktuelt når norskkunnskapene etter hvert øker. Skolen har tidligere brukt Trondheimstesten, men skal nå ta i bruk Udir sitt verktøy.

Rektor forteller at skolen ikke har en praksis for en «tydelig stopp» i SNO-undervisningen. Systematikken som kommer gjennom SNO, avsluttes for fort. Det er en flytende overgang fra SNO til tilpasset opplæring. Med kartleggingsverktøyet kan det bli en mer tydelig retning på SNO-undervisningen, og få kunnskaper om hvordan utviklingen går.

Sistranda barneskole

SNO-lærer ved barneskolen forteller at skolen bruker Udir sin kartlegging, men også Trondheimstesten benyttes. SNO-lærer gjennomfører månedlige tester av elevene, gjennom for eksempel samtaler og oppgaver.

Ved vurdering av norskkunnskaper, er det SNO-lærer, kontaktlærer, faglærere, eleven og foreldrene som vurderer dette sammen. Hvert år vurderes det om det er ønskelig at eleven fortsetter med SNO. Når eleven oppnår nivå 3, avsluttes enkeltvedtaket om SNO.

Lærerne forteller at de vurderer med sine merknader etter at SNO-lærer har kommet med sin vurdering. Lærerne forteller at eleven viser ulik kompetanse i klasserom og i SNO-undervisningen. Det er kontaktlærer som vurderer om eleven kan godt nok norsk til å følge undervisningen.

Frøya ungdomsskole

Skolen bruker Udir sitt kartleggingsverktøy. SNO-lærer gjennomfører kartlegging gjennom hele året. Lærerne sier de er involvert i evaluering av de tre nivåene, men opplever at det er vanskelig å få gode svar i kartleggingene og evalueringen blir veldig spesifikt. Rektor forteller at de ikke klarer å ruste elevene godt nok til det nivået de bør være på. Det er ingen elever på nivå 3 per mars 2023.

3.3.3 Enkeltvedtak

Kommunen skal på bakgrunn av kartleggingen fatte enkeltvedtak om eleven har rett til særskilt språkopplæring eller ikke. Kommunen har ingen felles mal for vedtakene som praktiseres per i dag. Revisor har fått tilsendt et utvalg av vedtak ved de fire skolene som er besøkt. Det er ingen av skolene som benytter seg av lik mal, og oppsettet av vedtaket er ulikt for alle de fire skolene. De fleste oppgir at det er rektor som fatter vedtak, men ved ungdomsskolen fattes vedtakene i samarbeid med SNO-lærer.

Revisor har gjennomgått vedtakene og sett om innholdet er i tråd med kravet til enkeltvedtak. Kravene til innholdet i enkeltvedtakene er hentet fra Utdanningsdirektoratet og veilederen for

innføringstilbud til nyankomne minoritetsspråklige elever¹⁴. Oversikten over gjennomgang og innholdet per skole, presenteres i tabelloversikten nedenfor.

Tabell 4. Gjennomgang enkeltvedtak per skole

Hva vedtaket skal inneholde	Skoler			
	Dyrøy oppvekstsenter	Nordskog oppvekstsenter	Sistranda barneskole	Frøya ungdomsskole
Elevens navn	x	x	x	x
Hva det fattes vedtak om, inkludert:				
Om eleven har rett til særskilt språkopplæring eller ikke	x	x	x	x
Hjemmel	x	x	x	x
Hva som tilbys	x	x	x	x
Hvor det tilbys	x	x	x	x
Hvor mange timer som tilbys	x	x	x*	x
Eventuelle avvik fra fag- og timefordelingen				
Hvorfor det er fattet vedtak				
Vise til kartleggingen og si hva den viste	x	x	x*	x
Hvis innføringstilbud tilbys, må det fremgå at dette er vurdert å være til elevens beste				
Vedtaket varighet (maksimalt ett år)	-	x	x	x
Klagegang				
Frist	x	x	x*	x
Klageinstans	x	x	x*	x*
Innsynsmuligheter	x	-	-	x

Kilde: Utdanningsdirektoratet og Frøya kommune

Stjerne i tabellen viser at det er noen merknader til innholdet.

Ved to av skolene sier vedtaket noe om hvor mange timer som tilbys i uka, mens ved de to andre skolene refereres det til antall årstimer.

Eksempel på vedtak fra Dyrøy oppvekstsenter, inneholder alle punktene beskrevet i tabellen bortsett fra vedtakets varighet. I intervju forteller rektor at varighet er ikke satt, det vises i

¹⁴ <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/minoritetsspraklige-og-flyktninger/minoritetsspraklige/innforingstilbud-til-nyankomne-minoritetsspraklige-elever/>

enkeltvedtaket til kartlegging underveis, og da et nytt enkeltvedtak når SNO avvikles. For Nordskog oppvekstsenter, mangler det opplysninger om innsynsmuligheter.

Ved Sistranda barneskole er det ett av ti vedtak som ikke inneholder hvor mange timer som tilbys. Under kartlegging, er det litt ulikt hva som står. Noen vedtak inneholder ikke noe om kartlegging eller at det står at det skal/må kartlegges. Noen vedtak viser til dato og hvilket nivå eleven er på i norsk (nivå 1, nivå 2 eller nivå 3) etter kartleggingsprøver, mens andre vedtak viser til nivået til eleven og ikke dato. Revisor ser også at ett av vedtakene ikke inneholder noe om klagegang. Vedtakene inneholder ikke noe om innsynsmuligheter. Det refereres til klageinstans, men det står Fylkesmann (ikke oppdatert til dagens Statsforvalter).

Opplysningene ved Frøya ungdomsskole er i tråd med regelverket, men også her refereres det til Fylkesmann og ikke Statsforvalter som klageinstans.

Det er ingen elever som har vedtak om morsmålsundervisning eller tospråklig fagopplæring, bortsett fra ved Dyrøy oppvekstsenter. I vedtak som revisor har fått tilsendt, ser vi at eleven også har fått innvilget tospråklig fagopplæring. Det er beskrevet at den tospråklige fagopplæringen ikke vil bli gjennomført av pedagog, men at det er språkstøtte av en assistent. Nærmere om hvorfor Dyrøy oppvekstsenter har mulighet til dette, blir gjennomgått i avsnitt 3.3.5 om ressurser.

Gjennom intervjuer har revisor blitt fortalt det det ikke blir fattet vedtak om morsmålsundervisning eller tospråklig fagopplæring blant annet på grunn av økonomiske ressurser og manglede språkressurser. Blant annet begrunnes det i oppstartsmøtet med at bildet er komplekst og sammensatt. Det er mange ulike språk i kommunen, som krever mange morsmålslærere. Samtidig er det også store forskjeller i nivået til elevene og hvor lenge de har vært i Norge. En rektor sier at det er manglende tilgang på lærerkrefter som er gode i norsk og morsmålet, samt at skolen heller ikke har ressurser til å sette inn noen.

3.3.4 Gjennomføring av særskilt språkopplæring

Det er mange minoritetsspråklige elever i Frøya kommune, men det er ikke alle elever som har rett til særskilt norskopplæring eller annen språkopplæring. Flere av disse barna er født i Norge og har gått i norsk barnehage og snakker norsk. Noen har også én norsk forelder og én utenlandsk forelder. Flere av disse elevene er tospråklige. Selv om de snakker flytende norsk, er det ikke alle som snakker norsk hjemme. Flere av informantene kommenterer at det er ulike grupper av minoritetsspråklige elever. En gruppe er barn av arbeidsinnvandrere. Noen av arbeidsinnvandrere er kun i Norge på kort sikt, mens andre er i Norge på lengre sikt. Dette påvirker motivasjonen til å lære norsk, både hos foreldrene og barna. Dersom barna får beskjed hjemmefra om at de ikke skal være lenge i Norge og ikke har behov for å lære språket,

har det innvirkning på motivasjonen til barna. Kommunen har også bosetting av flyktninger. Det er store variasjoner i denne gruppen. Noen flyktninger, særlig fra Ukraina og Syria, har med seg strategier for læring og er vant til skolesystemet. Flyktninger fra Afrika kan være analfabeter og har ikke en gang eget morsmål (bruker en kombinasjon av flere språk). Dette påvirker både motivasjonen til å lære språket, samt kunnskapen om det å lære.

På bakgrunn av denne informasjonen velger revisor å beskrive organiseringen og gjennomføring av særskilt språkopplæring mer detaljert for hver skole og ikke bare om organiseringen samsvarer med det som står i enkeltvedtakene. Først presenteres kort hva som står i enkeltvedtakene om hva som skal tilbys i særskilt språkopplæring, før praksisen om hvordan skolene gjennomfører særskilt språkopplæring presenteres. Praksisen er beskrevet av rektorene ved alle skolene og ansatte ved fire utvalgte skoler.

Enkeltvedtakene

Enkeltvedtakene om særskilt språkopplæring sier noe om hvordan tilbudet om særskilt språkopplæring skal organiseres. Gjennomgangen av vedtakene viser at ved Dyrøy oppvekstsenter og Nordskag oppvekstsenter legges det vekt på å tilpasse undervisningen i samråd med elevene sine ønsker. I ett av vedtakene står det at opplæringen vil kunne bli gitt i grupper, alene med lærer og noen ganger som støtte i klasserommet. Ved Sistranda barneskole og Frøya ungdomsskole vil opplæringen bli gitt av lærer i grunnleggende norsk. Når det gjelder organisering står det at det kan skje i en liten gruppe eller i klasse. Skolenes praksis blir nærmere beskrevet i avsnittene nedenfor.

Nordskag oppvekstsenter

Skolen har en høy andel minoritetsspråklige barn, og det er klasser som kun har minoritetsspråklige barn. Flere av elevene er født i Norge. Per mars 2023 er det ingen elever med enkeltvedtak om særskilt språkopplæring. Samtidig påpeker rektor at ikke alle de minoritetsspråklige elevene kartlegges, og at det oppleves som en ulempe. Med så mange minoritetsspråklige elever, må undervisningen tilpasses for hele klasser og blir en del av tilpasset opplæring.

Skolen har frem til nylig hatt praksis med at den særskilte norskopplæringen (SNO) har foregått ved at elevene har blitt tatt ut av klassen, enten alene eller i grupper. Rektor forteller at det har vært utfordrende å sette sammen gode grupper tilpasset alder og opplegget som skal gjennomføres. Skolen dreier nå sin praksis mot å ha SNO-undervisning i klassen, med en ekstra voksenressurs. I enkelte tilfeller har medelever vært brukt som støtte og ressurs i den ordinære undervisningen, men også i gruppe i SNO-opplæringen.

De ansatte forteller at det for nyankomne elever, kan være hensiktsmessig å ta elevene ut av klassen for først å få på plass et ordforråd, slik at det blir lettere å følge med på det som skjer i klassesettingen. Videre forteller de ansatte at noe av det som gjøres i SNO-undervisningen, er forberedelser for deltakelse i ordinær undervisning. Dette kan være begrepsinnlæring i forkant av tema som gjennomgås i ordinær undervisning.

Rektor forteller at det gjøres individuelle vurderinger av hvordan SNO skal gjennomføres i de enkelte tilfellene. De ansatte forteller at SNO-undervisningen kan ta utgangspunkt i elevens interesser.

I undervisningen forteller informantene at det brukes mye digitale hjelpemidler. Alle elevene har egne ipader og kan bruke oversettelsesprogram. Oversettelsesprogram er spesielt viktig for nyankomne elever. Blant annet gir programmet OneNote muligheter til å få tekst opplest og oversatt.

Rektor forteller at undervisning til minoritetsspråklige elever er utfordrende å tilby, siden det er opp til hver enkelt skole å organisere tilbudet. Siden det ikke er kommunale retningslinjer som praktiseres, blir tilbudet personavhengig.

Nabeita oppvekstsenter

Nabeita oppvekstsenter har mange flerspråklige elever. Per april 2023 er det åtte elever som har vedtak om særskilt språkopplæring. Elevene er fordelt på alle trinn. Rektor og avdelingsleder opplyser om at opplæringen skjer i to grupper; 1.-3. trinn utgjør en gruppe og 4.-7. trinn utgjør en gruppe. Elevene har vedtak om tre timer med særskilt norskopplæring.

For de minste elevene gjennomføres den særskilte norskopplæringen (SNO) i klassefelleskapet. Ved SNO-undervisningen er det to lærere til stede. Skolen har ikke nok ressurser til å ha to lærer til stede hele tiden. For 1. klassingene er det 15 minutter med SNO hver dag, i tillegg til at skolen har laget grupper rundt elevene blant annet når de spiser mat for å få elevene naturlig inn i samtalen.

For de eldre elevene, er det en egen gruppe for norskopplæringen. Det er en allmennlærer som står for SNO-undervisningen. Rektor forteller at det er lite sammenheng mellom det som skjer i SNO og det som skjer i den ordinære opplæringen. Det er dessuten en utfordring at elevene er fra forskjellige trinn.

Mausund oppvekstsenter og Sørburøy skole

Rektor forteller at det er flere elever med minoritetsspråklige bakgrunn, men ingen med vedtak om særskilt språkopplæring. Det er ca. syv år siden sist det var elever med vedtak ved skolene. Rektor forteller at undervisningen blir tilpasset elevene og deres språkforståelse. Praksisen

ved skolene, dersom det er elever med vedtak om SNO, er at elevene ofte har hatt noen timer alene med lærer.

Dyrøy oppvekstsenter

Skolen har flere minoritetsspråklige elever. Flere er født i Norge og har en eller to foreldre med annet morsmål. Skolen har per mars 2023 to elever med vedtak om særskilt språkopplæring.

Rektor forteller om en praksis der elever med SNO blir innlemmet i klassene fra første dag. Det har av og til vært brukt andre elever med samme morsmål som tolk/formidler, men ikke alle elever vil ha denne «jobben». Det gjennomføres opplæring i klassen, på tilpasset nivå. I år har elevene selv ønsket å ha SNO i egen gruppe, men som prinsipp forsøker skolen å gjennomføre SNO-undervisningen i klassen. Rektor forteller at læreverket ligger til grunn for gjennomføringen av SNO, men det suppleres med for eksempel ulike spill og aktiviteter for variasjon. Det forsøkes da i tillegg å ta med norske elever inn i SNO-undervisningen. Skolen har god voksendekning og få elever, som gir muligheter for å gjøre variasjoner i SNO-undervisningen.

Lærerne ved skolen forteller at SNO-undervisningen blir tilpasset den øvrige undervisningen. Et eksempel som lærerne nevner, er at når elevene skal ha mat og helse, så brukes SNO-undervisningen til å øve på mat-ord. Lærerne bruker ulike verktøy i ordinær undervisning, som blant annet oversettelsesprogram. Elevene bruker også dette verktøyet når de skal skrive tekster, slik at elevene får ut kunnskapen sin fremfor å skrive enkle ord på norsk. Det praktiseres også bruk av gruppeoppgave for å inkludere elevene. Elevene sitter også gruppevis i klasserommet, og lærerne legger opp til sosiale aktiviteter i grupper eller parvis. Lærerne er bevisste på å lære elevene leker som krever lite språk for at elevene skal føle seg inkludert.

Sistranda barneskole

Sistranda barneskole er den største barneskolen i kommunen. Skolen har per mars 2023, 77 minoritetsspråklige elever, og av disse er det ca. 16 elever som har vedtak om særskilt norskopplæring. Lærerne forteller at skolen mangler en lik løsning dersom det kommer en ny minoritetsspråklig elev. Rektor forteller at skolen per i dag ikke er god nok når det gjelder særskilt språkopplæring. Språkopplæringen gjøres ikke likt innad på skolen. Skolen har hatt et høyt sykefravær, som har påvirket språkopplæringen. Blant annet har det vært vanskelig å gjennomføre språkopplæringen i klasserommet, og mye av den særskilte norskopplæringen har vært opp til de enkelte lærerne i klassen.

Skolen har tilgang på en SNO-lærer, med en stillingsandel på 30 prosent, som underviser i særskilt norskopplæring. Ved Sistranda barneskole utgjør det 7 timer per uke. SNO-lærer

forteller at elever på de laveste nivåene i språk tas ut fra klassen for SNO-undervisning. Dette skoleåret har skolen kun elever på laveste nivå. SNO-undervisningen er delt i tre grupper; 1.-2. trinn, 3.-4. trinn og 5.-7. trinn. Lærerne opplever at gruppene er bra sammensatt.

SNO-lærer forteller at når elevene kommer opp på et høyere nivå, dreier SNO-undervisningen seg mer om begrepsforståelse innen tema i ordinær undervisning. SNO-lærer foretrekker da å delta inn i klassen hvor SNO gjennomføres ved å tilby ekstra støtte i klassen. Det har også i det siste vært forsøkt en ordning med deltagelse av norske elever inn i SNO-undervisningen.

SNO-lærer forteller at det er utfordrende når det kommer elever underveis i året. I det siste har kommunen også bosatt flyktninger. Flere av disse kan ikke alfabetet, er uten eget morsmål (bruker en kombinasjon av flere språk) og har ingen strategier for læring. Det gir ekstra utfordringer for SNO-undervisningen. Elevene fra 3.-4. trinn har 1-2 timer sammen med 1. trinn og 3 timer i SNO-klassen.

Rektor opplever at det er samarbeid mellom ansvarlig for norskopplæringen og kontaktlærerne, og at undervisningen blir tilpasset den øvrige undervisningen. Rektor forteller at skolen ikke er flink nok til å gi norskopplæring, og får dem ikke inn i ordinær opplæring så raskt som de kunne.

De ansatte ved skolen forteller at det ikke er en sammenheng mellom det elevene gjennomgår i SNO-undervisningen og det som er temaet i klasserommet. Lærerne opplever at de har for lite ressurser til språkopplæringen ved skolen. Lærerne forteller at det har kommet flere elever som har vedtak om SNO og at det er rift om plassene, som igjen fører det til at noen elever må avslutte SNO.

Lærerne på mellomtrinnet forteller at selv om elevene får SNO-opplæring i grupper, er elevene i hovedsak i klasserommet. Det krever mye en-til-en-læring, og i hovedsak blir det kontaktlærer eller faglærer sitt ansvar å gi elevene SNO-opplæringen. Lærerne forteller at det er vanskelig når det er flyktninger som verken kan å lese eller skrive. Lærerne forteller at dette er umulig å løse i klasserommet, og elevene blir sittende mye alene. Lærerne prøver å sette seg ned med eleven når resten av klassen gjør egenarbeid. Lærerne opplever at disse elevene har behov for helt egne opplegg. Elevene som er analfabeter, har tilbud fra lærerne på 1. og 2. trinn om å delta i deres undervisning. Det krever at en lærer fra mellomtrinnet er med eleven. Samtidig er oppgavene lagt opp til å fenge en 6-åring, og ikke elver på 5.-7. trinn.

Lærerne fra mellomtrinnet savner en mottaksklasse. Fagundervisningen bør gis i grupper, mens elevene kan delta i klassen ved praktiske fag. Rektor forteller at skolen tidligere hadde egne mottaksklasser, men at dette er en praksis de ikke ønsker å gå tilbake til. Erfaringen var at det ble grupperinger som ikke var heldig, og det tok lenger tid å integrere elevene.

Frøya ungdomsskole

Ungdomsskolen er eneste ungdomsskole i kommunen og får elever fra alle barneskolene i kommunen. Per mars 2023 er det ni elever med vedtak om særskilt norskopplæring. Undervisningen i særskilt norskopplæring er organisert i egen klasse med egen SNO-lærer (samme lærer som ved Sistranda barneskole). SNO-lærer har 7 timer i uken til særskilt norskopplæring. Bortsett fra disse timene, er elevene til stede i ordinær undervisning. Lærerne forteller at det varierer hvor ofte elevene er ute av ordinær undervisning for å delta i SNO-timene. Dette avhenger av hvor lenge elevene har vært i Norge og hvilket nivå de er på.

SNO-lærer forteller at for elevene i ungdomsskolen lages det en individuell plan, men at det har vært utfordringer med å få faglærer til å følge opp disse planene. Samtidig er det også utfordrende for SNO-lærer å følge en fastlagt plan for undervisningen når det kommer nye elever underveis i året med vedtak om SNO.

Flere av de ansatte revisor har snakket med ved ungdomsskolen, forteller at det er lite sammenheng mellom SNO-undervisning og ordinær undervisning, og lite samarbeid mellom SNO-lærer og faglærer. En lærer forteller at elevene med SNO-undervisning har de samme innleveringene som ordinær klasse, i tillegg til oppgaver fra SNO-undervisning. Det kan medføre til at elevene ikke rekker å gjøre innleveringer, som igjen gir elevene anmerkninger. Manglende forståelse av norske tekster medfører vanskeligheter for de minoritetsspråklige elevene.

Andre lærerne ved skolen forteller at når eleven har SNO-timer og lærer har bedt om at de skal jobbe med teksten som klassen arbeider med, vet ikke lærer om det praktiseres. Lærerne er heller ikke kjent med innholdet i SNO-undervisningen. Lærerne får ikke tilbakemelding fra SNO-lærer og ikke spørsmål om oppgaver. De ulike faglærerne må tilby tilpasset opplæring til dem. Lærerne etterlyser mer samarbeid med SNO-lærer. Rektor mener det bør være overordna føringer for å kunne gi riktig tjeneste til minoritetsspråklige elever, og ved eventuelle uenigheter om ansvaret mellom faglærer og SNO-lærer er det eleven som blir skadelidende.

Lærerne forteller at det blir mye bruk av engelsk i undervisningen når det er elever som ikke snakker norsk. Dersom elevene verken snakker norsk eller engelsk, brukes oversettelsesprogram. I fagene norsk, matematikk og engelsk har skolen to-lærersystem, og den ekstra ressursen brukes på tilrettelegging for minoritetsspråklige elever. Lærerne opplever at dersom elevene får oppgaver på sitt eget språk, blir det lettere for elevene å lære. Lærerne savner morsmålslærer i klassen og i kommunen.

Lærerne ved ungdomsskolen forteller at det ikke er føringer for hvordan de skal tilrettelegge opplæringen for minoritetsspråklige elever. Dersom det er tid, snakker de med andre

faglærere. Det er ingen forum i kommunen for å diskutere tiltak med tanke på tilpassing av opplæringen til minoritetsspråklige elever.

3.3.5 Ressurser

Varierende praksis mellom skolene i hvordan særskilt språkopplæring gjennomføres, fører til at det er variasjon i hvem som står for opplæringen. Som beskrevet tidligere, har Sistranda barneskole og Frøya ungdomsskole egen SNO-lærer. Samtidig har de ansatte ved skolene fortalt at mye av opplæringen tilknyttet SNO, er opp til de enkelte lærerne i ordinær undervisning. Det ble også nevnt at høyt sykefravær ved Sistranda barneskole har påvirket språkopplæringen, som har ført til at språkopplæringen har vært opp til lærerne i ordinær undervisning.

Ved Nordskag oppvekstsenter får revisor opplyst at de tidligere hadde en egen SNO-lærer, men at i det siste har rullert blant lærerne hvem som har SNO-undervisningen. Rektor ved Nordskag opplyser at hun tar etterutdanning som gir relevant fagkunnskap opp mot å fremme integrering av nyankomne i klassen, fremfor å ha SNO-undervisning i egne grupper eller alene. Denne tilnærmingen er tilpasset de tilgjengelige ressursene ved skolen.

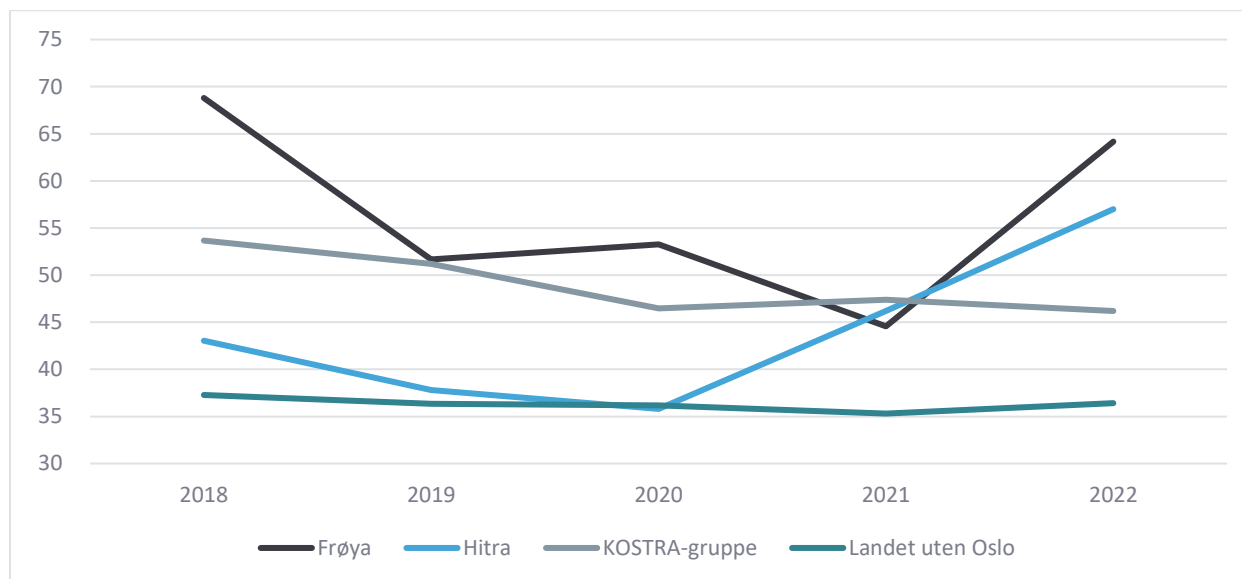
Rektor ved Nabeita oppvekstsenter opplyser at læreren i SNO ikke har særskilt kompetanse på språkopplæring, men er allmennlærer med mye erfaring. Skolen har ingen vedtak om morsmålsopplæring. Dette skyldes både for lite ressurser og manglende tilgang på lærerkrefter med kompetanse i både norsk og morsmålet. Skolen har heller ikke ressurser til å sette inn noen dersom det er behov.

Ved Mausund oppvekstsenter og Sørburøy skole har SNO-undervisningen blitt gjennomført av vanlige lærere og assistenter. Skolene har ikke hatt ansatte med formell kompetanse i særskilt språkopplæring.

Dyrøy oppvekstsenter har dette skoleåret to assistenter (vikarer) med samme morsmål som SNO-elevene. Det har gitt skolen mulighet til å gi elevene vedtak om tospråklig fagopplæring, jamfør informasjonen i kapitlet om enkeltvedtak. Morsmålsassistentene er med inn i klassen som støtte. For skolen har det vært tilfeldig at de to morsmålsassistentene har kommet. Skolen har ut over dette ikke egen SNO-lærer og bruker vanlige lærere eller assistenter. Det er kontaktlærer som har hovedansvaret for SNO.

Grafen nedenfor er basert på statistikk fra KOSTRA; antall årstimer til særskilt norskopplæring og antall elever med særskilt norskopplæring for både kommunale og private grunnskoler som

er brukt til å regne antall årstimer til særskilt norskopplæring per elev.¹⁵ Grafen presenterer tall for Frøya, Hitra, tilhørende KOSTRA-gruppe og landet uten Oslo for perioden 2018-2022.

Kilde: SSB

Figur 5. Antall årstimer til særskilt norskopplæring per elev, kommunale og private grunnskoler

Statistikken viser at Frøya kommune ligger i det øvre siktet av antall timer per elev når man sammenligner kommunen med de tilhørende gruppene. Årsaken til endringen i antall timer per elev over tid, kan både være endring i gitte årstimer og endring i antall elever.

Revisor har spurt kommunalsjef om ressurssituasjonen innenfor opplæringstilbudet til minoritetsspråklige elever. Kommunalsjef svarer at oppvekst har generelt fått godt med midler de siste årene og det har gitt rom for et tolærer-system i skolen. Det har gitt bedre rom for tilpasning i undervisningen. Oppvekst har også fått tildelt målrettede midler mot språkopplæring, og noe av dette har gått til opplæring av minoritetsspråklige elever. Midlene har ikke vært øremerket minoritetsspråklige elever, men tilpasset opplæring.

Kommunalsjef forteller videre at det er usikkert om kommunen har tilstrekkelig ressurser innenfor skole til å oppfylle lovkravet om opplæring til minoritetsspråklige elever siden dagens oversikt og organisering er uoversiktlig. Kommunalsjefen uttaler at arbeidet med opplæring til minoritetsspråklige elever har ikke vært tilfredsstillende frem til nå, men man kan ikke si sikkert at dette hadde vært bedre med mer ressurser.

¹⁵ Tabell 11974 og 12234 hos Statistisk sentralbyrå

Gjennom oppfølgingsordningen til Utdanningsdirektoratet har det kommet frem at kommunen har et utviklingspotensial både på organisering og kompetanseheving. Samtidig peker kommunalsjef på at det store fraværet blant personale fører til redusert tilbud til flere elever som trenger ekstra oppfølging, også minoritetsspråklige elever. Kommunen er i gang med et arbeid der de ser på organiseringen av opplæringen inn mot minoritetsspråklige elever, og dette arbeidet vil vise om det er tilstrekkelige økonomiske midler. Kommunen har satt ned en arbeidsgruppe som inkluderer representanter fra barnehage og grunnskole.

3.3.6 Integrering av minoritetsspråklige elever

Revisor har spurt informantene om hvordan de opplever integreringen av minoritetsspråklige elever er, både på skolen og på fritiden. Revisor vil ikke gjøre noen vurderinger knyttet til dette, men beskriver inntrykket fra informantene.

Integreringen av minoritetsspråklige elever varierer mellom skolene. Nordskag oppvekstsenter som har få elever og en høy andel minoritetsspråklige elever, opplever god integrering. Rektor forteller at det tidligere har vært episoder hvor det har vært utfordrende å inkludere norskspråklige elever. Det har vært vanskelig for minoritetsspråklige å begrense bruken av «sitt» språk i fellessettingen, noe som har vært utfordrende. Lærerne forteller at de oppfordrer til bruk av norsk på skolen, også i friminutt. Skolen er for mange den eneste norskspråklige arenaen. I tillegg ønsker man å unngå utestengelse av andre.

Ved Nabeita forteller rektor at det er elever som har vært i Norge lenge, de kan være født og oppvokst her, som ikke har fått nok språkopplæring eller blitt integrert med de andre elevene. Det kan gi problemer for elevene og de kan bli hengende etter, både faglig og sosialt.

Både Mausund oppvekstsenter, Sørburøy skole og Dyrøy oppvekstsenter opplever god integrering av elevene, også på tvers av alder. Rektorene trekker fram få elever totalt, og få elever med samme språk, kan hindre grupperinger mellom elevene.

Ved Sistranda barneskole er det litt ulik oppfatning av integreringen. Flere opplever at integreringen er god, og særlig dersom eleven gjør en egeninnsats. Elevene som snakker samme språk, trekkes ofte mot hverandre. Noen av lærerne opplever lite fordommer blant elevene på skolen. Andre lærere opplever at integreringen tar lang tid. Lærerne forteller at det er viktig å få elevene med på organisert aktivitet, og at de er avhengig av at lærerne hjelper dem i gang. Flere av de ansatte opplever at det kan være utfordringer med traumer blant elevene som kommer som flyktninger. Når de kommer til landet, blir traumer undersøkt. Lærerne opplever at dette er for tidlig og at traumene vil først komme frem etter en stund.

Integreringen på ungdomsskolen beskrives av informantene som varierende. Lærerne forteller at det er vanskelig for nyankomne elever i 9. og 10. trinn å få innpass i elevgruppen. Det er lettere for elever i 8. trinn. Lærerne opplever at det ikke er mobbing, men språklige misforståelser. Det er også «tøff» språkbruk blant elevene. Flere forteller at engelsk brukes mye som språk blant elevene. Norske elever bruker engelsk i møte med minoritetsspråklige elever. En lærer uttaler at dette er positivt dersom eleven snakker engelsk fra før, men at det begrenser norskopplæringen. Læreren sier videre at det er positivt, fordi norske elever nå i større grad prater med minoritetsspråklige elever. Samtidig blir norskopplæringen til eleven redusert til kun i klasserommet.

Foreldresamarbeidet

Flere av dem revisor har snakket med, nevner foreldresamarbeidet i forbindelse med integrering av minoritetsspråklige elever. Det er veldig forskjellig hvordan samarbeidet er. Noen samarbeider veldig godt, mens noen foreldre aldri møter opp. Den siste gruppen er utfordrende. Blant annet må skolen bruke tolk for disse på foreldremøter. Dersom tolk ikke brukes på foreldremøte, deltar færre av de minoritetsspråklige foreldrene. Språket blir uansett en hindring for et godt foreldresamarbeid.

Det er ulikt hvordan foreldrene engasjerer seg i samfunnet og lærer seg norsk. Dette henger sammen med typer av minoritetsspråklige, som nevnt i kapittel 3.3.4. De har ulik motivasjon for å lære seg språket. Samtidig er det kulturforskjeller mellom de ulike bakgrunnene. Det nevnes blant annet forventninger til gutter og jenter. Det kan også være grupperinger av minoritetsspråklige blant foreldregruppen, som er uheldig for integreringer. De kan risikere å bli «utstøtt» av sine egne dersom de henvender seg for mye til norske eller andre nasjonaliteter. Ved en skole har kontaktlærere «holdningssamaler» med foreldrene for å forsøke å hjelpe med godt fellesskap på tvers av hjemland og for å øke forståelsen for andre.

En rektor forteller at arbeidsinnvandrere har ikke samme rettigheter som flyktninger når det gjelder språkopplæring. Kommunen og næringslivet tilbyr ikke språkkurs per nå. Andre informanter forteller om at språkopplæring av ansatte ble gjennomført på arbeidsplasser tidligere. Bedriftene erfarte at ansatte som lærte seg språk og ble raskt integrert fant seg andre jobber, og dermed avsluttet de språkopplæringen hos virksomhetene. Rektoren forteller videre at det har vært arrangert foreldrekurs tidligere, lørdag og søndag, for å unngå kollisjon med arbeid. Det var stor interesse i begynnelsen, men deltakelsen døde ut. Ved bruk av tolk ser skolen at det løsner i samarbeidet med foreldrene, både enkeltvis og klasse.

3.3.7 Elevenes egne opplevelser

Revisor har snakket med noen minoritetsspråklige elever for å høre hvordan de opplever å gå på skole i Frøya kommune og hvordan skolene har organisert tilbudet til dem.

Elevene opplever at de er godt tatt imot av lærer. Noen av de nyankomne elevene som ikke kunne norsk fra før av, forteller at de ikke fikk språkkunnskapene sine kartlagt da de begynte på skole, men at det ble gjort senere. Andre elever tok kartleggingsprøve med en gang.

En elev forteller at det ikke alltid er lett å forstå alt som blir snakket om i ordinær undervisning, men lærer hjelper til med å forstå. En annen elev uttaler at det er best å lære seg norsk sammen med lærer og praktisere norsk med medelevene.

Noen av elevene trekker fram at det er vanskelig å praktisere norsk. Flere trekker fram at elevene bruker engelsk til å kommunisere med hverandre, mens andre opplever at medelevene snakker norsk med dem. Elevene sier at det gjør at de mangler praksis i å snakke og uttale norsk. En elev sier at man lærer norsk best ved å snakke språket. En elev forteller at på skolen snakkes det enten engelsk eller morsmål, og hjemme og på fritiden praktiseres ikke norsk. En elev opplever også å bli mobbet blant annet på grunn av språket.

Elevene engasjerer seg i tilbudet som er i kommunen, både gjennom idrett og kultur. For noen av elevene blir reiseveien til aktivitetene for lang, som gjør at det er vanskelig å delta. Noen praktiserer litt norsk under fritidsaktivitetene.

3.4 Vurdering

Kommunen bør ha etablert retningslinjer for organisering av særskilt språkopplæring.

Kommunen har en retningslinje for organisering av særskilt språkopplæring; tiltaksplan for minoritetsspråklige elever. Rutinen og planen er ikke et aktivt dokument. Den benyttes ikke av verken rektorer eller de ansatte. Flere av informantene peker på at den er utdatert. Retningslinjer skal hjelpe kommunen med å få på plass systematisk arbeid. Selv om retningslinjen er på plass, hjelper det ikke i det systematiske arbeidet dersom den ikke praktiseres og ikke er et aktivt dokument.

Lovverket og veiledere åpner for at det er mange måter å organisere særskilt språkopplæring på. En retningslinje vil kunne si noe om hvordan kommunen på et overordnet nivå ønsker at særskilt språkopplæring skal organiseres på i Frøya kommune, samtidig som det er rom for å gjøre tilpasninger ut ifra behov. Revisor vurderer at kommunen må oppdatere sin rutine og sørge for at det gjenspeiler dagens praksis, og ønsket praksis i kommunen, for å legge til rette for et systematisk arbeid med organisering av særskilt språkopplæring i kommunen.

Revisor vurderer på bakgrunn av dette at kriteriet ikke er oppfylt siden retningslinjen ikke praktiseres.

Kommunen skal ha en innarbeidet fremgangsmåte for systematisk- og underveiskartlegging av minoritetsspråklige elever sine norskkunnskaper.

Hver skole i kommunen har sin fremgangsmåte og praksis for å kartlegge minoritetsspråklige elever sine norskkunnskaper. Alle skolene kartlegger elevenes norskkunnskaper, men det varierer hvilket system som brukes. Dette viser at det er manglende systematikk i kartleggingsarbeidet, og at hver skole har sin innarbeidede praksis.

Det varierer mellom skolene om det er SNO-lærer eller kontaktlærer som gjennomfører kartleggingene. Informasjon tyder på at hvem som kartlegger og gjør vurderinger av norskkunnskaper, kan påvirke utfallet om videreføring eller avslutning av særskilt språkopplæring. Kommunen har et forbedringspotensial knyttet til vurderingene av særskilt språkopplæring. Ikke alle skolene har gode nok rutiner for å vurdere når elevene har tilstrekkelig norskkunnskaper til å følge ordinær undervisning.

Revisor vurderer at det mangler systematikk på overordnet nivå knyttet til kartlegging av minoritetsspråklige elever sine norskkunnskaper. Det gjør at det blir opp til hver enkelt skole å finne sin måte. Det kan bety at elevene ikke er sikret samme tilbud i særskilt språkopplæring ved de ulike skolene i kommunen, og at det ikke vurderes likt om elevene har tilstrekkelige norskkunnskaper til å følge ordinær undervisning.

For revisor fremstår det som at alle skolene skal ta i bruk Udir sitt kartleggingsverktøy fremover. Fastsatte rutiner knyttet til kartlegging av norskkunnskaper og underveisvurdering på et overordnet nivå, vil kunne bidra til å gi mer forutsigbarhet i hvordan skolene skal jobbe med behovet for særskilt språkopplæring og underveisvurderinger for å sikre at de minoritetsspråklige elevene får et tilbud av samme kvalitet uavhengig av hvilken skole de tilhører.

Revisor vurderer kriteriet som ikke oppfylt siden kommunen ikke har en systematisk fremgangsmåte for å kartlegge og følge opp elevenes norskkunnskaper. Samtidig har skolene hver sine innarbeidede fremgangsmåter, som kan gjøre kartleggingsarbeidet mer tilfeldig.

Kommunen skal fatte enkeltvedtak om særskilt språkopplæring i tråd med betingelsene som er satt til vedtak.

Det fattes enkeltvedtak om særskilt språkopplæring. De fire utvalgte skolene bruker hver sin mal for vedtak. Gjennomgangen viser at ingen av skolene oppfyller alle betingelsene som er

satt til et vedtak, med ulik grad av hva som mangler eller ulikheter. En felles mal i kommunen hadde kunne gitt mer systematikk i enkeltvedtaket og sikret at alle elementene som må være i vedtaket, er på plass, og at det praktiseres likt mellom skolene.

Revisor vurderer kriteriet som delvis oppfylt.

Kommunen skal ha praksis for at gjennomføring av særskilt språkopplæring samsvarer med det som tilbys i enkeltvedtaket.

Gjennomgangen av hva som tilbys av særskilt språkopplæring, viser at det samsvarer med det som står i vedtakene på de fire utvalgte skolene. Gjennomgangen viser at det er ulikt hvordan språkopplæringen organiseres på skolene. To av skolene er mindre skoler som har større grad av involvering av elevene i gjennomføringen sammenlignet med de to større skolene. De to større skolene har egen SNO-lærer, der noe av undervisningen skjer i egne grupper. Vedtaket gir rom for tilpasninger for hvordan språkopplæringen gjennomføres, både ved gjennomføring i grupper eller i klassen.

Revisor vurderer at særskilt språkopplæring samsvarer med det som tilbys i enkeltvedtaket og vurderer kriteriet som oppfylt.

Kommunen bør sørge for samhandling mellom lærerne i ordinær undervisning og særskilt språkopplæring.

Det er variasjoner mellom skolene i kommunen i om ansatte som er ansvarlig for særskilt språkopplæring samarbeider med lærerne i ordinær undervisning. På enkelte skoler er det godt samarbeid, mens på andre skoler forteller informantene at det ikke er det. Det er vanskelig for kontaktlærer og faglærer å tilrettelegge undervisningen når de ikke er kjent med hva elevene gjør i timene med særskilt språkopplæring. Dette gjelder særlig for de større skolene som har en høyere andel med undervisningen i egne grupper og med egen lærer.

Variasjonen i organiseringen av særskilt språkopplæring mellom skolene, gir varierende informasjonsoverføring mellom lærerne i ordinær undervisning og særskilt språkopplæring. På skolene med lite samhandling kan det bety at det er risiko for at elevene ikke mottar et helhetlig opplæringstilbud. Det kan utgjøre en risiko for at kvalitet på opplæringstilbudet varierer mellom skolene, og at kvaliteten på tilbudet ikke er lik uavhengig av hvilken skole elevene tilhører.

På bakgrunn av store variasjoner i kommunen og sårbarheten overfor elevene, vurderer revisor kriteriet som ikke oppfylt.

Kommunen bør ha et system for å sikre at tilgjengelige ressurser disponeres slik at den særskilte språkopplæringen gjennomføres i tråd med enkeltvedtakene.

Dagens praksis i kommunen viser at det er opp til hver enkelt skole hvordan ressursene disponeres og hvem som gjennomfører den særskilte språkopplæringen. Revisor finner at det er ulik praksis mellom skolene. Kommunen har nå ikke et system som viser oversikten over hvordan ressursene til språkopplæringen disponeres av hver enkelt skole. Derfor er det vanskelig for kommunen å sikre at tilgjengelige ressurser tiltenkt særskilt språkopplæring blir brukt for å følge opp enkeltvedtakene. Kommunen er i gang med at arbeid som skal se på dette.

Revisor vurderer kriteriet som ikke oppfylt.

3.5 Revisors oppsummering av gjennomføring av særskilt språkopplæring

Revisor velger til slutt å komme med sin oppsummering av gjennomføringen av særskilt språkopplæring i kommunen. Dette er ikke vurderinger, men revisors oppsummering.

Frøya kommune har flere minoritetsspråklige elever. Det er store forskjeller mellom de minoritetsspråklige elevene. Elevene har ulike språkferdigheter, og strategier og motivasjon for å lære. Dette kan være utfordrende med tanke på organiseringen av språkopplæringen i kommunen. Dette gjelder ikke bare elever med vedtak om språkopplæring, men også andre elever med minoritetsspråklig bakgrunn. De ulike forutsetningene elevene har for språk, fører til at behovet for tilpasset opplæring (som alle elever har rett på jamfør opplæringsloven) er høyt og kan øke i kommunen.

Tilbudet om særskilt språkopplæring for elever i kommunen, framstår for revisor som tilfeldig. Det er opp til hver enkelt skole å finne sin praksis, og det er lite samhandling og deling av erfaring mellom skolene i kommunen. Kommunen har heller ingen oppdaterte retningslinjer for hvordan kommunen ønsker at språkopplæringen skal gjennomføres. Kommunen mangler systematikk i arbeidet med gjennomføring av særskilt språkopplæring. Det foreligger en rutine, men den praktiseres i svært liten grad av de ansatte. Dette gjør at organiseringen og tilbudet av særskilt språkopplæring varierer mellom skolene, og de minoritetsspråklige elevene ikke er sikret et tilbud av lik kvalitet på tvers av skolene. Samtidig kan den tilfeldige organiseringen av språkopplæringen bli personavhengig, noe som er sårbart ved utskiftning av ansatte.

For revisor framstår det som at de mindre skolene prøver å gjennomføre særskilt språkopplæring som en del av klassefelleskapet, noe som på grunn av ressurser kan la seg

gjennomføre. For de større skolene i kommunen er undervisningen lagt mer i grupper og mindre del av klassefellesskapet. Dette påvirker både elevene og de ansatte.

Det er ikke utarbeidet tilstandsrapport i kommunen de senere årene, og politisk nivå har derfor ikke fått den informasjonen de har krav på. En slik rapport kan bidra til å gi politisk nivå informasjon om tilstanden i skolen, og også hvordan opplæringen til minoritetsspråklige barn blir ivaretatt. Fraværet gjør at politisk nivå ikke har hatt muligheten med å påvirke utviklingen av kvaliteten i grunnskolen og opplæringen til minoritetsspråklige elever.

3.6 Konklusjon

Får minoritetsspråklige barn og unge i Frøya kommune opplæring i tråd med regelverk og retningslinjer?

Revisor konkluderer med at det er risiko for at ikke alle minoritetsspråklige barn og unge i Frøya kommune får opplæring i tråd med regelverk og retningslinjer. Formålet med særskilt språkopplæring er at elevene skal lære seg godt nok norsk til å følge ordinær opplæring. Lovverket gir store rom for variasjoner i hvordan språkopplæringen gis. Samtidig bør det være systematikk i arbeidet for å sikre at minoritetsspråklige elever får språkopplæring i tråd med regelverk og retningslinjer. I Frøya kommune mangler det systematiske arbeidet knyttet til opplæring av minoritetsspråklige barn og unge, både når det gjelder retningslinjer, kartleggingsarbeid, utforming av enkeltvedtak og oversikt over ressurser. Praksisen i dag er at det er opp til hver enkelt skole å finne sin måte å løse dette på, og det betyr at det gjøres ulikt mellom skolene i kommunen. Elevene får særskilt språkopplæring i tråd med enkeltvedtakene, men enkeltvedtakene gir store rom for hvordan språkopplæringen skal gjennomføres. Det eksisterer ikke noe forum i kommunen hvor de ansatte kan utveksle erfaringer om opplæring til minoritetsspråklige elever. Variasjonen i tilbudet og tilfeldigheter om hvilken skole elevene tilhører, gjør at kommunen ikke kan garantere at elevene mottar et opplæringstilbud lik kvalitet uavhengig av hvilken skole de tilhører og at tilbudet er i tråd med regelverk og retningslinjer.

4 ANBEFALINGER

Med bakgrunn i funn, anbefaler revisor at kommunedirektøren, i samarbeid med skoleledelsen:

- Sørger for systematisk internkontroll innenfor skole.
- Utarbeider årlig tilstandsrapport for skolen som skoleeier skal behandle.
- Sikrer systematikk i arbeidet med organisering og gjennomføring av opplæring til minoritetsspråklige elever for å sikre lik praksis mellom skolene og et likeverdig tilbud til elevene.

KILDER

Lov og forskrifter:

Opplæringsloven

Kommuneloven

Forskrift til opplæringsloven

Litteratur, veiledere, internett og lignende:

Meld. St. 21 (2016-2017) «Lærelyst – tidlig innsats og kvalitet i skolen»

NOU 2019: 23 Ny opplæringslov, Kunnskapsdepartementet

«Strategi for kvalitetsutvikling i skolen i lys av fagfornyelsen», Kunnskapsdepartementet

«Internkontroll i kommunesektoren», veileder Kommunal og distriktsdepartementet

«Orden i eget hus – Kommunedirektørens internkontroll», en praktisk veileder, KS

«Internkontroll i staten», Direktoratet for forvaltning og økonomistyring

«Innføringstilbud til nyankomne minoritetsspråklige elever», Utdanningsdirektoratet

Kvalitetsarbeid – hvordan gjøre opplæringen bedre, nettside Utdanningsdirektoratet

Oppfølgingsordningen for kommuner, Utdanningsdirektoratet

Hva er kvalitet, Utdanningsdirektoratet

«Innføringstilbud til nyankomne minoritetsspråklige elever», veileder Utdanningsdirektoratet 2022

Minoritetsspråklige elever og flyktninger i skolen, Utdanningsdirektoratet

Kartleggingsverktøy i grunnleggende norsk, Utdanningsdirektoratet

Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring (NAFO), hjemmeside

Ulike tabeller, Statistisk sentralbyrå

Kommunal planstrategi 2020-2024, Frøya kommune

VEDLEGG 1 – UTLEDNING AV REVISJONSKRITERIER

Ifølge forskrift om kontrollutvalg og revisjon (§15) skal det etableres revisjonskriterier for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Revisjonskriterier er de krav og forventninger som forvaltningsrevisjonsobjektet skal revideres/vurderes i forhold til. Disse kriteriene skal være begrunnet i, eller utledet av, autoritative kilder innenfor det reviderte området. Slike autoritative kilder kan være lov, forskrift, forarbeider, rettspraksis, politiske vedtak (mål og føringer), administrative retningslinjer, samt statlige føringer og praksis. I denne forvaltningsrevisjonen har vi benyttet oss av følgende kilder til revisjonskriterier:

- Opplæringsloven
- Kommunalloven
- Forskrift til opplæringsloven
- Meld. St. 21 (2016-2017) «Lærelyst – tidlig innsats og kvalitet i skolen»
- «Strategi for kvalitetsutvikling i skolen i lys av fagfornyelsen», Kunnskapsdepartementet
- Kvalitetsarbeid – hvordan gjøre opplæringen bedre, nettside Utdanningsdirektoratet
- «Internkontroll i kommunesektoren», veileder Kommunal og distriktsdepartementet
- «Orden i eget hus – Kommunedirektørens internkontroll», en praktisk veileder, KS
- «Internkontroll i staten», Direktoratet for forvaltning og økonomistyring
- «Innføringstilbud til nyankomne minoritetsspråklige elever», Utdanningsdirektoratet
- Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring (NAFO), hjemmeside

Utleddning av revisjonskriterier for problemstilling 1: Arbeider Frøya kommune systematisk for god kvalitet i undervisningen ved grunnskolen?

Internkontroll

For å ha god kvalitet i tjenesteleveransen er internkontroll viktig. Internkontroll er en prosess som skal gi en rimelig sikkerhet for målrettet og effektiv drift, pålitelig rapportering og etterlevelse av lover og regler, jamfør direktoratet for forvaltning og økonomistyring.

Skoleeier skal ha internkontroll for å sikre at regelverket blir fulgt. Kravet om internkontroll er fastsatt i kommunelovens § 25-1, som erstattet blant annet bestemmelsen om forsvarlig system i opplæringsloven § 13-10 andre ledd. Lovkravet krever at internkontrollen skal være systematisk og tilpasset virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. Kommunedirektøren skal etter lovkravet:

- utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering

- ha nødvendige rutiner og prosedyrer
- avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik
- dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig
- evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.

Veileder til internkontroll i kommunesektoren, fra kommunal- og distriktsdepartementet, skriver at med *systematisk internkontroll* må det gjøres et planmessig og metodisk arbeid. Internkontrollen skal ikke være en tilfeldig og hendelsesbasert kontroll, men må være av et omfang og innhold for at den kan kalles systematisk. Målet med det systematiske er at brudd på regelverket forebygges, avdekkes og følges opp. Videre skal *internkontrollen tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold*. Departementet skriver at risikovurderinger er sentralt, og at kommunen må gjøre en konkret analyse og vurdering av sannsynligheten for at regelverket ikke følges, og hvilke konsekvenser som eventuelt medfølger. Vurderingene må gjøres både samlet for kommunen som helhet og innenfor de enkelte delene av kommunens virksomhet.

Beskrivelse av *virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering* kan ifølge veilederen være oversikt over lederstrukturer, rapporterings- og styringslinjer, delegeringer og funksjonsbeskrivelser. Når det gjelder *nødvendige rutiner og prosedyrer* er det viktig for å sikre regeletterlevelse. Ofte vil skriftlighet av rutiner være nødvendig. Veilederen peker også på at rutinene må være kjent og tilgjengelige.

Avdekke og følge opp avvik, samt risiko for avvik er en del av lovbestemmelsen om internkontrollen. For å følge opp risiko for avvik, må kommunedirektør skaffe seg oversikt over hvilke områder i kommunen hvor det er fare for manglende regeletterlevelse.

Dokumentasjon av internkontroll er et viktig element for at kontrollen skal fungere som forutsatt, men det må ha ønsket effekt. Veilederen skriver at fra forarbeidene til loven framkommer det at de viktigste delene av internkontrollen må dokumenteres. Samtidig er det ikke nødvendig at hver minste del av internkontrollen dokumenteres. Et for omfattende dokumentasjonskrav vil kunne føre til at for mye ressurser brukes på dokumentering slik at dette går utover tjenesteytingen.

Lovkravet stiller krav til at *internkontrollen evalueres* og at skriftlige prosedyrer og andre tiltak ved behov forbedres. Det er ikke satt noe tidskrav til evalueringen, men at det skal gjøres forbedringer ved behov. For å avdekke behovet, må det gjøres evalueringer med jevne mellomrom.

KS sin veileder for internkontroll tar utgangspunkt i tre dimensjoner for arbeidet med god internkontroll:

- Klargjøre hensiktene med internkontroll
- Sikre at forutsetninger for betryggende kontroll er ivaretatt
- Dele opp virkeområdet for internkontrollen slik at det blir enklere å arbeide systematisk og treffsikkert.

Veilederen tar utgangspunkt i tre vilkår som bør være oppfylt for å ha betryggende kontroll:

- Risikobasert
 - Grunnlag for innretning av internkontrollen
 - Grunnlag for tiltak og kontrollaktiviteter
 - Strategisk nivå og operativt nivå
- Formalisering
 - Organisering, ansvar og roller
 - Dokumentasjon, rutiner og prosedyrer
 - Rapportering og aggregering
- Kontrollaktiviteter
 - Gjennom daglig og faglig virksomhet
 - Planlagte stikkprøver og faste kontroller
 - Avvikshåndtering

På bakgrunn av redegjørelsen over er følgende revisjonskriterier utledet for grunnskole:

- Kommunen skal sørge for systematisk internkontroll innenfor skole for å sikre at lover og regler følges. Herunder følger det at kommunen:
 - Har system for nødvendige rutiner og prosedyrer. Disse skal være kjent og tilgjengelig for de ansatte.
 - Inkluderer risikovurderinger for å tilpasse kontrollen til skolesektoren.
 - Evaluerer og oppdaterer rutiner og prosedyrer.
- Kommunen skal som en del av internkontroll ha et system for å avdekke og følge opp avvik.

Kvalitetsvurdering

Opplæringslovens § 13-3e gir kommunen plikt til å arbeide med kvalitetsutvikling i grunnskolen. Kommunen skal ha et forsvarlig system for å følge opp resultater fra nasjonale kvalitetsvurderinger. Loven sier at det skal utarbeides tilstandsrapporter årlig som skal drøftes av kommunestyret. Videre skal kommunen sørge for at skolene jevnlig vurderer i hvilken grad organisering, tilrettelegging og gjennomføring av opplæringen medvirker til å nå målene fastsatt i Læreplanverket for Kunnskapsløftet. Elevene skal involveres i denne vurderingen.

I «Strategi for kvalitetsutvikling i skolen i lys av fagfornyelsen» skriver Kunnskapsdepartementet at kvalitetsutvikling i skolen er en kontinuerlig læringsprosess, der ansatte og skoleeierne arbeider systematisk med å sette seg mål, velge tiltak og vurdere tilstandene. Vurderingene som gjøres følges opp med justeringer og nye mål.

Kvalitetsutvikling er illustrert i kvalitetssirkelen nedenfor:

Kilde: Meld. St. 21 (2016-2017)

Kvalitetsutvikling viser til hele prosessen beskrevet i sirkelen, mens kvalitetsvurdering viser til hvordan det hentes inn informasjon og etableres et kunnskapsgrunnlag om kvaliteten i skolen, og hvordan utfordringer identifiseres på bakgrunn av dette. Utdanningsdirektoratet har en egen side om kvalitet i opplæringen hvor målet med kvalitetsvurdering er utvikling. Direktoratet fremhever bruk av tall og data i skolens kvalitetsvurderingsarbeid, der informasjon om læringsmiljø og læringsresultater brukes til å vurdere hvordan opplæringen for elever kan bli bedre.

Systematisk kvalitetsutvikling i skolen krever samarbeid på alle nivåer. Skoleeier har det overordnede lokale ansvaret for kvaliteten i opplæringen og for at regelverket følges. Samtidig bidrar elevmedvirkning til økt læring, trivsel og et bedre skolemiljø og til å skape tilhørighet og engasjement. Strategien sier at kvalitetsutvikling i skolen innebærer å legge best mulig til rette for elevenes medvirkning.

Utdanningsdirektoratet skriver at å involvere elever er et gjennomgående prinsipp i all underveisvurdering og en forutsetning for å få til en læringsfremmende vurdering. Elever som er involvert i vurderingsarbeidet vil få et mer bevisst og reflektert forhold til hvor de er i sin læring, hvor de skal og hvordan de best kan komme dit. Elevene bør involveres i arbeid med læreplan, mål, kjennetegn og kriterier for å forstå hvor de skal og hva som forventes av dem.

Opplæringslovens § 2-3 om innhold og vurdering i grunnskoleopplæringen viser til forskriften til opplæringsloven når det gjelder vurdering. Kapittel 3 i forskriften viser til vurderingsarbeidet. Jamfør § 3-7 har elever minst en gang hvert halvår rett til en samtale om deres utvikling i fag, og elevene har også rett til en jevnlig dialog med kontaktlærer om sosial utvikling og annen utvikling.

I tillegg til generelle vurderinger som retten til vurdering og vurdering i alle fag, inneholder vurderingsarbeidet underveisvurdering og halvårsvurdering (del II). Jamfør § 3-10, er all vurdering som skjer før avslutning av opplæringen, underveisvurdering. Underveisvurderingen skal bidra til å fremme læring, tilpasse opplæringen og øke kompetanse i fag. Underveisvurderingen kan både være muntlig og skriftlig. Underveisvurderingen skal brukes til å vurdere om eleven har tilfredsstillende utbytte av opplæringen. I underveisvurderingen i fag skal elever:

- delta i vurderingen av eget arbeid og reflektere over egen læring og faglig utvikling
- forstå hva de skal lære og hvilke forventninger som er til eleven
- få vite hva de mestrer
- få råd om hvordan de kan arbeide videre for å øke kompetansen sin

Halvårsvurderingen, § 3-12, er en del av underveisvurderingen. Den skal vise kompetansen eleven har i faget og gi veiledning om hvordan eleven kan øke sin kompetanse. Elevene skal motta halvårsvurdering gjennom hele opplæringsløpet, og fra 8. trinn skal den karakterfastsettes. Det er faglærer som gjennomfører halvårsvurderingen for elever.

På bakgrunn av redegjørelsen over er følgende revisjonskriterier utledet:

- Kommunen skal utarbeide årlig tilstandsrapport for grunnskole som skal behandles av skoleeier.
- Kommunen skal ha et system for å innhente informasjon om skolen i form av tallgrunnlag fra ulike kilder for å analysere og vurdere tiltak.
- Kommunen skal sørge for å involvere elevene i vurderingsarbeidet gjennom løpende og systematisk underveisvurdering.

Utledning av revisjonskriterier for problemstilling 2: Får minoritetsspråklige barn og unge i Frøya kommune opplæring i tråd med regelverk og retningslinjer?

Opplæringslovens § 2-1 slår fast at barn og unge har plikt til grunnskoleopplæring, og rett til en offentlig grunnskoleopplæring. Retten til grunnskoleopplæring gjelder når det er sannsynlig at barn skal være i Norge i mer enn tre måneder. Retten skal oppfylles så raskt som mulig og senest innen tre måneder. Bestemmelser i opplæringslovens § 2-8 sier at elever i grunnskolen med annet morsmål enn norsk og samisk har rett til særskilt norskopplæring til de har

tilstrekkelig kompetanse i norsk til å følge ordinær opplæring i skolen. Om nødvendig har eleven også rett til morsmålsopplæring, tospråklig fagopplæring eller begge deler. Morsmålsopplæringen kan legges til en annen skole enn den eleven vanligvis tilhører. Jamfør lovkravet skal kommunen kartlegge elevenes ferdigheter i norsk før de fattet vedtak om særskilt språkopplæring. For elever som får særskilt språkopplæring, skal kommunen underveis i språkopplæringen kartlegge og vurdere om eleven har tilstrekkelig ferdigheter i norsk for å følge den ordinære opplæringen.

Opplæringslovens § 2-8 gir muligheten for å organisere særskilt språkopplæring i egne innføringstilbud. Det er opp til den enkelte kommunen, innenfor gitte rammer, hvordan de vil tilby særskilt språkopplæring. Dersom hele eller deler av opplæringen blir gitt i egne grupper, klasser eller skoler, må det framkomme i vedtaket om særskilt språkopplæring, og kan bare vare inntil to år. Vedtaket kan bare fattes for ett år om gangen, og det kan gjøres unntak fra læreplanverket dersom det er nødvendig for å ivareta eleven sitt behov. Slike vedtak krever samtykke fra foreldrene.

Veilederen fra Utdanningsdirektoratet for «Innføringstilbud til nyankomne minoritetsspråklige elever» gir en oversikt over hva innholdet i enkeltvedtaket skal være. Enkeltvedtaket er i samsvar med reglene i forvaltningsloven. Enkeltvedtaket er individuelt og skal inneholde:

- elevens navn
- hva det fattes vedtak om, inkludert
 - om eleven har rett til særskilt språkopplæring eller ikke
 - hjemmelen
 - hva som tilbys
 - hvor det tilbys
 - hvor mange timer som tilbys
 - eventuelle avvik fra fag- og timefordelingen
- hvorfor det er fattet vedtak
 - vise til kartleggingen og si hva den viste
 - hvis innføringstilbud tilbys, må det fremgå at dette er vurdert å være til elevens beste
- vedtakets varighet (maksimalt ett år)
- klageadgang
 - frist
 - klageinstans
 - innsynsmuligheter

Statsforvalteren er klageinstans.

Veilederen fra Utdanningsdirektoratet for «Innføringstilbud til nyankomne minoritetsspråklige elever» sier at målet med et innføringstilbud er at elevene så raskt som mulig skal lære seg tilstrekkelig norsk for å følge den ordinære undervisningen. Eleven og elevens foresatte kan takke nei til tilbudet og velge å følge ordinært opplæringstilbud. Elever som følger ordinært opplæringstilbud, har også rett til særskilt språkopplæring.

Skoleeiere organiserer innføringstilbud på ulike måter. Noen velger å samle alle opplæringstilbudene for nyankomne på en skole, mens andre oppretter egne klasser på utvalgte skoler eller inkluderer elever i ordinære klasser. Veilederen peker på noen punkter som er viktige når skoleeier skal planlegge opplæring av nyankomne elever:

- Samarbeid mellom hjem og skole
- Samarbeid mellom innføringsklasse og ordinær klasse
- Valg av læreplan
- Kartlegging og vurdering av elevenes kompetanse i morsmål, norsk og andre fag
- Tilrettelegging av fleksible løsninger slik at elevenes individuelle behov blir ivaretatt
- Trygt og godt skolemiljø

Skoleeier bør lage rutiner for samarbeid mellom hjem og skole, og mellom innføringstilbud og ordinært tilbud. Det må avklares om nyankomne elever kan lese og skrive på sitt morsmål eller annet språk, og i tillegg kartlegge elevens norskerferdigheter. Kartleggingen av elevenes lese- og skriveferdigheter bør foregå på elevens morsmål, av en tospråklig lærer eller ved hjelp av tolk.

Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring (NAFO) sier at det er viktig at elevene får et helhetlig opplæringstilbud, uavhengig av hvordan tilbudet organiseres. NAFO sier det er en fordel om skoleeier tar ansvar for å utarbeide retningslinjer for organiseringen av opplæringen. Videre sier NAFO at ledelsen ved den enkelte skole bør legge til rette for samarbeid mellom lærerne og timeplanlegging som gir elevene et best mulig tilpasset og helhetlig tilbud. Lærer i en flerspråklig klasse må tenke på hvordan man organiserer undervisningen og tar hensyn til hver elevs behov.

For å undervise minoritetsspråklige elever og flyktninger i skolen stilles det de samme faglige og pedagogiske kravene til kompetanse som til andre undervisningsstillinger. Krav for tilsetning som morsmålslærer for elever fra språklige minoriteter er regulert i § 14-5 i forskrift til opplæringsloven. Opplæringslovens bestemmelse § 2-8 sier at dersom kommunen ikke kan skaffe eget undervisningspersonale som kan gi morsmålsopplæring og/eller tospråklig

fagopplæring, skal kommunen så langt som mulig legge til rette for annen opplæring tilpasset forutsetningene til elevene.

Veilederen til Utdanningsdirektoratet peker på at lærere bør ha kunnskap om hva som kjennetegner språket til elevene som lærer seg norsk og hvordan språket utvikler seg over tid. Lærerne må ha gode kunnskaper om norsk språk og innsikt i elevenes morsmål

På bakgrunn av redegjørelsen over er følgende revisjonskriterier utledet:

- Kommunen bør ha etablert retningslinjer for organisering av særskilt språkopplæring.
- Kommunen skal ha en innarbeidet fremgangsmåte for systematisk- og underveiskartlegging av minoritetsspråklige elever sine norskkunnskaper.
- Kommunen skal fatte enkeltvedtak om særskilt språkopplæring i tråd med betingelsene som er satt til vedtak¹⁶.
- Kommunen skal ha praksis for at gjennomføring av særskilt språkopplæring samsvarer med det som tilbys i enkeltvedtaket.
- Kommunen bør sørge for samhandling mellom lærerne i ordinær undervisning og i særskilt språkopplæring.
- Kommunen bør ha et system for å sikre at tilgjengelige ressurser disponeres slik at den særskilte språkopplæringen gjennomføres i tråd med enkeltvedtakene.

¹⁶ Betingelsene til enkeltvedtaket er hentet fra Utdanningsdirektoratet.

VEDLEGG 2 – UTTALELSE

Frøya kommune

Revisjon MidtNorge AS
Brugata 2
7715 Steinkje

Deres ref.:

Vår ref. (saksnr.):
[Vår ref.]

Saksbehandler:
mikmy

Dato: 06.10.23

Uttalelse til Forvaltningsrevisjonens foreløpige rapport - Kvalitet i grunnskolen og opplæring minoritetsspråklige barn og unge

På vegne av kommunedirektøren bekreftes det at utkast til rapport er gjennomlest og tatt til etterretning.

Kommunedirektøren vil følge opp at det blir lagt en plan for arbeidet rundt forbedringspunkter som kommer frem i endelig rapport.

Vennlig hilsen

Beathe Sandvik Meland
kommunedirektør

Epost:
postmottak@froya.kommune.no

Postadresse:
Postboks 152
7261 Sistranda

www.froya.kommune.no

Telefon:
72 46 32 00

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidtnorge.no

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Margit Myrseth	Arkiv: A20
Arkivsaksnr.: 24/109	

Saken skal behandles i følgende utvalg:
Hovedutvalg for levekår Kommunestyret

TILSTANDSRAPPORT FOR OPPVEKST 2022-2023

Vedtak:

Forslag til vedtak:

Kommunestyret tar «Tilstandsrapport for oppvekst 2022 – 2023» til orientering.

Vedlegg:

TILSTANDSRAPPORT FOR OPPVEKST 2022-2023

Saksopplysninger:

Krav til rapportering

Opplæringsloven fastsetter at skoleeiere plikter å utarbeide en årlig rapport om tilstanden i opplæringen der det framgår at det er viktig at styringsorganene i kommunen har et bevisst og kunnskapsbasert forhold til kvaliteten på grunnopplæringen.

Den årlige tilstandsrapporten inngår som en del av det ordinære plan-, budsjett- og rapporteringsarbeidet hos skoleeier og har kvalitetsutvikling som siktemål.

Den årlige rapporten skal drøftes av skoleeieren, dvs. av kommunestyret, jfr. Opplæringsloven §13-3e, første ledd.

Innholdet i tilstandsrapporten

Tilstandsrapporten skal som et minimum omtale læringsmiljø, læringsresultater og gjennomføringsgrad og frafall i den videregående skolen. Skoleeier kan i tillegg omtale andre resultater og bruke andre data ut fra lokale behov. Det er ikke et krav om tilstandsrapport innen barnehageområdet etter barnehageloven. Rapporten vil til tross for dette også ta med betraktninger når det gjelder status i barnehagene – som en naturlig del av oppvekstsektoren i Frøya.

System for kvalitetsvurdering

Tilstandsrapporten inngår i kvalitetsvurderingssystemet. Kvalitetsvurderingen er å sammenstille informasjon og data som grunnlag for å drøfte kvaliteten på opplæringen internt på en skole eller i en kommune. Tilstandsrapporten inngår i mål satt for Kompasskurs 570 når det gjelder effektivitet og helhetlig tenkning.

Vurdering:

Kommunedirektøren viser til vedlagte tilstandsrapport for oppvekst 2022/2023. Rapporten er utformet med utgangspunkt i Utdanningsdirektoratets mal for tilstandsrapport for grunnskolen. Rapporten omhandler i noen grad tall fra barnehage.

Kommunedirektøren er åpen for innspill om denne rapporten gir en god nok orientering hva gjelder tilstanden i grunnopplæringen og barnehage.

Forhold til overordna planverk:

Økonomi- og handlingsprogramm 2024 – 2027

Oppvekstbruksplan 2023-2027

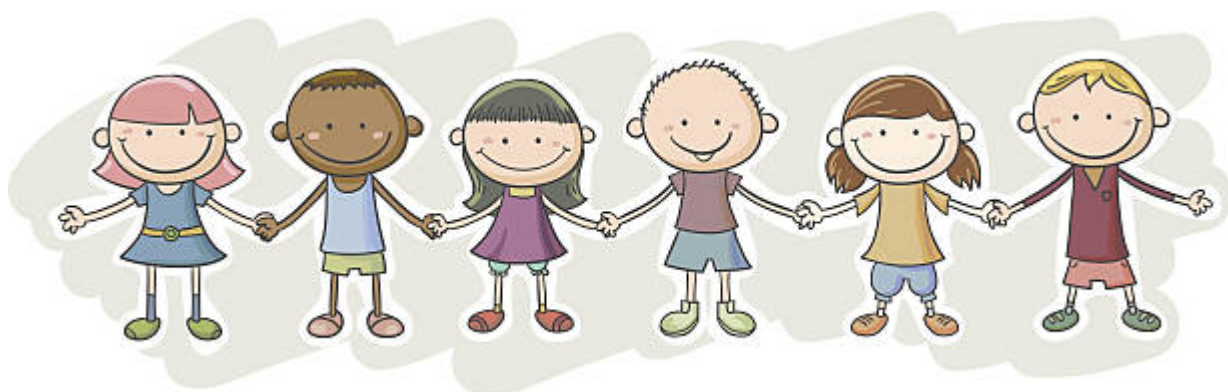
Tilstandsrapport oppvekst

Frøya kommune

2022/2023

«- Barnehager og skolene våre er noen av våre viktigste fellesskap, som er med å skape trygge og robuste barn. Her får unge både være og lære sammen, samtidig som de møter trygge voksenpersoner som ser dem. Vår jobb er å sørge for at alle barn og unge blir inkludert i disse fellesskapene, der de får kjenne på mestring, trivsel og læring i hverdagen. Da rustes de også bedre for det samfunnet de skal ut i. Det krever at vi jobber fram løsninger på tvers av sektorer og tjenester. Alle gode krefter må med når vi skal løse et så viktig samfunnsoppdrag»

Sitat: tidligere kunnskapsminister Tonje Brenna

Margit Kristiansen Myrseth, kommunalsjef oppvekst og kultur,

November 2023

Vedtatt i kommunestyret xx.xx.xxxx

Innhold

1. Innledning	3
2. Elever og personale	4
2.1 Antall elever	4
2.2 Minoritetsspråklige barn i Frøya kommune	5
2.3 Personale	6
2.4 Utvalgte tall for barnehage	8
2.5 Skoleeiers egenvurdering	9
3. Elevundersøkelsen	10
3.1 Skoleeiers vurdering	11
4. Læringsresultat	11
4.1 Kartleggingsprøver for 1., 2. og 3.trinn:	11
4.2 Nasjonale prøver	12
4.3 Grunnskolepoeng	13
4.4 Eksamensresultat	13
4.5 Standpunkt	14
4.6 Skoleeiers egenvurdering	14
5. Gjennomføring	15
5.1 Overgang til videregående skole	15
5.2 Gjennomføringsgrad	15
5.3 Skoleeiers egenvurdering	16
6. Utviklingsarbeid	16
7. Politiske mål for oppvekstsektoren	17
7.1 FOKUSOMRÅDER for planperioden 2024 - 2027	17
8. Økonomi	19
9. System for oppfølging	19
9.1 Skolefaglig ansvarlig – kommunalsjef	19
9.2 Virksomhetsleder	19
9.3 System for dialog og læring	19
10. Oppsummering	20

1. Innledning

Krav til rapportering

Opplæringsloven fastsetter at skoleeiere plikter å utarbeide en årlig rapport om tilstanden i opplæringen der det framgår at det er viktig at styringsorganene i kommunen har et bevisst og kunnskapsbasert forhold til kvaliteten på grunnopplæringen.

Den årlige tilstandsrapporten inngår som en del av det ordinære plan-, budsjett- og rapporteringsarbeidet hos skoleeier og har kvalitetsutvikling som siktemål.

Den årlige rapporten skal drøftes av skoleeieren, dvs. av kommunestyret, jfr. Opplæringsloven §13-3e, første ledd.

Innholdet i tilstandsrapporten

Tilstandsrapporten skal som et minimum omtale læringsmiljø, læringsresultater og gjennomføringsgrad og frafall i den videregående skolen. Skoleeier kan i tillegg omtale andre resultater og bruke andre data ut fra lokale behov. Det er ikke et krav om tilstandsrapport innen barnehageområdet etter barnehageloven. Rapporten vil til tross for dette også ta med betraktninger når det gjelder status i barnehagene – som en naturlig del av oppvekstsektoren i Frøya.

System for kvalitetsvurdering

Tilstandsrapporten inngår i kvalitetsvurderingssystemet. Kvalitetsvurderingen er å sammenstille informasjon og data som grunnlag for å drøfte kvaliteten på opplæringen internt på en skole eller i en kommune. Tilstandsrapporten inngår i mål satt for Kompasskurs 570 når det gjelder effektivitet og helhetlig tenkning.

Personvern

Tall som lastes inn kan for små enheter inneholde indirekte identifiserbare opplysninger. Dette kan være taushetsbelagte opplysninger. Tilsvarende kan også gjelde for lokale indikatorer. Disse opplysningene må behandles i tråd med bestemmelser i forvaltningsloven og/eller personopplysningsloven. Disse data er derfor ikke med i rapporteringen.

2. Elever og personale

Lokalt mål:

I oppvekst Frøya skal barn, unge og deres foresatte bli møtt med kompetente ansatte som har kunnskaper, ferdigheter, holdninger og verdier som er i tråd med visjonene, målene og strategiene i planer for barn og unges oppvekst i Frøya kommune.

2.1 Antall elever

Tabellene viser antall elever som er registrert ved grunnskoler per 1.oktober det aktuelle skoleåret. Selv om hovedtallene i denne rapporten skal omhandle status i 2022/2023, kan det være med tall for 2021/2022 og 2023/2024 i noen oversikter. Antall elever omfatter barn og unge som etter opplæringsloven har rett og plikt til grunnskoleopplæring. Voksne som får grunnskoleopplæring, er ikke med i oversikten.

De historiske tallene er med for å vise utviklingen på enkeltområder.

Tabell 1: Frøya kommune, antall elever i grunnskole

Skoleår	Antall elever
2023-24	591
2022-23	583
2021-22	563

Tabell 2: Elevtallsutvikling tre siste år

Skole	2021-22	2022-23	2023-24
Dyrøy oppvekstsenter	36	32	34
Frøya ungdomsskole	152	171	178
Mausund oppvekstsenter	10	14	15
Nabeita oppvekstsenter	124	129	115
Nordskag oppvekstsenter	24	29	35
Sistranda barneskole	213	205	213
Sørburøy skole	4	3	3

Elevtallene i Frøya viser en samlet positiv utvikling. Det er noe variasjon innenfor enhetene. Viser til Oppvekstbruksplan for 2023-2027 for detaljerte framskrivninger.

Tabell 3: Antall barn i **Frøya kulturskole** etter hovedopptak høst 2023. Opptak av nye elever foregår fortløpende.

Antall barn	Elevplasser (antall barn med flere tilbud)	Venteliste
130	190	2

2.2 Minoritetsspråklige barn i Frøya kommune

Flere av barn og elever i oppvekst har flerspråklig bakgrunn. Tabellen viser en oversikt over andel minoritetsspråklige barn vi har på de ulike enhetene. Disse tallene er i stadig endring, og er uforutsigbare med hensyn til mottak av flykningen og konjunktur i bedrifter som har stor arbeidsinnvandring.

Tabell 4: Fordeling min.språk	2021		2022	
	Minoritetsspråklige	Antall barn	Minoritetsspråklige	Antall barn
Frøya kommune	99	258	103	280
Neset barnehage	13	36	15	41
Sistranda kystbarnehage	6	58	11	60
Dyrøy oppvekstsenter avd bhg	*	5	*	6
Nabeita oppvekstsenter avd bhg	21	55	20	61
Nordskag oppvekstsenter avd bhg	29	37	29	42
Mausund oppvekstsenter avd bhg	*	5	*	6
Rabben barnehage (privat bhg)	23	58	22	58

Opplæringslovens § 2-8. *Særskild språkopplæring for elever fra språklege minoriteter* sier følgende:

«Elevar i grunnskolen med anna morsmål enn norsk og samisk har rett til særskild norskopplæring til dei har tilstrekkeleg dugleik i norsk til å følgje den vanlege opplæringa i skolen. Om nødvendig har slike elevar også rett til morsmålsopplæring, tospråkleg fagopplæring eller begge delar.

Morsmålsopplæringa kan leggjast til annan skole enn den eleven til vanleg går ved.

Når morsmålsopplæring og tospråkleg fagopplæring ikkje kan givast av eigna undervisningspersonale, skal kommunen så langt mogleg leggje til rette for anna opplæring tilpassa føresetnadene til elevane.»

InterRevisjon MidtNorge viser i sin rapport om kvalitet i opplæring for minoritetsspråklige barn i Frøya kommune, at vi i dag ikke tilfredsstiller kravene i opplæringsloven hva gjelder det tilbudet vi gir denne elevgruppen. Forum oppvekst har satt ned en arbeidsgruppe som helt konkret finner tiltak for å lukke dette avviket, og jobber under følgende mandat:

«Sentralisere kompetanse og ressurser for å sikre god språklig og faglig utvikling for minoritetsspråklige barn, samt arbeide mot å få opprettet en integreringsenhet som ivaretar særskilt språkopplæring.»

Tabell 5: Særskilt norskopplæring, SNO

	2022/2023	2023/2024
Dyrøy oppvekstsenter	*	*
Frøya ungdomsskole	7	7
Mausund oppvekstsenter og Sørburøy skole	-	-
Nabeita oppvekstsenter	8	3
Nordskag oppvekstsenter	-	*
Sistranda barneskole	6	22

2.3 Personale

GSI er skolenes rapporteringsportal, og gir en mulighet for å hente ut mange ulike rapporter. I tabellene nedenfor er det hentet ut tall for lærertetthet.

Tabell 6: Tall for lærertetthet i ordinær undervisning, og lærertetthet som inkluderer timer til spesialundervisning og særskilt språkopplæring.

	2021-22 Lærertetthet (inkl. spes.ped og særskilt språkopplæring)	2021-22 Lærertetthet (i ordinær undervisning)	2022-23 Lærertetthet (inkl. spes.ped og særskilt språkopplæring)	2022-23 Lærertetthet (i ordinær undervisning)	2023-24 Lærertetthet (inkl. spes.ped og særskilt språkopplæring)	2023-24 Lærertetthet (i ordinær undervisning)
Hele landet	12,63	15,54	12,6	15,63	12,5	15,63
Trøndelag	12,7	15,62	12,67	15,81	12,52	15,84
Frøya kommune	9,82	11,93	10,27	12,84	10,06	12,34
Dyrøy oppvekstsenter	8,87	10,96	7,95	10,34	7,68	9,49
Frøya ungdomsskole	12,83	15,06	13,55	15,68	13,9	15,84
Mausund oppvekstsenter	3,32	3,32	4,73	4,73	5,4	5,4
Nabeita oppvekstsenter	11,93	13,8	11,33	14,13	9,76	12,25
Nordskag oppvekstsenter	7,24	7,59	10,96	10,96	10,51	12,24
Sistranda barneskole	8,98	12,31	9,23	13,38	9,18	12,46
Sørburøy skole	2,69	2,69	2,16	2,16	2,26	2,26

Tabell 7: Lærertetthet i ordinær undervisning 1.-4.trinn

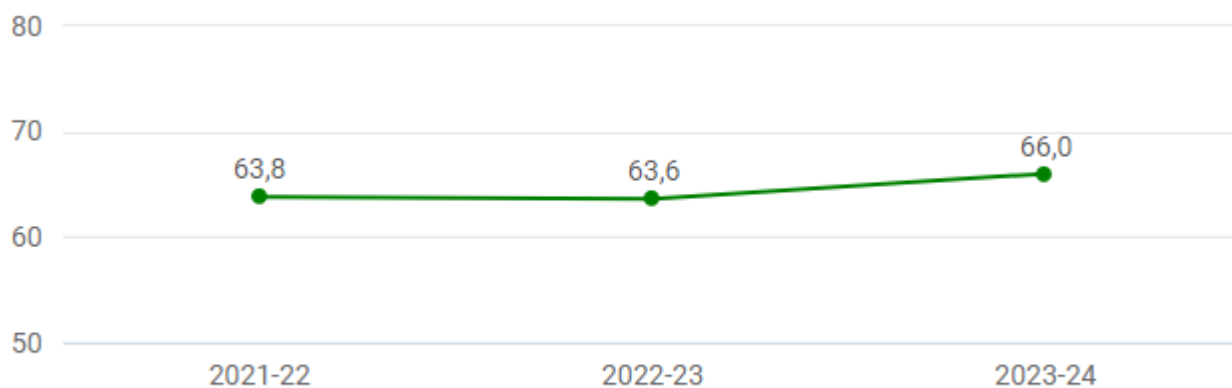
Skole	2021-22	2022-23	2023-24
Frøya kommune	12,2	12,6	11,7
Dyrøy oppvekstsenter	12,1	7,9	6,5
Mausund oppvekstsenter	4	4,1	6
Nabeita oppvekstsenter	13	14,6	13,3
Nordskag oppvekstsenter	7	10	10,4
Sistranda barneskole	14	14,2	13,4
Sørburøy skole	-	-	3,3

Tabell 8: Lærertetthet i ordinær undervisning 5.-7.trinn

Skole	2021-22	2022-23	2023-24
Frøya kommune	10,9	12,6	11,6
Dyrøy oppvekstsenter	9,1	17,6	13,4
Mausund oppvekstsenter	3	5	5,4
Nabeita oppvekstsenter	15	13,5	10,9
Nordskag oppvekstsenter	8,6	12,4	16,1
Sistranda barneskole	10,6	12,4	11,6
Sørburøy skole	10,7	-	-

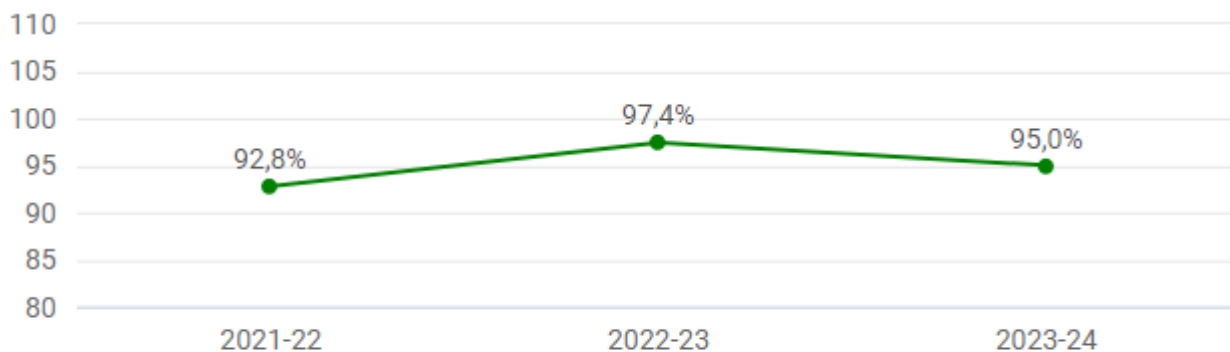
Tabell 9: Lærertetthet i ordinær undervisning 8.-10.trinn

Skole	2021-22	2022-23	2023-24
Frøya kommune	12,7	13,4	13,9
Frøya ungdomsskole	15,1	15,7	15,8
Mausund oppvekstsenter	3	5	4,9
Sørburøy skole	0,9	1,5	2

Figur 1: Årsverk for undervisningspersonale som går til undervisning

Frøya kommune (EIER), Grunnskole, Årsverk for undervisningspersonale, Kommunal, Alle kjønn, Alle trinn

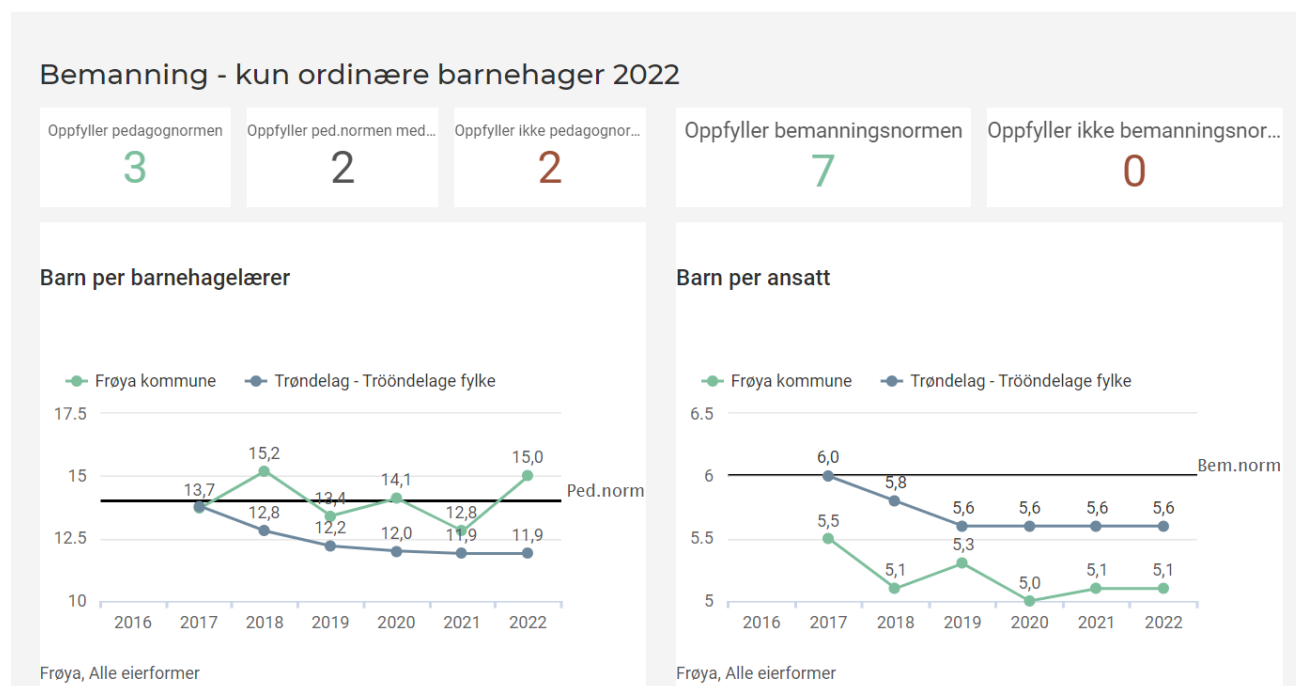
Figur 2: Andel årstimer gitt av personale med godkjent utdanning

Frøya kommune (EIER), Grunnskole, Andel årstimer gitt av personale med godkjent utdanning, Kommunal, Alle kjønn, Alle trinn

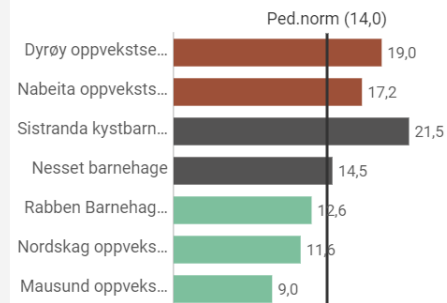
2.4 Utvalgte tall for barnehage

Tabellene viser Frøya kommunes bemanning i barnehagene per desember 2022. Tallene er hentet fra BASIL.

Barn per barnehagelærer

Fargene viser om barnehagen oppfyller pedagognormen. Grønn = oppfyller, Grå = oppfyller med disp., Rød = oppfyller ikke.

2022, Frøya, Alle eierformer

Barn per ansatt

Fargene viser om barnehagen ligger over eller under bemanningsnormen. Grønn=under eller lik, Rød = over.

2022, Frøya, Alle eierformer

Det har også gjennom 2023 vært utfordrende å få tak i pedagogiske ledere til barnehagene. Antall dispensasjoner per desember 2023 var totalt 9 i alle barnehagene i Frøya. Det er stor etterspørsel etter denne kompetansen i de aller fleste kommunene i landet, så konkurransen om kompetanse er stor.

2.5 Skoleeiers egenvurdering

Det er en økt utfordring nasjonal for å rekruttere ansatte med godkjent utdanning. Andel ansatte uten godkjent utdanning i skole har økt noe for Frøya. Det er variasjon mellom enhetene, og en ser at det er enklest å rekruttere til ungdomsskole. Kompetanseheving gjennom ordningen Kompetanse for kvalitet har ført til at flere lærere har tatt etter- og videreutdanning.

I barnehagene er situasjonen spesiell med tanke på å få ansatte i stillinger som pedagogiske ledere. Vi har per i dag 3 ansatte som er i gang med desentralisert barnehagelærerutdanning. Gode ordninger fra arbeidsgiver Frøya kommune gjør det mer attraktivt og gjennomførbart for ansatte å øke sin kompetanse.

August 2019 ble normen for lærertetthet i norsk skole skjerpet til 15 elever på 1.-4.trinn og 20 elever på 5.-10.trinn. Frøya ligger over nasjonal lærenorm på alle trinn for alle enheter. Det er variasjoner over hvor mye det enkelte trinn på den enkelte enhet ligger over norm. Det er vanskelig å lese og sammenligne de ulike tallene mellom de ulike enhetene på grunn av store forskjeller i elevtall, gruppestørrelser og organisering.

3. Elevundersøkelsen

Lokalt mål:

Alle elever i Frøya oppvekst skal ha et godt og trygt barnehage-, skole- og læringsmiljø. Alle barn skal inkluderes og oppleve mestring. Frøya oppvekst har 0-toleranse for mobbing.

Skoleeiere og skoleledere er pålagt å gjennomføre elevundersøkelsen for elever på 7. og 10.trinn. Frøya kommune har valgt å gjennomføre undersøkelsen for alle trinn på 5.-10.trinn. Det gjør at en har mulighet for å følge utvikling for de ulike trinn over tid. I denne rapporten er det offisielle tall for 5. og 10.trinn som blir presentert. Elevundersøkelsen er satt sammen av indekser som kan hentes ut fra Udir sin statistikkbank – [Analysebrettet](#).

Tabell 10: Elevundersøkelsen for 7.trinn 22/23

ELEVUNDERSØKELSEN 7.TRINN 2022/2023	
Mobbing på skolen	Svarprosent
19,2% (15,7% i fjor)	89,7% (89,5% i fjor)
<i>Indikator:</i>	(skala til 5,0)
Trivsel	3,7 (3,8 i fjor)
Støtte fra lærer	3,7 (3,9 i fjor)
Vurdering for læring	3,5 (3,5 i fjor)
Elevdemokrati og medvirkning	3,4 (3,5 i fjor)
Faglig utfordring	3,8 (3,9 i fjor)

Tabell 11: Elevundersøkelsen for 10.trinn 22/23

ELEVUNDERSØKELSEN 10.TRINN 2022/2023	
Mobbing på skolen	Svarprosent
* (* i fjor)	94,1% (74,3% i fjor)
<i>Indikator:</i>	(skala til 5,0)
Trivsel	4,0 (3,2 i fjor)
Støtte fra lærer	3,8 (3,6 i fjor)
Vurdering for læring	3,3 (3,0 i fjor)
Elevdemokrati og medvirkning	3,4 (3,0 i fjor)
Faglig utfordring	4,2 (4,4 i fjor)

3.1 Skoleeiers vurdering

En har over tid sett variasjoner mellom de ulike årskullene når det gjelder tall for mobbing og de øvrige indikatorene. Måltall for mobbing har etter hvert blitt vanskelig å få hentet ut på grunn av krav til personvern. Som tabellen for 10.trinn viser, så har vi ikke kunnskap om omfang. Men en ser – ikke bare lokalt – at det er en negativ utvikling over tid når det gjelder antall elever som opplever mobbing. Læringsmiljø krever kontinuerlig jobbing, og det er helt avgjørende at en legger opp til bred involvering. Ansatte, elever og foresatte må jobbe sammen for å finne gode tiltak for å skape en skole som har fokus på den enkeltes utvikling og tilhørighet gjennom samskaping.

Analyse av resultatene gjøres på alle nivå innen oppvekst. Analysegruppen på ledernivå utarbeider kriterier for arbeidet, og tiltak for den enkelte enhet settes lokalt. MOT i ungdomsskole er et viktig tiltak for å løfte opp aktuelle tema i ungdomsmiljøet. MOT har som mål å styrke den enkelte til å ta modige valg som utvikler den enkelte til å takle hele livet. Frøya oppvekst samarbeider med andre fagområder for å styrke laget rundt barnet. Frøya som samfunn har et spesielt ansvar gjennom ØYA-satsningens verdigrunnlag. Det trengs en hel øy for å oppdra et barn – alle har vi noe å bidra med.

4. Læringsresultat

Lokalt mål:

Alle elever som tår ut av grunnskolen skal mestre grunnleggende ferdigheter. Dette er ferdigheter som gjør dem i stand til å delta i videre utdanning og i arbeidslivet.

- For økonomiplanperioden er det et mål at våre elever skal ligge på nasjonalt nivå innen 2027 på nasjonale prøver.
- Det er i samme perioden et mål å oppnå et resultat for grunnskolepoeng på 42,5.

4.1 Kartleggingsprøver for 1., 2. og 3.trinn:

Kartleggingsprøvene vil en ikke ha sammenlignbare historiske resultater på grunn av endringer i kriterier. De siste kartleggingene er gjort i perioden vår 23 og høst 23. Resultater for lesing på 1.trinn at 34% av elevene vil få oppfølging på minst en parameter innenfor lesing, samt 17% av elevene får oppfølging i regning. Resultater for våren 2023 viser for regning på 3.trinn at 28% av elevene trenger ekstra oppfølging – tett opp mot snittet for Trøndelag (26%).

4.2 Nasjonale prøver

Formålet med nasjonale prøver er å gi skolene kunnskap om elevene sine grunnleggende ferdigheter i lesing, regning og engelsk. Informasjonen fra prøvene skal danne grunnlag for underveisvurdering og kvalitetsutvikling på alle nivå i skolesystemet.

Lærerne skal bruke resultatene for å følge opp elevene sine og i arbeidet med underveisvurdering og tilpasset opplæring. Kommuner og skoler skal bruke resultatene som grunnlag for kvalitetsutvikling i opplæringa.

Resultatene fra de nasjonale prøvene gir et avgrenset bilde av ferdighetene og kompetansen elevene har. En må derfor alltid se resultatene i sammenheng med annen relevant informasjon en har om skolen, kommunen og elevene.

Engelsk:

Nasjonale prøver i engelsk skal måle i hvilken grad elevenes ferdigheter i engelsk er i samsvar med kompetansemålene i læreplan for engelsk, knyttet til leseforståelse, ordforråd og begreper og grammatikk.

Lesing:

Nasjonale prøver i lesing kartlegger i hvilken grad elevenes ferdigheter er i samsvar med mål for den grunnleggende ferdigheten lesing slik den er integrert i kompetansemål i læreplaner – lesing i alle fag.

Regning:

Nasjonale prøver i regning skal måle hvilken grad elevenes regneferdigheter er i samsvar med beskrivelsene av regning som grunnleggende ferdighet i alle fag. I læreplanen til hvert fag er det definert hva det vil si å kunne regne i det enkelte faget. Prøven er ikke en prøve i matematikkfaget, men en prøve som viser om elevene har den grunnleggende ferdigheten i regning som er nødvendig for å nå kompetansemålene i fagene.

Nasjonale prøver (NP)	Frøya 2021/22	Frøya 2022/23	Frøya 2023/24	Trøndelag 2023/24	Nasjonalt 2023/24
5.trinn					
Engelsk	53,0	49,0	48,0	49,0	50,0
Lesing	49,0	48,0	46,0	49,0	49,0
Regning	51,0	47,0	45,0	49,0	50,0

Nasjonale prøver (NP)

Frøya 2021/22	Frøya 2022/23	Frøya 2023/24	Trøndelag 2023/24	Nasjonalt 2023/24
------------------	------------------	------------------	----------------------	----------------------

8.trinn

Engelsk	46,0	48,0	45,0	49,0	50,0
Lesing	44,0	47,0	45,0	48,0	49,0
Regning	47,0	48,0	44,0	48,0	49,0

9.trinn

Lesing	47,0	47,0	50,0	53,0	53,0
Regning	46,0	48,0	51,0	53,0	54,0

4.3 Grunnskolepoeng

Grunnskolepoeng er et mål for det samlede læringsutbyttet for elever som sluttvurderes med karakterer. Karakterene brukes som kriterium for opptak videregående skole.

Grunnskolepoeng er beregnet som summen av elevenes avsluttede karakterer, delt på antall karakterer og ganget med 10.

Grunnskolepoeng	2020/21	2021/22	2022/23
Frøya	35,1 (40,0) ¹	39,9	39,4
Nasjonalt	43,3	43,4	42,4

¹) feil i rapportering – faktisk resultat er 40,0

4.4 Eksamensresultat

Tabell 11: Eksamensresultat

	Norsk	Engelsk	Matematikk
Alle elever 10.trinn vår 2023	3,3	3,2	2,8
Nasjonalt	3,4	3,7	3,5

Det ble ikke avholdt eksamen for 10.trinn vår 20, 21 og 22 på grunn av korona.

Standpunkt	Norsk		Engelsk		Matematikk	
	Nasjonalt	Frøya	Nasjonalt	Frøya	Nasjonalt	Frøya
2020/21	4	3,2	4,1	3,8	3,8	4,2
2021/22	4	3,3	4,3	3,8	3,8	3,6
2022/23	4	3,1	4,3	3,8	3,7	3,3

Tabellen viser gjennomsnittstall for standpunktkarakter for elever på 10.trinn.

4.6 Skoleeiers egenvurdering

Frøya kommune har små og varierende årskull til sammenligning med større kommuner. Dette forholdet vil ha en direkte innvirkning for hvordan man kan tolke utvikling over tid. Analyser av resultatet for den enkelte elev, der en kan følge kartlegginger fra 5.trinn og over til 8. og 9.trinn, har en verdi i form av at en har søkelys på den enkeltes læringspotensial. Etterarbeid med nasjonale prøver er derfor viktig på individnivå. Det arbeidet vil igjen ha innvirkning på praksis for hele gruppen, ved at en får en større variasjon i undervisningen gjennom tilrettelagt opplæring for den enkelte.

Man skal ikke se bort fra at Statistisk Sentralbyrås funn som gjelder nasjonale sammenhenger når det gjelder flerspråklighet og skoleresultater i forbindelse med NP for 5. trinn, kan være en av de aktuelle forklaringsfaktorene til det relativ høye tall på nivå 1, også for Frøya. En grundig analyse og endringer i praksis rundt språkopplæring for minoritetsspråklige barn, er ett av Frøya oppvekst sine viktigste utviklingsområder som ble påstartet høsten 2023 og vil bli ferdigstilt våren 2024. Dette arbeidet vil gjennom endring av praksis være med å minske en mulig faktor for lave leseresultater over tid.

Grunnskolepoeng er en indikator for hvor stor sannsynlighet det er for at en elev vil lykkes med gjennomføring av videregående opplæring. Det ligger et stort ansvar til skoleeier å legge til rette for at alle skal få hentet ut sitt potensiale og være rustet til fremtidig utdanning og arbeidsliv.

Elever i Frøya ligger generelt lavere enn elever i landet for øvrig i både norsk, engelsk og matematikk. En ser derimot at en i engelskfaget ligger jevnt tettere opp mot landssnitt over år. Nye læreplaner har ført til at en må tenke nytt i forhold til vurderingspraksiser. Fellesløft for god undervisnings- og vurderingspraksis etter LK20 er et fellestiltak i Trøndelag, og organisert gjennom ordningen Dekom (desentralisert kompetansetiltak i grunnskolen). Et utvalg lærere ved ungdomsskolene på Frøya har vært med i satsningen i 22/23, og det er nå viktig at en overført deres kompetanse til å gjelde alle lærere i Frøya

kommune. Det var et godt og målrettet arbeid som var på gang før pandemien, og en ser at det trengs en ekstra innsats for å ta opp igjen det gode målrettede arbeidet med i innføringen av nye læreplaner LK20.

5. Gjennomføring

5.1 Overgang til videregående skole

Ikke alle våre elever fra siste års avgangskull (2023), startet i videregående skole etter gjennomført grunnskole. Det betyr derimot ikke at det er elever som ikke er et opplæringsløp, men har annen status enn elever på vg1.

5.2 Gjennomføringsgrad

Nasjonalt har andelen elever som har fullført videregående med bestått innen 5/6 år, hatt en økning de siste årene. Nasjonalt snitt er per 2022 på 81 %. Gjennomføringsgrad for ungdom på Frøya er 82,2%.

Gjennomføringsgrad videregående skole		Fullført på normert tid	Fullført på mer en normert tid	Fortsatt i vgs-oppl. etter 5/6 år	Fullført med planlagt grunnkomp innen 5/6 år	Gj.ført, men ikke bestått	Sluttet underveis
Begge utdanningsprogram	Hele landet	68,8	12,2	2,8	2,4	4,5	9,3
Begge utdanningsprogram	Frøya	67,9	14,3	-	1,8	1,8	14,3
Studieforberedende utdanningsprogram	Frøya	*	*	*	*	*	*
Yrkesfaglige utdanningsprogram	Frøya	52,9	20,6	-	2,9	-	23,5
Gjennomføring i videregående opplæring i løpet av 5/6 år. 2016-2022							

* unntatt offentlighet på grunn av personvern

Gjennomføringsgraden for videregående opplæring viser en positiv trend. Samtidig vet vi at alt for mange av våre ungdommer mellom 18 – 29 står utenfor samfunnet. Vi vet ikke med sikkerhet hva dette

skyldes. NAV Hitra/Frøya, Frøya og Hitra kommune har satt en 0-visjon for ungdom i utenforskap, og er tilført midler fra Statsforvalter for i første omgang å kartlegge og identifisere hvem disse er.

6. Utviklingsarbeid

Frøya kommune har tatt til etterretning betydningen av at god barnehage- og skoleledelse krever pedagogisk ledelse for å nå virksomhetenes resultatmål. Frøya kommune legger til rette for etter- og videreutdanning gjennom lederutdanning for ledere så vel som øvrige ansatte.

Forum oppvekst er et viktig forum for alle ledere i barnehage og skole, og skal være en arena for kvalitetsutviklingsarbeid på ledernivå. Arbeidet i forumet er forskningsbasert med bakgrunn i lokale ståstedsanalyser. Møtene skal være lærende møter for å utvikle et profesjonelt læringsfellesskap.

Alle ansatte skal ha god kjennskap til de til enhver tid gjeldende styringsdokumenter som definerer vårt samfunnsoppdrag. I tillegg til nasjonale bestemmelser gjennom lovverk og læreplaner og rammeplan, er også kommunedirektørens planer for utvikling styrende for alle ansatte innen rammeområdet.

Oversikt over pågående utviklingsarbeid innenfor oppvekst:

- Analyse av kartleggingsprøver, NP og eksamener der en gjennom drøfting og overføring av analyser danner en omforent forståelse av og grunnlag for videreføring av gode praksiser, samt endringer og forbedringer av undervisningen
- Fokus på lesing og skriving i alle fag, særlig rettet inn mot tolking av og refleksjon rundt tekst i alle fag
- Læreplanforståelse og vurderingspraksis i ungdomsskolen
- Øke barnehagenes og skolenes kompetanse innenfor arbeidet med begynneropplæringen
- Kvalitetssikre god språklig og faglig utvikling for minoritetsspråklige barn. Konkret tiltak underlagt et oppfølgingsløp i regi Statsforvalteren – Oppfølgingsordningen.
- Videreføre kompetanseheving gjennom videre- og etterutdanning i regi av Utdanningsdirektoratet (Udir)

- Deltagere i satsninger gjennom Kompetanseløftet, Rekom (barnehage) og Dekom (skole) i regi av regionalt nettverk Trøndelag sørvest.

7. Politiske mål for oppvekstsektoren

[Kommuneplanens samfunnsdel gjeldende i perioden 2015-2027](#), er utgangspunkt for politiske mål for rammeområdet.

Fokusområder for planperioden er hentet ut fra vedtatt økonomi- og handlingsprogram for 2024 – 2027, og gir en oversikt over de ulike fokusområdene Frøya oppvekst vil ha i planperioden, og som skal være ledende for arbeidet innen rammen.

7.1 FOKUSOMRÅDER for planperioden 2024 – 2027

- Tiltak for tidlig innsats i barnehagene
- Resultatene på nasjonale prøver skal i perioden stabiliseres lik nasjonalt snitt som måles etter skalapoeng.
- For kommende fireårs periode er det et mål å ligge på 42,5 i grunnskolepoeng.
- Kvalitetssikring av minoritetsspråklige barns rett til tilrettelagt opplæring

STRATEGIER

Strategi 1: Gjennom å ha fokus på lederrollen, skal ledere styrkes i sitt lederskap innenfor egen virksomhet. Forum oppvekst skal være en arena for faglig utvikling.

- Økt lederstøtte til virksomhetsledere
 - endre møtestruktur og arbeidsmåter i Forum oppvekst
 - utarbeide god systematikk i analysearbeid - avgjørende for å treffe gode tiltak
 - øke kompetansen for verktøyet Framsikt
 - systematisere arbeidet rundt HMS og Compilo
- Skape læringsfelleskap i Forum oppvekst
 - sikre systematisk jobbing gjennom ulike faggrupper
 - språkopplæring minoritetsspråklige
 - bruke kulturskole i inkluderingsarbeid
 - økonomi
 - analyse
 - digitalisering barnehage

Strategi 2: Beholde og rekruttere nok kompetanse innen oppvekst

- Økt grunnbemanning i barnehage
 - mer tid til faglig utvikling

- gjennomføre lovpålagt plantid for pedagoger og fagarbeidere
- større fleksibilitet og stabilitet av voksne i laget rundt barnet
- utnytte pedagogisk kompetanse, og ha større fokus på kjerneoppgaver hos ansatte.
- pedagogisk tilbud med god kvalitet
- Spesialpedagogisk kompetanse i barnehage
 - ivareta spesialpedagogiske tiltak for barn med særskilte behov
 - forebygge og avdekke tidlig gjennom tidlig innsats
 - sikre at tiltak blir gjennomført uavhengig om ressurstilgang hos hjelpetjenester

Strategi 3: Alle barn og unge skal få likeverdig opplæring

- Etablere gode rutiner og bedre kompetansen for særskilt språkopplæring
 - flere med etterutdanning innen norsk som andrespråk
 - se på organisering av særskilt norskopplæring, tospråklig fagopplæring og morsmålsopplæring
 - øke kompetansen hos alle ansatte i barnehage, skole og kulturskole slik at en bruker mangfoldet i kultur og språk i Frøyasamfunnet.

Strategi 4: Læring skjer i møte mellom mennesker

- Etablere og videreutvikle fagnettverk for faglig utvikling, men like så viktig i arbeidet med å beholde og rekruttere kompetanse
 - sosiallærernettverk
 - pedagogiske ledere i barnehagen
 - SFO-nettverk
- Legge til rette for deling på tvers av de ulike virksomhetene lokalt, og i regionalt samarbeid
 - ansatte i barnehager
 - ansatte i skole
 - ansatte i kulturskole

Strategi 5: Læringsmiljø

- Alle delmålene i strategi 1.-4. vil være med å bidra til et bedre lærings- og arbeidsmiljø for alle.
 - Læringsmiljø er ikke noe en gjør ved siden av, men må implementeres i alt vi gjør på de ulike arenaene.

8. Økonomi

Frøya oppvekst fikk 1.mars 2023 og 1.januar 2024 to nye enheter innenfor rammeområdet. Sistranda kystbarnehage og Rabben barnehage ble da kommunale barnehager. Med disse to nye enhetene har rammen økt med nærmere 40 årsverk. Rammen forvalter store ressurser, og det er et klart mål at rammen de neste år skal styre mot et balansert regnskap. Ressursfordelingsmodellen for skole blir tatt i bruk våren 2024, og vil bli et godt verktøy for neste års budsjettarbeid. Denne vil bidra til en god fordeling av ressursene innenfor rammen, til tross for store forskjeller på de ulike enheter i både størrelse og organisering.

Det er derimot faktorer som gjør dette utfordrende. Det har over tid vært liten tilgang på vikarer. Selv om en har hatt vakanser og stort fravær, har det likevel før til merforbruk av lønn for enkelte enheter. Årsaken har vært at en har brukt egne ansatte, som igjen har ført til større utgifter for overtid. Denne utgiftsposten er det viktig å finne de rette tiltak for å unngå. Utfordringen er stor i både barnehage og skole.

9. System for oppfølging

9.1 Skolefaglig ansvarlig – kommunalsjef

Skolefaglig ansvarlig skal følge opp internkontrollsystemet, jfr. kommunelovens §25-1, for å sikre at grunnskoleopplæringen er i tråd med kravene i opplæringsloven med forskrift. Skolefaglig ansvarlig har med dette ansvar overfor skolene i henhold til opplæringslovens §13-3 e, førte ledd.

9.2 Virksomhetsleder

Rektor ved den enkelte enhet har ansvaret for den skolebaserte vurderingen, i tråd med §2-1 i forskrift til opplæringsloven.

9.3 System for dialog og læring

Det gjennomføres Forum oppvekst ca hver 3.uke, som er en møtearena for barnehage- og skolefaglig ansvarlig, ledere og tillitsvalgte. Forumet er en arena for læring og utvikling på ledernivå.

Møtene omhandler områder som blir vektlagt i tilstandsvurderinger og økonomi, i tillegg til områder i utviklingsarbeidet enhetene skal ha fokus på. Målet for møtene i Forum oppvekst er:

- å styrke kvaliteten på opplæringen i ved å etablere tett dialog og samarbeid mellom skoleeier og den enkelte barnehage og skole.
- å støtte enhetene i deres utviklingsarbeid og vurdering av egen praksis
- følge opp økonomi, HMS og Compilo

10. Oppsummering

Frøya kommune er en av få distriktskommuner som over år opplever høy befolkningsvekst, og i henhold til SSB vil denne vedvare. Høy befolkningsvekst er motoren i en kommune.

Høy befolkningsvekst må håndteres, da en kommune lett oppleve voksesmerter ved at tjenestetilbudene ikke samsvarer med forventningene. Oppvekstbruksplanen som ble vedtatt i juni 2023, synliggjør tilstand og fremtidige behov i både barnehager og skoler.

Frøya er et multikulturelt samfunn, og andelen minoritetsspråklige elever fortsatt øker i takt med utviklingen. Dette har over år gitt noen utfordringer i forhold til språkopplæringen og integrering. Det er jobbet målbevisst med flere tiltak for å håndtere dette – likevel har vi per i dag ikke nådd målet om et tilfredsstillende system for å ivareta flerspråklige barn og elever. Frøya oppvekst har de siste to årene hatt oppfølging gjennom Oppfølgingsordningen i regi Statsforvalteren. Ordningen har gjort det mulig med kompetansehevende tiltak blant ansatte. En ser også konturene av en nødvendig omorganisering av opplæringen, for å ivareta flerspråklige elevers rettigheter.

God kommunikasjon mellom bhg/skole og hjem er en viktig forutsetningene for barns læring. Det er store forskjell på språkkompetansen blant foresatte. Frøya oppvekst tar sitt ansvar på alvor, men ser at det trengs et større fokus på språkkompetanse også utenfor oppvekst sitt ansvarsområde.

Den viktigste satsningen for oppvekst på Frøya, er å ta vare på de gode voksne som skaper de gode læringsarenaene for våre barn og unge. Ansatte som gir uttrykk for god trivsel, mulighet for egenutvikling og en god fritid, er gode ambassadører for å gjøre Frøya kommune attraktiv for nye medarbeidere.

Resultatmål for skole- og barnehageåret 2023/2024:

- redusere antall elever som har behov for ekstra oppfølging og tilrettelegging i småskolen gjennom å styrke begynneropplæringen
- redusere andel av elever på nivå 1 på nasjonale prøver på 5.trinn
- redusere andel av elever på nivå 1 og nivå 2 på nasjonale prøver på 8. og 9.trinn
- elevundersøkelsen viser at våre elever opplever mobbing i skolehverdagen – målet for Frøya oppvekst skal fortsatt være 0-toleranse mot mobbing og krenkelser
- gode overføringsrutiner for overgang barnehage og skole

Utviklingsmål rundt systemarbeid for skole- og barnehageåret 2023/2024:

- fullføre arbeidet i språk-gruppen, og effektivere tiltak fra høsten 2024
- kvalitetssikre arbeid rundt HMS gjennom å ha god kompetanse i bruk av Compilo
- systematisk arbeid rundt oppfølging av sykemeldte
- systematisk og gode medarbeidersamtaler
- styrke systematikken og innholdet i HMS-gruppene

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Renate Loktu Sandvik
Arkivsaksnr.: 24/112

Arkiv: F30

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Hovedutvalg for levekår
Kommunestyret

ANMODNING BOSETTING AV FLYKTNINGER I 2024

Vedtak:

Forslag til vedtak:

- Frøya kommunen kan ikke imøtekommer ikke IMDIs anmodning om å bosette 55 flyktninger i 2024 med bakgrunn i utfordringsbildet.
- Frøya kommunen justerer bosettingskvoten til 20 personer for å håndtere de nevnte utfordringene.

Vedlegg:

Anmodning fra IMDI

Uttalelse fra NAV Hitra/Frøya

Saksopplysninger:

Frøya kommune har mottatt en anmodning fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) for 2024, hvor det foreslås at kommunen bosetter totalt 55 flyktninger. Dette kommer som en oppfølging av den pågående flyktningsstrømmen fra Ukraina, som startet i mars 2022 og har vedvart gjennom 2023. IMDi understreker betydningen av kommunenes rolle i å håndtere den største massefluktsituasjonen i vår tid.

IMDi påpeker at behovet for bosetting er stort, og prognosene for 2024 indikerer et beregnet behov på rundt 37 000 personer nasjonalt. Dette tallet kan imidlertid endre seg, og det understrekes at kapasiteten for bosetting bør kunne justeres i tråd med behovet gjennom året.

I forbindelse med IMDIs oppfordring har NAV Hitra Frøya uttalt at kontoret opplever utfordringer med å følge opp allerede bosatte flyktninger og anser det som vanskelig å håndtere den foreslåtte bosettingskvoten på 55 personer i 2024.

- Utfordring ifht økonomi:

- Flyktningene må ha mye veiledning, da kommunikasjonen vanskeliggjøres pga dårlig norsk- /og engelskkunnskaper, og alt skjer via tolk. Meget ressurskrevende.
 - Brukerne har vanskelig for å forstå sine rettigheter, hva de har krav på, og har derfor høye forventninger til den norske stat. Dette blir utfordrende da de handler uten bekreftelse fra NAV og kommer i ettertid for å få dekket div. kostnader.
 - Individuelle vurderinger og beregning av stønader er også vanskelig å forstå for den enkelte, da de ofte viser til hva andre flyktninger har mottatt.
 - Store utbetalinger til tannlege og briller. Her er NAV og Flyktingetjenesten avhengig av godt samarbeid med tannleger og optikere.
 - Store utgifter til bil og bilreparasjoner
 - Høye boutgifter. Det private markedet blir påvirket pga den store etterspørselen etter bolig.
- **Arbeidsretting:**
 - Det er en forventning fra regjeringen om at Introduksjonsprogrammet kortes ned og at flyktningene kommer tidligere ut i arbeid.
 - Rådgiver i NAV må være tett på og gi individuell oppfølging ut fra jobbønsker og utdanning.
 - For å få flest mulig ut i arbeid er vi avhengig av et godt samarbeid med lokalt næringsliv og kommunale enheter for å sikre dette samfunnsoppdraget.
 - **Utfordringer:**
 - Etter endt Introduksjonsprogram har flere deltakere fortsatt dårlige norskkunnskaper og har behov for mere opplæring.
 - Arbeidsgivere ønsker ikke å ansette uten at det snakkes norsk eller evt engelsk.
 - Ukrainske flyktninger over 55 år har ikke tilbud om Introduksjonsprogram og må veiledes til andre måter for å oppnå språkferdigheter og arbeidsretting.
 - Til dels store helseutfordringer blant flyktningene, mere nå enn tidligere.

I tillegg til utfordringene knyttet til økonomisk rådgivning og arbeidsretting er det utfordring knyttet til kapasitet i barnehagene som påvirke vår evne til å imøtekomme IMDIs anmodning om bosetting i 2024. Mottak av flyktninger, kombinert med befolkningsvekst, har satt press på barnehagene våre. Dette kan ha konsekvenser for kvaliteten på tilbudet til både våre innbyggere og de nyankomne.

Boligsituasjonen i kommunen er også en pågående utfordring. Den økende etterspørselen etter boliger har ført til høyere boligpriser og begrenset tilgjengeligheten. Vi må være oppmerksomme på disse faktorene når vi vurderer bosettingen av flyktninger i 2024.

Flyktingetjenesten tilrår, i lys av de nevnte utfordringene og med mål om å opprettholde en bærekraftig og effektiv bosettingsprosess, at kommunen ikke imøtekommer IMDIs anmodning om å bosette 55 personer i 2024, men justerer dette til 20 personer.

Vurdering:

Basert på en vurdering av IMDIs anmodning om bosetting av 55 flyktninger i 2024, samt innspill fra NAV, barnehager, flyktingetjenesten tilrår kommunedirektøren å ikke imøtekomme IMDIs foreslåtte kvote og justere antallet til 20 personer.

Dette er begrunnet i utfordringer knyttet til arbeidsretting, kapasitet i barnehagene og den pågående utfordrende boligsituasjonen i kommunen. Forslaget legger vekt på å opprettholde en bærekraftig og effektiv integreringsprosess.

Dokumentnr.: 23/33511

Dato: 10.11.2023

Oppmoding om busetting av flyktningar i 2024 – Frøya kommune

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) ber om at brevet vert distribuert til:

- Ordførar
- Kommunedirektør/ byrådsleiar

Dei store inntomstane av flyktningar frå Ukraina som starta i mars 2022 har fortsett gjennom 2023. Som følge av dette bad IMDi i 2023 alle kommunar om å ta imot til saman 38 000 flyktningar, noko som er eit rekordhøgt tal.

Behovet for busetting av flyktningar har aldri vore større, og busettinga har samstundes vore rask. Kommunane har vist ei svært positiv busettingsvilje i sidan krigen braut ut, og Frøya kommune har gjort ein viktig innsats i arbeidet med busetting og integrering av flyktningar. Dette er avgjerande i ei kritisk tid og noko det er behov for å vidareføre i 2024.

Det er uvisst kor lenge krigen i Ukraina vil vare og kor mange som vil kome til Noreg, men det er venta at inntomstane vil vere store også i tida framover. Noreg skal samstundes busette flyktningar frå andre konfliktområde i verda, og det samla behovet for busetting er difor venta å vere høgt også i 2024.

Kommunane har ei nøkkelrolle når det gjeld Noregs handtering av det som er den største massefluktsituasjonen i vår tid. Busettingsplassane som blir vedtatt og gjort tilgjengeleg for busetting er avgjerande for Noregs samla evne til å ta hand om flyktningane som kjem til landet. Vi oppfordrar difor kommunane til å fatte vedtak i samsvar med oppmodinga.

Oppmoding for 2024

Prognosane frå berekningsgruppa for utlendingsforvaltninga viser at behovet for busetting i 2024 er berekna til å vere om lag 37 000 personar. Men behovet kan også endrast. Det er difor viktig at kapasiteten til å busette flyktningar kan justerast i samsvar med behovet. Flyktningane kjem gjennom heile året og behovet for busetting av 37 000 flyktningar gjeld for heile året.

Det er og forventet høge inntomstar av barn og ungdom som kjem til Noreg utan følge av foreldre eller andre vaksne med foreldreansvar.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet har fastsett kriterium som legg føringar for korleis det nasjonale busettingsbehovet skal delast mellom kommunane i 2024 (sjå IMDi.no). Det vert lagt størst vekt på kapasiteten og tenestetilboda i kommunane, samt erfaringar frå busettingsarbeidet i 2023.

Fylkeskommunane har kome med anbefalingar om kor mange flyktningar som bør busettast i kvar kommune i lys av det nasjonale busettingsbehovet. Kommunesektorens organisasjon (KS) har gitt innspel og tilslutnad til fordelinga.

Med bakgrunn i dette, oppmodar IMDi difor Frøya kommune om å busette til saman 55 flyktningar i 2024.

Kommunen må i tillegg rekne med å få fordelt einslege mindreårige med følgjeperson, då desse inngår i ordinær kvote og ikkje inngår i oppmodingstalet for einslege mindreårige.

Plassar som ikkje vert nytta i 2023 blir ikkje overført til 2024. Personar som er søkt ut til kommunen i 2023, men som først vert registrert som busett etter årsskiftet, vil telje på kommunens vedtak for 2024. Dette er ei vidareføring av gjeldande praksis.

Svar på oppmodinga

IMDi set stor pris på den formidable innsatsen som kommunen har lagt ned i arbeidet med busetting og integrering av flyktningar i 2023, og ber om svar på oppmodinga om busetting i 2024. Vi ber om at svaret tek omsyn til følgjande:

1. Det må kome tydeleg fram av vedtaket kor mange flyktningar kommunen vedtek å busette i 2024.
2. Vi oppfordrar om å fatte vedtak i tråd med talet det er oppmoda om.
3. Vedtaket kan ikkje inkludere familiegjenforeina eller innehalde andre reservasjonar.
4. Vi ber om ei vurdering av kor mange fleire flyktningar, av desse einslege mindreårige, kommunen potensielt kan busette i 2024 om behovet aukar.
5. Vi ber om ei vurdering om kva som skal til for å oppretthalde høg kapasitet for busetting i kommunen.

Frist for å svare på oppmodinga er 25.02.2024. Dersom fristen ikkje kan møtast, ber vi om tilbakemelding på om når saka kan handsamast i kommunen. Vi legg til grunn at busettinga i kommunen kan fortsette i påvente av politisk handsaming i kommunen i tråd med praksis.

Når kommunen fattar vedtak skal det

- sendast skriftleg kopi av vedtaket til post@imdi.no med kopi til KS ved nina.gran@ks.no og til fylkeskommunen.
- registrerast vedtakstalet i IMDi sitt fagsystem for busetting (IMDinett) etter at oppmodinga er mottatt digitalt. For rettleiing, sjå: [Kommunens vedtak og planlegging | IMDi](#)

Aktuelle tilskotsordningar

- Kommunar som buset flyktningar får utbetalt integreringstilskot. Tilskotet vert utbetalt etter at flyktningen er busett. Tilskotet skal medverke til at kommunane arbeider aktivt med busetting og integrering for at flyktningane skal kome i arbeid, forsørge seg sjølv og delta i samfunnet så raskt som mogleg.
- Kommunar som buset einslege mindreårige flyktningar mottar eit særskilt tilskot i tillegg til integreringstilskotet. Tilskotet gjeld både for einslege mindreårige flyktningar med og utan følgjeperson, og blir utbetalt etter at flyktningen er busett.
- Nokre flyktningar har eit særskilt behov for oppfølging og tilrettelegging på grunn av funksjonsevne og/eller åtferdsvanskar. Kommunar som buset flyktningar, må rekne med at einskilde personar har slike særskilte behov. Kommunar som buset personar med lågare funksjonsevne og/eller åtferdsvanskar kan søke tilskot frå IMDi for å dekke ekstraordinære utgifter.
- Kommunar kan og få tilskot for vaksne innvandrarar som har rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap.

Les meir om tilskot på IMDi sine nettsider: <https://www.imdi.no/tilskudd>

Kontakt

Ta kontakt med IMDi ved spørsmål kring oppmodinga. IMDi kan nås på telefon 40 00 19 60 og e-post: post@imdi.no. Sjå og oppdatert informasjon på [imdi.no](https://www.imdi.no).

Med helsing

Libe Rieber-Mohn
Direktør
Integrerings- og mangfaldsdirektoratet

Kopimottakarar:

Kommunesektorens organisasjon – KS

Fylkeskommune

Hitra kommune og Frøya kommune v/

Kommunedirektør Beathe S. Meland, Frøya kommune

Kommunalsjef Helse og mestring Renate Sandvik, Frøya kommune

Kommunedirektør Ingjerd Astad, Hitra kommune

Kommunalsjef Helse Harald Hatle, Hitra kommune

Økonomisjef Roger Antonsen, Frøya kommune

1. desember 2023

Uttalelse fra NAV Hitra Frøya ifbm anmodning om bosetting i 2024

NAV Hitra Frøya er opptatt av å gi gode tjenester til alle som er tilknyttet NAV-kontoret, dette gjelder også alle midlertidig bosatte flyktninger. For å kunne yte forsvarlige tjenester, samt delta og styrke et godt tverrfaglig samarbeid innad i kommunene er vi helt avhengig av god nok bemanning, nok ressurser.

Ved en gjennomgang av våre porteføljer, ser vi klart at vi ikke er ajour i oppfølgingen av allerede bosatte flyktninger, og mener derfor at det ikke er rom for bosetting i den størrelsesorden det nå anmodes om i 2024.

NAV-kontoret på Hitra og Frøya har ikke kapasitet til å ivareta nye flyktninger på en forsvarlig måte i det antallet det her er anmodet om, men mulig et noe mindre antall.

Det å ivareta rådgivning, oppfølging og arbeidsretting til denne gruppen er tidkrevende.

Vi ønsker å framheve at det er etablert et meget godt samarbeid mellom Flyktningtjenesten, NAV og Voksenopplæringen i begge kommuner. Dette gir gode muligheter fram i tid for å få til en vellykket arbeidsretting av introduksjonsprogrammet og etter fullført program. Vi er ikke helt der enda.

I 2024 er det flere ukrainske flyktninger som er forventet klare for arbeid etter fullført introduksjonsprogram. Så lenge de ikke behersker norsk, eller engelsk er de ikke attraktive på arbeidsmarkedet.

Utfordringene vi ser i NAV-kontoret er:

- **Økonomisk råd- og veiledning:**
 - Alle flyktninger får økonomisk råd- og veiledning.
 - Ved bosetting gies dette ved søknad om sosial stønad og mottak av vedtak. Det er også tema i Introduksjonsprogrammet hvor rådgiver fra NAV er invitert.

NAV FAST FRØYA

Postadresse: Postboks 152 // 7260 SISTRANDA

Besøksadresse: Rådhuset // SISTRANDA og Sentrumsgården // FILLAN
55 55 33 33

- **Utfordring ifht økonomi:**
 - Flyktningene må ha mye veiledning, da kommunikasjonen vanskeliggjøres pga dårlig norsk- /og engelskkunnskaper, og alt skjer via tolk. Meget ressurskrevende.
 - Brukerne har vanskelig for å forstå sine rettigheter, hva de har krav på, og har derfor høye forventninger til den norske stat. Dette blir utfordrende da de handler uten bekreftelse fra NAV og kommer i ettertid for å få dekket div. kostnader.
 - Individuelle vurderinger og beregning av stønader er også vanskelig å forstå for den enkelte, da de ofte viser til hva andre flyktninger har mottatt.
 - Store utbetalinger til tannlege og briller. Her er NAV og Flyktningtjenesten avhengig av godt samarbeid med tannleger og optikere.
 - Store utgifter til bil og bilreparasjoner
 - Høye boutgifter. Det private markedet blir påvirket pga den store etterspørselen etter bolig.
- **Arbeidsretting:**
 - Det er en forventning fra regjeringen om at Introduksjonsprogrammet kortes ned og at flyktningene kommer tidligere ut i arbeid.
 - Rådgiver i NAV må være tett på og gi individuell oppfølging ut fra jobbønsker og utdanning.
 - For å få flest mulig ut i arbeid er vi avhengig av et godt samarbeid med lokalt næringsliv og kommunale enheter for å sikre dette samfunnsoppdraget.
- **Utfordringer:**
 - Etter endt Introduksjonsprogram har flere deltakerne fortsatt dårlige norskkunnskaper og har behov for mere opplæring.
 - Arbeidsgivere ønsker ikke å ansette uten at det snakkes norsk eller evnt engelsk.
 - Ukrainske flyktninger over 55 år har ikke tilbud om Introduksjonsprogram og må veiledes til andre måter for å oppnå språkferdigheter og arbeidsretting.
 - Til dels store helseutfordringer blant flyktningene, mere nå enn tidligere.
- **Skal vi lykkes må kommunene:**
 - Etablere norskopplæring i kommunal regi (Gjelder Frøya kommune)
 - Bidra enda mere til integrering i egne enheter. Alle må på banen, ikke bare Flyktningtjenesten og NAV.
 - Invitere næringslivet til å bidra som samfunnsaktører.
 - Etableres flere botilbud, skaffe flere boliger.

På vegne av **NAV Hitra Frøya**

NAV-leder
Elin G. Reppe

Veileder
Tone Larsen

Veileder
Camilla Sæther

Veileder
May Elise Stolpnes

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Pia Kathrine Espnes Ohren
Arkivsaksnr.: 24/84

Arkiv: C14

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Hovedutvalg for levekår

SLT - RUSFOREBYGGENDE TILTAK - UNGDOMSKONFERANSE MED FUR

Forslag til vedtak:

Hovedutvalg for levekår vedtar

- At avsatte midler til rusforebyggende tiltak brukes til å etablere en ungdomskonferanse/ungdomsuke med fokus på tema som kan ses i sammenheng med rusforebyggende arbeid og inkludering.
- Ungdomskonferanse skal være et holdningsskapende tiltak som ses i sammenheng med verdisettet til Frøya kommunes, ØYA-satsning og mål om å bygge trygge og robuste innbyggere, MOT-satsningen, 0-visjon mot utenforskap og annet forebyggende arbeid.

Vedlegg:

Saksopplysninger:

Frøya kommunestyre vedtok i sak 197/22 Budsjett og økonomiplan 2023-2026 følgende:

Rusforebyggende tiltak

Kr 300 000 (2023-2026)

Det avsettes kr 300 000,- til forebyggende arbeid. Midlene skal brukes til foredrag, seminar, kurs, rettet mot utsatte grupper. Arbeidet skjer i samarbeid med skolene og politiet. Kommunedirektøren legger frem en plan for tiltaket tidlig i 2023.

Frøya kommune har valgt å legge disse midlene inn i arbeidet i SLT-modellen. SLT står for «samordning av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak for barn og unge», og er en samordningsmodell. SLT handler om å gjøre innsatsen for bedre oppvekstvilkår mer effektiv, ved å samordne de gode kreftene i kommunene. Modellen skal sikre at ressursene i kommunen og politiet, blir mer samkjørt og målrettet.

Innsatsen mot rus og kriminalitet må være mangfoldig og rettes mot både sosiale miljøer, enkeltpersoner og fysiske omgivelser. Effektiv forebygging krever samarbeid på tvers av

sektorene. Skal vi lykkes med å skape et tryggere samfunn må kommune, politi, andre offentlige etater, næringsliv og frivillige organisasjoner samarbeide på flere nivå samtidig. Dette har over tid vært fokuset i Frøya kommune sin satsning ØYA – som har som mål å bygge trygge og robuste innbyggere.

Frøya kommune har i lengre tid sett SLT-arbeidet og ØYA-satsningen i sammenheng, og har dermed jobbet for å belyse at omfanget av blant annet kriminalitet og rus henger tett sammen med hvordan samfunnet er bygd opp. Alle mennesker har behov for å føle seg sett, inkludert og verdsatt. En helt sentral forebyggende oppgave er derfor å hindre at individer og grupper opplever seg ekskludert og marginalisert. Gjennom workshops i regi ØYA i 2020 med unge voksne så vi likevel at ikke alle føler seg inkludert og verdsatt i Frøya-samfunnet.

I etterkant av prosessen med unge voksne har Frøya kommune samarbeidet med næringsliv, unge voksne, ideelle organisasjoner, Frøya ungdomsråd og andre frivillige om tiltak og fokus i arbeidet rundt tematikken. Frøya ungdomsråd er også representert i SLT-samarbeidet, og er en naturlig samarbeidspartner når disse midlene skal forvaltes.

SLT-samarbeidet har med Frøya ungdomsråd som eier et ønske om å etablere en årlig ungdomskonferanse/ungdomsuke med variert innhold ut fra årets tema.

Tema vil velges av Frøya ungdomsråd i samarbeid med SLT-nettverket, med fokus på ØYA satsningen sitt verdisett.

Det er ønskelig at en slik konferanse/uke blir ett årlig arrangement da man ikke ønsker at det skal være et «stunt» men et arrangement med godt innhold som kan bygges sterkere over tid. Innholdet i ett slikt arrangement vil kunne være:

- Foredrag til ungdom
- Inkluderingsstafett i næringsliv, frivillighet og innbyggere
- Kompetanseheving på gitt tema for ansatte/foreldre
- «Ungdom ved roret», en metode for å sikre god medvirkning i saker som opptar ungdom
 - Her kan også ungdata inkluderes for å få bedre forståelse av tallene i undersøkelsen
 - Dette vil også kunne styrke arbeidet i Frøya ungdomsråd generelt da man får innspill fra flere/mange ungdommer
- Holdningsskapende og morsomme aktiviteter for unge som bidrar positivt for gitt tema

Vurdering:

Ved å jobbe systematisk og kontinuerlig med en ungdomskonferanse der ungdommene ved Frøya ungdomsråd og SLT-nettverket samarbeider vil man bygge et samarbeid som kan skape mer treffsikkert og relevant innhold for målgruppen. Man vil også signalisere at ungdommenes stemme og liv er viktig, og forhåpentligvis skape engasjement og fokus omkring viktige tema i målgruppen.

En ungdomskonferanse vil være et holdningsskapende tiltak som ses i sammenheng med verdisettet til Frøya kommunes ØYA-satsning og dets mål om å bygge trygge og robuste innbyggere, MOT-satsningen, 0-visjon mot utenforskap og annet forebyggende arbeid.

Kommunedirektøren anbefaler at Frøya ungdomsråd og SLT-nettverket fortsetter arbeidet for å etablere ungdomskonferanse i kommende år jamfør kommunestyrevedtak.

Forhold til overordna planverk:

SLT-arbeidet og samarbeidet med FUR om ungdomskonferanse har sterk tilknytning til flere av Frøya kommunes overordnede mål:

- Alle innbyggere på Frøya har like muligheter til en meningsfull hverdag med høy livskvalitet, uavhengig av sosial og kulturell bakgrunn
- Frøya er et godt sted å leve
- Frøya kommune er en fremtidsrettet og innovativ tjenesteyter og arbeidsgiver

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Pia Kathrine Espnes Ohren
Arkivsaksnr.: 24/82

Arkiv: 031 &14

Saken skal behandles i følgende utvalg:

Hovedutvalg for levekår

SLUTTRAPPORT 0-24 - PILOT FOR PROGRAMFINANSIERING

Forslag til vedtak:

Hovedutvalg for levekår tar sluttrapport for 0-24 prosjektet, med dens beslutnings-, lærings- punkt og veien til orientering.

Vedlegg:

Sluttrapport 0-24 – Pilot for programfinansiering

Saksopplysninger:

Frøya kommune har i perioden 2020-2023 deltatt som en av tolv kommuner i pilotprosjektet «Pilot for programfinansiering» i det nasjonale 0-24 samarbeidet. Pilot for programfinansiering er en samordning av statlige tilskudd rettet mot utsatte barn og unge mellom 0-24 år og deres familier. Gjennom piloten ønsker direktoratene i samarbeidet å få mer kunnskap om effekten av en mer fleksibel finansieringsmodell, fremfor dagens mange ulike sektor- og fagspesifikke tilskuddsordninger.

Pilot for programfinansiering er rettet mot kommunenes arbeid for å levere gode tjenester til utsatte barn og unge og deres familier. Et viktig mål er å øke det lokale handlingsrommet. Kommunene i piloten gis lokal frihet som skal stimulere til utviklingsarbeid og fremme samarbeid mellom tjenestene i kommunen slik at utsatte barn og unge får bedre tjenester.

Dette betyr at kommunene sitter i førersetet i eget utviklingsarbeid og får et større handlingsrom til å tenke mer helhetlig og samordnet innen tiltaksutvikling slik at utsatte barn og unge får enda bedre tjenester. Handlingsrommet løser opp barrierene mellom sektorene og muliggjør kunnskapsbasert og innovativt arbeid i kommunene.

Frøya kommune har jobbet med å øke tverrsektoriell samhandling, evaluere de samarbeidsfora vi har i helse og oppvekst, samt legge til rett for at eventuell ny samarbeids- og organisasjonsmodell kan settes i drift etter endt prosjektperiode.

Arbeidet har vært et stort, omfattende prosjektarbeid som har inkludert ansatte fra alle rammer og nivå. Arbeidet er sett i sammenheng med både ØYA-satsningen og prosessarbeidet om organisasjonsendring i stab/støtte med KS konsulent. I løpet av prosjektperioden har flere forskningsmiljø vært engasjerte på lokalt, regionalt og nasjonalt

nivå. Disse evalueringene er vedlagt rapporten. Sluttrapporten beskriver ellers prosessarbeidet som har foregått i kommunen i prosjektperioden, justeringer som er gjort underveis og har en egenevaluering av måloppnåelse.

Hva er besluttet:

- Organisatorisk plassering av koordinerende enhet direkte under kommunalsjef helse og mestring
- Utviklingsarbeid i koordinerende enhet – mot en mer tverrfaglig koordinerende enhet (ØKE)
- Bedre system og oppfølging av koordinatorene i tjenestene
- Fast stilling som barnekoordinator
- Utvidet tiltaksteam
- Et sterkere fokus på et mer strukturert og tverrfaglig forebyggende arbeid i organisasjonen og tjenestene

Sluttrapporten beskriver også forslag om veien videre:

Vedtaket som ble gjort av kommunedirektør om samarbeids- og organisasjonsmodell innebærer at man skal fortsette utviklingsarbeidet i ØKE (ØYA koordinerende enhet) og at man skal jobbe med å implementere de elementene og samarbeidsformene prosjektgruppen foreslo for det forebyggende nivået slik at vi møter utfordringer godt nok, tidlig nok. Dette handler om å jobbe mer tverrfaglig, mer strukturert og at man som organisasjon avsetter tid til det forebyggende arbeidet i enhetene. Det utviklingsarbeidet som er vedtatt krever koordinering av arbeidet og en del praktisk utviklingsarbeid for å få elementene godt implementert og likt forankret i driften i organisasjonen. Ansvar for koordinering/implementering ligger nå til strategisk ledergruppe å fordele slik at man sikrer videre fremdrift og fokus på vedtatte element i den ordinære driften.

Læringspunkt:

- Viktigheten av forankring og felles forståelse av prosjekt-/prosessarbeid
- Nytt og viktigheten av medvirkning
- Viktigheten av at tjenestene kjenner til hverandre
- Viktigheten av relasjonsbygging og strukturerte arenaer for dette
- Viktigheten av at koordinatorene i tjenestene får opplæring og tid til koordineringsarbeid
- Viktigheten av å skape en trygg og god relasjon til barn og familier som trenger sammensatte tjenester
- Hospitering ut i tjenestene som et verktøy er en god måte å bygge relasjoner og bli kjent med hverandre på

Veien videre:

- Fokus på å implementere vedtatte endringer på tjenestenivå i det tverrfaglige og forebyggende arbeidet
- Implementering og videre utviklingsarbeid av koordinerende enhet til å bli en mer overordnet og tverrsektoriell enhet som besluttet – ØKE
- Fortsette arbeidet med å implementere og forankre tjenesten barnekoordinator

- Strategisk ledergruppe har ansvaret for å holde fokus på videre arbeid og delegere koordineringsansvar for videre arbeid

Vurdering:

Sluttrapporten oppsummerer prosjektarbeidet, med flere læringspunkter for nye prosjekt og satsninger, og kommer med punkter for videre arbeid for vedtatt endringer som må følges opp av kommuneorganisasjonen.

Kommunedirektør anbefaler at sluttrapporten med dens læringspunkter og erfaringer blir tatt til orientering. Kommunedirektør anbefaler videre at foreslåtte punkter for veien videre blir tatt med i Frøya kommunes satsninger og arbeid til ny samarbeids- og organisasjonsmodell er implementert.

Forhold til overordna planverk:

0-24 prosjektet har sterk tilknytning til flere av Frøya kommunes overordnede mål:

- Alle innbyggere på Frøya har like muligheter til en meningsfull hverdag med høy livskvalitet, uavhengig av sosial og kulturell bakgrunn
- Frøya er et godt sted å leve
- Frøya kommune er en fremtidsrettet og innovativ tjenesteyter og arbeidsgiver

Innhold

Sluttrapport 0-24

det nytter å hjelpe Stian,

0 - 24
SAMARBEIDET

NÆRØYSUND
KOMMUNE

FRØYA
KOMMUNE

NAMSOS
KOMMUNE

TRONDHEIM
KOMMUNE

Sluttrapport 0-24 prosjektet – Frøya kommune 2020-2023

0 - 24
SAMARBEIDET

På Frøya kommune
så er 0-24-piloten
Frøya Kommune

0 - 24
SAMARBEIDET

Alle barn og unge skal få
den støtten de trenger
for å mestre eget liv

piloten i Frøya kommune	4
Bakgrunn - Hvorfor startet prosjektet.....	4
Det nasjonale 0-24 samarbeid.....	4
Pilot for programfinansiering	4
Frøya kommune – en pilot for programfinansieringskommune	5
Visjon og mål for Frøya kommune	5
Visjon.....	5
Overordnet mål	5
Effektmål	5
Delmål	6
Resultatmål	6
Prosessmål	6
Fremtidsmål	6
Hva har skjedd i prosjektperioden	7
Planlegging og etablering av rammer.....	8
«Pilot i piloten» – kartleggingsteam.....	8
Koordinatorer på hospitering, og oppstart av samarbeid med barnefamilier	8
Prosjektgruppearbeid med ansatte og ledere.....	9
Modellutvikling 1.0.....	9
Presentasjon av hospitering og modell - resulterte i nytt prosjektmål	10
Prosjektgruppearbeid med 40 ansatte - Modellutvikling 2.0.....	10
Presentasjon av modell 2.0 og videre arbeid i ledergruppen.....	11
Barnekoordinator flyttes organisatorisk til forvaltningskontoret	11

Stab/støtte prosessen - resulterte i vedtak i 0-24.....	11
Evaluering med Oxford Research, Nordlandsforskning, KORUS og egenevaluering	12
Påvirkningsfaktorer	13
Evaluering av måloppnåelse: Grønn – oppnådd, Gul – underveis/usikkert, Rød – ikke oppnådd, Grå – ikke relevant	13
Veien videre	17
Under vil det punktvis beskrives hva prosjektet anser som viktige startpunkter for videre arbeid i prosessen med «Lysegrønt – forebyggende nivå»:	17
Under vil det punktvis beskrives hva prosjektet anser som viktige startpunkter for videre arbeid i prosessen med «ØYA koordinerende enhet - ØKE»: ..	18
Referanser	19
Vedlegg.....	20
Vedlegg 1: Hellevik-rapporten - Tverrfaglig samarbeid høsten 2018.....	20
Vedlegg 2: KORUS-nullpunktsanalyse	25
Vedlegg 3: Prosjektplan 0-24.....	36
Vedlegg 4: Kartleggingsteam beskrivelse	44
Vedlegg 5: Hospiteringspresentasjon med sitater	48
.....	50
.....	51
Vedlegg 6: Bilde av modell 1	52
Vedlegg 7: Beskrivelse av forslag til modell 2	53
Vedlegg 8: Beskrivelse av ØKE – Øya koordinerende enhet.....	61
Vedlegg 9: Nordlandsforskning	63

Sluttrapport 0-24 piloten i Frøya kommune

Bakgrunn - Hvorfor startet prosjektet

Det nasjonale 0-24 samarbeid

Det er viktig at barn og unge som trenger det får hjelp så tidlig som mulig. Hvis ikke er det stor risiko for at utfordringene deres blir større og vanskeligere. Vi må derfor få til en tidlig innsats fra ulike sektorer, forvaltningsnivåer, tjenester og profesjoner.

Det kan handle om barn og unge som har problemer på grunn av dårlig fysisk eller psykisk helse, lærevansker eller språkutfordringer. De kan være født inn i eller havne i vanskelige livssituasjoner på grunn av fattigdom, bosituasjon, helseproblemer, rus eller vold. Ofte kan ikke slike utfordringer løses hver for seg, eller én av gangen. Derfor er det viktig å få til en tidlig samordnet innsats.

Den offentlige forvaltningen er delt i sektorer med mange barrierer for samarbeid på tvers. Organiseringen gjør at de ansatte i tjenestene i kommunen arbeider ut fra ulike samfunnsoppdrag og prioriteringer. Sektorene og tjenestene har forskjellig historie, kompetanse og kultur. De er organisert forskjellig, med ulike systemer for finansiering og juridisk rammeverk. Ansvar kan oppleves uklart, oppgaver overlapper hverandre og kjennskapen til hverandre er ofte liten.

Hvis kommunene skal lykkes med å gi et tidlig og helhetlig tjenestetilbud til utsatte barn og unge og deres familier, må staten sørge for bedre samordning av virkemidler og innsats. Slik kan kommunene støttes og stimuleres til arbeidet for samordning lokalt. Det betyr at departementer og direktorater må forme og innrette de statlige virkemidlene med tanke på behovet hos kommunene og brukerne. Bedre samarbeid og dialog mellom sektorene, forvaltningsnivåene og ikke minst med barn og unge selv, er nødvendig for å få det til.

Dette er jobbet med nasjonalt gjennom 0-24-samarbeidet i kommuner, fylkeskommuner, direktorat og departement.

Pilot for programfinansiering

Pilot for programfinansiering er en samordning av statlige tilskudd rettet mot utsatte barn og unge mellom 0-24 år og deres familier. Gjennom piloten ønsker direktoratene i samarbeidet å få mer kunnskap om effekten av en mer fleksibel finansieringsmodell, fremfor dagens mange ulike sektor- og fagspesifikke tilskuddsordninger.

Pilot for programfinansiering er rettet mot kommunenes arbeid for å levere gode tjenester til utsatte barn og unge og deres familier. Et viktig mål er å øke det lokale handlingsrommet. Kommunene i piloten gis lokal frihet som skal stimulere til utviklingsarbeid og fremme samarbeid mellom tjenestene i kommunen slik at utsatte barn og unge får bedre tjenester.

Dette betyr at kommunene sitter i førersetet i eget utviklingsarbeid og får et større handlingsrom til å tenke mer helhetlig og samordnet innen tiltaksutvikling slik at utsatte barn og unge får enda bedre tjenester. Handlingsrommet løser opp barrierene mellom sektorene og muliggjør kunnskapsbasert og innovativt arbeid i kommunene.

Frøya kommune – en pilot for programfinansieringskommune

I 2015 kom en politisk bestilling på å utarbeide bedre forhold for tverrfaglig samhandling/samarbeid mellom helse/oppvekst i kommunen. Det ble nedsatt en arbeidsgruppe på tvers av oppvekst og helse. Arbeidsgruppen møtte utfordringer med å få utviklet konkrete planer og strategier for å øke fokuset på tverrfaglig samarbeid. De bestilte en komplett og detaljert oversikt over eksisterende tverrfaglig samarbeid hva gjelder tjenester relatert grunnskoler, barnehager, helseenheter og kultur (kommunalt og interkommunalt) av Sigbjørn Hellevik i 2018, se vedlegg 1.

Oversikten Hellevik utarbeidet og en nullpunktsanalyse gjort av KORUS (se vedlegg 2) viste at vi ikke jobber strukturert nok med målgruppen barn og unge. Vår erfaringsbaserte kunnskap fortalte oss det samme. Vi hadde ikke langsiktighet i vårt møte med målgruppen, og endte for ofte opp med tilleggsbevilgninger på grunn av dårlig planlegging og mangel på helhetstenkning. Da utlysningen av pilot for programfinansiering, som handler om nettopp tverrfaglighet og gode tjenester til utsatte barn og unge, var det en perfekt pilot for å bli bedre på tverrfaglig samarbeid rundt målgruppen, for å møte bruker bedre og for å møte den politiske bestillingen fra 2015.

Frøya kommune valgte i tråd med samfunnsoppdraget til kommunen, og helhetstanken i helsefremmende arbeid å knytte dette prosjektet til ØYA-satsningen, som er Frøya kommunes helhetlige helsefremmende satsning.

Visjon og mål for Frøya kommune

Visjon

«Alle barn og unge får den støtten og hjelpen de behøver for å mestre eget liv»

Overordnet mål

Øke tverrsektoriell samhandling, evaluere de samarbeidsfora vi har i helse og oppvekst, samt utvikle et tjenestekontor med en dør inn til alle kommunale tjenester som både fatter vedtak og koordinerer lavterskel tjenester for målgruppen

Nytt: Øke tverrsektoriell samhandling, evaluere de samarbeidsfora vi har i helse og oppvekst, samt legge til rette for at eventuelt ny samarbeids- og organisasjonsmodell kan settes i drift etter endt prosjektperiode.

Effektmål

1. Barn og unge opplever mer samordnede og tilgjengelige tiltak
2. Styrket tverretatlig samarbeid om utsatte barn, unge og familier

3. Mer kunnskap og erfaringer om virkninger av tiltak mot målgruppen

Delmål

1. Arbeide for økt tverrsektoriell og tverrfaglig samhandling omkring utsatte barn og unge innen oppvekst og helse – både på lokalsamfunnsnivå, politisk og administrativt.
2. Utvikle felles forståelse, et felles begrepsapparat og felles systemer som skal ivareta utsatte barn, unge og deres familier.

Resultatmål

1. Utsatte barn, unge og familier skal oppleve god tverrsektoriell tverrfaglig samhandling
2. Velfungerende samarbeidsfora som er tverrsektorielt forankret – med tydelig beskrevet mandat, struktur og rolleavklaring
3. Et helhetlig tjenestekontor med en dør inn til alle kommunale tjenester som både fatter vedtak og koordinerer lavterskel tjenester for målgruppen
4. Styrket brukermedvirkning gjennom utdanning av erfaringsmedarbeidere som kan følge foreldre/barn i tverrfaglige samarbeidsfora/mentorfunksjon
5. Det er godt oppmøte ved tverrfaglige møter, og ikke vanskelig å få tak i hverandre for tverrfaglig samarbeid
6. Ansatte i helse og oppvekst skal ha generell kunnskap om hverandres tjenester
7. Det er god kommunikasjon mellom samarbeidende parter
8. Forskjellige yrkesgrupper har felles handlingsplan med bruker i fokus.
9. Det er tydelige linjer, god struktur og system i de tverrfaglige samarbeidene.
10. Tydelige linjer, god struktur og system gjør samarbeidene mindre personavhengig.
11. Ansatte i forskjellige avdelinger og virksomheter er trygge på hverandre sin kunnskap, og det skaper gode tette samarbeid med trygghet mellom fagene og personene i tverrfagligheten.

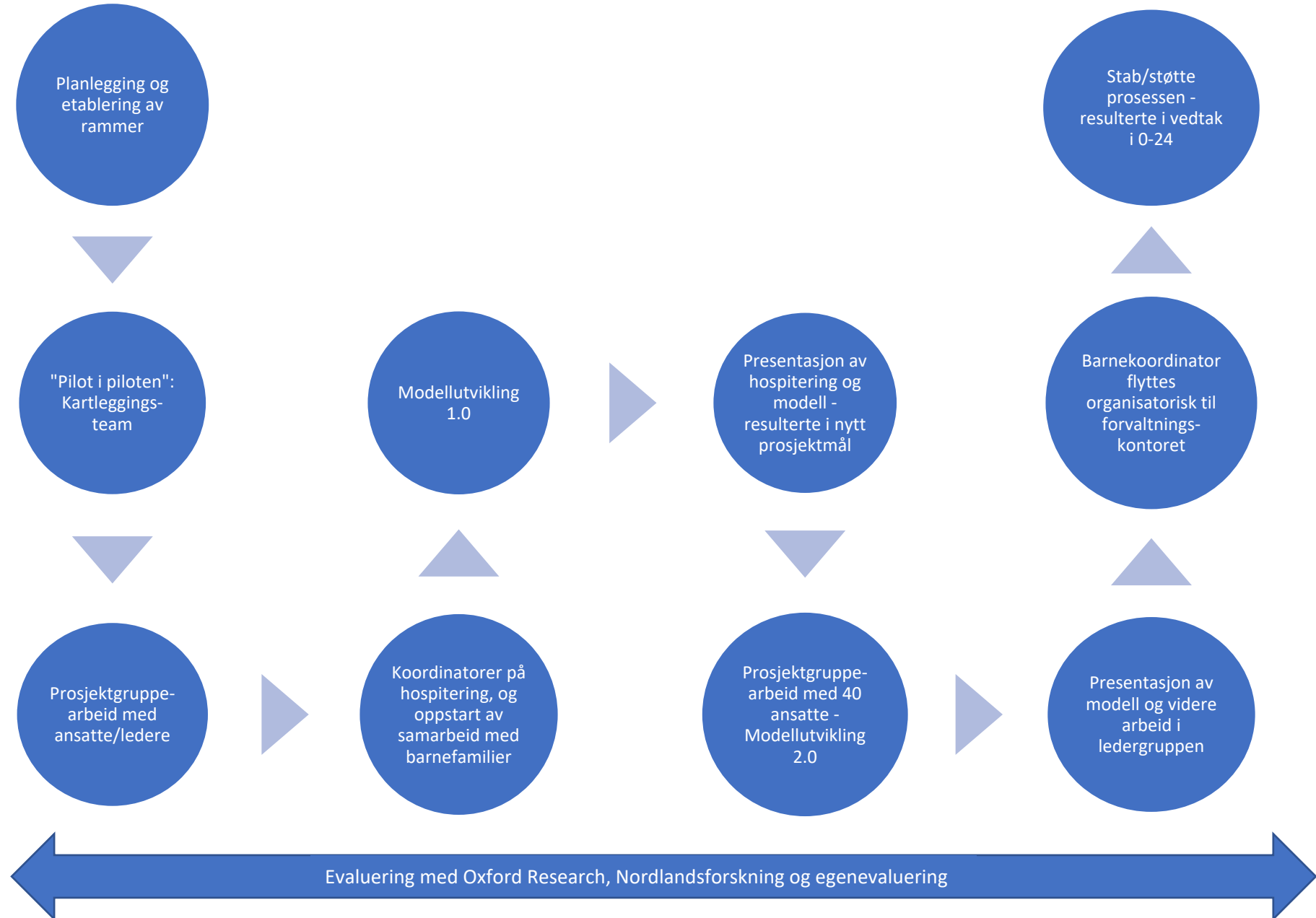
Prosessmål

1. Skape positivt samarbeidsklima i kommunen
2. Skape tydelige og strukturerte samarbeidslinjer innad i kommunen omkring utsatte barn og unge og deres familier
3. Endre kulturen i kommunen til å sette barnet «på bordet», (dvs. endre rutiner og organisering slik at vi arbeider med utgangspunkt i barnets behov og er villige til å endre dagens organisering og praksis)
4. Få tjenestene i kommunen til å ønske et tjenestekontor på plass

Fremtidsmål

Om prosjektets hovedtiltak – tjenestekontor, vurderes formålstjenlig vil tiltaket legges til ordinær drift.

Hva har skjedd i prosjektperioden

Planlegging og etablering av rammer

Prosjektet startet i 2020 med en ansatt - prosjektleder. Det ble sett på som et tverrfaglig samarbeidsprosjekt som blant annet skulle følge opp politisk bestilling fra 2015 om bedre samhandling mellom helse og oppvekst. Prosjektet var ikke godt kjent i egen organisasjon ved oppstart, da prosjektet var et administrativt initiativ/vedtak.

Prosjektet startet med å skrive prosjektplan, (se vedlegg 3), sette mål for prosessen, etablere regionale samarbeid, vurdere forskningssamarbeid, budsjett – og ikke minst startet prosjektet med en del nødvendige prosesser med avklaringer om visjon og ønsker for prosjektet.

I starten av prosjektet var målet, som man kan se av det overordnede målet, å etablere et tjenestekontor for forvaltning av både vedtaksbaserte og lavterskel tilbud til målgruppen - men også alle andre innbyggere, for å sikre et helhetlig perspektiv på behov og fordeling av tilbudene våre.

Strategisk ledergruppe vedtok tidlig i prosessen at dagens forvaltningskontor skulle inkluderes i det tenkte tjenestekontoret.

Selv om disse prosessene ble gjennomført kan man i ettertid se at forankringen av og forståelse for omfanget av det overordnede målet ikke var godt nok forankret og ikke likt forstått, heller ikke på administrativt nivå.

«Pilot i piloten» – kartleggingsteam

I en kommune skjer det mange prosesser samtidig, og et av ønskene for prosjektet var å se det i sammenheng med virksomheten familie og helse sin omorganiseringsprosess, som ved oppstart av 0-24 prosjektet også var i startfasen. Prosjektleder fikk en betydelig rolle i arbeidet med omorganiseringen, inkludering av ansatte, i modellutvikling og som observatør i virksomheten. Omorganiseringsprosessen var omfattende, og med utskiftninger av hele ledergruppen underveis, har det påvirket prosessen.

Med ny ledergruppe ble det brukt god tid på å skape forståelse for bestemmelser, endringer, visjoner og sammenhenger. Ny ledergruppe så også at sammenhengen med disse prosessene var mange, og det ble enighet om å utvikle kartleggingsteam som man også kunne se som en «pilot i piloten» for 0-24 sitt overordnede mål som da var – utvikling og etablering av helhetlig tjenestekontor. Dette ble utprøving av tverrfaglig samarbeid i den form man så for seg i tjenestekontoret 0-24 jobbet mot, bare i en mindre skala da kartleggingsteam kun forholdt seg til virksomhetens ansatte og deres saker, og heller ikke hadde myndighet utover egen virksomhet.

Se vedlegg 4 for beskrivelse av kartleggingsteam sine rutiner og rammer.

Koordinatorer på hospitering, og oppstart av samarbeid med barnefamilier

I 2021 ble det ansatt to koordinatorer som da ble tenkt som både saksbehandlere og koordinatorer. Disse ble tenkt inn som starten på utprøving og etablering av tjenestekontoret. De ble tenkt som en fremtidig mulig styrking av dagens forvaltningskontor, som man så som grunnmuren i tjenestekontoret, men ble ansatt i stab/prosjekt fordi oppgaver og organiseringsmodell ikke var definert enda. De skulle styrke forvaltnings-/tjenestekontoret med sin

kompetanse på og tid til barn og unge og deres familier. De ble sett på som en del av prosjektgruppen, og skulle bidra inn i utviklingsarbeidet med sine perspektiv og erfaringer.

Samtidig som prosjektarbeidet pågikk gjennomførte koordinatorene hospitering. De har besøkt nesten alle tilbud, tjenester og rammer i kommunen. De har også besøkt tilbud utenfor kommunen. Det ble jobbet for å avtale besøk med alle relevante aktører men av forskjellige grunner ble ikke alle besøkt. Se funn fra hospiteringsrapport i vedlegg 5.

Etter inspirasjon fra Kristiansand kommune ønsket vi med disse rollene å teste ut familiekoordinatorer som jobber helhetlig og tett med hele familier. Det ble gjennom virksomhetene spurt etter familier som trengte støtte «på ett annet vis enn de fikk i dag», og en søknadsprosess startet. Vi etablerte i starten samarbeid med kun 4 familier for å se hvor omfattende slike samarbeid kunne bli – før man oppskalerte ved behov etter hvert.

Dette kan ses på som starten på barnekoordinator-rollen vi nå har vedtatt å videreføre.

En av koordinatorene valgte å si opp sin stilling underveis i prosjektperioden. Det ble ikke valgt å ansette en ny koordinator da det kun ville bli for ett år.

Prosjektgruppearbeid med ansatte og ledere

I 2020 ble det etablert ei stor prosjektgruppe bestående av ansatte og ledere. Dette for å sikre medvirkning tidlig nok, og med håp om at denne gruppen skulle komme med innspill på og utvikle forslaget til tjenestekontor. Å komme med innspill opplevdes som vanskelig siden bestillingen var så åpen.

Prosjektgruppen ble så delt inn i fire undergrupper som skulle jobbe med hver sin konkrete del av utviklingen, i håp om at det skulle gjøre oppgaven mer håndterbar og forståelig. Ansatte ytret fremdeles at det var en vanskelig oppgave de ikke klarte å sette seg inn i. Med et ønske og behov for at disse stemmene ble hørt og inkludert, ble det prøvd forskjellige metoder i gruppene uten hell. Prosjektleders antakelse er at ansatte ikke turte å ta rommet de fikk fordi det er uvant å tenke så nytt, stort og omfattende som prosjektet tillot.

Prosjektgruppen besto av både ansatte og ledere, dette ble av ledere opplevd som vanskelig. De ble derfor tatt ut av prosjektgruppen, og lederforum ble i ny styringsform lagt til som høringsgruppe sammen med brukerpanel, foreldres arbeidsutvalg (FAU), Frøya ungdomsråd (FUR), Frøya eldre- og brukerråd (FEB), og tillitsvalgte.

Etter sterkt ønske om en enklere oppgave ble det avtalt at prosjektledelsen skulle lage et forslag på organisering og beskrivelse av nye samarbeidsformer og tjenestekontor, som prosjektgruppen så kunne komme med innspill på.

Modellutvikling 1.0

Etter nødvendige avklaringer i starten, arbeidet med og innspill fra prosjektgruppen, dypdykk i modeller fra andre nytenkende kommuner, nasjonale rapporter/forskning på utsatte familiers behov, KORUS BTI/BTS nullpunktsanalyse og rapport fra Hellevik, sammen med erfaring og ny kunnskap fra

hospiteringen ble det så startet et omfattende og tidkrevende arbeid med å lage forslag til hvordan en ny samarbeidsmodell/organisasjonsmodell med tjenestekontor – kunne bli. Se vedlegg 6 for modell 1.

Presentasjon av hospitering og modell - resulterte i nytt prosjektmål

Funn fra hospiteringen ble presentert for alle virksomhetsledere, avdelingsledere og andre høringsorgan. Rapporten ble også filmatisert og sendt ut til alle virksomhetsledere. Med filmen var det vedlagt refleksjonsspørsmål som man kunne bruke ved refleksjonsarbeid i personalmøter.

Før resultat fra hospitering og forslag til modellutkast ble tatt inn i prosjektgruppen, ble det presentert for strategisk ledergruppe (SLG). Dette grunnet et ønske om at SLG kunne gi et klarsignal på at forslaget/omfanget var noe de kunne stå for, om prosjektgruppen med sine endringer valgte å levere fra seg forslaget med et lignende omfang. Prosjektledelsen var opptatt av at SLG var informert om mulig omfang og eventuelt korrigerende om ikke, slik at vi ikke villedet ansatte i hvor stort handlingsrom de hadde.

Modellen ble av SLG opplevd som for detaljert og de var redd for at resultatet i prosjektet opplevdes for bestemt med gitt detaljeringsgrad. De ønsket at ansatte skulle oppleve å ha mulighet til medvirkning, men var samtidig redd for å skape motstand av et så detaljert forslag. I tillegg var også SLG overrasket over hvor omfattende organisasjonsendringer forslaget innebar. Derfor ble prosjektledelsen anmodet om å endre detaljeringsgrad og vurdere om utkastet var for omfattende til at ansatte skulle godta det.

I og med at prosjektgruppearbeidet og modellutviklingsarbeidet hadde tatt lengre tid enn forventet, og man i tillegg hadde oppdaget at man ikke hadde likt syn på innholdet i et tjenestekontor underveis – ble det også bestemt at overordnet mål skulle endres fra å utvikle og etablere tjenestekontor, til å tilrettelegge for å eventuelt sette den nye samarbeids- og organisasjonsmodellen i drift etter endt prosjektperiode.

Prosjektgruppearbeid med 40 ansatte - Modellutvikling 2.0

Funn fra hospiteringen og forslag/utkast til modell-diskusjon for ny samarbeids- og organisasjonsmodell ble så lagt frem for prosjektgruppen. Det ble valgt å beholde en viss detaljeringsgrad i presentasjonen men med stort fokus på å formidle at det var stor påvirkningsmulighet i løpet av de 4 heldagene som var planlagt i løpet av 14 dager. Dette valget ble gjort for å møte behovet prosjektgruppen hadde for konkretisering for å kunne komme med innspill på utkastet. Etter dag 2 ble det klart at det ikke var satt av nok tid for at deltakerne skulle få bearbeide og forstå, det ble derfor brukt totalt 6 heldager med prosjektgruppen for å komme til en felles forståelse og enighet rundt forslaget til modell de skulle levere fra seg.

Etter de 6 dagene hadde prosjektgruppen jobbet mest på det forebyggende nivået – det som skjer før og opp mot tjenestekontoret prosjektet jobbet mot. Det var ikke uenighet om tjenestekontoret men prosjektgruppen måtte jobbe godt med nivåene før tjenestekontor for å kunne sette seg inn i ideen om tjenestekontor. De følte også at det å definere hva som skal ligge til et tjenestekontor, hvem som skulle jobbe der, hvordan man skulle samarbeide og hvilke mandat de skulle ha, var en lederoppgave å definere. Så med tidsperspektivet, og med ansvarsnivå-perspektivet sendte prosjektgruppen fra seg et forslag til modell som nøye beskriver det forebyggende nivået «det lysegrønne», og mer en liste over ønsker, tips og tanker omkring tjenestekontoret «det nye».

Dette arbeidet kan ses i vedlegg 7 – Beskrivelse av forslag til modell 2.0

Presentasjon av modell 2.0 og videre arbeid i ledergruppen

Arbeidet fra prosjektgruppen ble presentert av deltakere i prosjektgruppen for virksomhetsledere. Deres hovedoppgave ble å fokusere på innhold og rammer for tjenestekontor. De var positive til arbeidet prosjektgruppen hadde lagt ned i det forebyggende nivået, og engasjerte seg i innspill prosjektgruppen hadde om tjenestekontoret. Virksomhetslederne syns også det var en vanskelig oppgave, og kom mer med innspill på hva man kunne ønske, tenke og håpe på rundt et slikt tverrfagligkontor.

Arbeidet ble også presentert for brukerpanel, tillitsvalgte, FUR, FEB og FAU.

Barnekoordinator flyttes organisatorisk til forvaltningskontoret

Endringslov til velferdstjenestelovgivningen (samarbeid, samordning og barnekoordinator) (2021) påvirket 14 lovverk som jobber inn mot barn og unge og deres familier. Herunder ligger lovkravet om tilbud om barnekoordinator som ble effektivisert i perioden mellom presentasjon av modell 1.0 og 2.0, iverksatt 01.08.22. I september 2022 ga helsedirektoratet ut veileder om samarbeid om tjenester til barn, unge og deres familier (2022). Det ble bestemt at vi skulle prøve ut rollen med de familiekoordinatorene vi allerede hadde – men bytte navn til barnekoordinator. Prosjektgruppen ønsket at kommunen skulle ha et åpent og bredt fokus på hvordan vi tilbyr denne tjenesten, noe som stemte overens med hvordan familiekoordinatorene hadde jobbet frem til da. Dette var en utprøving av rollen på en av flere mulige måter å være barnekoordinator på. Utprøvingen skulle vare til prosjektperioden i 0-24 var over, juni 2023.

I januar 2023 ble barnekoordinator organisatorisk og fysisk flyttet til forvaltningskontoret for helse og mestring. Dette for å knytte prosjektutprøvingen av barnekoordinator-rollen og driften av forvaltningskontoret og koordinerende enhet tettere sammen – for videre læring og utvikling.

Stab/støtte prosessen - resulterte i vedtak i 0-24

I og med at heller ikke lederforum kunne definere tjenestekontor, og fordi man ikke ville bestemme noe uten god nok medvirkning, forståelse og inkludering ble det lagt til prosjektledelse/SLG å ta dette videre mot en bestemmelse. Omtrent samtidig ble det igangsatt en prosess omkring KS-kommunekompass, der blant annet kommunens helhets blikk, synlighet, service og tilgjengelighet ble vurdert. Dette skulle også ses i sammenheng med de samarbeidslinjer og endringer prosjektgruppen hadde foreslått, og spesielt ses i sammenheng med de ønskene prosjektgruppen og lederforum hadde for tjenestekontor. Derfor ble resultatene fra 0-24 prosjektet satt litt på vent for å koble det sammen med prosessen som foregikk med stab/støtte på rådhuset.

I denne prosessen ble det satt ned ei underarbeidsgruppe som definerte veien videre for det som frem til da hadde vært benevnt som tjenestekontor/«det nye». Dette blir nå benevnt som Øya koordinerende enhet – ØKE. Da har forslaget gått fra tjenestekontor som en avdeling/enhet – til å være utvikling av koordinerende enhet, som er en del av forvaltningskontoret for helse og mestring sine oppgaver. I utviklingsarbeidet ligger det et ønske om at ØKE skal få myndighet og mandat til å sørge for kommunens samordningsplikt, og samarbeidsplikt på system- og individnivå blir overholdt og fordelt til riktige tjenester,

også de tjenestene som ikke ligger i rammen helse og mestring. Det er også foreslått at ØKE og forvaltningskontor helse og mestring organisatorisk skal løftes ut av virksomheten pleie og omsorg der de er plassert i dag. En beskrivelse av ØKE er hentet fra rapporten etter stab/støtte, se vedlegg 8.

På bakgrunn av rapporten etter prosessen med KS med endringsforslag til stab/støtte-funksjonene vedtok kommunedirektør ett forslag til organisasjonsendring for stab/støtte. I forslaget er ØKE, og det prosjektgruppen foreslo som ramme for det forebyggende nivået «det lysegrønne» implementert. Disse to prosessene fikk dermed felles vedtak – og resultatet etter 0-24 er klart.

[Evaluering med Oxford Research, Nordlandsforskning, KORUS og egenevaluering](#)

Underveis i hele prosjektperioden har vi vært fulgt av forskningsmiljø som har evaluert forskjellige deler av satsningen.

For nasjonal evaluering på pilot for programfinansiering er vi fulgt av Oxford Research. Oxford Research har laget tre evalueringer om piloten (2019-2024).

Gjennom det regionale samarbeidet styrt av statsforvalter har de fire pilotkommunene blitt fulgt av Nordlandsforskning.

De har fulgt kommunene i en prosess for å lære å bruke verktøyet logisk modell. Det har vært en utfordring for Frøya kommune ettersom man i starten av dette arbeidet ikke fikk med hele styringsgruppen, det overordnede målet har endret seg underveis, og vi gjennom arbeid med denne modellen etter hvert og underveis oppdaget at styringsgruppen hadde forskjellige oppfattelser og forventninger til hva målet med prosjektet skulle være.

Nordlandsforskning har også skrevet en evalueringsrapport om Frøya kommune, se vedlegg 9.

Før oppstart av prosjektet gjennomførte KORUS en nullpunktsanalyse med et utvalg av ansatte fra alle tjenester. Det var planlagt en sluttpunktsanalyse med samme tema i avslutningen av prosjektet, men grunnet endret overordnet mål ble det vurdert at gjennomføring av denne ikke er hensiktsmessig.

Vi har gjennomført kontinuerlig egenevaluering, og dermed justert oss inn etter nye behov og erkjennelser. Dette har vært nødvendig for å komme videre, og har samtidig bydd på noen utfordringer da vi har forskjellig forventning til fremdrift og resultat.

Under prosesser med prosjektgruppen og virksomhetslederne er det gjennomført evalueringer etter hver prosess.

Vi har gjennomført spørreundersøkelser med virksomhetsledere, barnefamilier og styringsgruppen. Alle disse evalueringsmomentene er tatt med i betraktning når evaluering av måloppnåelse er gjort.

Påvirkningsfaktorer

Covid-19

Prosjektperioden var fra Januar 2020, prosjektleder startet samme uke som pandemien slo ut, og ble deretter satt til smittesporing. Dette har unektelig påvirket prosjektets oppstart i stor grad. De begrensninger som var gjeldende de 2 første årene av det tre år lange prosjektperioden og fokuset pandemien tok i den daglige driften har også påvirket samarbeidet, kjennskapen til hverandre og prioriteringen prosjektet fikk i travle tider for mange.

Forankring og endring av overordnet mål for prosjektet

Prosjektet har underveis oppdaget at det har manglet god nok forankring av prosjektet og prosjektets mål og hensikt fra start, dette har påvirket fremdrift og videre prosess med forankring. Dette påvirket igjen endring av overordnet mål som direkte påvirker hele prosjektet og det mulighet til måloppnåelse.

Evaluering av måloppnåelse: Grønn – oppnådd, Gul – underveis/usikkert, Rød – ikke oppnådd, Grå – ikke relevant

MÅL:	Vurdering	Kommentar:
Overordnet mål - Opprinnelig: Øke tverrsektoriell samhandling, evaluere de samarbeidsfora vi har i helse og oppvekst, samt utvikle et tjenestekontor med en dør inn til alle kommunale tjenester som både fatter vedtak og koordinerer lavterskel tjenester for målgruppen		Erstattet av nytt mål
Overordnet mål - Nytt: Øke tverrsektoriell samhandling, evaluere de samarbeidsfora vi har i helse og oppvekst, samt legge til rette for at eventuelt ny samarbeids- og organisasjonsmodell kan settes i drift etter endt prosjektperiode.		
Effekt mål Barn og unge opplever mer samordnede og tilgjengelige tiltak		Ikke alle, men de som har vært i kontakt med barnekoordinator har svart at de opplever det
Effekt mål Styrket tverretatlig samarbeid om utsatte barn, unge og familier		Tverretatlige samarbeid har fått mer fokus og styrket posisjon
Effekt mål Mer kunnskap og erfaringer om virkninger av tiltak mot målgruppen		Prosjektet har endret overordnet mål, og kan derfor ikke vise til veldig mange utprøvinger av tiltak mot målgruppen. Det er derfor vanskelig å si noe om vi som organisasjon har økt kunnskap og

		erfaring om virkninger av tiltak. Av de tiltak vi har gjort med barnekoordinator har vi positive tilbakemeldinger fra barnefamilier om virkning av tiltak/fokus.
Delmål Arbeide for økt tverrsektoriell og tverrfaglig samhandling omkring utsatte barn og unge innen oppvekst og helse – både på lokalsamfunnsnivå, politisk og administrativt.		Dette har vært fokuset hele prosjektperioden
Delmål Utvikle felles forståelse, et felles begrepsapparat og felles systemer som skal ivareta utsatte barn, unge og deres familier.		Vi har grunnet endret overordnet mål lagt grunnlaget for det, slik at vi kan etablere det når arbeidet skal fortsette videre i ordinær drift.
Resultatmål Utsatte barn, unge og familier skal oppleve god tverrsektoriell tverrfaglig samhandling		Det er stor tro på at målgruppen vil oppleve dette når vedtatt ramme blir iverksatt i ordinær drift. For de familier som har evaluert barnekoordinator tjenesten er dette målet oppnådd.
Resultatmål Velfungerende samarbeidsfora som er tverrsektorielt forankret – med tydelig beskrevet mandat, struktur og rolleavklaring		Rammen i det forebyggende nivået beskriver strukturene for velfungerende fora – ØKE settes i drift i 2024 Videreutvikling og implementering av forebyggende nivå starter i 2024
Resultatmål Et helhetlig tjenestekontor med en dør inn til alle kommunale tjenester som både fatter vedtak og koordinerer lavterskel tjenester for målgruppen		Grunnet endret overordnet mål er det ikke mulig å nå dette målet
Resultatmål Styrket brukermedvirkning gjennom utdanning av erfaringsmedarbeidere som kan følge foreldre/barn i tverrfaglige samarbeidsfora/mentorfunksjon		Dette ble ikke prioritert i prosjektperioden, men det ble etablert et brukerpanel for å få stemmene

Resultatmål Det er godt oppmøte ved tverrfaglige møter, og ikke vanskelig å få tak i hverandre for tverrfaglig samarbeid		Dette er resultatmål som er vanskelig å vurdere da man ikke har fått prøvd ut rammeverket i drift gjennom prosjektperioden grunnet nytt overordnet mål.
Resultatmål Ansatte i helse og oppvekst skal ha generell kunnskap om hverandres tjenester		Det man kan kommentere er at alle disse punktene er diskutert nøye og godt av prosjektgruppen, og rammeverket for både det forebyggende nivået og ØKE trolig vil påvirke disse punktene positivt i fremtiden når det kommer i drift.
Resultatmål Det er god kommunikasjon mellom samarbeidende parter		Arbeidet med styrking av koordinerende enhet har bidratt positivt til å nærme seg mange av disse målene allerede i prosjektperioden
Resultatmål Forskjellige yrkesgrupper har felles handlingsplan med bruker i fokus.		
Resultatmål Det er tydelige linjer, god struktur og system i de tverrfaglige samarbeidene.		
Resultatmål Tydelige linjer, god struktur og system gjør samarbeidene mindre personavhengig.		
Resultatmål Ansatte i forskjellige avdelinger og virksomheter er trygge på hverandre sin kunnskap, og det skaper gode tette samarbeid med trygghet mellom fagene og personene i tverrfagligheten.		
Prosessmål Skape positivt samarbeidsklima i kommunen		Vi opplever at alle med sine muligheter ønsker å samarbeide – vi kan alltid bli bedre men klimaet er godt så lenge vi prioriterer og setter av tid til samarbeidet

Prosessmål Skape tydelige og strukturerte samarbeidslinjer innad i kommunen omkring utsatte barn og unge og deres familier		Dette kommer når rammen for samarbeid skal settes i drift etter hvert
Prosessmål Endre kulturen i kommunen til å sette barnet «på bordet», (dvs. endre rutiner og organisering slik at vi arbeider med utgangspunkt i barnets behov og er villige til å endre dagens organisering og praksis)		Dette har blitt ett uttrykk og et fokus flere har – ikke alene på grunn av 0-24 prosjektet men i løpet av perioden har dette blitt et felles oppdrag.
Prosessmål Få tjenestene i kommunen til å ønske et tjenestekontor på plass		Med nytt overordnet mål ble ikke fokuset på tjenestekontor. Det er likevel en opplevelse av at tjenester ønsker det koordinerende, systematisk og tverrfaglige vi vil få gjennom ØKE velkomment
Fremtidsmål Om prosjektets hovedtiltak – tjenestekontor, vurderes formålstjenlig vil tiltaket legges til ordinær drift.		Ikke oppnådd med nytt overordnet mål i prosjektperioden

Veien videre

Vedtaket innebærer at man skal fortsette utviklingsarbeidet i dagens koordinerende enhet mot å bli ØYA Koordinerende Enhet (ØKE), og at man skal jobbe med å implementere de elementene og samarbeidsformene prosjektgruppen foreslo for det forebyggende nivået slik at vi møter utfordringer godt nok, tidlig nok. Det utviklingsarbeidet som er vedtatt krever koordinering av arbeidet og en del praktisk utviklingsarbeid for å få elementene godt implementert og likt forankret i driften i organisasjonen. Ansvar for koordinering/implementering ligger nå til strategisk ledergruppe å fordele slik at man sikrer videre fremdrift og fokus på vedtatte element i den ordinære driften.

Under vil det punktvis beskrives hva prosjektet anser som viktige startpunkter for videre arbeid i prosessen med «Lysegrønt – forebyggende nivå»:

For arbeidsgruppe med ansatte

- Oppdatere rutiner og beskrivelser for tidlig innsats/samordningsplikt (utvidet tiltaksteam) for alle enheter
- Utvikle egenevaluering for tidlig innsats/samordningsplikt (utvidet tiltaksteam) og ØKE
- Beskrive sammenhengen mellom lysegrønt arbeid og ØKE
- Ser på hvordan arbeidsløypa kan inkluderes/utvides til å være et verktøy for alle ansatte som jobber med målgruppen barn/unge
- Se på hvordan forslaget «grønn tid» kan løses, og for hvem ordningen skal gjelde
- Finne en løsning for at tjenestene skal bli bedre kjent med hverandre
- Oppdatere nettsiden til Frøya kommune med relevant informasjon

For avdelings- og virksomhetsledere

- Gjøre ansatte kjent med endringer som kommer (en del av kulturarbeidet)
- Sørge for tid til at ansatte prioriterer tverrfaglig samarbeid
- Se på hvordan forslaget «grønn tid» (felles ledig tid i kalender) kan løses, og for hvem ordningen skal gjelde
- Lage kultur for å forholde seg til modellen som blir foreslått/vedtatt
- Anerkjennelse og ta ledelsen i utviklingsarbeidet/implementeringsarbeidet på egen enhet og i fellesskap

For strategisk ledergruppe

- Finne en måleindikator som kan synliggjøre tid til og kvalitet i tverrfaglig samarbeid
- Anerkjennelse arbeidet som viktig og tidkrevende også i tiden fremover
- Fordele ansvar for videre utviklings- og implementeringsarbeid

Under vil det punktvis beskrives hva prosjektet anser som viktige startpunkter for videre arbeid i prosessen med «ØYA koordinerende enhet - ØKE»:

Roller og ansvar: Avklare forhold om mandat, myndighet, retningslinjer og ansvar, både i ØKE og ut i tjenestene.

I dette ligger også en forutsetning om delegeringsvedtak:

- Kommunens samordningsplikt – å kunne utnevne hovedansvarlig tjenesteyter for samordningen i individsaker
- For myndighet til å utnevne barnekoordinator
- For myndighet til å utnevne ordinær koordinator
- Tydeliggjøring av hvilke tjenesteområder ØKE har myndighet til å utnevne, innenfor hver av de nevnte tre ordningene hvor det er kommunens plikt til å ivareta samordning/koordinering
- Koordinator/barnekoordinators myndighet til å påvirke og styre tjenesters tverrfaglige samarbeid

Tverrfaglig innsats: Fremme tverrfaglig samarbeid i organisasjonen, gjennom holdnings- og relasjonsbygging, nettverk, kompetansedeling og faglig tilhørighet

Kollegialt felleskap og ledelse: Sørge for et kollegialt og støttende arbeidsfellesskap innad i ØKE og med tjenestene som vil ha tilknytning til ØKE

Kompetanse og ferdigheter: Dette krever at det blir gitt rom og mulighet til nødvendig opplæring

Referanser

Endringslov til velferdstjenestelovgivningen (samarbeid, samordning og barnekoordinator). (2021). Lov om endringer i velferdstjenestelovgivningen (samarbeid, samordning og barnekoordinator). (LOV-2021-06-11-78). Hentet fra <https://lovdata.no/dokument/LTI/lov/2021-06-11-78>

Helsedirektoratet (2022). Veileder om samarbeid om tjenester til barn, unge og deres familier [nettdokument]. Oslo: Helsedirektoratet (sist faglig oppdatert 23. august 2023, lest 14. desember 2023). Tilgjengelig fra <https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/samarbeid-om-tjenester-til-barn-unge-og-deres-familier>

Oxford Research (2019). *Følgeevaluering av pilot for programfinansiering. Første leveranse, november 2019*. Hentet fra <https://0-24-samarbeidet.udir.no/wp-content/uploads/2022/01/F%C3%B8lgeevaluering-av-pilot-for-programfinansiering-f%C3%B8rste-leveranse-2019-til-publisering.pdf>

Oxford Research (2021). *Følgeevaluering av pilot for programfinansiering. Andre leveranse, april 2021*. Hentet fra <https://0-24-samarbeidet.udir.no/wp-content/uploads/2022/01/F%C3%B8lgeevaluering-av-pilot-for-programfinansiering-andre-leveranse-2021-til-publisering.pdf>

Oxford Research (2023/4). *Følgeevaluering av pilot for programfinansiering. Sluttrapport*. Hentet fra https://www.udir.no/contentassets/eb92fc32ba014dcfbbfee706abeada9/oxford-research_2023_pilot-for-programfinansiering-0-24_sluttrapport.pdf

Vedlegg

Vedlegg 1: Hellevik-rapporten - Tverrfaglig samarbeid høsten 2018

Tverrfaglig samarbeid høsten 2018

Oppdrag	Lage en komplett og detaljert oversikt over eksisterende tverrfaglig samarbeid hva gjelder tjenester relatert grunnskoler, barnehager, helseenheter og kultur (kommunalt og interkommunalt)
Om tverrfaglig samarbeid	Tverrfaglig samarbeid identifiseres når: - faggrupper arbeider/organiseres på tvers av faggrenser - arb.gruppene/teamene er av permanent art, og/eller har planlagte og rutinemessige møtepunkt over tid.
Kommentar til informasjon nedenfor	- Samtlige relevante virksomheter for kommunen (med unntak av PP-tjenesten) er besøkt, og det foreligger referat fra alle møtene. Referatene er lest og godkjent av møtedeltakere. - Oversikten nedenfor vil vise om det trengs videre informasjonsinnhenting utover hva som er opplyst, bl.a. hva gjelder mål, mandat og hensikt. - Det kan vurderes om det bør foretas en evaluering av noen av samarbeidsrelasjonene.

Teamsamarbeid med fokus på barn og unge (oppvekst +)

Team	Partnere	Teamrelatert informasjon
Sam-arbeids-team	Oppvekst Barnevern Helsestasjon PPT Lege, fysioterapeut, psykisk helse og andre kan kalles inn ved behov	Mandat: Drøfte enkeltsaker tverrfaglig Hyppighet: Varierende ifølge tilbakemeldinger Innkalling: Virksomheten kaller inn. Kommentarer: - Vanskelig å få til møter som passer alle (Dyrøy, Mausund, Sørburøy, Neset) - Teamet bør også drøfte system, ikke bare enkeltsaker (Dyrøy) - Teamet har i stor grad arbeidet systemrettet i tillegg til enkeltsaker (Sørburøy) - Systemarbeidet har vært nedprioritert (Sistranda bh) - Fungerer ikke optimalt (Rabben) - Noen virksomheter kaller sjeldent inn (Barnevern) - Teamet fungerer varierende fra enhet til enhet (Barnevern) - Fungerer godt på Sistranda skole (Helsestasjon) - Litt mindre aktivitet nå (ikke alle). Bør evalueres (PPT)

Skole-helseteam	Oppvekst (spes.ped.rådg., sos.lærer, kontaktlærere) Helsestasjon (helsesøster) PPT	Mandat: - Vurdere/evaluere tiltak og veiledning rundt enkeltbarn. - Drøfte og evaluere tiltak på systemnivå Hyppighet: 1 g/uke på Sistranda skole Innkalling: Virksomheten Arbeider både på system og på enkeltsaker Kommentarer: - Foreløpig bare på Sistranda skole (Sistranda sk)
Ansvars-grupper	OPPVEKST PPT FAMILIE/HELSE (Helsestasjon, barnevern, lege) BAM Fysioterapeut og andre ved behov NAV Foresatte	Mandat: - Håndtere enkeltbarn med behov (Sistranda skole) - Koordinere tiltak rundt barn/unge (og deres familier) med sammensatte behov (Helsestasjon) Hyppighet: 2-3 g/halvår Kommentarer: - Jobber lite på system (BAM) - Lite konstruktiv jobbing mellom møtene (BAM) - Ting tar veldig lang tid (BAM) - Samarbeidsklima ikke optimalt (BAM) - Ansatte på helsestasjonen/skolehelsetjenesten er tjenesteyter i 4-5 grupper hver (Helsestasjon)
Psykososialt ressursteam (under utvikling)	Skoler og barnehager PPT (Aktuell virksomhet kaller inn)	Mandat: Forebyggende arbeid for lavere terskel for økt samarbeid med PPT Hyppighet: Hver 3.uke (Sistranda skole) 2-3 g/halvår (Mausund), 1 g/mnd (Sistranda bh), hver 2.uke (Nabeita) Kommentarer: - Oppfyller skolens behov for drøftinger rundt valg av tiltak for læring og læringsmiljø (Sørburøy) - Usikker på nytteverdien (Rabben barneh.) - Ulik hyppighet (PPT)
Samarbeids-team vgs (Rusdialog)	Rektor vgs Rektor u.skole FAMILIE/HELSE (Barnevern Helsestasjon) Psykisk helse-rus Politi, Lege, NAV? PPT?	Mandat: - Samordning av tjenester til unge i risiko for utvikling av rusrelaterte problemer - Samordne/utvikle forebyggende tiltak Ledes av kommuneoverlegen. Møte 2g/halvår
Begynner-nettverk	Skoler og barnehager (utvalgte) PPT Kulturskolen	Mandat: Best mulig skolestart Innkalling: En valgt rektor kaller inn Systemarbeid. Utvalgte skoler og barnehager. PPT bidrar med "utenforblikk" og kompetanse.
Analyse-nettverk	Utvalgte skoler PPT	Mandat: Analysere resultat fra f.eks. nasjonale prøver. Innkalling: En valgt rektor kaller inn. Kommunalsjef deltar.

Bilateralt samarbeid med fokus på barn og unge (oppvekst +)		
Partnere		Samarbeidsrelatert informasjon
Familie og helse (Helsestasjon)	Skoler og barnehager	Mandat: - Helseundersøkelser og helseopplæring Hyppighet: 2g/halvåret (meldt av Sistranda bh) Innkalling: Virksomheten får tilsendt tidspunkt Kommentarer: - Ordningen fungerer ikke hensiktsmessig (Dyrøy) - Mye sjeldnere enn planlagt. Alt for sjeldent (Mausund) - Lite verdi for skolen slik ordningen fungerer i dag (Sørburøy)
Kulturskolen	Sørburøy Neset	Kulturskolen yter spisskompetanse Kommentarer: - Løfter kvalitet og gir faglige råd (Sørburøy) - Ønsker utvidet samarbeid (Sørburøy)
	Grunnskoler	Den kulturelle skolesekken
Kultur (Frøyahallene)	Skoler, barnehager BAM	Leie av haller Valgfaget "Sal og Scene" Sistranda skole. Kommentar fra kultur Samarbeidsrutinene kan bedres.
Kultur (Biblioteket)	Skoler, barnehager Vg.skole	Kommentar fra kultur: Godt fungerende samarbeid
Kultur (Frivillig-sentralen)	Sistranda skole	Utplassering av elever
Sistranda skole	Neset barnehage	Møtes 3 ganger halvåret for å diskutere enkeltbarn eller grupper. PPT og sosiallærer støtter ved observasjon/ tips til organisering etc. (Neset barnehage) Kommentarer: Viktig tiltak i forbindelse med overgang barnehage-skole som kan optimaliseres, samt omfatte øvrige rene barnehager (Neset)
Sistranda barnehage	Skoler	Fadderordning med besøksdager på relevante skoler for barnehagen.

Teamsamarbeid med fokus på helse/mestring +		
Team	Partnere	Teamrelatert informasjon
Virksomhets-ledermøte	PLO, BAM Familie/helse	Fokus på system og drift. Møtes 2g/mnd.
Avdelingsleder-forum	Avdelingsledere PLO, BAM, FAMILIE/HELSE	Utvexling og samkjøring av felles oppgaver på fag og personal Møtes 4 ganger årlig. Delt inn i 4 grupper som tar ansvar for innkalling og tema fra gang til gang. Virksomhetsleder deltar kun ved behov. Jobber med felles tema og kan veilede/informere om egne og andre tjenester, hvordan man møter utfordringer, etc
Hverdags-mestringsteam	PLO (Sykehjemmet, Hjemmetjeneste) FAMILIE/HELSE (Ergoterapi og fysioterapi)	Hverdagsrehabilitering. Teamet skal vurdere innholdet i tilbudet. Rutinemessige møter 1g/uke
Psykisk helse/rus	PLO (Sykehjemmet, Hjemmetjeneste, Forvaltn.ktr) FAMILIE/HELSE (Helsesrasjon, Friskliv og mestring) BAM (Oppfølgingstjenesten)	Mandat: - Utvikle og samkjøre tjenester i forhold til psykisk helse/rus Innkalling: Virksomhetslederne kaller inn Faste møtepunkt. NAV deltar av og til på inntaksteam rundt felles brukere Fokus har til nå vært tjenester til voksne Kommentarer: - Utvikling av tilbud til barn og unge har vært etterlyst jevnlig (Helsestasjon)
Demensteam	PLO (Sykehjemmet, hjemmetjeneste) FAMILIE/HELSE (lege)	Kartlegging. Møter ved behov Deltar i inntaksteam hver 14.dag.
Forvaltnings-møte (Psykisk helse-rus)	BAM PLO FAMILIE/HELSE (..) Forvaltningskontoret (PLO)	Inntaksmøte Møtes 2 g/mnd. Andre faggrupper kalles inn på sak. Evalueres om 1 år. System vurderes i egne evalueringsmøter
Koordinerende enhet	BAM PLO FAMILIE/HELSE (..) Forvaltningskontoret (PLO)	Ved behov for omfattende tjenester/individuell plan Gjelder brukere med langvarige og sammensatte behov (barn, unge og voksne). Forvaltningskontoret kaller inn. Barnevern kalles inn på sak.

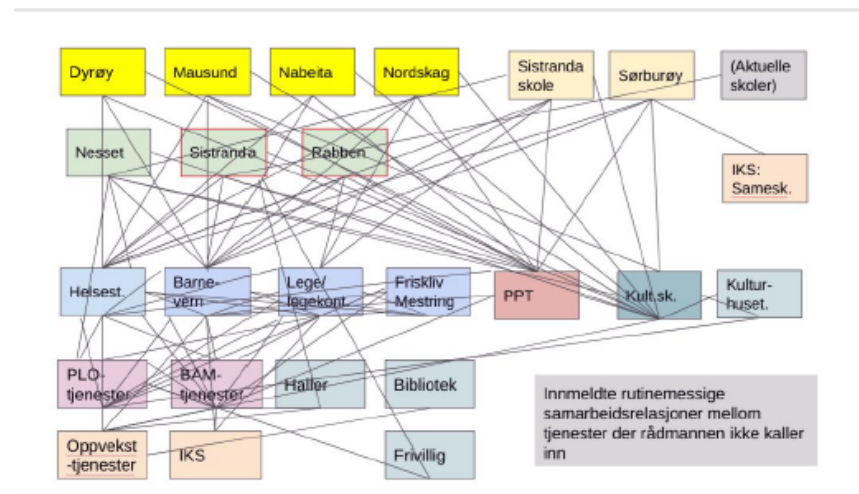
Samarbeids- møte	BAM (Oppfølg.tj.) PLO (Hjemmetj.)	Samarbeid rundt felles brukere for de to tjenester. Møtes ved behov, men planlegger fremover å treffes jevnlig/faste møtepunkt. Faglig utveksling,
Forum helsfremming/ SLT	Komm.overlege Frisklivskoord. Tannlege FAMILIE/HELSE (Friskliv/mestring Helsestasjon Barnevern) BAM (Oppfølg.tj.) OPPVEKST RÅDM (komm.sjef) POLITI	Mandat: Sikre felles strategi, mål og planer for det helsefremmende arbeid i kommunen Kommuneoverlege kaller inn og koordinerer Strategisk arbeid i forhold til folkehelse. Erstatter SLT ? Fokus på foreldrerollen og ideologi "Det skal en øy til"
Bilateralt og virksomhetsinternt samarbeid med fokus på helse/mestring +		
Partnere		Samarbeidsrelatert informasjon
PLO (Sykehjemmet, Hjemmetj.)	FAMILIE/HELSE (Friskliv og mestring)	Fysioterapitilbud på sykehjemmet 1g/uke eller ved behov Ergoterapi på sykehjemmet 2g/mnd ved inntaksmøter i hjemmetjenesten, ellers ved behov
PLO (Hjemmetjenesten)	BAM (Oppfølgings- tjenesten)	4 g/år for samarbeid rundt felles brukere. Går på psykisk helse-rus. Nystartet.
PLO	Kultur (Frivilligsentralen)	Livsglede for eldre
	Neset barnehage Nabeita barnehage	Livsglede for eldre Kommentarer: Ønsket tiltak (Neset og PLO)
Legekontoret	PLO	Samarbeider i utg.pkt. på sak, men også på system når behovet tilsier det.
	BAM	Samarbeider i utg.pkt. på sak, men også på system når behovet tilsier det. Ingen faste møter.
	NAV	Samarbeid knyttet til pasient og bedrift.

Virksomhet	Avdelinger	Virksomhetsinternt tverrfaglig
Familie og helse (PPT)	Friskliv og mestring Barnevern Legekontor Helsestasjon	<u>Avdelingsledermøter</u> Utvikling av familiens hus. Felles strategi / samhandling
		<u>Familiens hus - kartleggingsteam</u> Mandat: - Kartlegging knyttet til familier med sammensatte utfordringer, og der det er behov for oppfølging av ulike tjenester (Sette hele familien i fokus) "En dør inn" til hjelpetjenestene Hyppighet: Kartleggingsteamet møtes 2 timer hver uke. Foresatte kan selv ta kontakt med teamet. <u>Kommentarer:</u> - Huset skal etter hvert bli mer åpent ut mot brukerne, der brukerne kan være enkeltpersoner i systemet rundt barnet, og (som visjon) andre tjenester på systemnivå (Friskliv og mestring) - Åpen barnehage bør sees som hjertet i "huset".(Barnevern) - PPT har vært med på forarbeidet fram til juni 2016, og antas å være med videre (PPT)
Annet bilateralt samarbeid		
Partnere		Samarbeidsrelatert informasjon
Kulturskolen	Frøya Kulturhus	Permanent samarbeid om produksjoner og lokaler
Rådmannsnivå (tverrfaglig)		
Team	Deltakere	Informasjon
Lederforum	Virksomhetsledere	1g/ mnd
Forum oppvekst (herunder forum grunnskole og forum barnehage)	Oppvekst PPT Barnevern Helsestasjon	Mandat: - Drøfte og beslutte administrativ oppfølging av tverrfaglige rutiner (Sørbrøy) - Strategisk tenkning (Helsestasjon) <u>Kommentarer:</u> - Eneste faglige samarbeidsforum på ledernivå med noe tverrfaglighet (Mausund) - Savner Barnevern og Helsestasjon med fast representasjon (flere) - Forumet har fått bedre form (PPT)
Forum helse	Virk.ledere PLO, BAM, FAMILIE/HELSE	1 g/mnd. Jobber på strategisk nivå. Andre faggrupper kalles inn på sak

Tverrfaglig samarbeid Oppvekst- Helse/Mestring	Rådmannen Oppvekst BAM-tjenester FAMILIE/HELSE- tjenester (Funksjonshemm ede)	<i>Mandat: Ikke klart</i> • Skal håndtere rehabilitering-/habiliteringssaker i forhold til enkeltbarn der behovet skal være kjent så tidlig som mulig. <i>Innkalling: Rådmannsnivå kaller inn</i> <i>Kommentarer:</i> • Behov for arbeidsgrupper • Oppvekst er representert med virksomhetsledere ved Sistranda skole og Neset barnehage
Morgendagens omsorg	Virk.ledere og avd.ledere	<i>Mandat</i> • Utvikling av tjenester Prosessdager 1-2 d/halvår. Koordineres av rådmannsnivå
Kriseteam	Alle tjenester	Krisearbeid og oppfølging Ved behov og fast 1-2 g/ halvår
Interkommunalt		
Arena / Team	Deltakere	Informasjon
ASK-nettverk	Skoler og barnehager, PPT	ASK=Alternativ og supplerende kommunikasjon Mål: Bedre tilbud til barn med store språkvansker PPT kaller inn 2-3 ganger i året.
Spes.ped. forum	Virksomhets- ledere Spes.ped.koord. PPT Oppvekstsjef	PPT kaller inn virksomhetsledere og spes.ped.koordinatorer. Kommentarer: • Svært varierende hyppighet (Mausund) • Er i utgangspunktet ikke et lederforum (PPT)
Sameskolen Midt Norge	Sørburøy skole	Fin sjanse til å få kompetent undervisning i samisk (Sørburøy)
Psykisk helse -rus (med Hitra)	BAM (Oppfølg.tjeneste n)	Dagtilbud plassert på Frøya, men drives av Hitra kommune. Møtehyppighet: 1g/mnd. Jobber både på system og brukere
Nettverk for Barnevern	Alle kommuner i fylket	Styringsgruppen i nettverket kaller inn. Møtes 4g/år over a 2 dager. Skal inndeles i mindre regionale nettverk med tanke på reform 2020, hvorav Frøya, Hitra, Hemne (Snillfjord) som ett. Skal fordele arbeidsoppgaver seg imellom.
Interkomm. legevakt	Frøya og Hitra	

Noen utfyllende kommentarer fra virksomhetene (til dels redigert)	
Nordskag oppv.senter	Det bør arbeides med temaet flerspråklige på fast basis i Forum oppvekst.
Sistranda barnehage	For at det tverrfaglige arbeidet skal kunne fungere optimalt, bør man få til et tettere samarbeid med hjelpetjenestene. Spesielt når det gjelder barnevern kan det være utfordrende, da deres rolle opp imot «våre» barn faller inn under taushetsplikt og sensitive opplysninger.
Neset barnehage	Årlig samarbeid med brannvern og med tannlegen, og omfattende samarbeid med ulike tjenester knyttet til enkeltbarn, som f.eks. St.Olav, Tambartun, BUP ...
Kulturskolen	I folkehelseprosjektet «Det skal ei hel øy til for å oppdra et barn», er kulturskolen representert med 1 ansatt i styringsgruppa. Dette er ikke et permanent fora, men et prosjekt som skal gå over flere år. Prosjektleder: kommuneoverlege Ingrid Kristiansen. Søknad til Forskningsrådet sendes 10.oktober. Foreløpig arbeidstitel: Hvordan kan kulturskolen brukes som ressurs i integreringsarbeidet i skolen? Her vil et utstrakt samarbeid mellom kulturskolen og Nordskag oppvekstsenter være hovedaktiviteten, med NTNUSamfunnsforskning som forskningsaktøren.
PPT	• PP- tjenesten har utstrakt samarbeid med skoler og barnehager, både på system- og individnivå. I øvrig tverrfaglig samarbeid, med helsestasjon, barnevern, lege, barne- og familieveiledere foregår samarbeidet rundt barn og unge i hovedsak på individnivå. • PP- tjenesten har etterspurt hvilken rolle tjenesten skal ha i et familiens hus. Tilbakemeldingen som er gitt er at den avklaringen skal avventes, men at den vil bli gitt. At tjenesten er interkommunal skal ikke være et hinder for systematisk samarbeid med andre hjelpetjenester. At tjenesten er interkommunal er en styrke, da kompetansen den kan bidra med inn i det arbeidet er større. <i>Forslag til forbedringer i tverrfaglig samarbeid, sett fra PP- tjenestens ståsted:</i> • <i>Felles arena på systemnivå.</i> Slik PP- tjenesten vurderer det, er det behov for felles arena for utveksling av erfaringer, arbeid med felles verdier, avklaringer av roller og forbedringsarbeid i samhandling mellom tjenestene, på systemnivå. • <i>PP- tjenestens rolle i familiens hus</i> må avklares og avstemmes. • <i>Samarbeidsteam.</i> PP- tjenesten erfarer at bruk av samarbeidsteam varierer mellom enhetene. Det gjennomføres evalueringer i noen team. PP- tjenesten foreslår likevel at arbeidet knyttet til samarbeidsteam bør evalueres på ledernivå og klarlegges grenseoppgang til Familiens hus.
BAM	Prosjektrelaterte samarbeid: Tverrfaglig samarbeid knyttet til prosjektrelaterte oppgaver som krever samarbeid over tid (eks 2 år), gir mange utfordringer. - Underveis i samarbeidet oppleves det at engasjementet hos deltakerne for å delta på de faste møtene avtar, deltakerne prioriterer andre oppgaver fremfor å møte. - Opplever også at deloppgaver ikke blir håndtert/utført etter avtale. Dette fører til at arbeidet blir langvarig, prosessene går tregt, mye gjentakelse i drøftinger, den som leder arbeidet/gruppen blir den som sitter med det praktiske i oppgaven

Familie og helse	<u>Virksomhetsleder</u> Jeg har ingen ytterligere kommentarer utover det avdelingslederne har gitt.
	<u>Avd. Friskliv og Mestring</u> Vår felles faglige oppgave er helsefremming og mestring, der vi gir riktig hjelp til hele mennesket, på riktig plass, til riktig tid. Som leder vil jeg utforske om den enkle, helhetlige og kunnskapsbaserte «ABC-metoden» bør bli felles arbeidsverktøy for alle som jobber i Friskliv og Mestring.
	<u>Avd. Barnevern</u> Det er behov for en kvalitetssikring og evaluering av bruk av samarbeidsteam. Per i dag er det ulik fungering og bruk av teamet fra enhet til enhet. Hvis man skal tenke at et barn skal møte samme mulighet for bistand uansett hvor det går i bhg/skole, fungerer dette ikke optimalt i dag – blir for personavhengig. Viktig at man har fora der man møtes på tvers av tjenester for å jobbe strategisk og får bedre kjennskap til hverandre. Trygghet mellom enheter/tjenester gir bedre resultat for brukerne !
	<u>Avd. Legekontor</u> Det er ønskelig med en stillingsbeskrivelse av oppgavene som avd.leder skal gjøre. Vi har allerede tatt opp dette på avd.leder møtene, så vi er i gang.
	<u>Avd. Helsestasjon</u> Samarbeidsteam: Opplever som et nyttig fora for tverrfaglig samarbeid der teamet brukes aktivt. Effekt og utbytte er avhengig av at rutiner følges i forhold til møteplan / innkallinger /referat og at alle i teamet tar et aktivt ansvar for å bringe inn aktuelle saker på individ - og systemnivå. Ansvarsgrupper / IP-grupper: Opplever at det er behov for evaluering av effekt og brukertilfredshet ved bruk av ansvars- og IP grupper. Det er behov for etablering av tilbud utenfor skoletid til barn/unge med sammensatte behov. Dette gjelder spesielt for barn / unge som har utfordringer i det sosiale samspillet med andre. Burde rollen som koordinator vært tillagt noen få? Ville det gitt bedre oversikt over hvilke tjenester det er behov for å utvikle / etablere? Opplever at det er høy aktivitet når det gjelder utviklingsarbeid i kommunen. Flere prosesser pågår i ulike fora og på ulike plan. Kan noen prosesser prioriteres / samkjøres? Psykisk helse / rus – prosessgruppe og Morgendagens omsorg har fortsatt hovedfokus på tilbudet til voksne. Utvikling av tilbud til gruppa barn / unge må prioriteres.

Vedlegg 2: KORUS-nullpunktsanalyse

Bedre Tverrfaglig Samarbeid - trygghet barn (ØYA, 0-24) for ansatte på Frøya 2020

Svarprosent: 76
Antall svar: 76/100

Kompetansesenter rus - Midt-Norge
ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

Bedre Tverrfaglig Samarbeid (BTS)

Om undersøkelsen

Denne presentasjonen inneholder resultater fra en spørreundersøkelse som ble gjennomført blant ansatte i 2020.

Formålet med undersøkelsen er å kartlegge hva slags kunnskap, kompetanse og rutiner som finnes i kommunen, med relevans for arbeidet med «systematisk identifikasjon og oppfølging av utsatte barn».

Kompetansesenter rus (KoRus) tilbyr en måling av de ansattes kunnskap og kompetanse, hvor formålet er å gi et oppdatert bilde av kommunens samlede kompetanse knyttet til temaet «barn som bekymrer». Resultatene kan vise hvor «skoene trykker», og hva kommunen bør legge vekt på i det videre arbeidet med Bedre Tverrfaglig Samarbeid.

Det er aktuelt å gjennomføre en undersøkelse før oppstart og når kommunen vurderer at de er kommet så langt i implementeringsarbeidet at dette er hensiktsmessig (minimum 3 år etter første måling). Dette vil gi et inntrykk av hvordan forholdene har utviklet seg i løpet av innsatsperioden.

Undersøkelsen er nettbasert og blir formidlet via e-postadresser til medarbeidere som er befattning med barn og unge, enten direkte eller indirekte. Med «indirekte» menes tjenester som er i kontakt med voksne i en livssituasjon som kan medføre bekymring for deres barn.

KoRus Midt-Norge gjennomfører undersøkelsen og utformer rapporter på vegne av kommunene.

Colourbox.com

Kompetansesenter rus - Midt-Norge
ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

Bedre Tverrfaglig Samarbeid (BTS)

BEDRE TVERRFAGLIG SAMARBEID

Bedre Tverrfaglig Samarbeid er en nasjonal satsning for systematisk identifikasjon og oppfølging av utsatte barn. Den har som formål å bedre den tverrfaglige innsatsen i og mellom tjenester rettet mot gravide, barn, unge og familier som bekymrer, og kvalitetssikre tidlig og koordinert innsats uten oppfølgingsbrudd i samarbeid med den familien det gjelder.

Det er Barne- ungdoms- og familiedirektoratet og Helsedirektoratet som har initiert og yter tilskudd til dette utviklingsarbeidet. Kompetansesenter rus (KoRus) i den enkelte region har ansvar for veiledning av kommuner og for koordinering av samarbeid med aktuelle kompetansemiljø i egen region.

Målet med tilskuddordningen er å utvikle og implementere kommunale modeller for systematisk og kunnskapsbasert identifikasjon og oppfølging av utsatte barn.

Systematisk identifikasjon og oppfølging av utsatte barn innebærer utvikling av en modell på tre nivå:

- Individnivå
- Statsnivå
- Kommunalt nivå

Modellen må tilpasses den enkelte kommune. Det skal bygge på de tiltak og rutiner kommunen har fra før og som de er fornøyd med. Derfor starter utviklingsarbeidet alltid med at kommunen kartlegger egne tiltak og samarbeidsfora.

Kompetansesenter rus - Midt-Norge
ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

Bedre Tverrfaglig Samarbeid (BTS)

Colourbox.com

Undersøkelsen er inndelt i ulike temaer:

- Evne til å identifisere barn og ungdom med ulike vansker
- Kunnskap om beskyttelsesfaktorer
- Kompetanse knyttet til å spørre og snakke med barn/unge og foreldre
- Bekymring og handling både rundt barn og ungdom, og gravide
- Systemkunnskap slik som rutiner og tverrfaglige arenaer i kommunen
- Kjennskap til andre tjenesters roller og ansvar
- Kjennskap til andre tjenesters som kan kontaktes for bistand
- Vurdering av samarbeidet mellom tjenestene
- Involvering av foreldre og samarbeid med foreldre
- Involvering av barn
- Kjennskap til regler og rutiner for samarbeid
- Barnevernets vurdering av hvor god andre tjenester er til å melde saker
- Barrierer for handling ved bekymring
- Ledelsens vurdering av endringsvilje på ulike nivå

Om resultatene

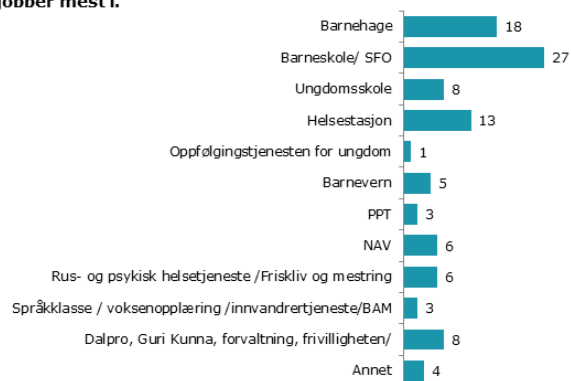
Se kildebeskrivelse i hver figur for detaljer. Tall er prosent med mindre annet klart beskrives i figuren. I noen tilfeller vises ingen resultater eller (n/a svar), hvilket betyr at færre enn 5 personer besvarte spørsmålet. I slike tilfeller vises ikke resultater.

Kompetansesenter rus - Midt-Norge
ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

Bedre Tverrfaglig Samarbeid (BTS)

Kilde: Kompetansesenter rus - Midt-Norge (ØYA 0-24 undersøkelse). Resultatene (%) er for ansatte i Frøya 2020 (79 svar)

Hvilken tjeneste jobber du i? Dersom du jobber flere steder, kryss av for den tjenesten du jobber mest i.

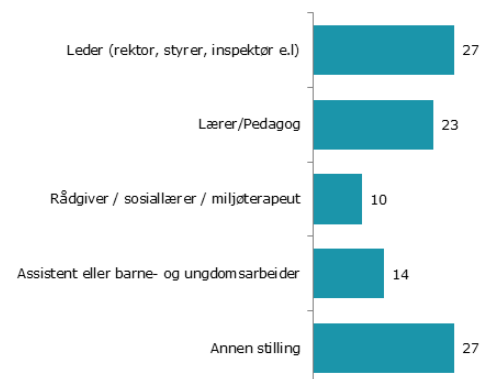

Kompetansesenter rus - Midt-Norge
ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

Bedre Tverrfaglig Samarbeid (BTS)

Kilde: Kompetansesenter rus - Midt-Norge (ØYA 0-24 undersøkelse). Resultatene (%) er for ansatte i Frøya 2020 (74 svar)

Hva slags stilling har du?

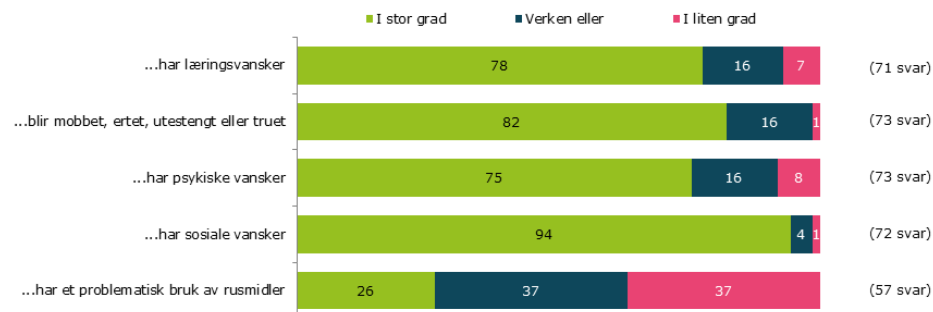

Kompetansesenter rus - Midt-Norge
ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

Bedre Tverrfaglig Samarbeid (BTS)

Kilde: Kompetansesenter rus - Midt-Norge (ØYA 0-24 undersøkelse). Resultatene (%) er for ansatte på Frøya 2020

I hvilken grad klarer du å identifisere barn/unge som ...:

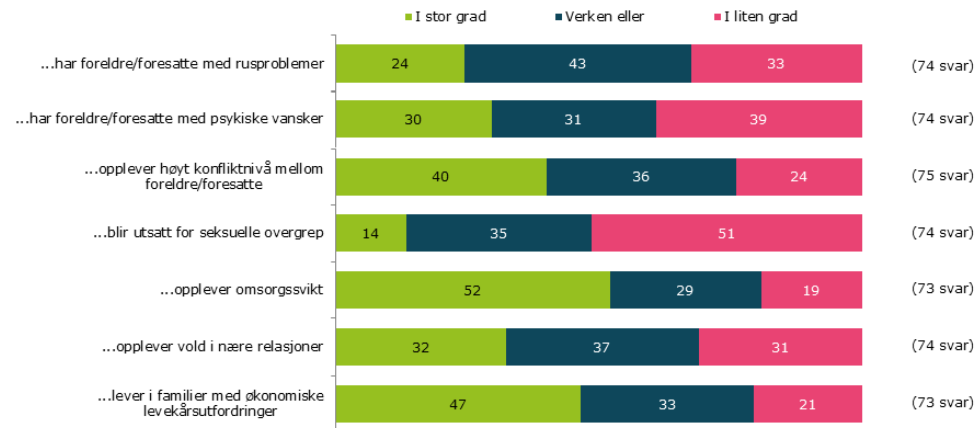
Kompetansesenter rus - Midt-Norge
ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

Kommentar til figuren: De som svarte «ikke relevant» ble tatt ut før prosentberegning.

Bedre Tverrfaglig Samarbeid (BTS)

Kilde: Kompetansesenter rus - Midt-Norge (ØYA 0-24 undersøkelse). Resultatene (%) er for ansatte på Frøya 2020

I hvilken grad klarer du å identifisere barn/unge som ...:

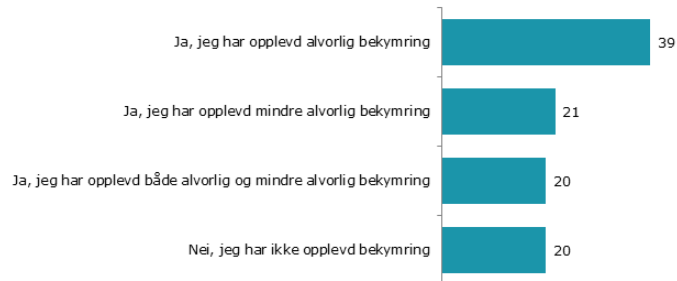
Kompetansesenter rus - Midt-Norge
ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

Kommentar til figuren: De som svarte «ikke relevant» ble tatt ut før prosentberegning.

Bedre Tverrfaglig Samarbeid (BTS)

Kilde: Kompetansesenter rus - Midt-Norge (ØYA 0-24 undersøkelse). Resultatene (%) er for ansatte i Frøya 2020 (56 svar)

Har du i løpet av de siste 12 månedene vært urolig/bekymret for et barn/en ungdom, eventuelt etter samtale med foreldre/foresatte?

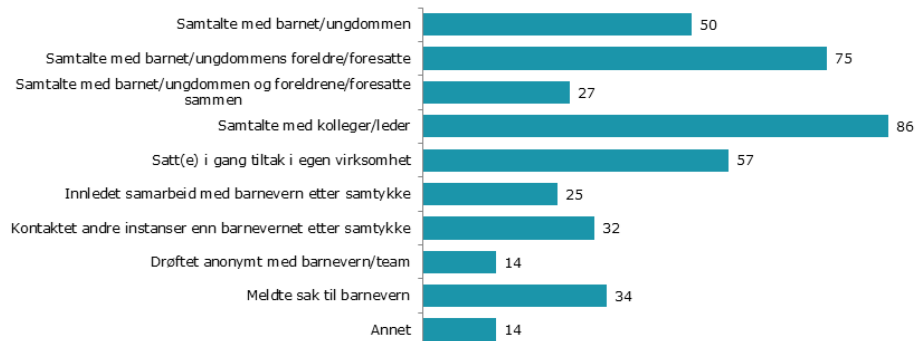
Kompetansesenter rus - Midt-Norge
ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

Kommentar til figuren: De som svarte «ikke relevant» ble tatt ut før prosentberegning.

Bedre Tverrfaglig Samarbeid (BTS)

Kilde: Kompetansesenter rus - Midt-Norge (ØYA 0-24 undersøkelse). Resultatene (%) er for ansatte på Frøya 2020

Utav 56 svar, var det 80% (45) som hadde vært bekymret for barn/ungdom i løpet av de siste 12 månedene. Utav de 45 var det 98% (44) som tok til handling. Figuren viser hva de gjorde (%) (flere svar mulig). 4,1 handlinger i gjennomsnitt.

Kompetansesenter rus - Midt-Norge
ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

Bedre Tverrfaglig Samarbeid (BTS)

Kilde: Kompetansesenter rus - Midt-Norge (ØYA 0-24 undersøkelse). Resultatene (%) er for ansatte på Frøya 2020

Utav 56 svar, var det 80% (45) som hadde vært bekymret for barn/ungdom de siste 12 månedene. Figuren viser hva bekymringen handlet om (%)... (flere svar mulig). Bekymringen handlet i gjennomsnitt om 3,2 av disse tingene.

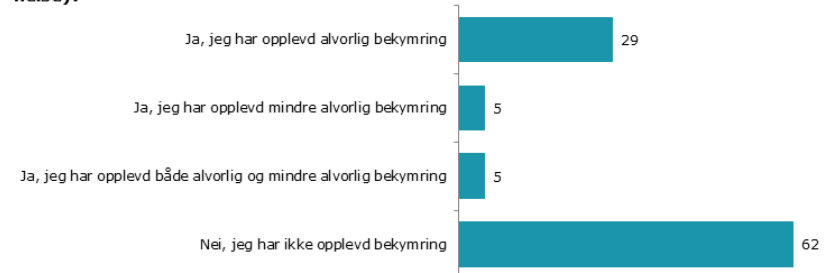

Kompetansesenter rus - Midt-Norge
ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

Bedre Tverrfaglig Samarbeid (BTS)

Kilde: Kompetansesenter rus - Midt-Norge (ØYA 0-24 undersøkelse). Resultatene (%) er for ansatte i Frøya 2020 (21 svar)

Har du i løpet av de siste 12 månedene, i forbindelse med din jobb, vært urolig/bekymret for en gravid kvinne (f.eks. vedrørende rusbruk, vold eller psykisk helse)?

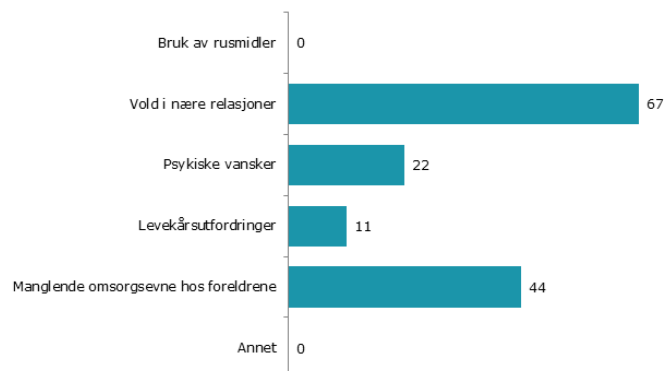
Kompetansesenter rus - Midt-Norge
ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

Kommentar til figuren: De som svarte «ikke relevant» ble tatt ut før prosentberegning. Spørsmålet ble kun stilt til ansatte i tjenester for voksne.

Bedre Tverrfaglig Samarbeid (BTS)

Kilde: Kompetansesenter rus - Midt-Norge (ØYA 0-24 undersøkelse). Resultatene (%) er for ansatte i Frøya 2020 (9 svar)

Utav 21 svar, var det 38% (8) som hadde vært bekymret for en gravid kvinne i forbindelse med jobb de siste 12 månedene. Figuren viser hva den siste bekymringen handlet om (%)... (flere svar mulig). Bekymringen handlet i gjennomsnitt om 1,4 ulike ting.

Kilde: Kompetansesenter rus - Midt-Norge (ØYA 0-24 undersøkelse). Resultatene (%) er for ansatte på Frøya 2020

Utav de 9 som hadde vært bekymret for en gravid i forbindelse med jobb de siste 12 månedene, var det 89% (8) som tok til handling. Figuren viser hvilke handlinger de foretok seg (%)... (flere svar mulig). 4,7 handlinger i gjennomsnitt.

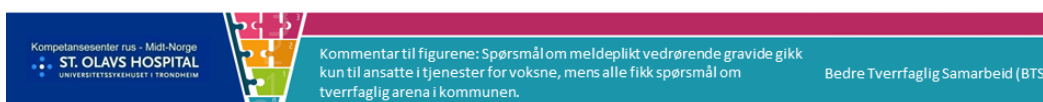
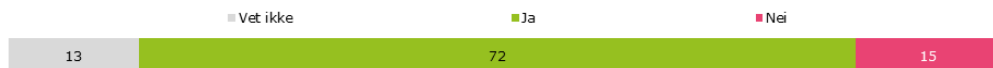
Kilde: Kompetansesenter rus - Midt-Norge (ØYA 0-24 undersøkelse). Resultatene (%) er for ansatte i Frøya 2020 (22 svar)

Det er egen lov for meldeplikt vedrørende gravide som bruker rusmidler på en måte som kan skade det ufødte barn. Er du kjent med hvilken enhet/etat du skal melde til i din kommune?

Kilde: Kompetansesenter rus - Midt-Norge (ØYA 0-24 undersøkelse). Resultatene (%) er for ansatte i Frøya 2020 (68 svar)

Har du tilgang til en tverrfaglig arena i kommunen hvor du kan drøfte uro/bekymring rundt et barn/ungdom?

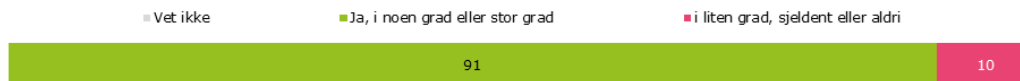
Kilde: Kompetansesenter rus - Midt-Norge (ØYA 0-24 undersøkelse). Resultatene (%) er for ansatte i Frøya 2020 (66 svar)

Har tjenesten din nedskrevne rutiner for hvordan gå fra uro/bekymring til handling når ansatte er bekymret for et barn/en ungdom?

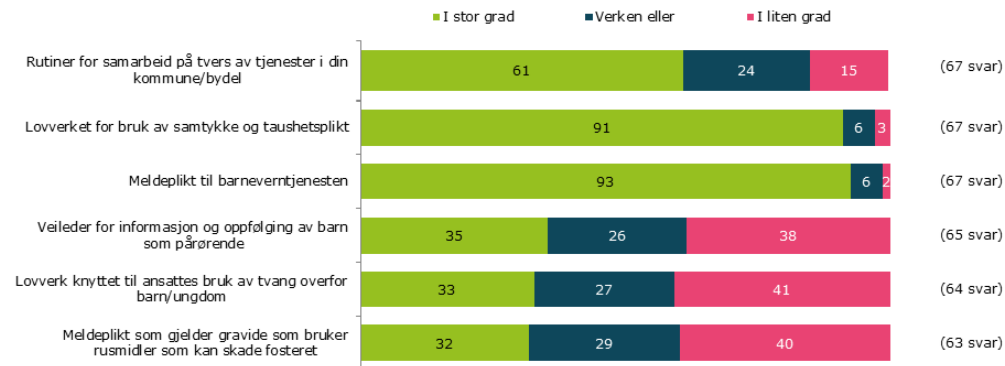
Kilde: Kompetansesenter rus - Midt-Norge (ØYA 0-24 undersøkelse). Resultatene (%) er for ansatte i Frøya 2020 (53 svar)

Opplever du at rutinene for hvordan gå fra uro/bekymring til handling i praksis blir benyttet i den tjenesten du jobber (dvs. av medarbeiderne generelt)?

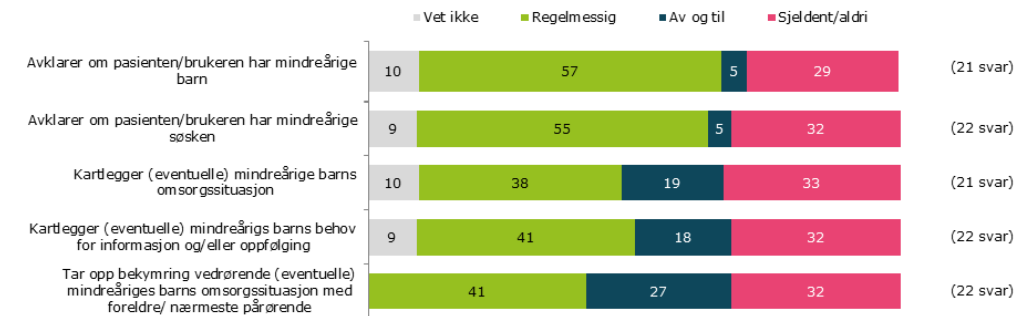
Kilde: Kompetansesenter rus - Midt-Norge (ØYA 0-24 undersøkelse). Resultatene (%) er for ansatte på Frøya 2020

I hvilken grad kjenner du til?:

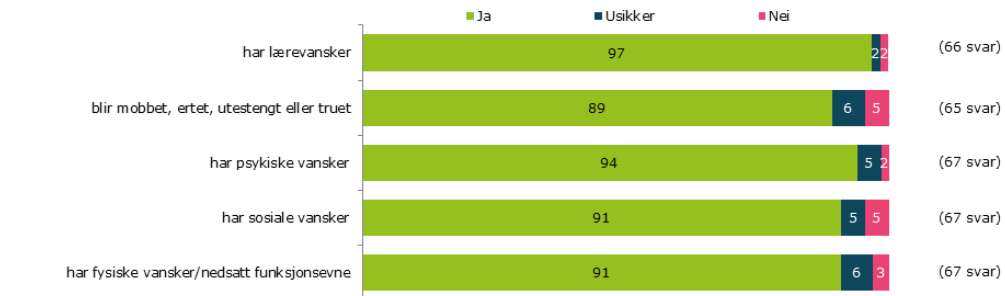
Kilde: Kompetansesenter rus - Midt-Norge (ØYA 0-24 undersøkelse). Resultatene (%) er for ansatte på Frøya 2020

Hvor ofte gjør du følgende?:

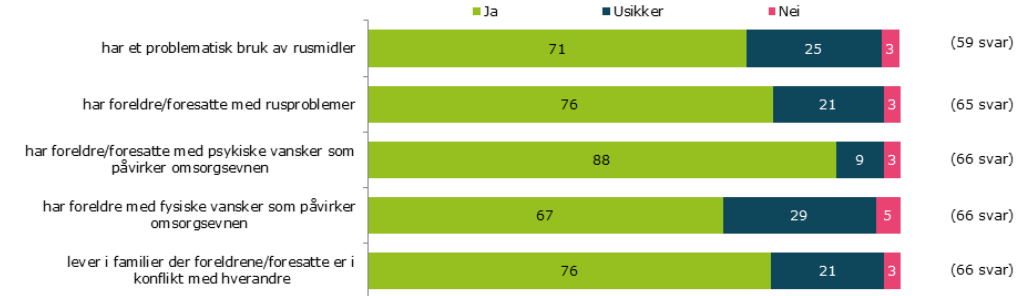
Kilde: Kompetansesenter rus - Midt-Norge (ØYA 0-24 undersøkelse). Resultatene (%) er for ansatte på Frøya 2020

Vet du hvilke andre tjenester (enn den du jobber i) du kan kontakte for å få veiledning/bistand vedrørende barn og unge som ... :

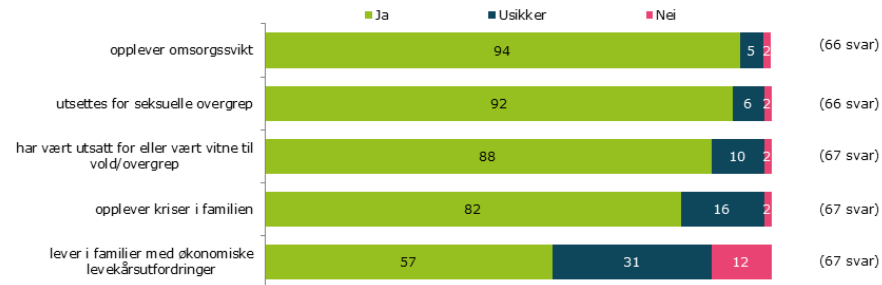
Kilde: Kompetansesenter rus - Midt-Norge (ØYA 0-24 undersøkelse). Resultatene (%) er for ansatte på Frøya 2020

Vet du hvilke andre tjenester (enn den du jobber i) du kan kontakte for å få veiledning/bistand vedrørende barn og unge som ... :

Kilde: Kompetansesenter rus - Midt-Norge (ØYA 0-24 undersøkelse). Resultatene (%) er for ansatte på Frøya 2020

Vet du hvilke andre tjenester (enn den du jobber i) du kan kontakte for å få veiledning/bistand vedrørende barn og unge som ... :

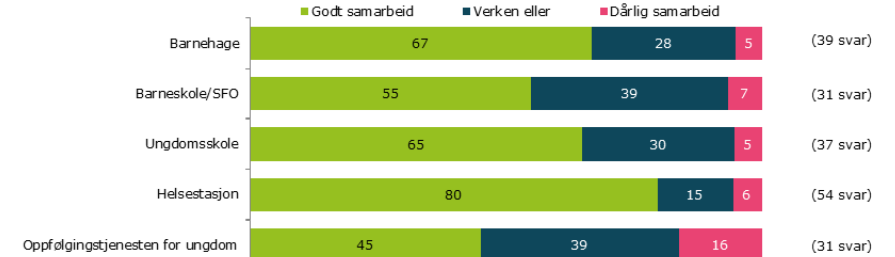
Kompetansesenter rus - Midt-Norge
ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

Kommentar til figuren: De som svarte «ikke relevant» ble tatt ut før prosentberegning.

Bedre Tverrfaglig Samarbeid (BTS)

Kilde: Kompetansesenter rus - Midt-Norge (ØYA 0-24 undersøkelse). Resultatene (%) er for ansatte på Frøya 2020

Hvordan opplever du samarbeidet mellom din arbeidsplass og følgende tjenester ved uro/bekymring knyttet til et barn/ en ungdom? Ikke svar for egen tjeneste. :

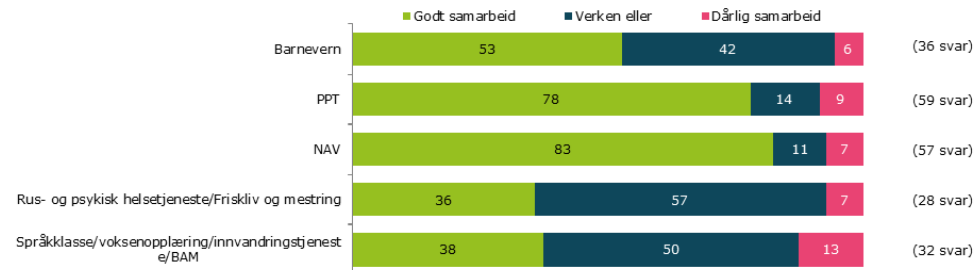
Kompetansesenter rus - Midt-Norge
ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

Kommentar til figuren: De som svarte «vet ikke» eller «ikke relevant» ble tatt ut før prosentberegning. Det samme gjelder de som likevel svarte for sin egen tjeneste. Dette er årsaken til stor variasjon i antall svar.

Bedre Tverrfaglig Samarbeid (BTS)

Kilde: Kompetansesenter rus - Midt-Norge (ØYA 0-24 undersøkelse). Resultatene (%) er for ansatte på Frøya 2020

Hvordan opplever du samarbeidet mellom din arbeidsplass og følgende tjenester ved uro/bekymring knyttet til et barn/ en ungdom? Ikke svar for egen tjeneste. :

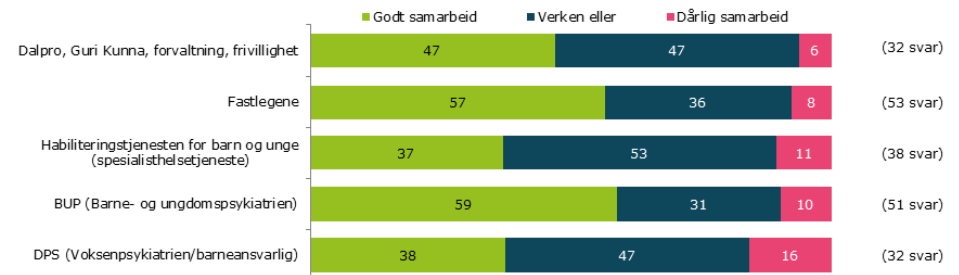
Kompetansesenter rus - Midt-Norge
ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

Kommentar til figuren: De som svarte «vet ikke» eller «ikke relevant» ble tatt ut før prosentberegning. Det samme gjelder de som likevel svarte for sin egen tjeneste. Dette er årsaken til stor variasjon i antall svar.

Bedre Tverrfaglig Samarbeid (BTS)

Kilde: Kompetansesenter rus - Midt-Norge (ØYA 0-24 undersøkelse). Resultatene (%) er for ansatte på Frøya 2020

Hvordan opplever du samarbeidet mellom din arbeidsplass og følgende tjenester ved uro/bekymring knyttet til et barn/ en ungdom? Ikke svar for egen tjeneste. :

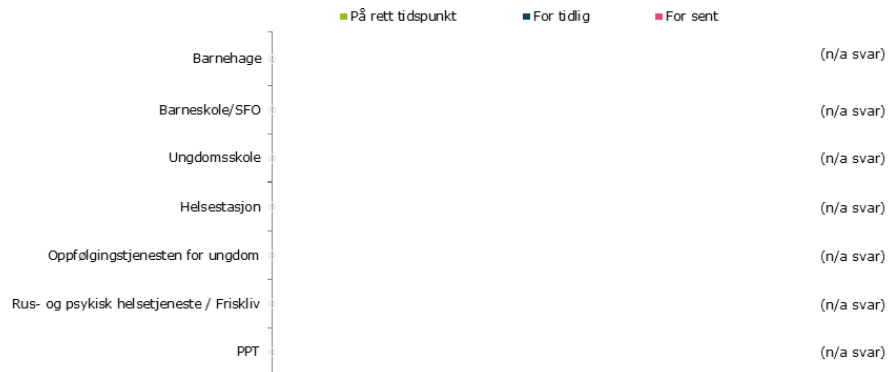
Kompetansesenter rus - Midt-Norge
ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

Kommentar til figuren: De som svarte «vet ikke» eller «ikke relevant» ble tatt ut før prosentberegning. Det samme gjelder de som likevel svarte for sin egen tjeneste. Dette er årsaken til stor variasjon i antall svar.

Bedre Tverrfaglig Samarbeid (BTS)

Kilde: Kompetansesenter rus - Midt-Norge (ØYA 0-24 undersøkelse). Resultatene (%) er for ansatte på Frøya 2020

Barnevernets vurdering av om tjenestene nedenfor generelt melder bekymring for tidlig, på rett tidspunkt eller for sent

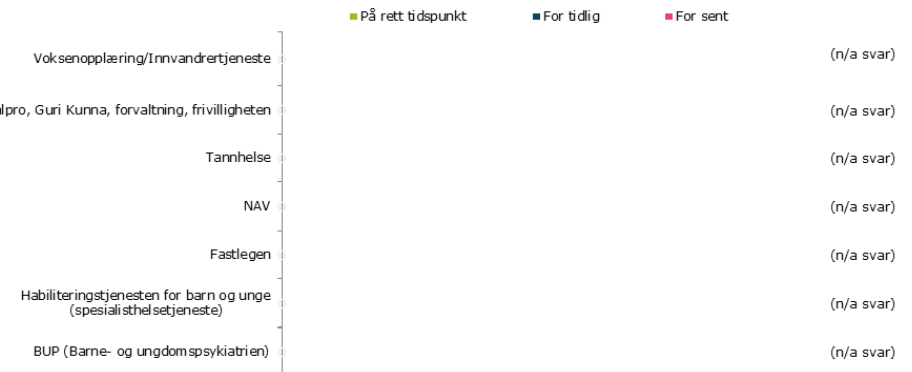
Kompetansesenter rus - Midt-Norge
ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

Kommentar til figuren: Spørsmålet gikk kun til ansatte i barnevernstenestene. De som svarte «vet ikke» ble tatt ut før prosentberegning. Minner om at dersom færre enn 5 svar er resultatene fjernet.

Bedre Tverrfaglig Samarbeid (BTS)

Kilde: Kompetansesenter rus - Midt-Norge (ØYA 0-24 undersøkelse). Resultatene (%) er for ansatte på Frøya 2020

Barnevernets vurdering av om tjenestene nedenfor generelt melder bekymring for tidlig, på rett tidspunkt eller for sent

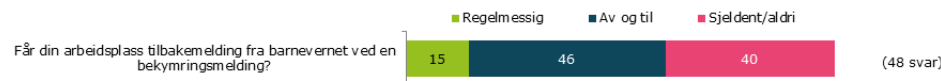
Kompetansesenter rus - Midt-Norge
ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

Kommentar til figuren: Spørsmålet gikk kun til ansatte i barnevernstenestene. De som svarte «vet ikke» ble tatt ut før prosentberegning. Minner om at dersom færre enn 5 svar er resultatene fjernet.

Bedre Tverrfaglig Samarbeid (BTS)

Kilde: Kompetansesenter rus - Midt-Norge (ØYA 0-24 undersøkelse). Resultatene (%) er for ansatte på Frøya 2020

Tilbakemelding fra barnevernet

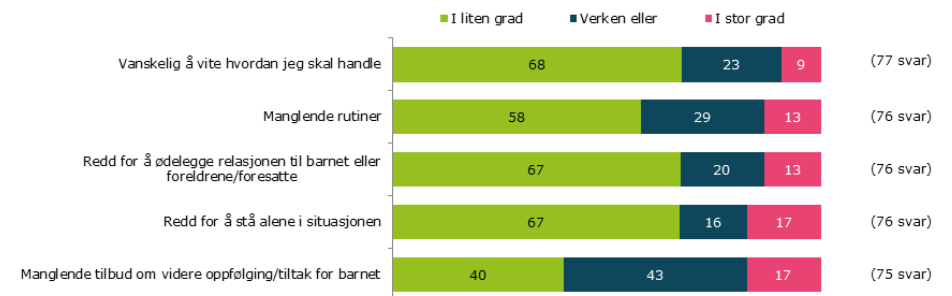
Kompetansesenter rus - Midt-Norge
ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

Kommentar til figuren: De som svarte «vet ikke» ble tatt ut før prosentberegning.

Bedre Tverrfaglig Samarbeid (BTS)

Kilde: Kompetansesenter rus - Midt-Norge (ØYA 0-24 undersøkelse). Resultatene (%) er for ansatte på Frøya 2020

I hvilken grad hindrer følgende barrierer deg fra å handle hensiktsmessig ved uro/bekymring for barn, unge, familier eller blivende foreldre?

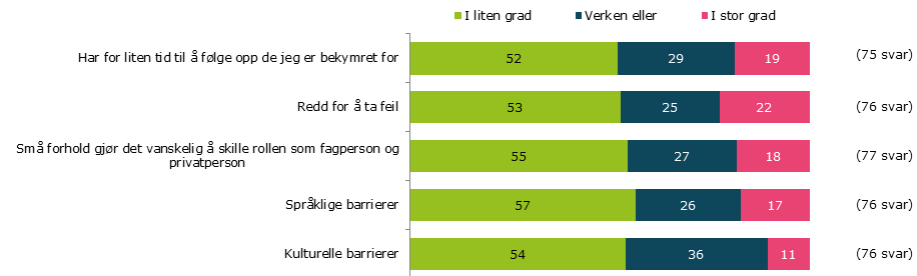

Kompetansesenter rus - Midt-Norge
ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

Bedre Tverrfaglig Samarbeid (BTS)

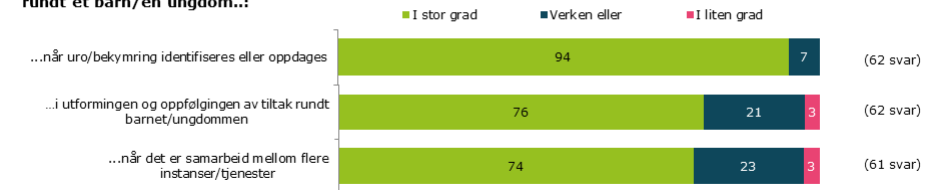
Kilde: Kompetansesenter rus - Midt-Norge (ØYA 0-24 undersøkelse). Resultatene (%) er for ansatte på Frøya 2020

I hvilken grad hindrer følgende barrierer deg fra å handle hensiktsmessig ved uro/bekymring for barn, unge, familier eller blivende foreldre?

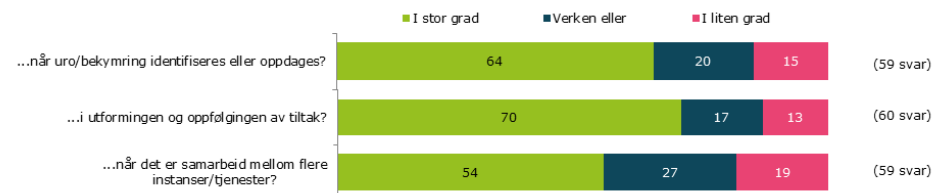
Kilde: Kompetansesenter rus - Midt-Norge (ØYA 0-24 undersøkelse). Resultatene (%) er for ansatte på Frøya 2020

I hvilken grad mener du din tjeneste klarer å samarbeide godt med foreldre/foresatte rundt et barn/en ungdom..:

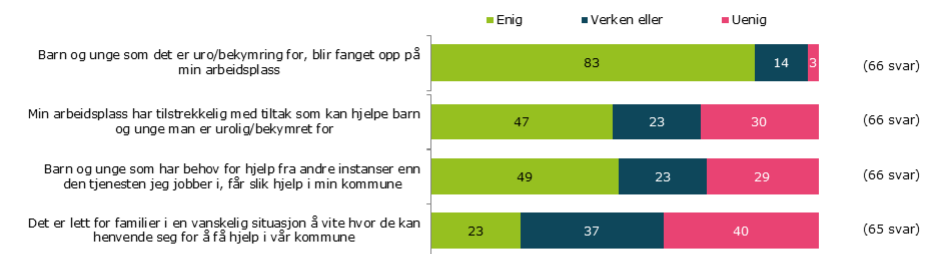
Kilde: Kompetansesenter rus - Midt-Norge (ØYA 0-24 undersøkelse). Resultatene (%) er for ansatte på Frøya 2020

I hvilken grad mener du din tjeneste involverer barnet/den unge..:

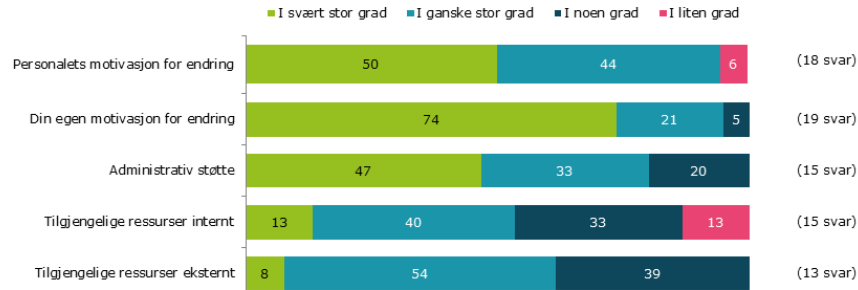
Kilde: Kompetansesenter rus - Midt-Norge (ØYA 0-24 undersøkelse). Resultatene (%) er for ansatte på Frøya 2020

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?:

Kilde: Kompetansesenter rus - Midt-Norge (ØYA 0-24 undersøkelse). Resultatene (%) er for ansatte på Frøya 2020

I hvilken grad opplever du at din enhet er klar til å innføre BTI når det gjelder ...:

Siden denne undersøkelsen ble gjennomført har BTI (Bedre tverrfaglig innsats) blitt en samarbeidsvariant under den nasjonale satsning for systematisk identifikasjon og oppfølging av utsatte barn som kalles «Bedre tverrfaglig samarbeid» (BTS).

Kommentar til figuren: Spørsmålet gikk kun til de som oppgav å være ledere. De som svarte «vet ikke» ble tatt ut før prosentberegning.

Bedre Tverrfaglig Samarbeid (BTS)

NØKKELTALL

Mange kommuner har gjennomført nært tilsvarende undersøkelse som denne, og i hver kommune deltar en rekke ulike tjenester. Tidligere ble disse undersøkelsene kalt Bedre Tverrfaglig Innsatsundersøkelser (BTI-undersøkelser). Type undersøkelse og spørsmål er nå flere, og de kalles nå undersøkelser knyttet til Bedre tverrfaglig samarbeid. Det kan være aktuelt å gå i dialog med hverandre for samarbeid eller erfaringsdeling omkring oppfølging av enkelte resultater. I den sammenheng er det laget nøkkeltall fra undersøkelsen slik at det er lett å sammenligne seg.

Hensikten med nøkkeltall er å kunne gi rask mulighet til sammenligning mellom kommuner og så mange tjenester som mulig, i regioner eller kommuner. Nøkkeltall er også hensiktsmessig med tanke på å senere måle endring ved ny gjennomføring av undersøkelsen.

Om det mangler tall i tabellene: Manglendetall er enten som følge av at gruppen (normalt tjenesten) ikke fikk det aktuelle spørsmålet, eller at det var færre enn 5 svar fra gruppen.

Kun kommuner som har minimum 10 svar får en egen kommunal rapport og nøkkeltall. Kun tjenester som har minimum 10 svar kan få rapport på sin tjeneste eller representeres i oversikten med nøkkeltall. Alle nøkkeltall presenteres som prosent. Antall svar vises ikke på hvert nøkkeltall i tabellene, men med få unntak har de aller fleste (som spørsmålet er relevant for, og som selv vurderer det som relevant) svart på de fleste spørsmål. Se mer detaljerte figurer på tema tidligere i rapporten for mer informasjon og nyanserte resultater.

For en del tjenester vil ikke nøkkeltall vises. Det kan være flere årsaker til dette, slik som at det er færre enn 5 svar på spørsmålet, eller at spørsmålet ikke ble stilt til tjenesten.

Nøkkeltall er ikke beregnet på, eller godt egnet for presentasjon, men inkluderes likevel for mer inngående diskusjon og refleksjon som kan foregå på ulike nivå i kommunen eller regionen.

For mer detaljer om resultater i kommunene, eller tjenestene, henvises det til kommunerapporten og den enkelte tjenesterapport.

Bedre Tverrfaglig Samarbeid (BTS)

Nøkkeltall for Frøya - BTS undersøkelse 2020					
Tjenestekategori	Barnehage	Barneskole & SFO	Helsestasjon	Andre tjenester	Frøya
Antall svar	14	21	10	34	79
Antall invitert til undersøkelsen	21	34	10	35	100
Svarprosent	67 %	62 %	100 %	97 %	79 %

Hvilken tjeneste jobber du i? Dersom du jobber flere steder, kryss av for den tjenesten du jobber mest i.					
	Barnehage	Barneskole & SFO	Helsestasjon	Andre tjenester	Frøya
Barnehage	18				18
Barneskole/ SFO		27			27
Ungdomsskole				8	8
Helsestasjon			13		13
Oppfølgningstjenesten for ungdom				1	1
Barnevern				5	5
PPT				3	3
NVU				6	6
Rus- og psykisk helsetjeneste / Friskliv og mestring				6	6
Spørklasse / voksenopplæring / innvandrerjeneste/BAM				3	3
Dagro, Guri Kuma, forvaltning, frivilligheten/ Annet				8	8
				4	4

Hva slags stilling har du?					
	Barnehage	Barneskole & SFO	Helsestasjon	Andre tjenester	Frøya
Leder (rektor, styrer, inspektør e.l.)	29	29	10	31	27
Lærer/Pedagog	36	38	0	14	23
Rådgiver / sosialtjenester / miljøterapeut	0	5	20	14	10
Assistent eller barne- og ungdomsarbeider	36	19	0	3	14
Annen stilling	0	10	70	38	27

Nøkkeltall for Frøya - BTS undersøkelse 2020					
I hvilken grad klarer du å identifisere barn/unge som ...: (Andel "ikke relevant" er tatt ut før prosentberegning)					
	Barnehage	Barneskole & SFO	Helsestasjon	Andre tjenester	Frøya
...har læringsvansker	77	90	33	83	78
...blir mobbet, etrelt, utestengt eller truet	88	91	100	72	82
...har psykiske vansker	50	76	100	79	75
...har sosiale vansker	100	95	98	92	94
...har et problematisk bruk av rusmidler	20	0	22	40	26
...har foreldre/foresatte med rusproblemer	21	10	33	32	24
...har foreldre/foresatte med psykiske vansker	21	10	56	39	30
...opplever høy konfliktnivå mellom foreldre/foresatte	29	48	87	32	40
...blir utsatt for seksuelle overgrep	21	5	22	13	14
...opplever omsorgsvikt	64	57	79	34	52
...opplever vold i nære relasjoner	43	38	56	17	32
...lever i familier med økonomiske levekårsutfordringer	46	48	67	40	47

Hvor mye kunnskap har du om ulike forhold som kan beskytte barn og ungdom mot problemutvikling (beskyttelsesfaktorer)? (Andel "ikke relevant" er tatt ut før prosentberegning)					
	Barnehage	Barneskole & SFO	Helsestasjon	Andre tjenester	Frøya
Mye kunnskap om egenskaper hos barnet (eks. robusthet, sosial kompetanse, positiv selvoppfatning)	88	85	89	83	85
Mye kunnskap om miljømessige forhold (eks. god omsorgssituasjon, gode venner, trygt og godt skolemiljø)	71	50	89	86	85

I hvilken grad er du trygg på å samtale med BARN/UNGE ...: (Andel "ikke relevant" er tatt ut før prosentberegning)					
	Barnehage	Barneskole & SFO	Helsestasjon	Andre tjenester	Frøya
...om mindre alvorlige forhold som du har en uro (bekymring) knyttet til?	79	95	89	87	88
...om alvorlige forhold	57	52	89	73	68
...fra minoritetsfamilier om mindre alvorlige forhold som du har en uro (bekymring) knyttet til?	54	52	67	69	61
...fra minoritetsfamilier om alvorlige forhold	31	43	67	62	51

I hvilken grad er du trygg på å samtale med FORELDRE/ FORSATTE ...: (Andel "ikke relevant" er tatt ut før prosentberegning)					
	Barnehage	Barneskole & SFO	Helsestasjon	Andre tjenester	Frøya
...om mindre alvorlige forhold som du har en uro (bekymring) knyttet til?	64	48	89	70	61
...om alvorlige forhold	43	50	56	69	55
...fra minoritetsfamilier om mindre alvorlige forhold som du har en uro (bekymring) knyttet til?	31	50	56	55	42
...fra minoritetsfamilier om alvorlige forhold	15	35	56	55	42

Hvor mye kunnskap har du om følgende forhold? (Andel "ikke relevant" er tatt ut før prosentberegning)					
	Barnehage	Barneskole & SFO	Helsestasjon	Andre tjenester	Frøya
Mye kunnskap om Ulfordringer minoritetsfamilier har i møte med det norske samfunnet (system, kultur og tradisjoner)	29	40	60	47	43
Mye kunnskap om Særskilte utfordringer eller behov hos barn/unge fra minoritetsfamilier	29	50	60	34	41

Bedre Tverrfaglig Samarbeid (BTS)

Manglende tall er enten som følge av at gruppen (normalt tjenesten) ikke fikk det aktuelle spørsmålet, eller at det var færre enn 5 svar fra gruppen.

Kommentar til tabellen: Lys Grønn tilsvarer verdier mellom 50-74%, og mørkegrønn tilsvarer verdier mellom 75-100%. Hvite felt kan være særlige forbedringsområder, men avhenger av hvilken tjeneste det gjelder, da det kan være ulike behov for kunnskap/kompetanse.

Bedre Tverrfaglig Samarbeid (BTS)

Nøkkeltall for Frøya - BTS undersøkelse 2020					
Uro/bekymring for et barn/en ungdom					
Har du i løpet av de siste 12 månedene vært urolig/bekymret for et barn/en ungdom? (Ansl. "Ja")					
Oppfølgingssaker/tiltaksplaner/tiltak	Barneshage	Barneskole & SFO	Helsestasjon	Andre tjenester	Frøya
Uspesifisert uro/bekymring	57	32	13	40	31
Læringsvaner	13	47	13	60	38
Mobbning, utestenging eller trusler	0	16	25	20	16
Psykiske vansker	13	32	38	50	33
Sosiale vansker	88	74	75	50	71
Barn/unge som bruker romstuder	0	0	13	0	2
Foreldre/foresatte med rusproblemer	13	5	13	0	7
Foreldre/foresatte med psykiske vansker	25	5	75	30	27
Høyt konfliktnivå mellom foreldre/foresatte	25	37	38	10	29
Seksuelle overgrep	0	0	0	0	0
Omsovgavikt	13	26	50	30	29
Vold i nære relasjoner	25	16	25	10	18
Økonomiske levekårsutfordringer	0	11	25	20	13
Annet	0	0	13	10	4
Fra bekymring til handling: barn/ungdom					
Har du på bakgrunn av uroen/bekymringen? (Ansl. "Ja")					
Oppfølgingssaker/tiltaksplaner/tiltak	Barneshage	Barneskole & SFO	Helsestasjon	Andre tjenester	Frøya
Samtale med barnet/ungdommen	13	67	63	40	50
Samtale med barnet/ungdommens foreldre/foresatte	88	61	100	70	75
Samtale med barnet/ungdommen og foreldre/foresatte sammen	13	28	25	40	27
Samtale med kolleger/leder	88	83	100	80	86
Satt(e) i gang tiltak i egen virksomhet	88	56	50	40	57
Innleidd samarbeid med barnevern eller samtykke	38	22	38	10	25
Kontaktet andre instanser enn barnevern eller samtykke	25	33	38	30	32
Drøftet anonymt med barnevern/team	13	11	38	0	14
Meldte sak til barnevern	13	33	63	20	34
Annet	13	11	13	20	14

Nøkkeltall for Frøya - BTS undersøkelse 2020					
Bekymring for en gravid kvinne (f.eks. på grunn av vold eller psykisk helse) - Kun still. til tjenester for voksne					
Har du i løpet av de siste 12 månedene vært urolig/bekymret for en gravid kvinne i forbindelse med jobb? (Ansl. "Ja")					
Oppfølgingssaker/tiltaksplaner/tiltak	Barneshage	Barneskole & SFO	Helsestasjon	Andre tjenester	Frøya
Bruk av romstuder	0	0	0	0	0
Vold i nære relasjoner	60	60	60	67	67
Psykiske vansker	40	40	40	22	22
Levekårsutfordringer	20	20	20	11	11
Manglende omsorgsveie hos foreldrene	20	20	20	44	44
Annet	0	0	0	0	0
Fra bekymring til handling: Gravid (Kun still. til tjenester for voksne)					
Har du på bakgrunn av uroen/bekymringen? (Ansl. "Ja")					
Oppfølgingssaker/tiltaksplaner/tiltak	Barneshage	Barneskole & SFO	Helsestasjon	Andre tjenester	Frøya
Samtale med den gravide	100	100	100	89	89
Samtale med den gravides partner/familie etter samtykke fra den gravide					
Drøftet med kollega/leder					
Satt(e) i gang tiltak i egen virksomhet i samarbeid med den gravide					
Tok kontakt med jordmor/helsestasjon eller samtykke fra den gravide					
Tok kontakt med den gravides fastlege etter samtykke fra den gravide					
Tok initiativ til samarbeid med barnevern eller samtykke fra den gravide					
Kontaktet andre instanser etter samtykke fra den gravide					
Drøftet anonymt med barnevern/team					
Meldte sak til helse- og omsorgstjeneste					
Annet					
Vet hvilken enhet/etat det skal meldes til i kommunen ved bekymring for en gravid som bruker romstuder			63	50	55

Manglende tall er enten som følge av at gruppen (normalt tjenesten) ikke fikk det aktuelle spørsmålet, eller at det var færre enn 5 svar fra gruppen.

Bedre Tverrfaglig Samarbeid (BTS)

Manglende tall er enten som følge av at gruppen (normalt tjenesten) ikke fikk det aktuelle spørsmålet, eller at det var færre enn 5 svar fra gruppen.

Bedre Tverrfaglig Samarbeid (BTS)

Nøkkeltall for Frøya - BTS undersøkelse 2020					
Rutiner for hvordan en eller fra bekymring til handling					
Tjenesten har skriftlige rutiner ved bekymring for et barn/en ungdom, og innholdet er kjent for den ansatte					
Rutinene for bekymring blir, i noen grad eller i stor grad, praktisert i tjenesten					
Det finnes en tverrfaglig arena i kommunen hvor bekymring kan drøftes					
I hvilken grad kjennes du til?					
Rutiner for samarbeid på tvers av tjenester i din kommune/bydel	Barneshage	Barneskole & SFO	Helsestasjon	Andre tjenester	Frøya
Verktøyet for bruk av samtykke og taushetsplikt	50	71	50	64	61
Meldingsplikt til barneverntjenesten	100	81	100	91	91
Veileder for informasjon og oppfølging av barn som pårørende	100	86	100	84	86
Verktøyet for informasjon og oppfølging av barn som pårørende	23	33	56	36	35
Verktøyet knyttet til ansattes bruk av tvang overfor barn/ungdom	7	33	22	55	33
Meldingsplikt som gjelder gravide som bruker romstuder som kan skade fosteret	23	15	60	40	32
Hvor ofte gjør du følgende?:					
Avklarer om pasienten/brukeren har mindreårige barn	Barneshage	Barneskole & SFO	Helsestasjon	Andre tjenester	Frøya
Avklarer om pasienten/brukeren har mindreårige barn			67	50	57
Kartlegger (eventuelle) mindreårige barns omsorgssituasjon			70	42	55
Kartlegger (eventuelle) mindreårige barns behov for informasjon og/eller oppfølging			44	33	38
Tar opp bekymring vedrørende (eventuelle) mindreårige barns omsorgssituasjon med foreldre/ nærmeste pårørende			50	33	41
Hvor ofte opplever du følgende? (Ansl. "Ja")					
Vet hvem som kan bistå med barn som har lærevansker	Barneshage	Barneskole & SFO	Helsestasjon	Andre tjenester	Frøya
Vet hvem som kan bistå med barn som har lærevansker	100	100	100	100	100
Vet hvem som kan bistå med barn som blir mobbet, ertet, utestengt eller truet	56	94	89	97	89
Vet hvem som kan bistå med barn som har psykiske vansker	89	86	89	100	94
Vet hvem som kan bistå med barn som har sosiale vansker	100	84	89	89	91
Vet hvem som kan bistå med barn som har fysiske vansker/nedsett funksjonsevne	100	86	89	91	91
Vet hvem som kan bistå med barn som har et problematisk bruk av romstuder	56	57	67	81	71
Vet hvem som kan bistå med barn som har foreldre/foresatte med rusproblemer	89	71	67	89	76
Vet hvem som kan bistå med barn som har foreldre/foresatte med psykiske vansker som påvirker omsorgsveien	89	53	44	74	67
Vet hvem som kan bistå med barn som lever i familier der foreldre/foresatte er i konflikt med hverandre	76	77	67	77	76
Vet hvem som kan bistå med barn som opplever omsorgsavvik	100	100	89	90	94
Vet hvem som kan bistå med barn som utsettes for seksuelle overgrep	100	100	89	87	92
Vet hvem som kan bistå med barn som har vært utsatt for eller vært vitne til vold/overgrep	89	100	89	89	89
Vet hvem som kan bistå med barn som opplever kriser i familien	100	98	56	81	82
Vet hvem som kan bistå med barn som lever i familier med økonomiske levekårsutfordringer	56	29	56	72	57

Nøkkeltall for Frøya - BTS undersøkelse 2020					
Hvordan opplever du samarbeidet mellom din arbeidsplass og følgende tjenester ved uro/bekymring knyttet til et barn/en ungdom? Ikke svar for egen tjeneste. (Ansl. "vet ikke" og "ikke relevant" er tatt ut for prosentberegning)					
Opplever godt samarbeid med:					
Barneshage	Barneskole & SFO	Helsestasjon	Andre tjenester	Frøya	
60	86	67	50	55	
89	86	86	50	65	
			46	45	
39	17	67	62	53	
39	65	100	76	79	
39	71	100	83	83	
		50	29	36	
		43	38		
33	56	76	50	47	
	17	50	55	37	
43	50	16	63	58	
		0	57	38	

Manglende tall er enten som følge av at gruppen (normalt tjenesten) ikke fikk det aktuelle spørsmålet, eller at det var færre enn 5 svar fra gruppen.

Kommentar til tabellen: Lys Grønn tilsvarer verdier mellom 50-74%, og mørkegrønn tilsvarer verdier mellom 75-100%. Hvite felt kan være særlige forbedringsområder, men avhenger av hvilken tjeneste det gjelder, da det kan være ulike behov for kunnskap/kompetanse.

Bedre Tverrfaglig Samarbeid (BTS)

Manglende tall er enten som følge av at gruppen (normalt tjenesten) ikke fikk det aktuelle spørsmålet, eller at det var færre enn 5 svar fra gruppen.

Kommentar til tabellen: Lys Grønn tilsvarer verdier mellom 50-74%, og mørkegrønn tilsvarer verdier mellom 75-100%. Hvite felt kan være særlige forbedringsområder, men avhenger av hvilken tjeneste det gjelder, da det kan være ulike behov for kunnskap/kompetanse.

Bedre Tverrfaglig Samarbeid (BTS)

Nokkeltall for Frøya - BTS undersøkelse 2020					
Barneverns vurdering av hvorvidt tjenester melder bekymring til barnevernet på rett tidspunkt (Andel "vet ikke" er tatt ut for prosentberegning. Resultatene viser andel "På rett tidspunkt")					
	Barnehage	Barneskole & SFO	Helsestasjon	Andre tjenester	Frøya
Barnehage melder bekymring på rett tidspunkt					
Barneskole/SFO melder bekymring på rett tidspunkt					
Ungdomsskole melder bekymring på rett tidspunkt					
Helsestasjon melder bekymring på rett tidspunkt					
Oppfølgningstjenesten for ungdom melder bekymring på rett tidspunkt					
Rus- og psykisk helse/tjeneste / Friskliv melder bekymring på rett tidspunkt					
PPT melder bekymring på rett tidspunkt					
Voksenopplæring/Unnavndretjeneste melder bekymring på rett tidspunkt					
Døp, Guri Kunna, forvaltning, frivilligheten melder bekymring på rett tidspunkt					
Tannhelse melder bekymring på rett tidspunkt					
NAV melder bekymring på rett tidspunkt					
Fastlegen melder bekymring på rett tidspunkt					
Habiliterings(tjenesten for barn og unge (spesialisthelsetjeneste) melder bekymring på rett tidspunkt					
BUP (Barne- og ungdomspsykiatrien) melder bekymring på rett tidspunkt					
DPS (Voksenpsykiatrien/barnesamarbeid) melder bekymring på rett tidspunkt					
BAM melder bekymring på rett tidspunkt					
Tilbakemelding fra barnevernet					
Får din arbeidsplass tilbakemelding fra barnevernet ved en bekymringsmelding? (andel "regelmessig")	22	13	30	0	15

Nokkeltall for Frøya - BTS undersøkelse 2020					
Ting som hindrer helsestasjonens handling ved bekymring					
Vanskelig å vite hvordan jeg skal handle	14	5	0	13	6
Manglende rutiner	9	14	10	16	13
Redd for å ødelegge relasjonen til barnet eller foreldrene/foresatte	14	25	10	6	13
Redd for å stå alene i situasjonen	15	29	16	13	17
Manglende tilbud om videre oppfølging/tiltak for barnet	23	18	40	13	17
Har for liten tid til å følge opp de jeg er bekymret for	17	14	9	28	16
Redd for å ta feil	39	33	0	16	22
Små forhold gjør det vanskelig å skille rollen som fagperson og privatperson	14	38	0	13	18
Sprikkelige barrierer	23	19	0	19	17
Kulturelle barrierer	15	14	0	9	11

Kompetansesenter rus - Midt-Norge
ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

Manglende tall er enten som følge av at gruppen (normalt tjenesten) ikke fikk det aktuelle spørsmålet, eller at det var færre enn 5 svar fra gruppen.

Kommentar til tabellen: Lys Grønn tilsvarer verdier mellom 50-74%, og mørkegrønn tilsvarer verdier mellom 75-100%. Hvite felt kan være særlige forbedringsområder, men avhenger av hvilken tjeneste det gjelder, da det kan være ulike behov for kunnskap/kompetanse.

Bedre Tverrfaglig Samarbeid (BTS)

Kompetansesenter rus - Midt-Norge
ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

Manglende tall er enten som følge av at gruppen (normalt tjenesten) ikke fikk det aktuelle spørsmålet, eller at det var færre enn 5 svar fra gruppen.

Kommentar til tabellen: Lys Grønn tilsvarer verdier mellom 25-49%, og mørkegrønn tilsvarer verdier mellom 0-24%. Hvite felt kan være særlige forbedringsområder, men avhenger av hvilken tjeneste det gjelder, da det kan være ulike behov for kunnskap/kompetanse.

Bedre Tverrfaglig Samarbeid (BTS)

Nokkeltall for Frøya - BTS undersøkelse 2020					
Tilbakemelding fra den tjenesten barnet/samarbeidet godt med foreldre/foresatte rundt et barn/et ungdom...					
Samarbeider i stor grad godt med foreldre når uro/bekymring identifiseres eller oppdages	53	80	100	95	54
Samarbeider godt med foreldre i utformingen og oppfølgingen av tiltak rundt barnet/ungdommen	62	76	88	79	76
Samarbeider godt med foreldre når det er samarbeid mellom flere instanser/tjenester	64	74	88	74	74
Tjenestens involvering av barnet/den unge					
Involverer i stor grad barnet/den unge når uro/bekymring identifiseres eller oppdages	27	70	88	75	64
Involverer i stor grad barnet/den unge i utformingen og oppfølgingen av tiltak rundt barnet/ungdommen	46	71	88	75	70
Involverer i stor grad barnet/den unge når det er samarbeid mellom flere instanser/tjenester	27	60	88	50	54
Påstander om tilgjengelighet og oppfølging (Andel "Delvis enig" og "Heil enig")					
Barn og unge som det er uro/bekymring for blir fanget opp på min arbeidsplass	92	48	60	77	85
Arbeidsplassen har tilstrekkelig med tiltak som kan hjelpe barn og unge man er urolig/bekymret for	62	48	40	41	47
Barn/unge som har behov for hjelp fra andre instanser enn den tjenesten jeg jobber i, får slik hjelp i min kommune	59	48	20	46	49
Det er lett for familier i en vanskelig situasjon å vite hvor de kan henvende seg for å få hjelp i vår kommune	31	29	20	14	23

Takk til alle som har brukt tid på å besvare spørsmål om opplevelser og utfordringer i arbeidshverdagen!

Kontaktpersoner

Ved faglige undringer, samarbeid omkring Bedre Tverrfaglig Samarbeid, tiltak og kompetansebehov, ta gjerne kontakt!

- **Trøndelag:** e-post: Inger.Lise.Leite@stolav.no og/eller Tove.Kristin.Steen@stolav.no.
- **Møre og Romsdal:** e-post: Annika.Linge.Hessen@stolav.no.

Kontaktperson om rapportens innhold og utforming

Dersom du har mer tekniske (enn faglige) spørsmål eller undringer knyttet til figurer eller tabeller i denne rapporten, vennligst kontakt e-post: Jo.Arild.Salthammer@stolav.no.

Takk for samarbeidet så langt. Vi ser frem til videre dialog rundt BTS fremover!

Kompetansesenter rus - Midt-Norge
ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

Manglende tall er enten som følge av at gruppen (normalt tjenesten) ikke fikk det aktuelle spørsmålet, eller at det var færre enn 5 svar fra gruppen.

Kommentar til tabellen: Lys Grønn tilsvarer verdier mellom 50-74%, og mørkegrønn tilsvarer verdier mellom 75-100%. Hvite felt kan være særlige forbedringsområder, men avhenger av hvilken tjeneste det gjelder, da det kan være ulike behov for kunnskap/kompetanse.

Bedre Tverrfaglig Samarbeid (BTS)

Kompetansesenter rus - Midt-Norge
ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

Manglende tall er enten som følge av at gruppen (normalt tjenesten) ikke fikk det aktuelle spørsmålet, eller at det var færre enn 5 svar fra gruppen.

Bedre Tverrfaglig Samarbeid (BTS)

Prosjektplan for 0-24 pilot for programfinansiering – Frøya kommune

1. Bakgrunn

Frøya er en øykommune på Trøndelagskysten. Kommunen er omkranset av mer enn 5400 holmer og skjær. Det bor i overkant av 5000 mennesker i kommunen, hvorav hele 25% er arbeidsinnvandrere, hovedsakelig fra Øst-Europa.

Frøya kommune er en kommune i stadig vekst, både hva gjelder innbyggere og næringsliv. Vi har en kommune med et sterkt og lokalt næringsliv, gode og allsidige fritidstilbud og med stort fokus på folkehelse.

I 2015 kom en politisk bestilling på å utarbeide bedre forhold for tverrfaglig samhandling/samarbeid mellom helse og oppvekst i kommunen. Det ble nedsatt en arbeidsgruppe på tvers av oppvekst og helse. Arbeidsgruppen møtte utfordringer med å få utviklet konkrete planer og strategier for å øke fokuset på tverrfaglig samarbeid. De bestilte en komplett og detaljert oversikt over eksisterende tverrfaglig samarbeid hva gjelder tjenester relatert grunnskoler, barnehager, helseenheter og kultur (kommunalt og interkommunalt) av Sigbjørn Hellevik i 2018.

Oversikten Hellevik utarbeidet viste at vi ikke jobber strukturert nok med barn og unge. Vår erfaringsbaserte kunnskap fortalte oss det samme. Vi hadde ikke langsiktighet i vårt møte med målgruppen, og endte for ofte opp med tilleggsbevilgninger på grunn av dårlig planlegging og helhetstenkning. Da utlysningen av pilot for programfinansiering som handler om nettopp tverrfaglighet var det en perfekt pilot for å bli bedre på tverrfaglig samarbeid rundt målgruppen, for å møte bruker bedre og for å møte den politiske bestillingen fra 2015.

I 2017 ble vi med i program for folkehelsearbeid. Der lagde vi et prosjekt som vi kaller «ØYA – det trengs ei hel øy for å oppdra et barn». Der prøver vi å møte utfordringer omkring målgruppen barn og unge som kommer frem i våre oversiktsdokument. Disse utfordringene handler om tidlig rus debut, kjøring i ruspåvirket tilstand, økning i symptomer på depresjon, økt ensomhet og utenforskap med mer. Her jobber vi bredt og tverrfaglig på flere plan i prosjektform. Dette har vært og er et godt og produktivt samarbeid i kommunen.

Våre ønsker for ØYA-prosjektet er:

- Fremme barn og unges psykiske helse og livskvalitet

Gode system for tidlig innsats, tverrfaglige og effektive fora for samhandling og god koordinering av tjenester på tvers er viktig for utsatte barn og unge. Det å bli sett av voksne er en forutsetning for god psykisk helse og livskvalitet.

- Forebygge rusmisbruk blant barn og unge

Gode system for tidlig innsats, tverrfaglige og effektive fora for samhandling og god koordinering av tjenester på tvers er viktig for utsatte barn og unge. Ved å satse på å sette

Vedlegg 3:

gode systemer for å hindre barn og unge å komme i utenforskap, kan vi forebygge rusmisbruk blant barn og unge.

- Øke tverrsektoriell samhandling

Prosjektet #0-24 pilot er essensen i å sikre gode systemer for tverrsektoriell samhandling. Her ønsker vi å evaluere de samarbeidsfora vi har i helse og oppvekst, øke og etablere gode systemer for tverrsektoriell samhandling, samt utvikle et tjenestekontor med en dør inn til alle kommunale tjenester som både fattet vedtak og koordinerer lavterskel tjenester for målgruppen.

- Gi sosial utjevning

Første del av figuren viser innsatsområder for å redusere ulikheter i grunnleggende sosiale forhold. Tiltak kan her gi stor gevinst fordi de kan virke positivt på hele årsakskjeden - de retter seg mot «årsakene til årsakene». Prosjektet «ØYA - Det trengs ei hel øy...» retter seg inn nettopp på innsatsområdene i første del av figuren; oppvekst, levevaner og fysiske og sosiale miljøfaktorer. Delprosjektet #0-24 pilot vil rette seg på nivå to og tre i figuren gjennom å sikre gode system for samhandling på tvers av fag og sektorer.

ØYA består av 5 delprosjekter som vist i vår logo «hånden», hvorav Pilot for programfinansiering er ett delprosjekt. Heretter kalt # 024.

Prosjektplan 0-24

Under kommer en beskrivelse av hvert delprosjekt

#Rollemodell

Dette delprosjektet handler om at ungdommene våre lager små filmsnutter som omhandler hvordan voksne påvirker barn og unge som rollemodeller. Her har de allerede laget en film omkring alkohol og kjøring i ruspåvirket tilstand. De planlegger å lage flere videoer med aktuelle temaer.

#ØYA-grupper

Dette delprosjektet skal fokusere på å etablere og gjennomføre ICDP-grupper, som er foreldregrupper. Disse møtes 8 kvelder og diskuterer aktuelle tema. Vi har utdannet flere ICDP-veiledere som kan holde disse gruppene, og vi har noen under utdanning nå. De første veilederne har allerede gjennomført grupper og forskningsgruppen har evaluert det. Det var stort sett bare gode tilbakemeldinger på dette. Dette er den største oppgaven i ØYA og er derfor implementert som fokusområde gjennom hele prosjektperioden, og i etterkant.

#Foreldremøteplan

Dette delprosjektet har allerede kommet veldig godt i gang, og håper på å implementere en felles foreldremøteplan i alle skolene og barnehagene i kommunen allerede til høsten 2020. I en slik plan skal det være beskrevet hvilke tema hvert trinn skal ta opp, slik at alle får det samme. Planen skal også sørge for at ICDP-elementer inkluderes jevnlig, slik at alle foreldre er kjent med ICDP uavhengig om vi får de med på grupper eller ikke.

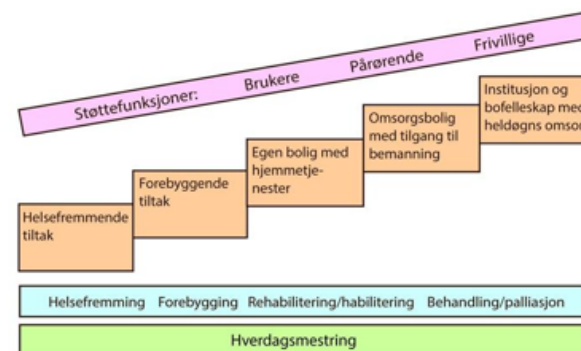
#Absolutt

Dette er et utviklingsprogram for å styrke og synliggjøre lokaldemokratiets ansvar for barn og unges læring, utvikling, trivsel og tilhørighet. Vi er ikke inne i dette prosjektet men håper vi får innpass hos (KS?) så fort det lar seg gjøre.

#024

Se plan.

Målet for satsning i ØYA er i tråd med Frøya kommunes nye omsorgstrapp, som er fundamentert på hverdagsmestring. Vi ønsker med ØYA å skape trygge barn og voksne gjennom hjelp til selvhjelp for alle i Frøya kommune. For å skape trygge rammer for barn og unge, må vi skape gode og trygge lokalsamfunn og et system som ivaretar og sikrer sømløse tjenester for den enkelte.

2. Mål og mandat

2.1 Mandat for #024

(den politiske bestillingen og det politiske vedtaket fra 2015)

2.2 Visjon for #024

«Alle barn og unge skal få den støtten og hjelpen de har behov for slik at de kan mestre eget liv»

2.3 Overordnet mål i #024

Øke tverrsektoriell samhandling, evaluere de samarbeidsfora vi har i helse og oppvekst, samt utvikle et tjenestekontor med en dør inn til alle kommunale tjenester som både fatter vedtak og koordinerer lavterskel tjenester for målgruppen

2.4 Effektmål i #024

- Barn og unge opplever mer samordnede og tilgjengelige tiltak
- Styrket tverretattlig samarbeid om utsatte barn, unge og familier
- Mer kunnskap og erfaringer om virkninger av tiltak mot målgruppen

2.5 Delmål for #024

- Arbeide for økt tverrsektoriell og tverrfaglig samhandling omkring utsatte barn og unge innen oppvekst og helse – både på lokalsamfunnsnivå, politisk og administrativt.
- Utvikle felles forståelse, et felles begrepsapparat og felles systemer som skal ivareta utsatte barn, unge og deres familier.

2.6 Resultatmål i #024

- Utsatte barn, unge og familier skal oppleve god tverrsektoriell tverrfaglig samhandling
- Velfungerende samarbeidsfora som er tverrsektorielt forankret – med tydelig beskrevet mandat, struktur og rolleavklaring

- Et helhetlig tjenestekontor med en dør inn til alle kommunale tjenester som både fatter vedtak og koordinerer lavterskel tjenester for målgruppen
- Styrket brukermedvirkning gjennom utdanning av erfaringsmedarbeidere som kan følge foreldre/barn i tverrfaglige samarbeidsfora/mentorfunksjon
- Det er godt oppmøte ved tverrfaglige møter, og ikke vanskelig å få tak i hverandre for tverrfaglig samarbeid
- Ansatte i helse og oppvekst skal ha generell kunnskap om hverandres tjenester
- Det er god kommunikasjon mellom samarbeidende parter
- Forskjellige yrkesgrupper har felles handlingsplan med bruker i fokus.
- Det er tydelige linjer, god struktur og system i de tverrfaglige samarbeidene.
- Tydelige linjer, god struktur og system gjør samarbeidene mindre personavhengig.
- Ansatte i forskjellige avdelinger og virksomheter er trygge på hverandre sin kunnskap, og det skaper gode tette samarbeid med trygghet mellom fagene og personene i tverrfagligheten.

2.7 Prosessmål i #024

- Skape positivt samarbeidsklima i kommunen
- Skape tydelige og strukturerte samarbeidslinjer innad i kommunen omkring utsatte barn og unge og deres familier
- Endre kulturen i kommunen til å sette barnet «på bordet», (dvs. endre rutiner og organisering slik at vi arbeider med utgangspunkt i barnets behov og er villige til å endre dagens organisering og praksis)
- Få tjenestene i kommunen til å ønske et tjenestekontor på plass

2.8 Fremtidsmål i #024

- Om prosjektets hovedtiltak – tjenestekontor, vurderes formålstjenlig vil tiltaket legges til ordinær drift.

3. Kunnskapsgrunnlag – nullpunktsanalyse

Vi ser ut fra vår nullpunktsanalyse (BTS) og en at vi har stort potensiale til å videreutvikle det tverrfaglige samarbeidet med mål om sømløse tjenester. Vi ser at ansatte trekker frem at det tverrfaglige samarbeidet kan være utfordrende.

- Spesifikt nevnes varierende oppmøte ved tverrfaglige møter (individ og system), og problemer med å få tak i hverandre.
- Generell kunnskap om hverandres tjenester nevnes av flere som forbedringsområde.
- Ansatte ønsker at det jobbes med felles handlingsplan samt bedre og enklere kommunikasjon
- De ønsker også at det skal jobbes med gode tiltak
- Struktur og system i samarbeidene nevnes som forbedringsområde
- Likhet i samarbeidene for å unngå personavhengighet ønskes
- Det ønskes enda tettere samarbeid for å bli trygg i tverrfagligheten

Vår erfaringsbaserte kunnskap viser oss at vi ikke er godt nok rigget for familier som trenger tjenester fra flere instanser. Dette går både på samhandling innad i tjenester og mellom sektorer og tjenester. Vi ser også at vi har store utfordringer hva gjelder koordinering av

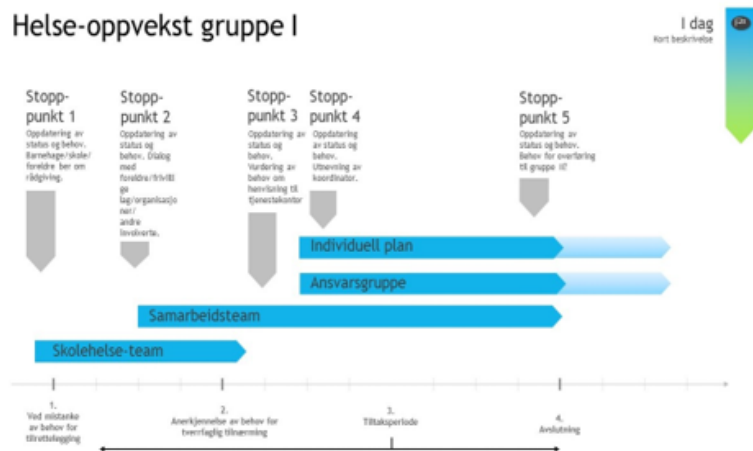
tjenester og mener dette er en flaskehals for å kunne yte gode tjenester til utsatte barn og unge.

Kommunen nedsatte en arbeidsgruppe etter politisk bestilling i 2015 som har jobbet med å kartlegge det tverrfaglige samarbeidet mellom helse og oppvekst rundt barn og unge i kommunen. Oversikten viste at vi ikke jobber strukturert nok med barn og unge. Vi har også sett på hvordan vi skal legge opp det tverrfaglige og tverrsektorielle samarbeidet, og ser nå at denne piloten kan bidra til at vi kan styrke kompetansen og ressursene rundt dette arbeidet

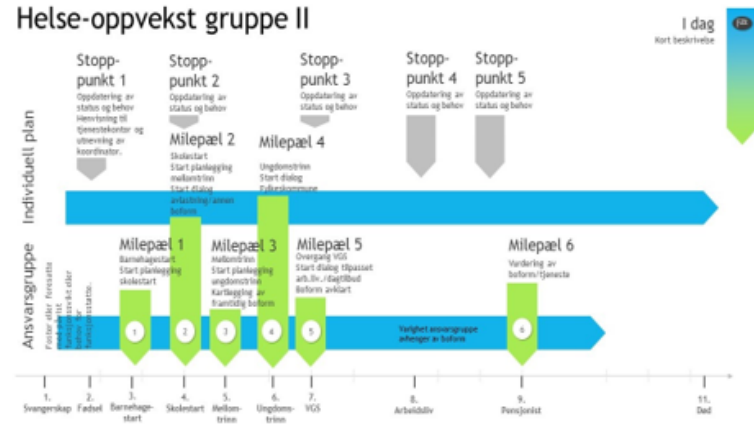
4. Tiltak

- Rydde i samarbeidsfora, spesielt de som henger sammen med arbeidsløypa – og velge hvilke samarbeidsfora vi skal etablere eller videreføre. Vi skal her jobbe med å lage team i alle virksomheter som skal jobbe opp mot tjenestekontoret igjen. Under er virksomhetene vi skal samarbeide med i utvikling/evaluering av fora:
 - Familie og helse
 - PLO
 - Oppvekst
- Evaluere og eventuelt redusere foraene som ble kartlagt av Hellevik i 2018 slik at de foraene vi har henger sammen med resultatet fra kulepunkt 1.
- Utvikle et helhetlig tjenestekontor med en dør inn til alle kommunale tjenester som både fatter vedtak og koordinerer lavterskel tjenester for målgruppen
 - Ansette to kontormedarbeidere som skal ta alle saker som omhandler barn, unge og deres familier.
- Utdanne erfaringsmedarbeidere i praksis og endringsprosesser
 - Prøve 2 familier i løpene vi har lagt opp. Disse familiene tilbys å være erfaringsmedarbeidere etter utprøving av løpet de har vært i.

Helse-oppvekst gruppe I

Helse-oppvekst gruppe II

5. Rammer og budsjett

Tidsramme: 2020-2022
 Økonomiske ramme: 5 700 000 kr samt egeninnsats fra kommunalt ansatte

6. Organisering og involvering

Hele prosjektet «ØYA - Det trengs ei hel øy ...» er fundamentert i tverrsektoriell samhandling. Forum helsefremming/SLT står som drivere i prosjektet og er referansegruppe for arbeidsgruppen som skal drive hovedprosjektet med alle delprosjekter fremover. Forum helsefremming/SLT er et bredt sammensatt forum: frisklivsordinator, fagleder oppfølgingstjeneste for rus og psykisk helse, leder i Frøya ungdomsråd, leder barnevern, repr. fra NAV, kommunalsjef for oppvekst/assisterende rådmann, tannlege, SLT-koordinator, fagleder helsestasjon for barn og ungdom, politikontakt, ungdomskontakt og kommuneoverlege.

Eierskap, prosjektledelse og øvrige roller

- Prosjekteier og oppdragsgiver: Frøya Kommune og Forum Helsefremming/SLT
- Prosjektleder: Ingrid Kristiansen
- Prosjektansvarlig: Rådmann
- Prosjektmedarbeider: Pia Kathrine Ohren
- Kontaktperson: Ingrid Kristiansen/Pia Kathrine Ohren

Styringsgruppe – vi velger å ha samme styringsgruppe i #024 som i hovedprosjektet ØYA

(Tverrsektoriell)

Rolle/ansvar	Navn
Styringsgruppeleder	Gro Hege Kværne
Prosjektleder, sekretær	Ingrid Kristiansen
Pol.repr. posisjon	Knut Arne Strømøy
Pol.repr. opposisjon	Magnhild Myrseth
Nestleder, representant kulturskolen	Guro Rønningsgrind
Representant næringsliv	Eli Kristin Fredagsvik
Leder ungdomsråd	Ingeborg Wahl
Kommunalsjef oppvekst	Roger Ansgar Antonsen
Kommunalsjef helse	Renate Loktu Sandvik

Prosjektgruppe hovedprosjektet ØYA – her samler vi alle delprosjektene pluss foreldrerepresentanter for å sikre brukerperspektivet

(Tverrsektoriell)

Rolle/ansvar	Navn
Prosjektleder i ØYA	Ingrid Kristiansen
Prosjektmedarbeider ØYA	Pia Kathrine E. Ohren
Prosjektleder #024	Pia Kathrine E. Ohren
Prosjektgruppeleder #foreldremøteplan	Margit Kristiansen Myrseth
Prosjektgruppeleder #ØYA-grupper	Ingunn Branem Hansen
Prosjektgruppeleder #rollemodell	Lill Marita Olsen
Prosjektgruppeleder #absolutt	
Foreldrerepresentant	Thina Pettersen
<u>Andre....</u>	

Prosjektgruppe delprosjekt #0-24 pilot

(Tverrsektoriell)

Rolle/ansvar	Navn
Prosjektgruppeleder #0-24 pilot	
Prosjektleder #024	Pia Kathrine Espnes Ohren
Ungdomsrepresentant	1-2 fra FUR
Forvaltning	Inger Bjørgan
Pleie og omsorg	Ann Kristin Sandvik
Barnevern	Barnevernleder
Barneskole	Marthe Strøm Lise Måsøval
Ungdomsskole	Stine Skatvold

	Mona Lise Øien
Familie og helse	Torny Dahlø Sørrie
Fysioterapeut	Christel Kaldahl Stenseth
Ergoterapeut	Ulrikke Berg Karlsen
Helsesykepleier	
Barne- og familieveileder	
Ungdomskontakt	Jeanette Kristoffersen
Barnehage	Eirin Teigås Andrea Jektvik
Rådgiver oppvekst	Mona Åsen
Bo-, aktivitet- og miljøtjenesten	Berit Guldbrandsen
Uttjenesten	Stine Mathea Schjølberg Lillerødvann
Foreldrerepresentant	Thina Pettersen Siv Bente Bekken
NAV	Ann Merethe Espnes Ohren
Daloro	Gro Hege Kværnd
PPT	Vilde Buhaug Steen
Kulturskole	Torild Aas

7. Milepæler, hovedaktiviteter, oppfølging og rapportering

Milepæler og hovedaktiviteter knyttet til den enkelte milepæl

Milepæl/Aktivitet	2020				2021				2022				Ansvar
Samlinger fylkeskommune/F oU													Prosjektleder/prosjektmedarbeider
Styringsgruppemøter													Prosjektleder

Referansegruppe møter	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Prosjektleder/styringsgruppe leder
Politiske orienteringer/vedtak KST/FSK		x		x		x		x		x			Prosjektleder/styringsgruppe leder
Rapportering til fylkesmannen	x				x				x				Prosjektgruppe/prosjektleder
Gjennomgang revisor				x				x				x	Økonomiavdeling
Inkludering i kommuneplanens samfunnsdel	x	x	x	x	x								Prosjektleder, kommuneplanlegger
Samlinger/idedugnad				x				x		x			Prosjektleder/prosjektleder
Møter med brukerrepresentanter		x	x	x	x	x							Prosjektleder
Ansette kontormedarbeidere				x									Prosjektleder/HR
Oppstart tjenestekontor med korrekte linjer					x								
Utarbeiding og evaluering av samarbeidslinjer og fora			x	x	x								
Utdanne erfaringsmedarbeidere/familier					X	X	X	X					

Oppfølging

- Statusmøter: Arbeidsgruppe, referansegruppe, styringsgruppe, KST

- Rapportering i forhold til statusmøter: Milepælsplan, økonomi, utfordringer, avvik, nye element
- Godkjenning av prosjektplan: Styringsgruppe, orientingssak KST

Rapportering

- Statusrapport: Årlig rapport til fylkesmannen, styringsgruppe, KST, befolkning
- Sluttrapport: Fylkesmannen, styringsgruppe, KST, befolkning

Avviksrapportering: Årlig. Styringsgruppe, KST, fylkesmannen.

8. Kvalitetssikring

Kritiske suksessfaktorer

Fremmere	Tiltak
Eierskap og forankring	Politiske vedtak, idedugnad, strategisk bruk av media. Merkevarerbygging – egen logo for prosjektet. Politisk vedtak på overgang til drift etter endt prosjektperiode (samfunnsdel).
Gode samarbeidsarenaer, tverrfaglighet	Bruke etablerte fora som Forum helsefremming/SLT. Forum oppvekst; samarbeid på tvers av skoler og barnehager. Samarbeid oppvekst/helse. Frivilligheten. MOT. Kulturskolen som ressurscenter, Ungdomsråd. FAU – foreldrenes arbeidsutvalg og idretten/frivilligheten.
Kompetanse tilstede i kommunen	Vi har dyktige fagfolk, men vi må samkjøre deres ressurser. Da vil vi se vår kompetanse samlet i kommunen.
Langsiktighet	Prosjektet vil gå over i en satsning i form av en del av det helsefremmende arbeidet i Frøya kommune etter prosjektperiode. Inkluderes i kommuneplanens samfunnsdel.
Kompetansestøtte	Støtte fra kompetanse- og forskningsmiljøer
Samarbeid	På tvers av kommuner og forvaltningsnivå

Finansiering	Prosjektmidler og arbeidsinnsats tilsvarende tilsagnsbeløp tildelt i prosjektperioden
Implementering og medvirkning	Årlige idedugnader. Dedikert implementeringsansvarlig.

Barrierer

<i>Hemmere</i>	<i>Tiltak</i>
Sikter for høyt - for stort	Få støtte av rådmann til å gjennomføre tenkt tiltak. Forutse motstand der vi kan møte det.
Miste engasjement	God implementering med synliggjøring av resultat av prosjektet/satsningen.
Ansatte	Erfaringskonsulenter.
Foreldre	Kommunikasjonsplan for media,
Veiledere	informasjonsskriv etc.
Politikere	
Lokalsamfunnet	
Frivilligheten	
Finansiering	Kontinuerlig informasjon om nytteverdi på det politiske nivå. Forankring i alle ledd og nivåer.
Økonomitap eller tap av ressurser i form av egeninnsats	
Egeninnsats	Vi ønsker å ansette flere medarbeidere i det nye tjenestekontoret enn det er i dagen forvaltningskontor – det vil forhåpentligvis lette på arbeidsmengden.
“Bruker opp” menneskelig ressurs	
Drivere etter prosjektperioden	Utvikle en klar føring på ansvarlige aktører i videreføring av satsningen etter prosjektperioden. Lage klare samarbeidsrutiner som ikke er avhengig av enkeltpersoner. Det skal være klart for alle hvordan det skal gjøres.

9. Økonomi

Finansieringsplan

Aktør	2020	2021	2022	Total
Kommune				
Programfinansiering	1.885.218	1.885.218	1.885.218	5.655.654
Totalt				5.655.654

Budsjett

Poster	2020		2021		2022		Total	
	Inntekt	Utgift	Inntekt	Utgift	Inntekt	Utgift	Inntekt	Utgift
Programfinansiering	1.885.218		1.885.218		1.885.218		5.655.654	
Tilskudd <i>bhg</i>		270.000						270.000
Lønnsutgifter med sosiale utgifter – <i>P.L.</i>		450.000		783.800		783.800		2.017.600
Ansettelsesprosess – saksbehandlere/koordinatorer		10.000						10.000
Lønn med sosiale utgifter – Saksbehandlere/koordinatorer				1.367.342		1.367.342		2.734.684
Tekniske hjelpemidler		30.000		40.000				70.000
Reise		20.000		60.000		60.000		140.000
Fagdager(er)				25.000		25.000		50.000
Møtevirksomhet		5000		5000		5000		15.000
Kommunikasjon/ <i>merch</i>				5000		5000		10.000
Uforutsette utgifter		10.000		30.000		30.000		70.000
(Egen)Evaluering		5000		5000		20.000		15.000
Total	1.885.218	800.000	1.885.218	1.637.471	1.885.218	1.597.471	5.655.654	5.402.284
Balanse		+1.085.218		+247.747		+287.747		+253.370
Til gode		+1.085.218		+1.332.965		+1.620.712		+253.370

10. Evaluering

- Type evaluering
 - Foreldreundersøkelsen (1.-10.tr)
 - Elevundersøkelsen (5. – 10.tr)
 - UNGdata* (junior for 5.-7., og 8.-10.tr, vg1-vg3)
 - Spekterundersøkelse (ikke-anonymisert spørreundersøkelse læringsmiljø)
 - Spørreundersøkelse (kvantitativ) og/eller dybdeintervju (kvalitativ)
 - BTS/BTI undersøkelsen blant ansatte *en* gang i året.
 - Oxford Research (Følgeevaluering på resultatmålene i piloten)
- Evt. baseline/baselinemål?
- Egenevaluering av effekt- og resultatmålene i piloten ved hjelp av BTS og ny vurdering av samarbeidene slik vi gjorde i 2018.
- Samarbeidspartnere
 - KoRus* Midt-Norge

- Fylkesmannen i Trøndelag

- Budsjet

Dersom vi trenger hjelp til egenevaluering er det satt av 30.000,- i løpet av prosjektperioden til det. Mulig dette er en lav sum, men vi er ikke helt sikre på behovet vårt for hjelp til evaluering enda.

11. Implementering

Kommunikasjonsplan

- Her har vi tenkt å lage en kommunikasjonsplan som skal være til stor hjelp for å få til god implementering i alle ledd i prosjektet, i kommunen som institusjon og hos alle engasjerte.
- Tanken er at det skal være system på når vi informerer hvem, slik at det ikke blir tilfeldig og personavhengig. Vi tror informasjon vil være med på å implementere prosjektet i kommuneorganisasjonen og i samfunnet vårt.

Årlig fagdag/~~Idédugnad~~

- Vi skal gjennomføre en fagdag med alle ansatte som er aktuelle rundt utsatte barn og unge, samt brukerrepresentanter for foreldre og ungdommer.
- Samle alle profesjoner og aktører (privatpersoner, næring, kommunalt, regionalt osv) som er relevante for og som har interesserte for prosjektet
- Sørge for at ansatte og støttespillere føler et eierskap til prosjektet
- Gjøre prosjektet mer synlig i samfunnet så «mannen på gata» legger merke til, oppsøker og finner ut av det nye tjenestetilbudet
- ~~Idédugnaden~~ vil være et ledd i vår merkevarebygging og implementering av ØYA og #024 ved informasjonsspredning av innholdet i prosjektene

Politisk forankring i kommunen

- Vår 2020
- Vi starter allerede nå å forankre, implementere og ivareta prosjektet i kommunens eget budsjett og organisasjon for å sikre varig drift etter prosjektperioden
- Vi legger opp til jevnlig politisk forankring, muligens 2 vedtak i året for å holde prosjektet aktuelt og for å sørge for engasjement fra politikerne.

Bredt sammensatt arbeidsgruppen i oppstarten

- For å engasjere og informere alle yrkesgrupper rundt målgruppen om prosjektet har vi valgt å ha en bredt sammensatt arbeidsgruppe fra starten av. Det er mulig noen faller fra underveis, men da har de innsikt i prosjektet og kan spre informasjon ved sin arbeidsplass

12. Kontrakter og avtaler

Det inngås kontrakter og avtaler ved behov.

13. Godkjenning

Etisk godkjenning

Ikke aktuelt for prosjektet

Kommunal godkjenning

Vedtatt i politiske fora, politiske representanter i styringsgruppe. Sak vedtatt i KST Frøya

.....

Vedlegg 4: Kartleggingsteam beskrivelse

Virksomheten Familie/helse

RUTINE FOR KARTLEGGINGSTEAM

Hvem / hva	Gjennomføring
Ansvar hos alle ansatte i møte med brukere som har behov for tverrfaglig oppfølging. Før møtet: Under møtet:	✚ Målet er enkel kontakt for brukerne - ei dør inn, der den som mottar en henvendelse er ansvarlig for å bringe behovet inn til kartleggingsteam v/koordinator. Det er faste medlemmer i kartleggingsteam. Møtet skal prioriteres. Hvis en ikke kan møte selv må det avtales deltagelse fra kollega som da blir representant for din tjeneste i første møte. Koordinator legger saksliste i posthylle minimum tre dager før møte. Medlemmer av kartleggingsteam er selv ansvarlig for å oppdatere seg på saksliste. Det er satt av fast møtetidspunkt for faste medlemmer i kartleggingsteam. Gjennomgå evt. journal / opplysninger du har om saken(e) før møtet. Møt forberedt ved å ha oversikt over din tjenestes arbeid med saken, tidligere utfordringer og hva som eventuelt er gjort. Ved behov, kontakt foreldre i forkant av møtet for å avklare hva som kan videreformidles. Ha brukerens perspektiv i fokus. Vi ser brukeren/familien som en helhet og skal være løsningsorientert i forhold til bistand / støtte ut fra forutsetninger, kapasitet og ansvarsområde for vår tjeneste. Det er lov å tenke utradisjonelt / "utafor boksen". Ha fokus på ansvar, ressurser og opplevelse av mestring i eget liv. NB! Er det barn involvert, hvordan påvirker det saken? Opplysninger i saken fra tjenestene. Prioriteringer – hvor skal man begynne? Vurder om saken er klar til å sendes til fagteam, eller om vi må ha mer informasjon. Vurder hvilke tjenester som skal jobbe videre med saken. Husk tjenester utenfor familie og helse.

FRØYA KOMMUNE
Kraft og mangfold

Virksomheten Familie/helse

Dokumentasjon	Dokumenter arbeidet i din avdelings interne journalsystem. Hvis du f.eks. jobber med barn og oppfølging gjelder den voksne i familien, skal arbeidet dokumenteres i en egen journal opprettet på den voksne det gjelder. Profil??
Ansvarsfordeling	1. Koordinator kaller inn til møter, leder møter og sikrer at alle tjenester som deltar i samhandlingen rundt familien bidrar som avtalt. 2. Koordinator sørger for at det blir skrevet referat. 3. Hvis barn er involvert: Foreta <u>alltid</u> en vurdering om barnehagen / skolen skal delta. 4. Når arbeidet i kartleggingsteam avsluttes, oppnevnes overføringsansvarlig som viderefører saken til fagteam. 5. Overføringsansvarlig har ansvar for å bringe saken over til fagteam, og kaller inn tjenestene til første møte. 6. Overføringsansvarlig avklarer hvem som skal være koordinator i fagteam, og oppnevner sekretær (kan gå på tur).

Kartleggingsskjema

Ei dør inn til alle tjenester. Skjema fylles ut av den som mottar en henvendelse der det er behov for kartlegging for tverrfaglig samarbeid. Henvendelsen blir tatt med til kartleggingsteam som setter sammen et relevant team som skal samarbeide rundt barnet/ungdommen/brukeren og evt. deres familie

Kartleggingsteamet skal brukes i:

-Saker der det er være behov for mer enn to samarbeidspartnere.

-Saker der det er behov for kollegaveiledning og saksveiledning.

Unntatt offentlighet jfr. Offentlighetsloven§13, Forvaltningsloven§13

Navn	Født
Evt foresatte	Telefon

Beskriv hva utfordringene gjelder:

Familiesituasjon
 -Evt Søskens behov

Familiens fokus/ønsker i behovet for hjelp

Tidligere samarbeid inn i familien

Instanser i kontakt med familien nå - Tiltak
Nettverk
Samliv og evt foreldresamarbeid
Økonomi
Familiemedlemmenes psykisk og fysiske helse

Dato:

Underskrift:

Kartlegging gjennomført av:

INFORMERT SAMTYKKE TIL TVERRFAGLIG SAMARBEID

Navn:.....
 Fødselsdato:.....
 Gjeldende periode:.....

Jeg/vi samtykker til at(virksomhet) tar kontakt med de tjenester jeg/vi gir tillatelse til, for å få nødvendig oppfølging i forbindelse med følgende:

Eventuell informasjon som ikke skal deles:

Aktuelle samarbeidspartnere vil være:

Oppstartet/Avsluttet

.....	/.....
.....	/.....
.....	/.....
.....	/.....
.....	/.....
.....	/.....
.....	/.....
.....	/.....
.....	/.....
.....	/.....
.....	/.....

Informert samtykke innebærer at jeg/vi:

- Er kjent med at det uten hinder for taushetsplikten kan utveksles informasjon og opplysninger som har relevans for samarbeidet, med eller uten min/vår tilstedeværelse.
- Er kjent med at samtykket er frivillig, og til enhver tid kan trekkes tilbake av meg/oss.
- Er gjort kjent med formålet med samtykke, og er gjort kjent med hvilken type informasjon som kan være aktuell å videreformidle.

LOVBESTEMMELSER OM TAUSHETSPLIKT

Samtykke fra den som har krav på taushet, jfr. Forvaltningsloven § 13 a nr.1. Unntatt offentlighet, jfr. Offentlighetsloven § 13.

- Barneverntjenesteloven: § 6-7
- Folketrygdloven: §§ 21 – 9, 25 – 10, 25 - 11
- Helsepersonell loven: §§ 21 – 25 Opplæringsloven: §§ 5.4 og 15.4
- Pasient og brukerrettighetsloven: § 3 – 6
- Sosialtjenesteloven: §§ 43,44,45
- Barnehaeloven: §20-22.

Alle lovene ligger på www.lovdata.no

Dato:..... Bruker?.....
 Dato:..... Foresatt med foreldreansvar:.....
 Dato:..... Foresatt med foreldreansvar:.....
 Dato:..... Ungdom over 15 år:.....
 Dato:..... For virksomheten:.....

Vedlegg 5: Hospiteringspresentasjon med sitater

Rapport fra «hospitering 0-24»

Pilot 0-24 - Hospitering i tjenester som samarbeider og samordnes rundt barn og unge, Frøya kommune 2021.

Presentasjon av funn, våren 2022

Hospitering Pilot 0-24, Frøya kommune 2021

Mål og visjon for 0-24

Visjon for 0-24 samarbeidet

Alle barn og unge skal få den støtten og hjelpen de har behov for slik at de kan mestre eget liv

Målet med hospiteringen er å skaffe oss en innsikt i hva som utfordrer oss og hvordan potensialet og ressursene vi har i kommunen, kan brukes for å nå denne visjonen.

Overordnet mål for 0-24 prosjektet i Frøya kommune

- Øke tverrsektoriell samhandling,
- evaluere de samarbeidsfora vi har i helse og oppvekst,
- utvikle et tjenestekontor med en dør inn til alle kommunale tjenester som både fatter vedtak og koordinerer lavterskel tjenester for målgruppen.

Hospitering Pilot 0-24, Frøya kommune 2021

Om oss - koordinatorene i 0-24

Maj-Lisa Svendsen

- Sosionom
- 10 års erfaring fra NAV
- Erfaring med ungdomsarbeid
- Brenner for forebyggende arbeid

Andrea Wedø Jektvik

- Barnehagelærer med fordypning organisasjon og ledelse
- Pedagogisk leder fra 2012-2021
- Foreldreveiledning (ICDP-veileder og ICDP-trener)
- Erfaring fra arbeid med: Språk-/kulturutfordringer og familier med sammensatte behov

Hospitering Pilot 0-24, Frøya kommune 2021

Målgruppen: utsatte barn og unge

- Utsatte barn og unge har en høy risiko for å utvikle problemer
- 0-24 samarbeidet skal legge til rette for bedre samarbeid mellom sektorer som grunnlag for mer helhetlig innsats overfor utsatte barn og unge under 24 år
- Med dette menes barn og unge med høy risiko for å utvikle problemer som kan lede til manglende kompetanseoppnåelse i skole og framtidig marginalisering fra utdanning og arbeidsliv

Det finnes flere definisjoner for hva utsatte barn og unge er, men fellestrekkene er at det handler om:

- Sammensatte behov
- Flere risikofaktorer
- Flere tjenester må inn å hjelpe samtidig

Eksempel på risikofaktorer

- Funksjonsnedsettelse
- Dårlig helse
- Svake kognitive ferdigheter, lærevansker
- Problemer i familien
- Mangelfull omsorg
- Foreldre med rus- og eller psykiske problemer
- Ungdom med rus- og eller psykiske problemer
- Dårlige bopelhold
- Utsatt for vold i eller utenfor hjemmet
- Kjenn
- Bakgrunn fra ikke-vestlig land
- Negativ påvirkning i barnets sosiale miljø
- Foreldre med lav utdanning
- Lavinntekt
- Dårlig selvtilitt/ selvbeide
- Svake norskkunnskaper
- Foreldre med helt eller delvis uten arbeid
- Utsatt for mobbing

Hospitering Pilot 0-24, Frøya kommune 2021

Andre tjenester vi hadde som mål å besøke

Politi
Ambulanse
Tannlege
Kirkekontor
Andre trossamfunn
Opplæringskontoret
Husbanken
Bolisosial
Flere enheter i oppvekst
Velferdsteknologi-
Teknisk avdeling (bolig)
Startlån

Av ulike årsaker ble det ikke hospitering hos disse tjenestene.

Hospitering Pilot 0-24, Frøya kommune 2021

Våre funn omhandler disse temaene:

- Forebyggende arbeid
- Liten kommune med stor kompleksitet
- Ledelse og arbeidsmiljø
- Koordinering
- Tverrfaglighet
- Arbeid på systemnivå

Alle 6 temaene henger sammen og går over i hverandre. Men vi har kategorisert funnene for å kunne jobbe mer systematisk på veien mot å nå målene. Funnene du nå skal få presentert blir et viktig grunnlaget for O24/kommunen sin videre innsats mot å utvikle bedre sammenheng i tjenestene og en opplevelse av «ei dør inn» for brukerne våre. Vi vil nå presentere hvert av disse temaene.

 ØYA Det trengs ei hel øy
for å oppdra et barn!
Hospitering Pilot 0-24, Frøya kommune 2021

Forebyggende arbeid

Å hjelpe barn og unge tidlig i livet er god investering i deres levekår her og nå, i deres fremtidige sjanser i livet og er det som er bærekraftig for hele samfunnet. Forebygging, det vil si tidlig innsats for å hindre utvikling av problemer. Hva kan vi som en kommune og ett lokalsamfunn gjøre for å lykkes med dette?

- Det viser seg å ofte være ressurskrevende å klare å samles på tvers
- Lang tid før samarbeid kommer i gang og til alle «hjelperne» til et individ kan samles til samarbeid. Forebyggende arbeid oppleves ikke som anerkjent nok (kombinert med at det tid/ressurser er presset) til at det prioriteres- blir satt til siden for det som brønner mest.
- Brannslukking- En evig «ond sirkel», som er et mønster flere tjenester kjenner seg igjen i. Men hadde vi prioritert å bygge opp tjenester som kan satse på forebyggende arbeid, sette inn støtet tidlig nok: *Hadde vi hatt mulighet til forebyggende arbeid som «førstepri», er det mange flere som kunne fått tidlig nok hjelp. Har utfordringene rukket å sette seg og utvikle seg, krever det mye større innsats fra hjelperne...*
- Hvordan fange opp, på et tidligst mulig tidspunkt? Hvor ligger ansvaret?
- Livsløpslinjer med ulike milepæler
- Barn og unges brukermedvirkning:- Spør vi *Hva har du behov for?* Vi har ikke en tydelig nok holdning om at barn og unge selv sitter på svaret. Men for å gi riktig hjelp må vi sikre oss å høre hva behovet til den det gjelder faktisk er.
- Koordinering, samarbeid og innsats må på plass når behovet melder seg.

 ØYA Det trengs ei hel øy
for å oppdra et barn!
Hospitering Pilot 0-24, Frøya kommune 2021

Liten kommune med stor kompleksitet

Tjenestetilbud:

- Sårbarhet med små fagnettverk/tjenester
- Få ansatte pr tjeneste med ansvar for brede fagfelt
- Sårbart ved fravær/sykdom permisjon/noen slutter
- Rekruttering av fagkompetanse
- 2.linje føles ofte vanskelig å nå
- Samarbeid ofte basert tilfældigheter og hvilke tjenester en kjenner noen og har relasjoner i

Nysatt om hvordan det er å sette seg inn i samarbeidsstrukturer i kommunen:
«Man må bli kjent med menneskene og om man selv tar ansvar for å bygge relasjoner, om man vil skjønne hvordan alt fungerer her»
Så - hvordan kan vi jobbe for å få bedre kjennskap til hverandre og bygge relasjoner mellom tjenestene, uten at dette er bygd på tilfældigheter?

Samfunnsutfordringer:

Mange unge som sliter i kommunen vår- vet de hvor kan de få hjelp? Vi har kanskje et utviklingspotensial når det gjelder både synlighet av og fleksibilitet i tilbudet til barn og unge?

Komplekst utfordringsbilde i kommunen:

- Lav utdanning, men høye lønninger fra ung alder
- Mange unge sliter i kommunen, rus og psykisk helse, selvmord
- Barn som «faller mellom to stoler», fanges opp alt for seint
- Språk- og kulturutfordringer

Forstår vi utfordringene vi står ovenfor?

Hvordan kan vi møte kompleksiteten på best mulig måte, både utfordringene det innebærer, og ressursene/styrkene vi kan løfte fram fra et komplekst sammensatt samfunn.

Hvordan kan vi legge til rette for nettverksbygging og integrering på best mulig måte? Vi vet dette er viktig for barn og unge.

 ØYA Det trengs ei hel øy
for å oppdra et barn!
Hospitering Pilot 0-24, Frøya kommune 2021

Ledelse og arbeidsmiljø

For å lykkes med et tverrfaglig utviklingsarbeid og få på plass nødvendige strukturer for sammenheng og samordning av tjenestetilbudet, er det noen viktige begreper som ble gjentatt gjennom hospiteringen:

- Arbeidsmiljø og å skape en felles kultur
- Ledelsesinvolvering – og anerkjennelse av krevende oppgaver knyttet til faks samordning
- Ledelsesforankring
- Når det gjelder prosess- og utviklingsarbeid og nye bestemmelser:

"Vi som arbeider merker når leder ikke går "all inn". Det skaper ikke tillit til at dette skal vare over tid, og da prioriteres det bort i en travelt hverdag."

"Når leder ikke setter av tid til å jobbe grundig nok med implementering av det som er bestemt av for eksempel arbeidsmåter, er det kanskje et tydelig tegn på at vi har for mange prosesser på gang. Hva skal vi gå for? Vi har ikke kapasitet til alt, og når det ikke er tid til implementering ligger prosjekter og bestemmelser bare der å murre helt til det bare blir borte".

 ØYA Det trengs ei hel øy
for å oppdra et barn!

Hospitering Pilot 0-24, Frøya kommune 2021

Vår konklusjon etter hospiteringen:

For å lykkes med tverrfaglig samarbeid må vi:

- Satse på ledelsesforankring og arbeid med implementering
- Ha tydelige og enkle kommunikasjonslinjer
- «Ei dør inn»
- Ha fokus på koordinering/samordning i for å lykkes med samarbeid i individualsaker
- Løfte opplæring, veiledning og nettverksarbeid i koordineringsrollen
- Bedre samordning mellom tjenestene
- Skape felles forståelse for mål- felles språk i hele kommunen
- System for å få kjennskap til hverandres tjenester- relasjonsbygging
- Opparbeide sterkere brukerorientering i tjenestene
- Innarbeide struktur, systematikk og kultur for samarbeid
- Tilpasse lokasjon
- Ha nok ressurs og tid til arbeidet som kreves i prosessen vi har foran oss nå- «Det er nå arbeidet starter»

 ØYA Det trengs ei hel øy
for å oppdra et barn!

Hospitering Pilot 0-24, Frøya kommune 2021

Koordinering

- Tjenesteyterne opplever selv at det er mangelfull koordinering i tverrfaglige samarbeid- som videre fører til for lite fremdrift i brukerens mål
- Mangel på felles, gode systemer/strukturer for samordning/koordinering og samarbeid på tvers
- Tjenestene etterspør opplæring og tid/ressurser til mer helhetlig koordinering av saker
- Tjenesteytere kjenner på at de har for lite kunnskap om reel brukermedvirkning
- Koordinator i ansvarsgruppe: I ansvarsgrupper vi har fått ta del i under hospiteringen, har ikke koordinatorene opplevd tilstrekkelig opplæring i sin rolle som koordinator. Vi ser at dette bla har ført til at det ikke har blitt utarbeidet IP'er, at samarbeid har stoppet opp eller i verste fall ikke har kommet i gang. Mangel på rutiner og systemer som fanger opp dette er en utfordring. Koordinatorene uttrykker at de er usikre i rollen sin, prioriterer ikke/finner ikke tid til å utføre rollen.
- Tjenestene ser selv av de har behov for koordinator som kan se helhetlig på prosesser i individualsaker. Samt at den enkelte tjeneste i et samarbeid må ansvarliggjøres på konkrete oppgaver, avklare rolle og hva en skal bidra inn med/brukes til i samarbeidet.
- Det er bred enighet om at det er helt nødvendig å utnevne en koordinator for det tverrfaglige samarbeidet, både der det er IP/ansvarsgruppe og i samarbeid/samordning på andre nivå
- Fagpersonene vi har snakket med, uavhengig av sektor og fag, har liggende en holdning i bunn der man **ønsker å lykkes** med tverrfaglig samordning og samarbeid.
- Tjenestene ser at det har fordeler for barn og familier at tjenester snakker sammen og samarbeider for en best mulig helhet rundt barnet og for en sømløs opplevelse for familien.
- At "alle" føler at det er "de selv" som må koordinere og ta ansvar for framdrift i individualsaker de er inne i, viser at vi har liten innsikt i hverandres arbeid og at vi som kommune har for utydelig struktur og kjennskap til «de andre»

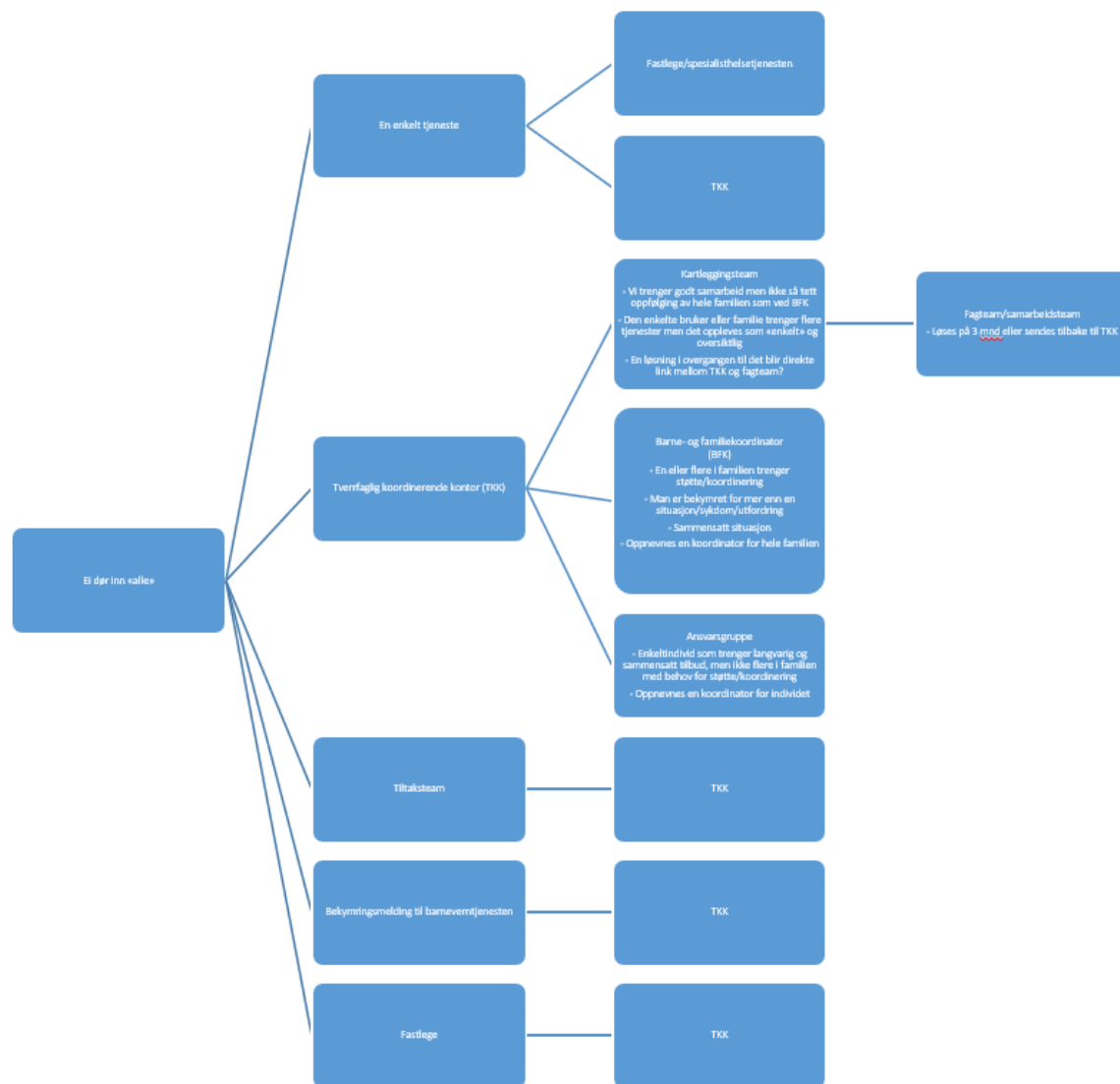
 ØYA Det trengs ei hel øy
for å oppdra et barn!

Hospitering Pilot 0-24, Frøya kommune 2021

Vi har satt opp et forslag til disposisjon på tid:	Til tjenestene har vi utarbeidet spørsmål til refleksjoner i grupper, som vi ønsker dere jobber med etter å ha sett presentasjonen. Vi ønsker at essensen av refleksjoner og svar dere kommer fram til skrives ned og sendes inn til oss i 0-24.
5 minutter	Individuell oppgave: Hva var det som traff deg mest i denne presentasjonen?
10 minutter	Med denne presentasjonens informasjon som bakgrunn- hva hindrer oss i dag i å sette brukeren på bordet?
10 minutter	Prioriter to tiltak du og din tjeneste kan begynne med allerede nå, for å løfte bruker og familie på bordet.
10 minutter	Hvordan kan din tjeneste bidra for bedre tverrfaglig samarbeid?
10 minutter	Hvordan kan vi konkret få bedre kjennskap til hverandres tjenester?
10 minutter	Hva forventer du at lederen din bidrar med for at du skal mestre det å sette bruker i fokus, gjennom tverrfaglig samarbeid?
20 minutter	Oppsummere og sammenfatte svarene. Vi ønsker at dette sendes inn til oss i 0-24.

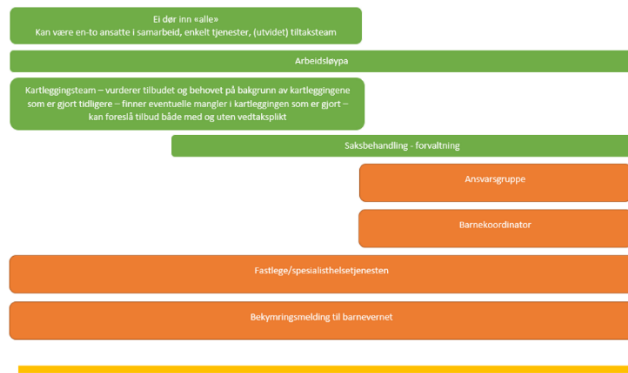
Hospitering Pilot 0-24, Frøya kommune 2021

Vedlegg 6: Bilde av modell 1

Vedlegg 7: Beskrivelse av forslag til modell 2

Beskrivelse av forslag til modell

Ei dør inn – «alle»

- Alle som møter målgruppa er døra inn
- Ei dør inn kan være alle ansatte og alle tjenester – også det nye «kontoret»

- Vi ønsker at bruker skal kjenne på:
- Likhet i møte med kommunalt ansatte
 - En følelse av trygghet

- Det nye «kontoret» kan være den forlengte døra inn – en støtte for ansatte som ikke har oversikt selv
- Det nye «kontoret» kan for noen være det første møte med kommunen
- Det nye «kontoret» har oversikten til å være et godt førstemøte med mange

(Utvidet) Tiltaksteam

Slått sammen av dagens:

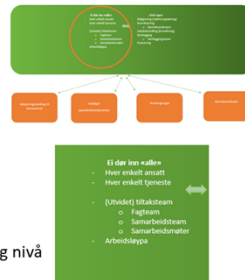
- Tiltaksteam
- Samarbeidsteam
- Samarbeidsmøter
- Fagteam

Funksjon:

- Å være en arena for å drøfte og løse saker tidligst mulig og på lavest mulig nivå for å finne tiltak til barn/familie/bruker
- Å gi råd, opplysning og veiledning til kollegaer

Rammer:

- Alle virksomheter kan ha/initiere utvidet tiltaksteam
- Ikke faste deltakere
- Evaluering etter 2 mnd

(Utvidet) Tiltaksteam

Dagens: tiltaksteam + samarbeidsteam + samarbeidsmøter + fagteam

Funksjon:

- Å være en arena for å drøfte og løse saker tidligst mulig og på lavest mulig nivå for å finne tiltak til barn/familie/bruker
- Å gi råd, opplysning og veiledning til kollegaer

Hvem:

- Alle virksomheter kan ha/initiere utvidet tiltaksteam
- Her SKAL familiens og barnets stemme bli hørt, inkludert og vektlagt fra start.
 - Det kan skje sammen med/via en tillitsperson eller at barnet/familien deltar på alt selv
 - Dersom utvider tiltaksteam skal brukes som kollegaveiledning trenger ikke barn/foreldre/familie delta om intensjonen ved møtet er tydelig kommunisert i forkant
 - Informert samtykke
 - Vær bevisst på hva vi deler selv om vi har samtykke
 - Det som er nødvendig, ikke alt

Samarbeidspartnere/roller:

- Vurder og hent inn aktuelle samarbeidsparter for å møte brukers behov
- Samarbeidspartnere utenfor virksomheten/kommunen kan/bør hentes inn i arbeidet
- Barn, foreldre, ungdom, bruker, innbygger etc

(Utvidet) Tiltaksteam

– Evaluering og videre arbeid

Alle tjenester/representanter må ha tilgjengelig «grønn» tid i kalenderen samtidig

Tid i utvidet tiltaksteam før evaluering:

- 2 måneder som hovedregel

Evaluering kan være:

- Egenevaluering sammen med bruker
- Evaluering av kartleggingsteam/«det nye»

Videre arbeid:

- Fortsett arbeidet om egenevalueringen tilsier at det er hensiktsmessig
- Utvidet tiltaksteam kan sende saker til evaluering/vurdering i «det nye»/kartleggingsteam dersom man er litt usikker på om man har rett retning i arbeidet. Da er det «det nye»/kartleggingsteam som etablerer ansvarsgruppe/koordinator om det er behov for det.

Arbeidsløypa

Endringer i rutine for samarbeid ved bekymring for barn/unge i Frøya kommune:

- Tiltaksteam, samarbeidsteam og samarbeidsmøte inngår her i (utvidet) tiltaksteam

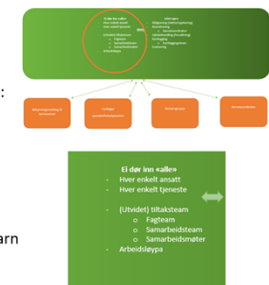
Oppgave:

- Tidlig innsats
- Ansatte i barnehage og skole tett på med dokumentasjon og oppfølging av barn og unge de er bekymret for
- Se nettside: <https://www.tidliginnsats.no/arbeidsløypa/>

Samarbeidspartnere/roller:

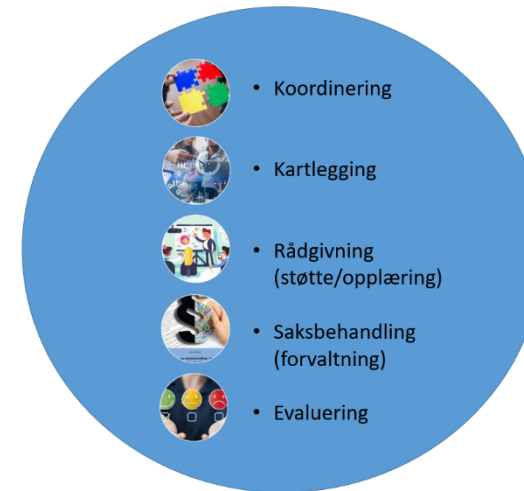
- Ansatte i barnehager og skoler

Tid før evaluering:

Det nye «kontoret»

Med nye samarbeidsformer og/eller organisering er intensjon med å samle oppgavene å sikre at vi har oversikt og helhet i vår behandling av innbyggers behov så tidlig som mulig, og at vi har et nøytralt og objektivt blick i møte med innbygger

Koordinering

Oppgave:

- Helsefremmende/forebyggende prosjekter og arbeid, kan ligge her
- Systemnivå – ikke bare enkeltsaker
- Sørge for sømløse tjenester
- Forebyggende plan + folkehelse
- Ha oversikt over tilbud, sørge for at vedtak skjer, da også for ikke-lovpålagt tilbud/tjenester
- Ha oversikt over fremdriftsplan
- Ha oversikt over hva som skjer i oransje
- Leder i tjenester må ha ansvar for tverrsektorielle tilbud/tjenester/fokus og ta de avgjørende avklaringer på overordnet nivå

Funksjon som KAN være tilknyttet oppgaven:

- Barnekoordinator
- Kartleggingsteam
- Koordinator ansvarsgruppe

Kartlegging

Oppgave:

- Kartlegging på systemsaker
- Ha oversikt nok til å evaluere totalpakken i kommunen
- Kan og bør favne evaluering av enkeltsaker
- Vurdere brukers behov på alle nivå
- Kartleggingsteam i komplekse saker
- Vurdere hvilke tjenester som skal samarbeide
- Vurder hva vi IKKE har og ta stilling til hvordan dekke dette behovet
- Status, hva er status i dag – kartlegg kartleggingen fra utvidet tiltaksteam og kartlegg hva som trengs videre

Funksjon som KAN være tilknyttet oppgaven :

- Alle kan bidra inn mot dette
- Må huske fritid når man evaluerer
- Alle tjenester må bidra og evalueres

Rådgivning (støtte/opplæring)

Oppgave:

- Veiledning for nyansatte
- Ivaretagelse av nyansatte
- Rådgivning for ansatte
- Opplæring i Sampro
- Opplæring i koordinatorrollen
- Oversikt over tjenester/tilbud i kommunen
- Oversikt over tilgjengelig kompetanse
- Oversikt over aktuelle tilbud/grupper/kurs/tiltak
- Rådgivning til enheter
- Finne løsninger sammen og hente ekstern hjelp

Funksjon som KAN være tilknyttet oppgaven :

- Rådgiver oppvekst
- Rådgiver helse (NY)
- Rådgiver næring
- Rådgiver barn og unge (NY)
- Brukerombud
- HR mtp opplæring

Saksbehandling (forvaltning)

Oppgave:

- Brukers faktiske behov må vektlegges
- Vedtak jamfør forvaltningsloven – IP, BPA etc
- Summere kartleggingene og fatte vedtak
- Inkluder ikke-lovpålagte tjenester
- Finn ut om det vi tilbyr utløser krav/rettigheter osv
- Forvalt generelt lovverk vi forholder oss til
- Tildel tjenester
- Nøytral saksbehandling uavhengig av økonomi, tilbud og tjenester

Funksjon som KAN være tilknyttet oppgaven :

- Kompetanse på forvaltning eller tilsvarende
- Forvaltningskontoret
- NAV
- Skoler
- Bolig- og eiendomsforvaltning

Bekymringsmelding til barnevernet

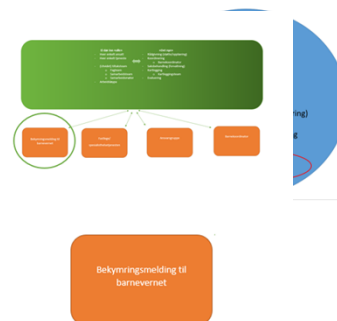
- Bekymringsmelding til barnevernet skal ikke til det nye «kontoret», det skal holdes utenfor for å synliggjøre forskjell og viktigheten av å fremdeles sende bekymringsmeldinger
- En sak til det nye «kontoret» erstatter ikke en bekymringsmelding.

- Man kan sende bekymringsmelding til barnevernet samtidig som man sender en sak til det nye «kontoret» for vurdering av det tverrfaglige samarbeidet i saken. Da **MA** barnevern inkluderes i det tverrfaglige samarbeidet det nye «kontoret» iverksetter

MEN

Man kan ikke bare sende saken til det nye «kontoret» med formål at «det nye» må vurdere om de skal sende en bekymringsmelding i stedet for fagpersonen selv.

- Barnevern skal inngå i det nye «kontoret» sin organisering når det gjelder generelt tverrfaglig samarbeid
- Barnevern kan når som helst ta kontakt med det nye «kontoret» om tverrfaglig samarbeid i kommunal sektor trengs

Fastlege/spesialisthelsetjenesten

- Dersom man i en enkelt tjeneste, tiltaksteam, kartleggingsteam, saksbehandling, fagteam, ansvarsgrupper eller i samarbeid med barne- og familiekoordinator ser at bruker trenger oppfølging fra fastlege og/eller spesialisthelsetjenesten kan det organiseres ved behov etter gjeldende regler for hvem som kan henvise til gitte tjenester

Barnekoordinator – i prosjektperioden

- Organiseres i dagens forvaltningskontor
- Prosjektperioden er i første omgang ut juni 2023 - ut 2023? – venter på avklaringer
- Barnekoordinator kan være en ressurs for andre koordinatore
- Barnekoordinator tar på seg ansvaret for å være superbruker på SamPro da vi mangler dette

Barnekoordinator – bred tilnærming

- Barnekoordinator kan jobbe uten vedtak
- Ha et overordnet blikk
- 2 overordnede barnekoordinatorer
- Koordinatorteam
- Opplæring av koordinatore
 - Hva er koordinator sin rolle
 - Fordeling av oppgaver
- Støtte/avlastning av koordinatore som er tillitspersoner om familien velger dem til å være koordinatore

Hvordan vil vi ha møtene våre?

- Bruk GROW som metode i arbeidet for å kvalitetssikre møtene og arbeidet
- Ikke ha rene oppsummeringsmøter

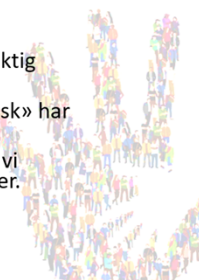
Evaluering av arbeid og tiltak i modellen

- Veldig fint at det nye «kontoret» evaluerer vedtaket i ansvarsgrupper etter ett år – da blir det objektivt
- Det nye «kontoret» må da også evaluere om det er riktig koordinator i saken – det kan være vanskelig selv.
- Evaluere roller i arbeidet/ansvarsgruppen
- Brukers stemme evalueres også ved å bli hørt.
- Arbeidsmåten, med GROW, evaluerer kontinuerlig om den brukes riktig
- Opplys om brukerombudets tilbud om bruker er misfornøyd med systemet/helheten, spesielt på lavterskelnivå der de ikke «automatisk» har klagerett.
- Det nye «kontoret»: kommunen må ha noen som er helt nøytrale – vi (kommunalt ansatte) sitter med makten uansett hvordan vi evaluerer. Statsforvalter er klageinstans – informer godt nok om dette

ØYA

Det trengs ei hel øy
for å oppdra et barn!

De snakker om ... i det nye

- Må ha helhetsblikk og oversikt
 - Tilbud
 - Ressurser
 - Kompetanse
- Være overordnet
- Tverrfaglig
- Ikke-lovpålagt og vedtaksbasert
- Rådgivende
- Opplæringsfunksjon
- Koordinerende
- Systematisk
- Utvikle retningslinjer
- Informasjonskanal
- Inngangen til – for både ansatte og innbygger
- Evaluering

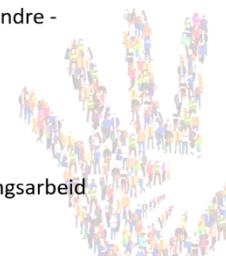
Det nye «kontoret» er der

- For de tilfeller der man ikke klarer å løse utfordringen i det grønne etter evaluering
- For de tilfeller der man ved evaluering ser at man ikke møter behovet tilstrekkelig i grønt (lavterskel)
- Som ei dør inn for nye saker
- Som en støttefunksjon for ansatte i saker

Oppgaver PG gir til LF

- Det nye «kontoret»
 - Oppgaver i «det nye»
 - Funksjoner i «det nye»
 - Organisatorisk plassering
 - Virksomhet eller ikke
 - Navn
- Finne en løsning for at tjenestene skal bli kjent med hverandre - systematisk
- Lysegrønne
 - Navn på utvidet tiltaksteam
- Rutiner
 - Rutiner
 - Stillingsbeskrivelser
- Hvordan ta lederrollen i utviklingsarbeidet/implementeringsarbeid

Vedlegg 8: Beskrivelse av ØKE – Øya koordinerende enhet

Vedlegg 3 – rapport for underarbeidsgruppe – «organisatorisk plassering av den nye»

Oppdrag/mandat

Underarbeidsgruppen kommer med forslag til organisatorisk plassering av «det nye» med utgangspunkt i hovedalternativene. Underarbeidsgruppen skal også drøfte innhold, mandat/myndighet og pengestrøm i «det nye».

Deltakere underarbeidsgruppe

Marit W Norborg (leder av gruppa), Siv Anita Fillingsnes (forvaltning helse), Mona Åsen (oppvekst), Pia Kathrine Ohren (024) og Ingrid Kristiansen, kommuneoverlege

Metode

Gruppen har gjennomført 6 møter totalt. Gruppen har innhentet kunnskap fra Kinn kommune som har lang erfaring med å jobbe tverrfaglig og tverrsektorielt. I tillegg er det gjennomført et arbeidsmøte med virksomhetsleder for Eiendomsforvaltning, kommunalteknikk og utbygging i forhold til rollen boligforvalter, som ligger til denne tjenesten i dag.

I jobbingen har man hatt fokus på å innhente erfaringer og kompetanse fra alle deltakerne i gruppa og eksterne aktører, det være seg rammene helse, oppvekst, teknisk (bolig) og forvaltning og spesielt arbeidet i koordinerende virksomhet, samt det oppsummerte arbeidet fra 024 (hospitering, prosjektgruppearbeid mv.) og arbeidet i arbeidsgruppa for stab/støtte. Dette har lagt grunnlag for den anbefalingen som følger.

Momenter som har vært med i drøftingene

Forvaltning/saksbehandling foregår i dag på alle rammer (helse, oppvekst, teknisk).

Forvaltning helse har per i dag ansvar for koordinerende virksomhet som forvalter vedtak knyttet til individuell plan (IP) og koordinator. Koordinerende virksomhet har manglet mandat for å utpeke koordinatorene i andre rammer enn innenfor helse. Dette oppleves som utfordrende da de fleste barn/unge har skole/barnehage og fritid som en viktig del av sine liv.

Det er gode erfaringer med å ha tilknyttet barnekoordinator til koordinerende virksomhet. Barnekoordinator har veiledningsrolle for ordinære koordinatorene i tjenestene, samt systemansvar for Visma samspill.

Forvaltning helse ligger per i dag plassert organisatorisk i PLO. Den fagspesifikke forvaltningen bør ha faglig tilknytning til [PLO](#).

Anbefalinger

Etter å ha landet en felles forståelse for utfordringsbildet og skapt et felles kunnskapsgrunnlag, kommer gruppa med følgende anbefalinger:

Gruppen anbefaler at dagens koordinerende virksomhet løftes som et samarbeidsforum og utvides med flere deltakere. Vi går bort fra at «det nye» må være en egen virksomhet/avdeling. Gruppen forslår at dette samarbeidsforumet får navnet ØYA koordinerende enhet - ØKE. Utfra kunnskapsinnhenting og tidligere prosesser er det avgjørende at ØKE plasseres overordnet og sentralt, se forslag til plassering i alternativ 1 og 2. Gruppen foretrekker alternativ 1.

Hovedargumentet for sentral plassering er at det er vesentlig at ØKE oppleves som nøytralt og direkte underlagt kommunedirektør/SLG med den autoriteten det innebærer. Dette må henge sammen med et tydelig mandat/myndighet for forumet. I tillegg muliggjør en sentral plassering bedre oversikt, samt en bedre mulighet for innspill til system – og planarbeid/endring på grunnlag av hva samarbeidsforumet til enhver tid erfarer.

Forumet skal kunne forvalte samordningsplikten/samarbeidsplikten hjemlet i velferdstjenestelovene. Forumet bør ha kjennskap til de ulike lovene som styrer retter og plikter innenfor tjenesteytingen, selv om den fagspesifikke forvaltningen fremdeles bør ligge på rammene.

Innbyggere (via brukerpanel) og ansatte har ytret et behov for en ordning som tar innover seg koordinering av tjenester for innbyggere som har behov for hjelp fra to eller flere av kommunens virksomheter. De samme har også et ønske om å ha en ordning som ivaretar råd og veiledning, samt struktur for evaluering. Dette innebærer også opplæring, veiledning og rådgiving til koordinatorene, herunder også opplæring i samhandlingsverktøyet Visma samspill. Dette vil i denne anbefalingen ivaretas av ØKE.

Forumet bør bestå av faste nøkkelpersoner fra alle rammer, men med mulighet for å kalle inn andre deltakere ved behov – avhengig av sak/agenda.

I samarbeidsforumet som er anbefalt bør det tilstrebes en fast struktur, både på tidspunkt, agenda og samarbeidsmåte.

Vedlegg 9: Nordlandsforskning

1 Frøya kommune

Frøya kommune er en øykommune på Trøndelagskysten, vest for innløpet til Trondheimsfjorden. Frøya er hovedøya og er omkranset med mer enn 5400 holmer og skjær. Kommunen er landfast via undersjøisk tunnel, Frøyatunnelen. Kommunens viktigste næring er fiskeoppdrett.

Befolkning: 5000

Areal: landareal 147km², havareal 244 km².

Fylke: Trøndelag

Kommunesenter: Sistranda

Kommunen ledes administrativt av en kommunedirektør, med en ledergruppe bestående av tre kommunalsjefer, økonomisjef og HR-sjef

Kommunalsjef Helse og mestring: Pleie og omsorg, Bo-, aktivitet- og miljøtjenesten, Familie og helse med barnevern, helsestasjon, skolehelsetjeneste og psykisk helse barn og unge.

Kommunalsjef Oppvekst og kultur: 4 oppvekstsentre, 1 barneskole, 1 ungdomsskole, 1 skole, 2 barnehager, kulturskolen og Kultur og idrett

Kommunalsjef allmenne og tekniske tjenester: Plan, miljø og forvaltning, Eiendomsforvaltning, kommunalteknikk og utbygging, Servicesenter.

I tillegg har kommunen en del interkommunale tjenester sammen med Hitra (nabokommune). Av disse har Frøya ansvaret for Sosialtjenesten i NAV og Jordmortjenesten, mens Hitra har ansvaret for PP-tjenesten, Sør-Fosen interkommunale feiervesen og Rus/psykisk helse.

NAV er organisert gjennom et interkommunalt samarbeid med Hitra kommune og organisatorisk plassert under kommunalsjef Helse og mestring

Tilskudd til pilot for programfinansiering: 1,8 mill. pr. år, totalt 5,8 mill.

Frøya kommuneplanens samfunnsdel 2020-2032:

<https://www.froya.kommune.no/tjenester/teknisk/plan-og-byggesak/plan/kommuneplanens-samfunnsdel/kommuneplanens-samfunnsdel/>

1.1 Hvorfor bli med i prosjektet?

Frøya komme søkte om å få delta i Pilot for programfinansiering fordi kommunen så et behov for å videreutvikle det tverrfaglige samarbeidet og skape sømløse tjenester for brukerne. I 2017 hadde kommunen etter en politisk bestilling, satt ned en arbeidsgruppe som jobbet med å kartlegge det tverrfaglige samarbeidet rundt utsatte barn og unge i kommunen. I søknaden pekte kommunen på at de har mange fora og samarbeidsorgan, men at de opplevde at de mistet helhetsbildet for brukeren. Noen fora og samarbeidsorgan fungerte, mens andre trengte «revitalisering og revurdering».

Når søknaden ble sendt var kommunen i gang med et større, sammensatt folkehelseprosjekt kalt Øya-prosjektet (se avsnitt lenger ned).

Konkret søkte kommunen om å utvikle et tjenestekontor «der brukeren kan oppleve at det er én dør inn til alle kommunale tjenester». Kommunen hadde på søketidspunktet et forvaltningskontor innen Helse og omsorg som hadde ansvaret for å koordinere helse- og omsorgstjenester. Kontoret mottok og behandlet søknader, ga informasjon, råd og veiledning, samt innvilget tjenester. Kommunen ønsket gjennom deltakelse i Piloten å styrke forvaltningskontoret til et større tjenestekontor «som kan ivareta helheten og koordinering i større grad også rundt barn og unge».

Kommunen beskriver at tilbudet skal utvikles ved at det settes ned en tverrfaglig og tverretattlig prosjektgruppe av relevante tjenester. I søknaden nevnes også at brukerne skal inn i prosjektgruppen.

Ifølge søknaden var prosjektet godt forankret på administrativt nivå. Arbeidsgruppen som skisseres i søknaden bestod av rådmann, kommunalsjef Oppvekst og kultur, kommuneoverlege og virksomhetsledere fra Helse og mestring og Oppvekst og kultur. Arbeidet med helhetlige tjenester var en politisk bestilling og således forankret, mens selve søknaden ble behandlet politisk etter at søknaden var sendt. Forvaltningskontoret som omtales i søknaden, var imidlertid verken informert eller involvert i søknaden. I ettertid har kommunen tatt selvkritikk på at ikke forvaltningskontoret ble involvert og ser at en tidligere involvering av kontoret kunne ha påvirket fremdriften av prosjektet. Det er også en erkjennelse av at søknaden heller ikke var godt nok forankret i Oppvekst og kultur selv om det var kommunalsjefen som initierte søknaden. Ved oppstart var prosjektet tydeligst forankret i virksomheten Familie og helse.

1.2 Om kommunen

Allerede i 2015 gjorde kommunen et politisk vedtak om å utvikle et forpliktende samarbeid mellom virksomhetsområdene Helse og mestring og Oppvekst og kultur. Det ble den gang opprettet en overordnet gruppe som skulle arbeide med dette. Informanter som var med den gangen, forteller om en prosess som var «litt sånn frem og tilbake og 'bala' litt og fikk det egentlig ikke til». Gruppen endte opp å utarbeide to modeller for samarbeid, en for kortvarige oppståtte problemer og en for langvarige, men uten at noen av modellene ble tatt i bruk. Selv om det ikke kom så mye konkret ut av initiativet, oppfattes dette som et startpunkt for det tverrsektorielle samarbeidet i kommunen.

En deltakelse i Piloten ble sett på som en mulighet for å ta opp igjen arbeidet med samarbeid på tvers av virksomhetsområdene og ideen med en dør inn ble utviklet.

I 2017 fikk kommunen gjennomført en kartlegging av hva kommunen hadde av tverrfaglig samarbeid, særlig mellom Helse og mestring og Oppvekst og kultur. Rapporten, som omtales som Hellevik-rapporten, viser hvilke samarbeidsforum kommunen hadde og hvordan de ulike fungerte. I løpet av arbeidet med Piloten vises det stadig tilbake til rapporten. På mange

måter fungerer rapporten mer som en nullpunktsanalyse enn nullpunktsanalysen som Korus gjennomførte i forbindelse med Piloten (ref. 2020).

Frøya kommune er en relativt liten kommune og blir av informanter omtalt som «liten og tett» og at dette er en styrke ved kommunen. Dette kommer blant annet til uttrykk gjennom arbeidet med folkehelseprosjektet/satsningen Øya som Piloten ble en del av. Kommunen er opptatt av at Piloten ikke er «en øy», men en del av en større helhetlig folkehelsesatsning.

Kommunen mottok før Piloten språktilskudd i barnehagene. Etter at kommunen ble en del av Piloten i 2019 valgte kommunen å la barnehagene beholde tilskuddet også i 2020. Totalt mottok kommunen 5,8 mill. i Pilot for programfinansiering.

Andre prosjekter/satsninger

Kommunen ble fra 2017 med i Program for folkehelsearbeid. Kommunen definerte tre delprosjekter inn i programmet; 1. ICDP, 2. Foreldremøteplan, og 3 #Rollemodell. ICDP er hovedsatsningen innen Program for folkehelse. ICDP (International Child Development Programme) er et helsefremmende og forebyggende program som har til mål å styrke omsorgen og oppveksten til barn og unge (<https://www.icdp.no/hva-er-icdp/>). Programmet er rettet mot omsorgsgivere særlig foreldre, men også profesjonelle omsorgsgivere, og skal styrke deres omsorgskompetanse. I arbeidet med ICDP har kommunen engasjert trenere/koordinatorer i en 40% ressurs, utdannet veiledere og utarbeidet en plan for implementering. I prosjektet Foreldremøteplan har alle skolene og barnehagene i kommunen utviklet en felles plan for foreldremøtene som i 2023 er under implementering. #Rollemodell er et prosjekt der «ungdom sitter i førersetet» (<https://www.froya.kommune.no/tjenester/helse-og-mestring/folkehelse/oya-det-trengs-ei-hel-oy-for-a-oppdra-et-barn/rollemodell/>) og der målet er at det skal bli et varig samarbeid mellom skole og fritid. Prosjektet har blant annet produsert to filmer som viser hvordan voksne påvirker barn og unge rundt seg. Foreldremøteplan og #Rollemodell beskrives av informanter som to «lavt hengende frukter» ved at de var konkrete og relativt enkle å gå i gang med. #Rollemodell innebar også medvirkning fra ungdommer.

Som en del av Program for folkehelsearbeid utviklet kommunen logoen (se figur under) og slagordet «Det trengs ei øy for å oppdra et barn».

Da kommunen i 2019 kom med i Pilot for programfinansiering så kommunen sammenhengen til folkehelsearbeidet og tiltakene som inngikk i Program for folkehelsearbeid. Ved å inkludere Pilot for programfinansiering og også KS sitt program Absolutt, mente kommunen at de fikk et helhetlig perspektiv på folkehelsearbeidet som inkluderte barn/unge, foreldre/voksne, planverk/handlingsplaner, tverrsektoriell og tverrfaglig samhandling, politisk og administrativt nivå samt et samfunnsperspektiv.

Piloten som i Frøya kommune omtales som 0-24 piloten ble pekefingeren, mens KS sitt program Absolutt, som kommunen også gikk inn i, ble tommelen. Absolutt er et utviklingsprogram i regi av KS som «skal gi kommuner og fylkeskommuner økt forståelse og kunnskap om deres ansvar for barnehage, skole og oppvekst» (<https://www.ks.no/fagomrader/barn-og-unge/absolutt/>).

Når kommunen omtaler satsningene sine ovenfor barn og unge viser de til Øya og de fem prosjektene som de til sammen utgjør Øya. Hovedtanken i Øya er at alt henger sammen med alt og at det handler om folkehelse i et bredt perspektiv. Øya har fra 2020 vært paraplyen for folkehelsearbeidet i Frøya kommune.

Beskrivelsen av Øya-satsningen med logoen av hånda og slagordet fremstår som et kraftfullt virkemiddel. Dette, sammen med at flere i kommunen er sterke formidlere, har gjort at kommunen har kommunisert Øya-satsningen tydelig utad. Samtidig har fokuset på Øya gjort at Piloten tidvis har kommet i bakgrunnen og det har ved visse anledninger vært krevende å få tak på hvor Piloten står og hva som har vært statusen for tiltakene i Piloten.

I prosjektperioden har kommunen også jobbet med Øya-fondet rettet mot bedre psykisk helse blant unge voksne, livsglede for ungdom og FLYT – kronprinsparets fond.

Nullpunktsanalysen

Nullpunktsanalysen ble gjennomført av Korus Midt blant ansatte i 2020 (ref). Totalt deltok 76 ansatte (svarprosent 76). Formålet med undersøkelsen var å kartlegge hva slags kunnskap, kompetanse og rutiner som finnes i kommunen med fokus på det som er relevant for «systematisk identifikasjon og oppfølging av utsatte barn» (presentasjon nullpunktsanalysen). Undersøkelsen som Korus Midt gjennomførte tok utgangspunkt i en et BTI-undersøkelse. Frøya kommune har imidlertid ikke implementert BTI.

Undersøkelsen viser blant annet at 61% av de ansatte kjenner til rutiner for samarbeid på tvers av tjenester i kommunen, mens 15% gjør dette i liten grad. Det er stor variasjon i hvor godt de ansatte opplever samarbeidet mellom egen arbeidsplass og andre tjenester i kommunen (36-83%). Det er stor enighet blant de ansatte at barn og unge som det uro/bekymring for, blir fanget opp (83% enige), mens det er relativt mange som er uenig i at

2022 ble det vist til at kommunen slet med å få teamet til å fungere. Tidlig i pilotperioden omtales kartleggingsteamet som en pilot i piloten.

Planen for arbeidet med tjenestekontoret var å legge frem en modell for tjenestekontoret for strategisk ledergruppe sommeren 2022. Samtidig ble arbeidet med tjenestekontoret våren og sommeren 2022 i noen grad preget av sykemeldinger hos sentrale personer i prosjektledelsen.

I januar 2022 ble modellen for tjenestekontoret lagt frem for strategisk ledergruppe som valgte på bakgrunn av det de fikk presentert, å be om ytterligere utredning. Dette blir i ettertid omtalt som et stoppunkt for arbeidet med tjenestekontoret. Dette skapte mye frustrasjon i prosjektledelsen, men i ettertid omtaler prosjektledelsen det som et nødvendig stoppunkt.

Under læringsverksted 2 i september 2022 ga deltakerne uttrykk for en erkennelse av hvor omfattende opprettelsen av et tjenestekontor ville bli for organisasjonen. At et tjenestekontor ikke bare handlet om å endre organisasjonskartet, men at det også ville kreve en kulturrendring. Som en informant sa «det hjelper ikke med et nytt organisasjonskart hvis vi ikke gjør om på tankesettet». Samtidig reflekterte deltakerne over om bruken av ordet «tjenestekontor» kan ha ført til at prosjektet kom skjevt ut fra starten. At fokuset heller skulle ha vært på samarbeid. Noe av bakgrunnen for refleksjonen var tilbakemeldinger fra ansatte som fikk presentert resultatene fra hospiteringen. Ansatte ga da tilbakemeldinger på at det opplevdes som at innholdet i tjenestekontoret var kommet for langt og var for «bastant». Prosjektledelsen ga i den forbindelse uttrykk for at de nok skulle ha lagt mer vekt på involverende prosesser slik at ansatte ikke opplevde at de fikk «det tredd over hodet». Samtidig ga prosjektledelsen uttrykk for at de opplevde å ha fått en bestilling på å utvikle et tjenestekontor og at det de hadde gjort, var å svare ut denne.

Stoppunktet i strategisk ledergruppe medførte at prosjektledelsen utarbeidet en prosessplan for hvordan en ny modell for tjenestekontor kunne utvikles med mer involvering fra ansatte i de ulike tjenestene. Det sentrale i prosessplanen var seks prosessdager som ble gjennomført senhøsten 2022. Opprinnelig var det planlagt fire dager, men etter dag to så en behovet for ytterligere to. I løpet av **prosessdagene** deltok rundt 40 ansatte fra alle virksomhetsområdene. Deltakerne var ansatte, «grasrota» og ikke virksomhetslederne. Tema for de ulike dagene var: 1) selvrefleksjon – hvem er jeg i samhandling, samt begrepsavklaringer, 2) presentasjon av modellen og intensjonen bak modellen, 3 til 5) prosessjobbing med modellen, og 6) helhet, avklaringer. Etter de fire første dagene ble modellen presentert for et brukerpanel, tillitsvalgte, ungdomsrådet og elderrådet slik at også disse medvirkningsforaene fikk gi innspill på modellen. Etter **prosessdagene** opplevde prosjektledelsen at de satt igjen med en klar formening om hvordan tjenestene burde jobbe. Dette ble så formulert som en modell som vinteren 2023 ble sendt til lederforum for behandling. Noen av elementene i prosjektarbeidet så lagt som det var kommet, var å utvide tiltaksteamet ved å slå sammen flere av de eksisterende teamene, styrke koordineringen, samt å flytte barnekoordinatorene til forvaltning.

Ved det tredje læringsverkstedet i mars 2023 ventet kommunen fremdeles på vedtak i strategisk ledergruppe og det var forventet at dette skulle skje i løpet av våren. På

læringsverkstedet ble det reflektert over i hvilken grad ideen om et tjenestekontor hadde tilstrekkelig «ryggdekning» i kommunens ledelse. Samtidig som informanter refererer til at kommunen ha fått flere komplekse saker og som følge av det erfarer et annet behov for koordinering og at det er mellomrom mellom tjenestene. Spørsmålet som stilles var hvordan det ville påvirke viljen til å jobbe frem et tjenestekontor.

Etter det tredje læringsverkstedet har prosjektledelsen presentert prosjektarbeidet for lederforum og strategisk ledergruppe. Hva som skal skje videre er nå inkludert i en prosess som gjennomføres sammen med KS konsulent som organiseringen av stab/støttefunksjoner på rådhuset. I den forbindelse er det satt ned en arbeidsgruppe som på bakgrunn av arbeidet i Piloten skal komme med en anbefaling av hvordan kommunen bør organisere et tjenestekontor. Arbeidsgruppen består av stabssjef, rådgiver oppvekst, avdelingsleder forvaltningskontoret, kommuneoverlege og prosjektleder for Piloten. Anbefalingene er lagt ved i en større rapport som skal behandles av strategisk ledergruppe. Det er forventet et vedtak høsten 2023. Gruppen anbefalte at dagens koordinerende enhet løftes som et samarbeidsforum, utvides med flere deltakere og at det nye samarbeidsforumet får navnet ØYA koordinerende enhet – ØKE. Arbeidsgruppen mener at det er avgjørende at ØKE plasseres overordnet og sentralt i kommunen, og gruppen har to konkrete forslag til organisatorisk plassering.

Koordinator

Tidlig i prosjektperioden og som et ledd i å utvikle tjenestekontoret, ansatte Frøya kommune via midler fra Piloten, to koordinatore som skulle hospitere i alle tjenesteområdene. De to koordinatorene hospiterte i løpet av 2021 i alle tjenesteområdene, men ikke alle enkelttjenestene (eks ikke alle barnehager og skoler). I snitt var de **ca** en uke i hver tjeneste. Koordinatorene startet sitt arbeid uten en klar arbeidsinstruks og fant sammen med prosjektledelsen ut underveis hva de skulle gjøre. På læringsverksted 1 refereres det til at koordinatorene får info om tjenestene, de får kunnskap om hvordan det står til i de ulike virksomhetene, tjenestene og fagfeltene, forståelse for hva de ulike tjenestene er gode på, hva de synes er utfordrende og hvordan de omtaler andre deler av kommunen.

Hospiteringen omtales som nyttig og lærerikt. Informanter peker på viktigheten av at koordinatorene ikke var tilknyttet noen sektor har muliggjort at de har kunnet se systematisk og strategisk «på alt». Ved flere tilfeller trekkes det frem at hospiteringen viste seg også å bli et viktig forankringsgrep. Ved å være ute i tjenestene fikk koordinatorene formidlet informasjon om ikke bare tjenestekontoret, men også om Øya. Som en av informantene uttrykte det «de ansatte får et helt annet forhold til 0-24 og til Øya som helhet også». Tilbakemeldingene fra koordinatorene var at de ansatte ute i tjenestene var modne for et tjenestekontor.

Kunnskapen og erfaringene som koordinatorene tilegnet seg ble sammenstilt i en rapport og formidlet muntlig til strategisk ledergruppe og så for alle enhetene. Senere utarbeidet koordinatorene både en film og en presentasjon.

1.4 Sluttevaluering – måloppnåelse

Mer kunnskap om virkninger og erfaringer av tiltak mot målgruppen

Frøya kommune hadde før Piloten liten erfaring med systematiske evalueringer av tiltak. I enkelte tidligere prosjekter har kommunen samarbeidet med FoU-miljøer som har gjennomført enkeltstående evalueringer, men kommunen har i liten grad stått for egne evalueringer. Informanter peker på manglende verktøy og kapasitet i hverdagen til å gjennomføre god nok/systematiske evalueringer på egen hånd.

Under det første læringsverkstedet begynte deltakerne arbeidet med å utarbeide en logisk modell for Piloten. Tilbakemeldingene fra disse var da at de opplevde dette som et krevende arbeid. I forbindelse med det andre læringsverkstedet ble det klart at kommunen ikke kom til å realisere tjenestekontoret i løpet av prosjektperioden. I dialog mellom kommunen og Nordlandsforskning ble det som følge av dette, en felles forståelse for at evalueringen måtte legge vekt på prosessen og ikke på konkrete resultater.

Mellom andre og tredje læringsverksted jobbet prosjektledelsen noe med å utarbeide en logisk modell for prosessen. Inn mot det tredje læringsverkstedet ble det imidlertid klart at denne ikke var godt nok utviklet til at det var hensiktsmessig å ta utgangspunkt i denne for sluttevalueringen som var tema for læringsverkstedet. For å få en forståelse for prosessen utviklet Nordlandsforskning en liste for kritiske hendelser for Piloten i kommunen. Denne ble så brukt som utgangspunkt for refleksjon med prosjektledelsen og med kommunens ledelse.

Refleksjoner fra deltakerne på det tredje læringsverkstedet i forhold til evaluering var at de så verdien av en evalueringsmodell, men at det er viktig at de rette folkene involveres. For Frøya sin del handlet dette om at strategisk ledergruppa skulle ha vært involvert i arbeidet tidligere og at målformuleringene burde ha vært tydeligere koblet opp mot samfunnsplanen. Informanter peker også på at det ville ha vært lettere å jobbe med logisk modell og evaluering hvis det var noe konkret som skulle evalueres og ikke en prosess.

Hospiteringen som koordinatorene gjennomførte i alle tjenesteområdene i kommunen bidro til en forståelse av hvordan de ulike områdene samarbeider og hva som det blir viktig for kommunen å få på plass i et tjenestekontor. Så langt har kanskje denne kunnskapen tydeligst gjort seg til kjenne i organiseringen av barnekoordinator som ble lovpålagt fra 2023. Dette ble ytterligere forsterket ved at en av koordinatorene som hospiterte, fungerer som barnekoordinator.

I arbeidet med tjenestekontoret har kommunen gått igjennom en betydelig reise i hva det kreves av kommunen for å opprette et tjenestekontor. Mens fokuset i starten handlet mye om organisering, har fokuset endret seg til å i større grad handle om kultur for samarbeid. I løpet av prosjektet har kommunen også erfart hvor krevende det er å jobbe med kulturrendring og hva det krever av involvering og prosesser for å lykkes i arbeidet.

Barn, unge og deres familier opplever at tiltak og tilbud i kommunene er mer samordnet og tilgjengelige

Piloten i Frøya kommune har først og fremst handlet om å berede grunnen for et tjenestekontor. Så langt er det derfor få konkrete tiltak og tilbud som barn, unge og deres familier opplever er annerledes som følge av tjenestekontoret. Samtidig har erfaringene fra arbeidet i Piloten, og så særlig hospiteringen, gitt verdifull kunnskap om de ulike tjenestene som har vært viktig i barnekoordinator sitt arbeid. Ved en fremtidig opprettelse av et tjenestekontor er intensjonen at målgruppen vil oppleve at de møter en koordinert kommune med samordnede og sømløse tjenester.

Det tverretatlige samarbeidet i kommunene om utsatte barn og unge og deres familier er forankret i ledelsen og det er utviklet bedre systemer for strukturer

1.4.1.1 Forankring i ledelse

Piloten i Frøya har tilsynelatende vært godt forankret både politisk og administrativt. Politisk ved at Piloten var et svar på en politisk bestilling og administrativt ved at det har vært kommunalsjefer tett koblet på arbeidet hele veien. Dette har også blitt forsterket ved at Piloten har inngått i en større helhetlig satsning på folkehelse. Både prosjektledelsen og koordinatorene rapporterer om at ansatte i tjenestene er klare for og etterspør endring. Utfordringen i forhold til forankring som informanter har gjentatt flere ganger, er virksomhetsledernivået. Dette nivået er kanskje det nivået som har blitt minst involvert i Piloten og som også har uttrykt mest motstand. På de to første læringsverkstedene blir det påpekt at Piloten er godt forankret i toppen og i bunnen av organisasjonen, men at mellomleddet mangler.

Til tross for den tilsynelatende gode forankringen i toppen og i bunnen, har det vist seg krevende å utarbeide en modell for et tjenestekontor. Det er to forhold som kan ha vært medvirkende til dette. For det første har begrepet tjenestekontor vært brukt uten at innholdet i hva et tjenestekontor skal være har blitt definert. Dette har gjort det mulig for ulike personer/aktører å legge eget meningsinnhold i begrepet. Dette kan bidratt til at meningsmotsetninger om hva et tjenestekontor skal være, ikke har kommet til syne før sent i prosessen. I tillegg har mye av arbeidet med Piloten vært konsentrert i en relativt liten gruppe personer som i stor grad har presentert arbeidet med Piloten og tjenestekontoret muntlig og i form av powerpointpresentasjoner. En muntlig kultur kan også ha vært med å tilsnøre det konkrete innholdet. Samtidig har prosjektledelsen erfart at skriftliggjøring har gjort at forslag har blitt oppfattet som for styrende/forhåndsbestemt.

Det andre forholdet er helheten som Piloten inngår i. Gjennom å inkludere Piloten i Øya-satsningen har prosjektet fått en tydelig folkehelseprofil og kommunen tydeliggjør at det ikke er snakk om et frittstående prosjekt, men en del av en helhetlig folkehelsesatsning. Samtidig har mye av fokuset til prosjektledelsen ligget på Øya-satsningen. Prosjektledelsen fremstår som en fremoverlent gjeng som stadig ser muligheter for nye prosjekter og evner å skaffe prosjektmidler. Spørsmålet er imidlertid om Øya-satsningen og de mange prosjektene har ført til at Piloten har blitt et av mange prosjekter og som gitt hvor omfattende utviklingen av et tjenestekontor har vist seg å være, ikke har fått den oppmerksomheten som prosjektet fortjener.

Ved det tredje læringsverkstedet erkjenner ledelsen at sett i ettertid så skulle strategisk ledergruppa med kommunedirektør ha sittet i styringsgruppa gjennom hele prosjektet og at det skulle ha vært jobbet mer med eierskapet til prosjektet gjennom hele prosjektperioden.

1.4.1.2 Tverrfaglig samarbeid

Piloten har bidratt til å øke det tverrfaglige samarbeidet. Ved inngangen til prosjektet hadde kommunen vært i gjennom prosesser for å kartlegge det tverrsektorielle samarbeidet og det var en tydelig ambisjon i kommunen med å styrke dette. Selv om ideen til søknaden om deltakelse i Piloten kom fra kommunalsjef Oppvekst og kultur, er det Helse og mestring som har vært tettest koblet på Piloten ved at kommunalsjef for området har vært en del av prosjektledelsen. I løpet av prosjektet har Oppvekst og kultur blitt mer koblet på og ved slutten av prosjektet refereres det til en tettere dialog mellom de to virksomhetsområdene. Hvorvidt Piloten har ført til mer tverrfaglig samarbeid nede i tjenestene er imidlertid mer uklart.

1.4.1.3 Betydningen av tilskuddet

Frøya har hatt et årlig tilskudd i Piloten på 1,8 millioner, med et totalt tilskudd over tre år på 5,8 millioner. Kommunen har tidligere hatt tilskuddsmidler til minoritetsspråklige barn i barnehagene. Kommunen valgte å videreføre disse midlene til barnehagene også i 2020. Da midlene til barnehagene ble kuttet i 2022 var det ikke noe stor motstand mot dette.

Tilbakemeldingene fra kommunen er at midlene har gitt et handlingsrom, men at tidshorizonten gjerne kunne ha vært lenger. Handlingsrommet gjør at kommunen har kunnet gjøre noe mer enn det de opplever er et «stunt» og sette i gang å utvikle tjenester som kommunen ellers ikke har rom for. Uten midlene ser ikke kommunen at de hadde hatt rom til å ansette koordinatore for hospitering på tvers av tjenestene.